

«ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΑΑ – ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ»

Α. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 1.1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. Μέτρο 16926 - Επένδυση: Στήριξη της εγκατάστασης συστημάτων αποθήκευσης για την ενίσχυση της διείσδυσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΑΠΕ)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 16 του αρχικού κειμένου του “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025 η «**έναρξη λειτουργίας** όλων των έργων αποθήκευσης ενέργειας **έως 1.380 MW** (συμπεριλαμβανομένου του έργου της Αμφιλοχίας), όπως πιστοποιείται από τον ΑΔΜΗΕ».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 16 προβλέπει (μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025): «**Εγκατάσταση** των «αυτόνομων» έργων αποθήκευσης ενέργειας **700 MW** και **εκτέλεση έργων πολιτικού μηχανικού** για εννέα υποέργα του σταθμού αντλησιοταμίευσης στην Αμφιλοχία».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική και ποιοτική μείωση στόχου έργου. Η ξεκάθαρη «έναρξη λειτουργίας» με πιστοποίηση από τον ΑΔΜΗΕ έγινε «εγκατάσταση» και «εκτέλεση έργων». Δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε 1380 MW, αλλά σε 700 MW.

2. Μέτρο 16871 – Επένδυση: Δράσεις αναζωογόνησης των περιοχών που πλήττονται περισσότερο (περιοχές δίκαιης μετάβασης)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” το ορόσημο 15 προέβλεπε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025: «**Ολοκλήρωση** των έργων αποκατάστασης των εδαφών **(15.000 εκτάρια)** στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη» και «πιστοποίηση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 15 προβλέπει (μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025): «**Κάλεσμα** από τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ ΑΕ) στα συμβαλλόμενα μέρη για την αποδοχή επιφάνειας **8.102 ha (εκτάρια)** αποκατασταθεισών ή αδιατάρακτων εκτάσεων. Οι εργασίες αποκατάστασης μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, χωματοургικές εργασίες, φύτευση, αποξηλώσεις ή κατεδαφίσεις υποδομών».

Δεν αναφέρεται κάποια πιστοποίηση.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση στόχου έργου, και ποσοτική (αναφορικά με τον αριθμό των εκταρίων) και ποιοτική (αναφορικά με την έλλειψη ολοκλήρωσης και πιστοποίησης).

3. Μέτρο 16870 – Επένδυση: Παρεμβάσεις για την ηλεκτρική διασύνδεση των νησιών και την αναβάθμιση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Ορόσημο 1 (μέχρι τον Ιούνιο του 2023): «Κοινοποίηση της ανάθεσης όλων των συμβάσεων από τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) για την πλήρη εγκατάσταση: 1) της καλωδιακής σύνδεσης Νάξου–Θήρας· 2) του καλωδίου υπερύψηλης τάσης (ΚΥΤ) Κουμουνδούρου–Κορίνθου (μέρη 1 και 2)· και 3) των υποσταθμών Μήλου, Φολεγάνδρου, Σερίφου και των καλωδιακών συνδέσεων Λαυρίου–Σερίφου, Σερίφου Μήλου, Μήλου–Φολεγάνδρου, Φολεγάνδρου–Θήρας.

Ορόσημο 3 (μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025): «Ολοκλήρωση και των τριών υποέργων (σύνδεση Νάξου Θήρας, ΚΥΤ Κουμουνδούρου–Κορίνθου, υποσταθμοί και άλλες συνδέσεις)· επιτυχημένη ενσωμάτωση στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και έναρξη λειτουργίας» με «πιστοποίηση της επιτυχημένης έναρξη λειτουργίας / ηλεκτροδότησης από τον ΑΔΜΗΕ· έκδοση πιστοποιητικών επιτυχημένης δοκιμαστικής λειτουργίας».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 3 προβλέπει (μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025): «Κατασκευή της διασύνδεσης των Κυκλάδων (φάση Δ), αναβάθμιση του ΚΥΤ Κουμουνδούρου GIS 400 kV και κατασκευή εναέριας γραμμής μεταφοράς που συνδέει το ΚΥΤ Κορίνθου και το ΚΥΤ Κουμουνδούρου» και «ολοκλήρωση των εργασιών, πιστοποιημένη από τον ΑΔΜΗΕ».

Συμπέρασμα: Δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε υποσταθμούς νησιών και λοιπές συνδέσεις. Διαφαίνεται σημαντική μείωση στόχου έργου.

4. Μέτρο 16901 – Επένδυση: Αναβαθμίσεις του δικτύου του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την προστασία του περιβάλλοντος.

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” στην περιγραφή του μέτρου αναφέρονταν τα εξής: «Η επένδυση συνίσταται στην υπογειοποίηση και την αναδρομολόγηση του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε οικισμούς ιδιαίτερης σημασίας από πολιτιστική ή τουριστική άποψη, καθώς και σε αστικά κέντρα, με προτεραιότητα σε περιοχές όπου η υποδομή είναι ευάλωτη σε ακραία καιρικά φαινόμενα».

Ενώ το ορόσημο 17 προέβλεπε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025: «Ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία των παρεμβάσεων που αφορούν αναβαθμίσεις δικτύου για την ανθεκτικότητα και την προστασία του περιβάλλοντος».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 17 δεν υπάρχει πλέον στο σχέδιο «Ελλάδα 2.0».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται πολύ σημαντική μείωση του αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

5. Μέτρο 16900 – Επένδυση: Αναβάθμιση του δικτύου εναέριων γραμμών του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) σε δασικές περιοχές

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 18 στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025: *«Ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία των παρεμβάσεων που αφορούν αναβαθμίσεις του δικτύου εναέριων γραμμών σε δασικές περιοχές».*

Και «Παροχή, από τον ΔΕΔΔΗΕ στοιχείων που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση του έργου για όλες τις παρεμβάσεις που αφορούν αναβαθμίσεις του δικτύου εναέριων γραμμών σε δασικές περιοχές, καθώς και των πιστοποιητικών θέσης σε λειτουργία».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 18 προβλέπει (μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025): *«Ολοκλήρωση παρεμβάσεων σχετικών με την αντικατάσταση γυμνών αγωγών στο εναέριο δίκτυο, την εγκατάσταση μονωτικών περιβλημάτων και στην υπογειοποίηση ή την αναδρομολόγηση γραμμών ηλεκτρικής ενέργειας σε δασικές περιοχές και αστικά κέντρα».*

Δεν προβλέπεται παροχή στοιχείων από τον ΔΕΔΔΗΕ και πιστοποιητικά θέσης σε λειτουργία.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του στόχου του έργου.

6. Μέτρο 16899 – Επένδυση: Αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε υποσταθμούς υψηλής τάσης / μέσης τάσης του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) για σύνδεση νέων ΑΠΕ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν στο ορόσημο 19 και μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025 τα εξής: *«Ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία των παρεμβάσεων που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας των υποσταθμών ΥΤ/ΜΤ».* Και *«παροχή, από τον ΔΕΔΔΗΕ, στοιχείων που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση του έργου για όλες τις παρεμβάσεις που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας των υποσταθμών ΥΤ/ΜΤ, καθώς και των πιστοποιητικών θέσης σε λειτουργία».*

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 19 προβλέπει (μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025): *«Παρεμβάσεις που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας των υποσταθμών ΥΤ/ΜΤ».*

Η «ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία» έγιναν απλά «παρεμβάσεις» ενώ δεν προβλέπεται παροχή στοιχείων από τον ΔΕΔΔΗΕ και πιστοποιητικά θέσης σε λειτουργία.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποιοτική) μείωση στόχου του έργου.

7. Μέτρο 16865 – Μεταρρύθμιση: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση των εσόδων του λογαριασμού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας – συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΑΠΕ–ΣΗΘΥΑ)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στην περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” αναφέρονταν τα εξής: «Τα μέτρα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα της υπάρχουσας εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ και διευκολύνουν τη χρηματοδότηση νέων έργων ΑΠΕ, καθώς τυχόν απρόβλεπτες εισροές/εκροές με αρνητικό αντίκτυπο στον/στους λογαριασμό/-ούς ΑΠΕ θα αντιμετωπίζονται μέσω ρυθμιστικών τελών που μετακυλίνουν στους πελάτες. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης κατά 3 Giga watt της δυναμικότητας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται πως παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

8. Μέτρο 16860 – Μεταρρύθμιση: Εξορθολογισμός της αποδοτικής λειτουργίας του νέου μοντέλου της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της ανάπτυξης νέων σταθμών ΑΠΕ για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΕΚ μέσω της εφαρμογής μηχανισμού παρακολούθησης, της συμμετοχής της απόκρισης της ζήτησης και μιας εκτεταμένης μεταρρύθμισης της διαδικασίας αδειοδότησης νέων ΑΠΕ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

«Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2022».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

B. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 1.2: ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ

9. Μέτρο 16920 – Μεταρρύθμιση: Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Ορόσημο 32 (μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2021): Έναρξη ισχύος υπουργικής απόφασης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την οποία εγκρίνεται το σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται πως παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

10. Μέτρο 16872 – Επένδυση: Ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων κατοικιών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

α) Μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2025 (ορόσημο 25): «Ολοκλήρωση παρεμβάσεων για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας για τουλάχιστον **50.000 ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά**, ισοδύναμης με εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον 30 % κατά μέσο όρο για το σύνολο της επένδυσης».

Το έργο αφορά το πρόγραμμα «Απόλλων» για τις ενεργειακές κοινότητες δήμων και σε επόμενη αναθεώρηση το ορόσημο αναθεωρήθηκε ως εξής: «Εγκατάσταση εξοπλισμού νέας δυναμικότητας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τουλάχιστον 150 MW που συνδέεται με ενεργειακές κοινότητες τις οποίες διαχειρίζονται οι δήμοι. 30 000 ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά επωφελούνται από το πρόγραμμα «Απόλλων»».

β) Επίσης μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2025 (ορόσημο 26): «Ανακαινίσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης που ολοκληρώθηκαν για **105.000 κατοικίες**, οι οποίες ισοδυναμούν με μείωση της ενέργειας κατά 213 χιλ. ΤΙΠ και με εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον 30 % κατά μέσο όρο».

γ) Και στα δύο ορόσημα προβλεπόταν – αρχικά – εξάλλου το εξής: «Η πιστοποίηση που εκδίδεται από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα θα αποτελεί επαλήθευση της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας που επιτεύχθηκε, όπως αυτή επιβεβαιώνεται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών. Το πιστοποιητικό θα υποβάλλεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα <https://www.buildingcert.gr/>».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις:

α) Το ορόσημο 25 δεν υπάρχει πλέον στο «Ελλάδα 2.0».

β) Το ορόσημο 26 έχει γίνει: «Ανακαίνιση ενεργειακής απόδοσης για **83.400 κατοικίες**, εκ των οποίων τουλάχιστον 20.400 είναι ευάλωτα νοικοκυριά. Οι ανακαινίσεις θα επιτύχουν εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον 30 % κατά μέσο όρο, με βάση τα υποβληθέντα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης».

γ) Δεν υπάρχει αναφορά σε πιστοποίηση από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, στη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών, ούτε σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποσοτική και ποιοτική) μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

11. Μέτρο 16873 – Επένδυση: Παρεμβάσεις σε περιοχές κατοικιών και στο κτιριακό απόθεμα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή της επένδυσης αυτή περιλαμβάνει «1) παρεμβάσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και μετριασμού της σε 16 αστικές και παράκτιες περιοχές, όπως προστασία των αστικών οροσήμων μεγάλης σημασίας και προώθηση της κλιματικής ουδετερότητας των πόλεων· 2) την ανάπτυξη της πρώην βιομηχανικής ζώνης Βοτανικού/Ελαιώνα στην καρδιά της Αθήνας», «συμπεριλαμβανομένης της περαιτέρω δημόσιας χρήσης του στρατοπέδου του Πολεμικού Ναυτικού, της ανακαίνισης της φοιτητικής εστίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΓΠΑ)»· «3) την αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου ώστε να καταστεί προσβάσιμο για ποδηλάτες και πεζούς κατά μήκος της ακτής της Αθήνας (Αθηναϊκή Ριβιέρα)· και 4) άλλες στρατηγικές παρεμβάσεις που επιλέγονται μέσω ανοικτής πρόσκλησης προς τους δήμους για την υποβολή προτάσεων με σκοπό την προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και τη συμβολή στην εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου».

Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 προβλεπόταν (ορόσημο 40): «**Ολοκλήρωση όλων των εργασιών** στο πλαίσιο i) των παρεμβάσεων με στόχο τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του δημόσιου χώρου· ii) της αστικής ανάπτυξης της πρώην βιομηχανικής περιοχής Βοτανικού/Ελαιώνα· iii) των εργασιών για την Αθηναϊκή Ριβιέρα: υποδομές ποδηλασίας· και iv) άλλων στρατηγικών παρεμβάσεων».

Προβλεπόταν επίσης η «**επιβεβαίωση της ολοκλήρωσης των εργασιών** και των υπηρεσιών με την **υπογραφή του εντύπου ολοκλήρωσης** από τον επόπτη κατασκευών».

Τι προβλέπεται τώρα

Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 προβλέπεται πλέον το εξής (ορόσημο 40): «**Εκτέλεση εργασιών** για τις ακόλουθες παρεμβάσεις: i) παρεμβάσεις στο αστικό περιβάλλον και τους δημόσιους χώρους σε 21 αστικές και παράκτιες περιοχές· ii) αστική ανάπτυξη της πρώην βιομηχανικής περιοχής Βοτανικού/Ελαιώνα· iii) Αθηναϊκή Ριβιέρα (από Γλυφάδα έως Βάρη — Βούλα — Βουλιαγμένη): υποδομές ποδηλασίας· και iv) άλλες στρατηγικές παρεμβάσεις».

Δεν προβλέπεται πλέον «**επιβεβαίωση της ολοκλήρωσης των εργασιών** και των υπηρεσιών με την **υπογραφή του εντύπου ολοκλήρωσης** από τον επόπτη κατασκευών» ως ποιοτικής δείκτης στο συγκεκριμένο ορόσημο.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του στόχου, καθώς η «ολοκλήρωση εργασιών» μέχρι τέλος 2025, έγινε απλά «εκτέλεση εργασιών», γεγονός που θέτει θέμα ολοκλήρωσής των έργων εκτός Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Επίσης μία από τις παρεμβάσεις στο πλαίσιο του μέτρου ήταν η «Sub.4 - Άλλες στρατηγικές παρεμβάσεις - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ε.Γ.Λ.» η οποία με απόφαση ανάκλησης της κυβέρνησης στις 04/06/26 απεντάσσεται από το ΤΑΑ.

12. Μέτρο 16874 - Επένδυση: Ενέργεια και επιχειρηματικότητα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν τα εξής:

α) Μέχρι 30 Ιουνίου 2023 (ορόσημο 33): «Έγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αιτήσεων **9.700 οντοτήτων** του ιδιωτικού τομέα που διασφαλίζουν τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) τουλάχιστον κατά 30 %, κατά μέσο όρο σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση».

β) Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 (ορόσημο 36): **«Ολοκλήρωση παρεμβάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε 9.700 οντότητες του ιδιωτικού τομέα».**

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις...

α) Το ορόσημο 33 έγινε ως εξής: **«(Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2023) Έγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας των αιτήσεων 3.500 οντοτήτων του ιδιωτικού τομέα που διασφαλίζουν τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) τουλάχιστον κατά 30%, κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση».**

β)) Το ορόσημο 36 έγινε ως εξής: **«(Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025) Εκτέλεση παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης για 2.600 οντότητες του ιδιωτικού τομέα».**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποσοτική και ποιοτική) μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

13. Μέτρο 16876 - Επένδυση: Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων του δημόσιου τομέα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν στο συγκεκριμένο μέτρο τα εξής:

α) Μέχρι 30 Ιουνίου 2023 (ορόσημο 34): **«Έγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αιτήσεων για 210 κτίρια του δημόσιου τομέα που διασφαλίζουν τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) από τα αντίστοιχα κτίρια τουλάχιστον κατά 30 %, κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάστασή τους».**

β) Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 (ορόσημο 35): **«Ολοκλήρωση παρεμβάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια του δημόσιου τομέα (210 κτίρια) με μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά μέσο όρο, τουλάχιστον 30 %, όπως προκύπτει από τους ενεργειακούς ελέγχους που διενεργήθηκαν πριν από τις παρεμβάσεις».**

Τι προβλέπεται τώρα

α) Μέχρι 30 Ιουνίου 2023 (ορόσημο 34): **«Έγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αιτήσεων για 150 κτίρια του δημόσιου τομέα που διασφαλίζουν τη μείωση των εκπομπών CO₂ από τα αντίστοιχα κτίρια τουλάχιστον κατά 30 %, κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάστασή τους».**

β) Το ορόσημο 35 δεν υπάρχει πλέον στο “Ελλάδα 2.0”

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

14. Μέτρο 16875 - Επένδυση: Ανάπτυξη υποδομών και αποκατάσταση κτιρίων στο πρώην βασιλικό κτήμα στο Τατόι

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” «η επένδυση περιλαμβάνει την **ανακαίνιση κτιρίων** και την **αναβάθμιση της ενεργειακής** τους απόδοσης και των **δικτύων υποδομής** στο κτήμα Τατοΐου, καθώς και τη **δημιουργία περιπατητικών και ποδηλατικών διαδρομών** στη γύρω περιοχή. Το έργο θα προσφέρει μια πράσινη, ανακαινισμένη και ελεύθερα προσβάσιμη περιοχή αναψυχής για τους κατοίκους της Αττικής, καθώς και ένα νέο ορόσημο το οποίο μπορούν να επισκέπτονται οι τουρίστες».

Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 προβλέπονταν συγκεκριμένα τα εξής (ορόσημο 41): «**Ολοκλήρωση όλων των εργασιών** στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανάπτυξη υποδομών και αποκατάσταση κτιρίων στο πρώην βασιλικό κτήμα στο Τατόι», συμπεριλαμβανομένων: i) έργων υποδομής· ii) της αποκατάστασης του ανακτόρου για να επαναχρησιμοποιηθεί ως μουσείο· iii) της επίδειξης του ανακτόρου· iv) της αποκατάστασης του κτιρίου αγροτικής χρήσης και της επαναχρησιμοποίησής του ως μουσείου· v) μουσειολογικής μελέτης για το νέο κτίριο αγροτικής χρήσης· vi) της αποκατάστασης των κήπων του ανακτόρου· vii) της συντήρησης και της αποκατάστασης των τεχνουργημάτων· viii) της καταγραφής, τεκμηρίωσης και καταχώρισης των τεχνουργημάτων· και ix) της ψηφιοποίησης του έντυπου αρχειακού υλικού που έχει βρεθεί».

Προβλεπόταν επίσης «**επιβεβαίωση της ολοκλήρωσης των εργασιών και των υπηρεσιών με την υπογραφή του εντύπου ολοκλήρωσης** από τον επόπτη κατασκευών».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις πλέον «το μέτρο συνίσταται σε **ανακαίνιση ενεργειακής απόδοσης και αποκατάσταση κτιρίων** στο πρώην βασιλικό κτήμα στο Τατόι» μόνο.

Ενώ η ολοκλήρωση και αναλυτική περιγραφή των εργασιών που προβλέπονταν στο αρχικό σχέδιο έχει αντικατασταθεί από την εξής γενικόλογη περιγραφή στο ορόσημο 41: «(Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2025) **Εκτέλεση των εργασιών** στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανάπτυξη υποδομών και αποκατάσταση κτιρίων στο πρώην βασιλικό κτήμα στο Τατόι»».

Δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε «**επιβεβαίωση της ολοκλήρωσης των εργασιών και των υπηρεσιών με την υπογραφή του εντύπου ολοκλήρωσης** από τον επόπτη κατασκευών».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποσοτική και ποιοτική) μείωση του στόχου του μέτρου.

15. Μέτρο 16932 - Επένδυση: Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Μέχρι 30 Ιουνίου 2024 (ορόσημο 39): «**Ολοκλήρωση όλων των εργασιών** για την επίτευξη ενεργειακής απόδοσης και τη βελτίωση του αποτυπώματος άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων i) της συντήρησης και της επισκευής των χαλύβδινων κατασκευών της στέγης του σταδίου (**στέγαστρο**) (πρώτο υποέργο)· ii) των μηχανημάτων που παρέχουν στις **εγκαταστάσεις καλαθοσφαίρισης και κολυμβητηρίου** τη δυνατότητα να λειτουργούν ανεξάρτητα και να έχουν εξοικονόμηση ενέργειας) (δεύτερο υποέργο)· iii) του **ποδηλατοδρομίου** (τρίτο υποέργο)· iv) του **συγκροτήματος αντισφαίρισης** (τέταρτο υποέργο)· και v) των **υπαίθριων χώρων** (πέμπτο υποέργο), συμπεριλαμβανομένων των χαλύβδινων κατασκευών της Αγοράς και του Τοίχου των Εθνών».

Η δε ολοκλήρωση των εργασιών **«επιβεβαιώνεται με την υπογραφή του εντύπου ολοκλήρωσης από τον επόπτη κατασκευών».**

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις στο ορόσημο 39 προβλέπεται πλέον μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025: **«Εκτέλεση των εργασιών για την επίτευξη ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων i) της αναβάθμισης των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του κεντρικού Σταδίου· ii) των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων για τις εγκαταστάσεις υγρού στίβου· iii) των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και της αποκατάστασης του χαλύβδινου στεγάστρου του ποδηλατοδρομίου· και iv) των υπαίθριων χώρων, συμπεριλαμβανομένων των χαλύβδινων κατασκευών της Αγοράς και του Τοίχου των Εθνών».**

Επίσης, δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε ολοκλήρωση εργασιών που επιβεβαιώνεται με την υπογραφή του εντύπου ολοκλήρωσης από τον επόπτη κατασκευών».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική και ποσοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου, καθώς φαίνεται ότι βγήκαν εκτός σημαντικές εργασίες όπως η αποκατάσταση του στεγάστρου του κεντρικού σταδίου ή τα έργα στο συγκρότημα αντισφαίρισης. Επίσης η ολοκλήρωση εργασιών εντός ΤΑΑ, αντικαταστάθηκε από απλή «εκτέλεση εργασιών», γεγονός που δημιουργεί ανάγκη χρηματοδότησης της ολοκλήρωσής τους εκτός ΤΑΑ.

16. Μέτρο 16879 - Μεταρρύθμιση: Κατάρτιση πολεοδομικών σχεδίων κατ' εφαρμογή της πολεοδομικής μεταρρύθμισης
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” το ορόσημο 29 του συγκεκριμένου μέτρου προέβλεπε μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 τα εξής:

«Ολοκλήρωση...

- των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων σε **700 δημοτικές ενότητες**,
- των ζωνών υποδοχής συντελεστών δόμησης σε **50 δημοτικές ενότητες**·
- της οριοθέτησης οικισμών σε **50 δημοτικές ενότητες**·
- του χαρακτηρισμού δημοτικών οδών σε **120 δημοτικές ενότητες**
- και ολοκλήρωση **5 ειδικών πολεοδομικών σχεδίων**.

Συνολικά, και λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες από τις δράσεις αυτές υλοποιούνται στην ίδια δημοτική ενότητα, θα ολοκληρωθούν δράσεις σε 750 δημοτικές ενότητες».

Τι προβλέπεται τώρα

Αντί για ολοκλήρωση όλων των ανωτέρω, μετά από τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, το ορόσημο 29 προβλέπει πλέον τα εξής μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025:

«Έκδοση θετικής αξιολόγησης από το αρμόδιο υπουργείο για μελέτες που αφορούν:

- τοπικά πολεοδομικά σχέδια σε **405 δημοτικές ενότητες**,
- **11** ειδικά πολεοδομικά σχέδια, και
- οριοθέτηση οικισμών σε **36 δημοτικές ενότητες**·

και έκδοση πιστοποιητικού ολοκλήρωσης από το αρμόδιο υπουργείο **για μελέτες που αφορούν:**

- ζώνες υποδοχής συντελεστών δόμησης σε 50 δημοτικές ενότητες, και
- χαρακτηρισμό δημοτικών οδών σε 549 δημοτικές ενότητες».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποσοτική και ποιοτική) μείωση αρχικού στόχου του μέτρου.

17. Μέτρο 16891 - Μεταρρύθμιση: Θέσπιση νέου θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 το ορόσημο 31 προέβλεπε το εξής: «Έγκριση της χωρικής στρατηγικής για τον θαλάσσιο χώρο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχει αλλαγή σε σχέση με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται πως παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

18. Μέτρο 16894 - Μεταρρύθμιση: Θέσπιση νέου ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη βιομηχανία, τον τουρισμό και την υδατοκαλλιέργεια

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” το ορόσημο 30 προέβλεπε μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025 τα εξής: «Έγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος **τεσσάρων** ειδικών χωροταξικών πλαισίων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), τον τουρισμό, τη βιομηχανία και την υδατοκαλλιέργεια».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 31 έχει γίνει: «Έγκριση **τριών** ειδικών χωροταξικών πλαισίων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), τον τουρισμό και τη βιομηχανία, μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2025».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση αρχικού στόχου του έργου. Έχει αφαιρεθεί εντελώς το χωροταξικό για την υδατοκαλλιέργεια.

19. Μέτρο 16401 - Επένδυση: Πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης «Αναβαθμίζω το σπίτι μου»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιανουάριος 2025)

Από τον Ιανουάριο του 2025 στο κείμενο του “Ελλάδα 2.0” αναφερόταν πως «το μέτρο αυτό συνίσταται σε δημόσια επένδυση στη διευκόλυνση «Αναβαθμίζω το σπίτι μου», με στόχο να δοθούν κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις και να βελτιωθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση στον ελληνικό στεγαστικό τομέα. Η διευκόλυνση λειτουργεί παρέχοντας δάνεια απευθείας στον ιδιωτικό τομέα». Η διευκόλυνση «Αναβαθμίζω το σπίτι μου» αποσκοπούσε «**αρχικά στην παροχή χρηματοδότησης ύψους τουλάχιστον 300 εκατ. ευρώ μέχρι τις 30 Ιουνίου 2026, υπό τη διαχείριση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας ως εταίρου υλοποίησης**». Στο ορόσημο

377 προβλεπόταν πως μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2026 «η Ελλάδα θα μεταβιβάσει 300 εκατ. EUR στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για τη δανειακή διευκόλυνση».

Τι προβλέπεται τώρα

Μέσα σε ελάχιστους μήνες από την εμφάνιση του μέτρου στο κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλέπεται πλέον, μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις πως «η διευκόλυνση «Αναβαθμίζω το σπίτι μου» αποσκοπεί αρχικά στην **παροχή χρηματοδότησης ύψους τουλάχιστον 60 εκατ. ευρώ**». Αντίστοιχα, **στο ορόσημο 377** προβλέπεται πλέον πως μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2026 «η Ελλάδα θα μεταβιβάσει **60 εκατ. EUR** στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για τη δανειακή διευκόλυνση»

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική μείωση του στόχου του έργου σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, παρά τη συμμετοχή της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Γ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 1.3: ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ

20. Μέτρο 16831 - Επένδυση: Produc-E Green

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στην περιγραφή του μέτρου στο αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” αναφέρονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Αυτή η επένδυση αποτελείται από δύο έργα με κοινό στόχο να συνεισφέρουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή. Το πρώτο έργο στοχεύει στην πλευρά της προσφοράς στον τομέα της ηλεκτροκίνησης. Παρέχει στήριξη για την ανάπτυξη πάνω από 10 εγκαταστάσεων με τμήματα έρευνας και ανάπτυξης για καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες, όπως την ανακύκλωση συσσωρευτών ηλεκτρικών αυτοκινήτων μέσω της επαναχρησιμοποίησης πρώτων υλών, όπως του λιθίου και του κοβαλτίου, ή τον σχεδιασμό ηλεκτρικών οχημάτων και σημείων φόρτισης κανονικής ή υψηλής ισχύος.

Το δεύτερο έργο παρέχει στήριξη για την ανάπτυξη της πρώτης εγκατάστασης αποθήκευσης CO₂ στην Ελλάδα. Η εγκατάσταση δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα θα έχει αρχικά δυναμικότητα που αντιστοιχεί σε ρυθμό έγχυσης CO₂ της τάξης ενός εκατομμυρίου τόνων/έτος και θα παρέχει δυναμικότητα για τουλάχιστον 25 έτη».

Το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε αρχικά μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2025:

α) «**Ολοκλήρωση των εργασιών για τη δέσμευση και την αποθήκευση του άνθρακα** σύμφωνα με τις προδιαγραφές και μετά από **επιτυχημένη δοκιμή. Έκδοση πιστοποιητικού** λειτουργίας για τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα». (ορόσημο 53)

β) «Οι επιλεγμένες βιομηχανικές μονάδες που έχουν λάβει στήριξη **θα λειτουργούν πλήρως** με ειδικό τμήμα έρευνας και ανάπτυξης για καινοτόμα προϊόντα / υπηρεσίες στον τομέα της βιώσιμης κινητικότητας. **Πιστοποίηση της ολοκλήρωσης** με έκθεση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τις πλήρως λειτουργικές βιομηχανικές μονάδες». (ορόσημο 54)

γ) «**Ολοκλήρωση της εγκατάστασης τουλάχιστον 8.000 δημόσια προσβάσιμων σημείων** φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε στρατηγικές αστικές και προαστιακές τοποθεσίες εντός

πόλεων και σε σημεία ενδιαφέροντος, καθώς και των επιλεγμένων μονάδων λειτουργίας». (ορόσημο 55)

Τι προβλέπεται τώρα (πάλι μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2025)

α) Το ορόσημο 53 έχει γίνει: «**Παράδοση εξοπλισμού γεωτρήσεων και πιστοποίηση που βεβαιώνει την ανόρυξη ενός φρέατος. Εργασίες ανόρυξης για ένα φρέαρ της εγκατάσταση δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα**».

β) Το ορόσημο 54 έχει γίνει: «**Οι επιλεγμένες βιομηχανικές μονάδες έχουν ολοκληρώσει τις κατασκευαστικές εργασίες και εγκαταστάσεις εξοπλισμού**».

γ) Το ορόσημο 55 για τα 8.000 δημόσια προσβάσιμα σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων δεν υπάρχει πλέον στο “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποσοτική και ποιοτική) μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

21. Μέτρο 16281 – Μεταρρύθμιση: Πλαίσιο εγκατάστασης και λειτουργία υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

«Έναρξη ισχύος όλων των υπουργικών αποφάσεων για την οργάνωση της αγοράς ηλεκτρικών οχημάτων, με έμφαση στην αγορά υπηρεσιών φόρτισης και την παροχή φορολογικών κινήτρων για την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων και την εγκατάσταση υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων» μέχρι το τέλος του 2021 (ορόσημο 42) και «έγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τουλάχιστον 300 σχεδίων που θα υποβληθούν από τις τοπικές αρχές για την εγκατάσταση δημόσια διαθέσιμων σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων», μέχρι το τέλος του 2022 (ορόσημο 43).

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στα συγκεκριμένο μέτρο.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται πως παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

22. Μέτρο 16924 – Επένδυση: Ηλεκτροκίνηση

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν τα εξής:

α) Μέχρι τέλος 2024 (ορόσημο 52): «**Ολοκλήρωση του καθεστώτος επιδότησης των «πράσινων μεταφορών» με α) την αντικατάσταση 2.000 παλαιών ταξί με 2.000 νέα ηλεκτρικά οχήματα με συσσωρευτή (BEV) και β) την αντικατάσταση 220 παλαιών λεωφορείων με 220 νέα ηλεκτρικά λεωφορεία (163 ηλεκτρικά λεωφορεία θα έχουν την έδρα τους στην Αθήνα και 57 ηλεκτρικά λεωφορεία στη Θεσσαλονίκη)**»

β) Μέχρι τέλος 2025 (ορόσημο 55): «**Ολοκλήρωση της εγκατάστασης τουλάχιστον 8.000 δημόσια προσβάσιμων σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε στρατηγικές αστικές και**

προαστιακές τοποθεσίες εντός πόλεων και σε σημεία ενδιαφέροντος, καθώς και των επιλεγμένων μονάδων λειτουργίας».

Τι προβλέπεται τώρα

α) Μέχρι τέλος 2025 (ορόσημο 52): «**Παράδοση 425 νέων ηλεκτρικών λεωφορείων και απόσυρση 425 παλαιών λεωφορείων από την κυκλοφορία**».

β) Το ορόσημο 55 **δεν υπάρχει πλέον** στο “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

Δ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 1.4: ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

23. Μέτρο 16898 – Επένδυση: Έργα ύδρευσης

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο του “Ελλάδα 2.0” «η επένδυση συνίσταται σε έργα ύδρευσης σε περιοχές της Δυτικής Ελλάδας και των νήσων Λέσβου και Κέρκυρας. Στόχος της επένδυσης είναι η κάλυψη των υψηλών αναγκών υδροδότησης κατά τους θερινούς μήνες και η αντιμετώπιση των προβλημάτων διαρροής».

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

«Ολοκλήρωση τριών υποέργων ύδρευσης: α) Πρέβεζας, Άρτας, Λευκάδας, β) Κέρκυρας και γ) Λέσβου: ολοκλήρωση εργασιών υδροληψίας και εκτροπής, αγωγών, σταθμών αποθήκευσης και άντλησης και θέση σε λειτουργία».

Τι προβλέπεται τώρα

Τίποτα. Το μέτρο έχει απενταχθεί εντελώς από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη μέτρου. Εντελώς εκτός στόχου το «Ελλάδα 2.0» στο συγκεκριμένο μέτρο.

24. Μέτρο 16849 – Επένδυση: «Εθνικό σχέδιο αναδάσωσης και εμβληματική επένδυση για την Πάρνηθα» η οποία επένδυση το 2023 μετονομάστηκε σε «Εθνικό σχέδιο αναδάσωσης, αποκατάσταση και πρόληψη («antiNERO»), αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά μέτρα»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό “Ελλάδα 2.0” «η επένδυση αυτή αποτελείται από δύο μέρη. **Πρώτον, την αποκατάσταση 16.500 εκταρίων υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων στην Ελλάδα. Το έργο καλύπτει τόσο τις μελέτες αναδάσωσης όσο και την υλοποίησή τους. Δεύτερον, ένα εμβληματικό έργο για το όρος Πάρνηθα, βόρεια της Αθήνας, για την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντός του, την καλύτερη προστασία του από τις δασικές πυρκαγιές, τη βελτίωση της πρόσβασης σε αυτό και την ανακατασκευή εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων για ήπιες χρήσεις**. Στο πλαίσιο αυτό προβλεπόταν:

α) Μέχρι τον Ιούνιο του 2025 (ορόσημο 62): «Ολοκλήρωση του έργου για το όρος Πάρνηθα (δεύτερο υποέργο αναδάσωσης)».

β) Μέχρι το τέλος του 2025 (ορόσημο 63): «Ολοκλήρωση όλων των εργασιών για την αποκατάσταση 16.500 εκταρίων υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων στην Ελλάδα. (Αναδάσωση — πρώτο υποέργο)».

Πώς τροποποιήθηκε στη συνέχεια (Δεκέμβριος 2023)

Το εμβληματικό έργο για την Πάρνηθα εγκαταλείφθηκε, αλλά συνολικά το μέτρο αναβαθμίστηκε σημαντικά **καθώς το ορόσημο 63** προέβλεπε πλέον την «ολοκλήρωση», μέχρι τα τέλη του 2025, «όλων των εργασιών για τα εξής:

- Αποκατάσταση **5.700 εκταρίων** υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων στην Ελλάδα (αναδάσωση — πρώτο υποέργο).
- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των τεσσάρων δασικών φυτωρίων (Αμβροσίας, Λαγκαδά, Οργάνης και Αλίσταρου): Πιλοτική εφαρμογή του εθνικού σχεδίου αναδάσωσης.
- Antinero I, II και III (για την αναβάθμιση **105.500** εκταρίων υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων μέσω του καθαρισμού δασών και δασικών εκτάσεων και της συντήρησης δασικών οδών και υφιστάμενων αντιτυρικών ζωνών, επιπλέον της δημιουργίας μεικτών αντιτυρικών ζωνών).
- Αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά μέτρα στον Έβρο και στη Ροδόπη που καλύπτουν συνολικά 5.000 εκτάρια αντιδιαβρωτικών έργων και 175.000 m² αντιπλημμυρικών έργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά από αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, το ορόσημο πλέον προβλέπει μέχρι τα τέλη του 2025 όχι «ολοκλήρωση» αλλά «εκτέλεση εργασιών για τα εξής έργα:

- Αποκατάσταση **5.084** εκταρίων υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων
- Antinero I, II, III, IV & V για την αναβάθμιση 91.640 εκταρίων υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων
- Αντιδιαβρωτικά μέτρα που καλύπτουν 8.020 εκτάρια
- Αντιπλημμυρικά μέτρα που καλύπτουν 401.437 m²».

Δεν γίνεται αναφορά σε «αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των τεσσάρων δασικών φυτωρίων (Αμβροσίας, Λαγκαδά, Οργάνης και Αλίσταρου)».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός των αναθεωρημένων στόχων του, αν και παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ του ανακοινωθέντος κάθε φορά σχεδιασμού και του πρακτικού αποτελέσματος στο πλαίσιο του ΤΑΑ.

25. Μέτρο 16846 – Επένδυση: Υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων και λυματολάσσης από την επεξεργασία λυμάτων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” το μέτρο αποτελούνταν «από τρία υποέργα: α) κατασκευή 37 νέων υποδομών του δικτύου αποχέτευσης και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων (στο εξής: ΣΕΛ), β) αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός 11 ΣΕΛ και

επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υδάτων και γ) κατασκευή 16 υποδομών διαχείρισης λυματολάσπης από ΣΕΛ».

Στο ορόσημο 73 προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «ολοκλήρωση όλων των έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων και λυματολάσπης» και μάλιστα με «πιστοποίηση της έκθεσης ολοκλήρωσης ανεξάρτητου μηχανικού από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 73 προβλέπεται πλέον όχι η «ολοκλήρωση» αλλά η «κατασκευή 70 έργων σε τομείς όπως: - υποδομές του δικτύου αποχέτευσης, αγωγοί σύνδεσης αποχέτευσης και σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων (ΣΕΛ)· - αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός ΣΕΛ και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υδάτων· και - υποδομές διαχείρισης λυματολάσπης από ΣΕΛ».

Δεν προβλέπεται πλέον «πιστοποίηση της έκθεσης ολοκλήρωσης ανεξάρτητου μηχανικού από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση (ποιοτική) του στόχου του έργου, αν και ποσοτικά το έργο φαίνεται να παραμένει στα ίδια επίπεδα.

26. Μέτρο 16285 – «Επένδυση: Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο μέσω προγραμμάτων σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα» η οποία επένδυση αργότερα μετονομάστηκε σε «Μεταρρύθμιση: Εθνική στρατηγική για τα ύδατα».

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” η επένδυση ήταν «ένα ολιστικό πρόγραμμα για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του εθνικού πλαισίου ρύθμισης του γεωργοπεριβαλλοντικού τομέα, βελτίωσης και αποκατάστασης της γης. Οι επενδύσεις αυτές θα ενισχύσουν την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα, θα τονώσουν την παροχή και την ποιότητα του διαθέσιμου νερού, θα εξορθολογίσουν την κατανάλωση νερού, θα μετριάσουν τους κινδύνους αλάτωσης και απερίμωσης και θα αντιμετωπίσουν το ζήτημα της διατήρησης και της προστασίας της βιοποικιλότητας και των φυσικών οικοτόπων».

Το ορόσημο 316 προέβλεπε μάλιστα μέχρι τα τέλη του 2025 «**Άρδευση: ολοκλήρωση και έναρξη λειτουργίας των 18 έργων**» στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο και «ολοκλήρωση βάσει πιστοποιητικού ανεξάρτητου μηχανικού εγκεκριμένου από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης».

Τι προβλέπεται σήμερα

Δεν προβλέπεται πλέον κανένα έργο άρδευσης στο πλαίσιο του ΤΑΑ. Ο στόχος του μέτρου έχει αλλάξει τελείως και συνίσταται πλέον «στην έγκριση της εθνικής στρατηγικής για τα ύδατα και την έκδοση νομικής πράξης για την επέκταση των αρμοδιοτήτων της ΕΥΔΑΠ (Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης) και της ΕΥΑΘ (Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης)»...

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται πολύ σημαντική μείωση αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

27. Μέτρο 16850 – Επένδυση: Υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού.

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 74 του “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε αρχικά μέχρι τα τέλη του 2025 την «**ολοκλήρωση όλων των έργων**, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- 1: Υποδομές ύδρευσης σε επτά περιοχές.
- 2: Τρεις μονάδες αφαλάτωσης.
- 3: Έργα τηλεμετρίας–τηλεχειρισμού για τον εντοπισμό διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης.
- 4: Προμήθεια ψηφιακών υδρομέτρων.
- 5: **Δράσεις εξοικονόμησης νερού σε 45.000 νοικοκυριά και 10.000 επιχειρήσεις τουλάχιστον».**

Προβλεπόταν επίσης «η πιστοποίηση της έκθεσης ολοκλήρωσης ανεξάρτητου μηχανικού από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

Τι προβλέπεται σήμερα

Το ορόσημο 74 προβλέπει πλέον το εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «**Εκτέλεση τουλάχιστον 50 έργων υποδομής παροχής και εξοικονόμησης νερού, συμπεριλαμβανομένων των εξής:** α) κατασκευή υποδομών ύδρευσης σε τουλάχιστον επτά περιοχές και τουλάχιστον τρεις μονάδες αφαλάτωσης β) εγκατάσταση συστημάτων τηλεμετρίας–τηλεχειρισμού για την ανίχνευση διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης και γ) Εγκατάσταση ψηφιακών υδρομέτρων».

Δεν προβλέπεται φυσικά πλέον καμία έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποσοτική και ποιοτική) μείωση αρχικού στόχου έργου.

28. Μέτρο 16911 – Επένδυση: Εναέρια μέσα για τη διαχείριση κρίσεων.

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 82 προέβλεπε αρχικά μέχρι τα τέλη του 2025: «**Ολοκλήρωση των ακόλουθων δράσεων:**

1. Παράδοση 2 ελικοπτέρων πολλαπλών χρήσεων μεσαίου μεγέθους για ιατρική χρήση·
2. Παράδοση μη επανδρωμένων οχημάτων αέρος (UAV/δρόνων) για εναέρια επιτήρηση·
3. Αναβάθμιση–εκσυγχρονισμός 7 αεροσκαφών Canadair CL415·
4. Ελικόπτερα βαρέων μεταφορών S-64 Skycrane·
5. Παράδοση 1 ελικοπτέρου για τη μεταφορά της ομάδας διαχείρισης συμβάντων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας·
6. Παράδοση 11 αμφίβιων πυροσβεστικών αεροσκαφών τύπου Air Tractor για τα νησιωτικά συμπλέγματα· και
7. Αναβάθμιση — εκσυγχρονισμός δύο (2) ελικοπτέρων Super Puma».

Τι προβλέπεται σήμερα

Πλέον στο ορόσημο 82 προβλέπονται μόνο τα εξής:

«Παράδοση:

1. 2 ελικοπτέρων πολλαπλών χρήσεων μεσαίου μεγέθους για ιατρική χρήση·

2. 2 πυροσβεστικών ελικοπτέρων μεσαίου μεγέθους·
3. 1 ελικοπτέρου για τη μεταφορά της ομάδας διαχείρισης συμβάντων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική μείωση αρχικού στόχου έργου.

29. Μέτρο 16882 – Επένδυση: Αντιπλημμυρικά έργα.

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό “Ελλάδα 2.0” η επένδυση περιλάμβανε «παρεμβάσεις που μειώνουν τους κινδύνους πλημμύρας, παρέχουν νερό για αρδευτικούς σκοπούς σε περιοχές που πλήττονται από ξηρασία κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και ενισχύουν την αποδοτικότητα της διαχείρισης των επιφανειακών υδάτων σε αρκετές περιοχές της Ελλάδας».

Συγκεκριμένα το ορόσημο 75 προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 τα εξής:
«Ολοκλήρωση αντιπλημμυρικών έργων στις τέσσερις περιοχές: Λασιθίου Κρήτης, Αμβρακίας-Αμφιλοχίας, Λουτρακίου και Ορεοκάστρου».

Τι προβλέπεται σήμερα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το συγκεκριμένο μέτρο.

30. Μέτρο 16912 – Επένδυση: Εξοπλισμός κατάσβεσης, πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών.

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 83 του αρχικού “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 τα εξής:

«Ολοκλήρωση των ακόλουθων δράσεων:

1. Παράδοση πυροσβεστικών οχημάτων και άλλων οχημάτων αντιμετώπισης συμβάντων·
2. Ανάπτυξη σχεδίων πρόληψης· παράδοση κατασκευαστικού εξοπλισμού·
3. Παράδοση οχημάτων για τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, τα περιφερειακά/τοπικά κέντρα επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας και τις οργανώσεις εθελοντών· και
4. Παράδοση πτυσσόμενων κινητών γεφυρών».

Προβλεπόταν επίσης η «πιστοποίηση της ολοκλήρωσης με έκθεση του Υπουργείου Εσωτερικών» ως ποιοτικός δείκτης στο συγκεκριμένο ορόσημο.

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 83 προβλέπει πλέον μόνο τα εξής:

«Παράδοση:

1. Πυροσβεστικών οχημάτων και άλλων οχημάτων αντιμετώπισης συμβάντων, καθώς και εξοπλισμού·
2. πτυσσόμενων κινητών γεφυρών».

Δεν προβλέπεται πλέον βέβαια καμία έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης από κανέναν φορέα.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση στόχου έργου.

31. Μέτρο 16851 – Επένδυση: Η προστασία της βιοποικιλότητας ως κινητήριοι μοχλοί βιώσιμης ανάπτυξης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση περιελάμβανε «τα ακόλουθα έργα: **α)** τη θέσπιση εθνικού δικτύου μονοπατιών και πεζοπορικών διαδρομών, **β)** την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος μέσω της εφαρμογής εθνικού συστήματος μόνιμης εποπτείας ειδών και τύπων οικοτόπων, **γ)** τη θέσπιση εθνικού συστήματος επιτήρησης προστατευόμενων περιοχών, **δ)** την εισαγωγή εφαρμογών πολυμέσων, τη βιοκλιματική και ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων των μονάδων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, **ε)** τον εκσυγχρονισμό των κέντρων πληροφόρησης των μονάδων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, **στ)** τη δημιουργία ολοκληρωμένης ψηφιακής πλατφόρμας για την παροχή πληροφοριών σχετικά με προστατευόμενες περιοχές, όπως για οικοτουρισμό και **ζ)** την προώθηση τοπικών προϊόντων υπό τη γενική εμπορική ονομασία «Nature Greece»».

Στο ορόσημο 64 προβλεπόταν δε μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση όλων των υποέργων** για την προστασία της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας εθνικού δικτύου μονοπατιών και πεζοπορικών διαδρομών, της αποκατάστασης αναβαθμίδων που σχετίζονται με την προστασία της βιοποικιλότητας, της θέσπισης ενιαίων πρωτοκόλλων παρακολούθησης και του αντίστοιχου επιχειρησιακού συστήματος, καθώς και του οριζόντιου σχεδίου περιπολίας για όλες τις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας», με «πιστοποίηση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος της ολοκλήρωσης όλων των υποέργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Αυτή είναι όλη κι όλη περιγραφή του μέτρου σήμερα στο “Ελλάδα 2.0”: «**Στόχος του μέτρου είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της Ελλάδας με τη διατήρηση και την ανάδειξη της φυσικής της κληρονομιάς. Το μέτρο συνίσταται στην παρακολούθηση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη δημιουργία δικτύων μονοπατιών και την ανακαίνιση μουσείου**».

Στο δε ορόσημο 64 προβλέπεται πλέον μέχρι τα τέλη του 2025, όχι η ολοκλήρωση αλλά... «**Δημιουργία δικτύου μονοπατιών και πεζοπορικών διαδρομών - Ανακαίνιση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης - Αναγνώριση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή ως Εθνικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας - Παράδοση εξοπλισμού για σύστημα παρακολούθησης και περιπολίας για προστατευόμενες περιοχές**». Δεν υπάρχει φυσικά καμία αναφορά σε πιστοποίηση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική (ποσοτική και ποιοτική) μείωση αρχικού στόχου έργου. Επίσης, σύμφωνα με απόφαση ανάκλησης ένταξης της κυβέρνησης στις 09/06/26, το έργο που αφορούσε την «SUB1b. Αποκατάσταση αναβαθμίδων που σχετίζονται με την προστασία της βιοποικιλότητας» αφαιρείται από το ΤΑΑ.

32. Μέτρο 16909 – Επένδυση: Υποδομή / Θέσπιση στρατηγικής εθνικής διαχείρισης κινδύνου καταστροφών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 84 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025:

«Ολοκλήρωση των ακόλουθων δράσεων:

1. Δημιουργία ενός στρατηγικού εθνικού κέντρου διαχείρισης κινδύνου καταστροφών στα κτίρια «Άτλαντας» και «Φάρος».
2. Παράδοση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού για τα 13 περιφερειακά κέντρα επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας.
3. Κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού γραφείου για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα για την Πολιτική Προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα.
4. Κατασκευή κέντρου ελέγχου και διαχείρισης εναέριας επιτήρησης.
5. Παράδοση κινητών κέντρων διοίκησης και επιτόπιου ελέγχου στις 13 περιφέρειες».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Μέρος των έργων του μέτρου μεταφέρθηκαν στο μέτρο 16910.

33. Μέτρο 16910 – Επένδυση: Σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 81 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 τα εξής:

«Ολοκλήρωση των ακόλουθων δράσεων:

1. Σύστημα παρακολούθησης μέσω GPS που χρησιμοποιείται από το Πυροσβεστικό Σώμα, καθώς και οχήματα των περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας (μηχανήματα έργου κ.λπ.)· επέκταση του πληροφοριακού συστήματος επιχειρησιακής εμπλοκής του Πυροσβεστικού Σώματος·
 2. Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης·
 3. Συστήματα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης·
 4. Σταθμοί επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης και παροχή κλιματικών δεδομένων για περιοχές ενδιαφέροντος· και
 5. Ασύρματο δίκτυο επικοινωνιών»
- και «πιστοποίηση της ολοκλήρωσης με έκθεση του Υπουργείου Εσωτερικών».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 81 προβλέπονται πλέον τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025:

- «1. Υλοποίηση συστήματος διαχείρισης στόλου οχημάτων GPS για οχήματα του Πυροσβεστικού Σώματος, οχήματα πολιτικής προστασίας Περιφερειών και Δήμων. Αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος επιχειρησιακής εμπλοκής·
2. Παράδοση μετεωρολογικών σταθμών για έγκαιρη προειδοποίηση φυσικών καταστροφών·
3. Παράδοση σταθμών επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης και παροχή κλιματικών δεδομένων για περιοχές ενδιαφέροντος (ραντάρ)·
4. Εκτέλεση κατασκευαστικών εργασιών στα κτίρια «Άτλαντας» και «Φάρος», για τις ανάγκες του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Καταστροφών και Αντιμετώπισης Κινδύνων·
5. Ανακαίνιση κτιρίων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Πολιτικής Προστασίας και παράδοση και εγκατάσταση εξοπλισμού·
6. Παράδοση τριών αεροσκαφών ως κέντρων ελέγχου και διαχείρισης εναέριας επιτήρησης.

7. Παράδοση κινητών κέντρων διοίκησης και επιτόπιου ελέγχου σε 13 περιφέρειες».

Δεν προβλέπεται φυσικά πλέον καμία έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης ως ποιοτικός δείκτης.

Συμπέρασμα: Το συγκεκριμένο μέτρο φαίνεται να βρίσκεται εντός στόχου, αν και πάλι δεν προβλέπεται πλέον ολοκλήρωση εντός ΤΑΑ με πιστοποίηση των έργων.

34. Μέτρο 16283 – Επένδυση: Υλοποίηση περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας (ΠΕΚΕΠΠ) μέσω προγραμμάτων σύμπραξης δημόσιου–ιδιωτικού τομέα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 80 του αρχικού “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2024 η «Ολοκλήρωση κατασκευής και θέση σε λειτουργία 13 περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας». Η κατασκευή των 13 περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας θα γινόταν «μέσω συμπράξεων δημόσιου–ιδιωτικού τομέα» και «στόχος της επένδυσης είναι να διασφαλιστεί η έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και των κρίσεων σε περιφερειακό επίπεδο».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το ορόσημο 80 έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”, αν και η περιγραφή του έργου για την κατασκευή 13 περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας υπάρχει ακόμα στο κείμενο!

Συμπέρασμα: Ουσιαστικά απένταξη. Εντελώς εκτός στόχου το συγκεκριμένο μέτρο.

35. Μέτρο 16772 – Μεταρρύθμιση: Νομοθεσία διαχείρισης αποβλήτων για τη βιώσιμη υγειονομική ταφή και ανακύκλωση

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο αυτό αφορούσε την «αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για τη διαχείριση των αποβλήτων με σκοπό να καταστεί δυνατή η μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία. Ειδικότερα, εισάγει κίνητρα για τους δήμους ώστε να επιτύχουν υψηλότερα ποσοστά ανακύκλωσης, επιβάλλει τη χωριστή συλλογή των βιολογικών αποβλήτων έως το τέλος του 2022 και των μετάλλων, του χαρτιού, του γυαλιού και του πλαστικού, επεκτείνει το πρόγραμμα σχετικά με την ευθύνη του παραγωγού, αναβαθμίζει τη λειτουργία των εγκαταστάσεων διαλογής για ανακύκλωση και απλοποιεί τη νομοθεσία σχετικά με τα «πράσινα σημεία»... Η εθνική ρυθμιστική αρχή για τα απόβλητα, η οποία θα συγκροτηθεί στο πλαίσιο αυτής της μεταρρύθμισης, θα είναι, μεταξύ άλλων, υπεύθυνη για τη διασφάλιση της ορθότητας της τιμολογιακής πολιτικής, την εποπτεία της εφαρμογής της διαχείρισης των αποβλήτων σε ολόκληρη τη χώρα και την εποπτεία της ορθής λειτουργίας των περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων.». Προβλεπόταν επίσης από τα τέλη του 2021 η «επιβολή φόρου υγειονομικής ταφής. Ο φόρος υγειονομικής ταφής θα εφαρμόζεται από το πρώτο τρίμηνο του 2022 και τα τιμολόγια αυξάνονται προοδευτικά, έως ότου φτάσουν στο ανώτατο όριο του φόρου υγειονομικής ταφής έως το τρίτο τρίμηνο του 2024».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η περιγραφή του μέτρου είναι πλέον εξαιρετικά λιτή: «Το μέτρο αυτό συνίσταται στην αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας διαχείρισης αποβλήτων και τη σύσταση και λειτουργία ρυθμιστικής αρχής διαχείρισης αποβλήτων». Από την άλλη, δεν υπάρχουν αλλαγές στα ορόσημα και τον τελικό στόχο του μέτρου.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να έμεινε εντός στόχου.

36. Μέτρο 16979 - Μεταρρύθμιση: Σύσταση νέας ρυθμιστικής αρχής για τα ύδατα και τα λύματα
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το μέτρο αφορούσε στη σύσταση και λειτουργία μέχρι τα τέλη του 2023 της «εθνικής ρυθμιστικής αρχής για τα ύδατα, η οποία θα είναι αρμόδια για την εφαρμογή της πολιτικής ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων που έχει σχεδιαστεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στα ορόσημα του μέτρου.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να έμεινε εντός στόχου.

37. Μέτρο 16983 - Επένδυση: Πρωτοβάθμιος προσεισμικός έλεγχος κτιρίων
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Στο «Ελλάδα 2.0» προβλέφθηκε από τα τέλη του 2023 για το συγκεκριμένο μέτρο και μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2025 (ορόσημο 332) η «ολοκλήρωση των ακόλουθων δράσεων:

1. Ανάπτυξη επιγραμμικού συστήματος για την καταχώριση βασικών δεδομένων κτιρίων στο κεντρικό αποθετήριο υπολογιστικού νέφους προσεισμικού ΤΟΕ·
2. Κατάρτιση 2.500 ελεγκτών πολιτικών μηχανικών
3. Πρωτοβάθμιος ταχύς οπτικός έλεγχος (ΤΟΕ) 21.970 κτιρίων».

Προβλεπόταν επίσης η «πιστοποίηση της ολοκλήρωσης με έκθεση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 332 προβλέπει πλέον μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2025 μόνο την «εκτέλεση πρωτοβάθμιου ταχείας οπτικού ελέγχου (ΤΟΕ) για 21.970 κτίρια». Δεν υπάρχει επίσης αναφορά σε πιστοποίηση ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική και ποσοτική μείωση του στόχου του μέτρου.

38. Μέτρο 16404 - Επένδυση: Αναπτυξιακό πρόγραμμα τοπικής αυτοδιοίκησης «Αντώνης Τρίτσης»
--

Τι προβλέπεται

Το μέτρο προστέθηκε τελευταία στιγμή στο “Ελλάδα 2.0” (με την αναθεώρηση του στα τέλη του 2025), και αφορά στην «υλοποίηση 44 έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης», με «στόχο της επένδυσης τη στήριξη της αστικής ανάπτυξης, της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και της πράσινης μετάβασης για δήμους της Ελλάδας. Η επένδυση συνίσταται σε παρεμβάσεις στους δημόσιους χώρους αστικών περιοχών, έργα μετριασμού των πλημμυρών, αγορά ηλεκτρικών οχημάτων και εγκατάσταση υποδομών φόρτισης, καθώς και σε επενδύσεις σε αστικές υποδομές πόσιμου νερού και λυμάτων».

Συμπέρασμα: Η πορεία του μέτρου θα κριθεί στο τέλος του “Ελλάδα 2.0”, αν και προκαλεί αρνητική εντύπωση ως προς τον αρχικό σχεδιασμό η εκτεταμένη καθυστέρηση στην ένταξη έργων στο πλαίσιο του προγράμματος “Αντώνης Τρίτσης” στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ε. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 2.1: ΣΥΝΔΕΣΗ

39. Μέτρο 16855 - Επένδυση: Μικροί δορυφόροι

Τι προβλεπόταν αρχικά

Στο ορόσημο 92 του αρχικού “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 ότι «το πιλοτικό έργο ξεκινά συνήθεις λειτουργίες και η συστοιχία μικρών δορυφόρων εκτοξεύεται και τίθεται σε τροχιά. Η υλοποίηση του έργου αξιολογείται ως προς τις επιδόσεις της (κατά πόσον οι μικροί δορυφόροι υποστηρίζουν ασφαλείς τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες παράλληλα με εφαρμογές γεωσκόπησης στους τομείς της χαρτογράφησης, της ναυτιλίας, της γεωργίας ακριβείας, του χωροταξικού σχεδιασμού και άλλων τομέων της οικονομίας)». Προβλέπονταν επίσης «εκθέσεις θέσης σε λειτουργία σε τροχιά μετά την εκτόξευση των μικρών δορυφόρων».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν παρατηρούνται σημαντικές αλλαγές στο τελικό ορόσημο του μέτρου.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι βρίσκεται εντός αρχικού στόχου.

40. Μέτρο 16844 - Μεταρρύθμιση: Μετάβαση στην τεχνολογία 5G, διευκολύνοντας την ανάπτυξη καινοτόμων απομακρυσμένων υπηρεσιών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021 και Δεκέμβριος 2023)

Στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν ότι το μέτρο «θα δημιουργήσει τη βάση για τη μετάβαση στην τεχνολογία 5G. Η πρώτη φάση της μεταρρύθμισης εστιάζει στην εφαρμογή του κανονιστικού και νομοθετικού πλαισίου, **ειδικότερα με τη χρήση του 25 % των εσόδων του διαγωνισμού πολυζωνικού συστήματος 5G για τη στήριξη του καινοτόμου ταμείου «Φαιστός»** που επενδύει σε εταιρείες και έργα που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες 5G».

Ενώ υπήρχε όμως αναφορά και περιγραφή του συγκεκριμένου μέτρου, **εντούτοις δεν υπήρχε συγκεκριμένο ορόσημο. Το ορόσημο 333 προστέθηκε με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023** και προέβλεπε μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2024 την «έναρξη ισχύος παράγωγου δικαίου, με βάση την τροποποίηση του νόμου 4727/2020, άρθρα 92 και 107 (παράγραφοι 61, 62, 63)...όπου καθορίζεται η διαδικασία κατανομής του φάσματος 5G για πιλοτικά έργα μέσω του

«Ταμείου Φαιστός» και/ή πανεπιστημίων ή ερευνητικών κέντρων, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας για τον εντοπισμό περαιτέρω ευκαιριών και κινδύνων κατά την ανάπτυξη δικτύων 5G, τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και την αξιολόγηση των απαιτήσεων και των κινδύνων σε συγκεκριμένες οικονομικές εφαρμογές».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στο τελικό ορόσημο του μέτρου.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι βρίσκεται εντός αρχικού στόχου.

41. Μέτρο 16834 - Επένδυση: Διάδρομοι 5G / Ανάπτυξη δικτύων 5G που παρέχουν κάλυψη όλων των ελληνικών αυτοκινητοδρόμων που αποτελούν μέρος των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 91 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «εγκατάσταση υποδομών 5G μήκους 1.918 km σε όλους τους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός στόχου το σχέδιο “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

42. Μέτρο 16857 – Μεταρρύθμιση: Μετάβαση σε ευρυζωνικές συνδέσεις gigabit και ενίσχυση της ζήτησης για ευρυζωνικότητα gigabit

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Στο ορόσημο 334 προβλεπόταν μέχρι τον Ιούνιο του 2024 η «έναρξη ισχύος νομοθετικού πλαισίου για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών και των σχετικών κανόνων και διαδικασιών για την ανάπτυξη εντός κτιρίων ευρυζωνικής υποδομής ικανής να παρέχει συνδεσιμότητα gigabit στους τελικούς χρήστες».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στο ορόσημο.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι βρίσκεται εντός αρχικού στόχου.

43. Μέτρο 16962 - Επένδυση: Υποθαλάσσια καλώδια οπτικών ινών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 89 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 την «εγκατάσταση υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών μήκους 1.370 km για τη διασύνδεση

της Ελλάδας με την Κύπρο και τη σύνδεση μεγάλων νησιών, όπως Λέσβου, Σύρου, Κρήτης, καθώς και νησιών μεσαίου μεγέθους (όπως Καρπάθου, Καλύμνου, Ικαρίας και Πάτμου)».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το σχέδιο στο συγκεκριμένο μέτρο.

44. Μέτρο 16818 – Επένδυση: Υποδομές οπτικών ινών σε κτίρια

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η επένδυση αποσκοπεί στην εγκατάσταση υποδομής οπτικών ινών σε κτίρια κατοικιών και εμπορικά κτίρια βάσει συστήματος επιδότησης της ζήτησης (μέσω κουπονιών) που θα επιδοτεί α) το κόστος της εσωτερικής καλωδίωσης και β) τα τέλη σύνδεσης (το εφάπαξ τέλος εγκατάστασης ευρυζωνικών υπηρεσιών). Το ορόσημο 90 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 τον εξής συγκεκριμένο αριθμητικό στόχο: **«120.000 ιδιωτικά κτίρια πλήρως συνδεδεμένα με υποδομές οπτικών ινών FTTH»**.

Τι προβλέπεται τώρα

Ο αριθμητικός στόχος έχει αλλάξει και αντί για συγκεκριμένο αριθμό ιδιωτικών κτιρίων αναφέρεται σε αριθμό κουπονιών, με στόχο μέχρι τα τέλη του 2025 πλέον το εξής: **«Εξαργυρώθηκαν 300.255 κουπόνια (voucher) για κατοικίες συνδεδεμένες με την υποδομή και υπηρεσία οπτικών ινών FTTH»**.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση, ποιοτική και ποσοτική, του αρχικού στόχου του μέτρου.

ΣΤ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 2.2: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

45. Μέτρο 16929 - Μεταρρύθμιση: Παροχή «πελατοκεντρικών» υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, μέσω της απλούστευσης και της βελτίωσης των διαδικασιών, βελτιώσεων στα συστήματα και της συμμόρφωσης με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές και πολιτικές

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το εξαιρετικά φιλόδοξο αυτό μέτρο προέβλεπε σωρεία στόχων στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”. Συγκεκριμένα, υπογραμμίζονταν ότι το μέτρο «συνίσταται στην εφαρμογή μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του διοικητικού φόρτου και τη δημιουργία πελατοκεντρικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης... μέσω 1) της θέσπισης ρυθμιστικών αλλαγών για τη δημιουργία ευρείας ρυθμιστικής βάσης για τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα μητρώων και υπηρεσιών για ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ εθνικών δημόσιων οργανισμών, σύμφωνα με το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας και 2) εφαρμογή του Εθνικού προγράμματος απλούστευσης των διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης του εθνικού μητρώου διαδικασιών και της πλήρους συγκρότησης του Παρατηρητηρίου για την παρακολούθηση του αντικτύπου της ρύθμισης και του εθνικού μητρώου διαδικασιών («Δίαυλος»).

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει την ολοκλήρωση της απλούστευσης/ψηφιοποίησης των διαδικασιών εκτίμησης επιπτώσεων, της αίτησης για την απόκτηση ιθαγένειας, της έναρξης ατομικών επιχειρήσεων, της

απλούστευσης των διαδικασιών που σχετίζονται με βασικά γεγονότα της ζωής των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της γέννησης, του θανάτου και του διαζυγίου, της απλούστευσης των δικαστικών διαδικασιών σε σχέση με τους δικηγόρους, των δικαστικών αποφάσεων, των ψηφιακών υπογραφών, των πιστοποιητικών που εκδίδονται από δικαστήρια, της ανανέωσης της άδειας οδήγησης και της λειτουργίας του ιστοτόπου myphoto.gov.gr, καθώς και της ηλεκτρονικής κυκλοφορίας εγγράφων εντός της δημόσιας διοίκησης. Στις βασικές μεταρρυθμιστικές προτεραιότητες περιλαμβάνονται επίσης οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, οι απαιτήσεις έναρξης δραστηριοτήτων για όλες τις μορφές εταιρειών και οι διαδικασίες μετά την καταχώριση, οι εφαρμογές σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και τη φορολογία, καθώς και άλλες γραφειοκρατικές διαδικασίες που σχετίζονται με την απασχόληση, οι διαδικασίες σχεδιασμού, πληρωμής και παρακολούθησης της δημοσιονομικής διαχείρισης».

Στο τελικό ορόσημο του μέτρου, **το ορόσημο 99**, προβλεπόταν μέχρι το τέλος του 2025 η «**πλήρης εφαρμογή** της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του διοικητικού φόρτου και τη δημιουργία «πελατοκεντρικών» υπηρεσιών στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης, καθώς και τη βελτίωση των διαδικασιών, τις βελτιώσεις στα συστήματα και τη συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές και πολιτικές, μέσω της ολοκλήρωσης της τελικής φάσης των εργασιών στο πλαίσιο του 4ετούς εθνικού προγράμματος απλούστευσης των διαδικασιών. **Περιλαμβάνει επίσης την πλήρη συγκρότηση του Παρατηρητηρίου για την παρακολούθηση του αντικτύπου της ρύθμισης και του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών («Δίαυλος»)** (που πιστοποιείται με έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης)».

Προβλεπόταν επίσης «**έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που βεβαιώνει την ολοκλήρωση όλων των αξόνων** εργασιών απλούστευσης και ψηφιοποίησης στο πλαίσιο του 4ετούς σχεδίου δράσης του εθνικού προγράμματος απλούστευσης διαδικασιών».

Τι προβλέπεται τώρα

Η φιλόδοξη περιγραφή του μέτρου **προσγειώθηκε απότομα** στις αναθεωρήσεις του “Ελλάδα 2.0” που ακολούθησαν και πλέον αναφέρει μόνο το εξής: «**Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η παροχή δημόσιων υπηρεσιών προσανατολισμένων στον χρήστη σε Έλληνες πολίτες και επιχειρήσεις και η διασφάλιση καλύτερης λειτουργίας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Η μεταρρύθμιση συνίσταται στα εξής:** α) στην έναρξη ισχύος των σχετικών κεφαλαίων του Ενιαίου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και β) στην υλοποίηση δράσεων για την παρακολούθηση και μέτρηση του διοικητικού φόρτου και για τη στήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης των κανονιστικών επιπτώσεων».

Στο δε άρθρο 99 η «**πλήρης εφαρμογή**» μεσοπρόθεσμης στρατηγικής και «**η πλήρης συγκρότηση του Παρατηρητηρίου για την παρακολούθηση του αντικτύπου της ρύθμισης και του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών («Δίαυλος»)**» έχουν αντικατασταθεί από τα εξής:

«**Έναρξης ισχύος των κεφαλαίων του Ενιαίου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αφορούν τη ρύθμιση των οργανωτικών θεμάτων και τη ρύθμιση του πλαισίου δημοσιονομικής λειτουργίας και διαχείρισης.** - **Τυποποίηση της μεθοδολογίας και των διαδικασιών για τη μέτρηση του διοικητικού φόρτου.** - **Θέσπιση Δείκτη Μέτρησης της Γραφειοκρατίας (ΔΜΓ).** - **Θέσπιση μηχανισμού για τη στήριξη της ανάλυσης των κανονιστικών επιπτώσεων.** - **Δημοσίευση των μετρήσεων διοικητικού φόρτου με τη χρήση του τυποποιημένου μοντέλου κόστους**».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μερική τουλάχιστον μείωση του αρχικού εύρους του στόχου του μέτρου.

46. Μέτρο 16778 – Επένδυση: Ψηφιοποίηση αρχείων και συναφών υπηρεσιών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Από το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η επένδυση αφορούσε «στην ψηφιοποίηση βασικών αρχείων σε διάφορους τομείς (δικαιοσύνη, υγεία, γενικά αρχεία του κράτους, πολεοδομικός σχεδιασμός, απαλλοτριώσεις, κτηματολόγιο, μετανάστευση και άσυλο, ναυτιλιακές υποθέσεις) και την ενσωμάτωση στα σχετικά πληροφοριακά συστήματα, καθώς και στην πιλοτική εφαρμογή της ασφαλούς αποθήκευσης των αρχείων του δημόσιου τομέα και του «ευρύτερου» δημόσιου τομέα (συνολικά εννέα υποέργα)».

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου, ως προς τους ποσοτικούς στόχους, αυτό προέβλεπε την ψηφιοποίηση συνολικά 1,68 δισ. σελίδων και «την πιλοτική εφαρμογή της πρότυπης τήρησης αρχείων για την ασφαλή αποθήκευση περίπου 65.000.000 αρχείων» μέχρι τα τέλη του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Το αντικείμενο του μέτρου σε γενικές γραμμές παρέμεινε ίδιο στις αναθεωρήσεις του “Ελλάδα 2.0”, με μία μεγαλύτερη έμφαση στην «υλοποίηση των βελτιωμένων υπηρεσιών του Κτηματολογίου». Οι ποσοτικοί στόχοι περιορίστηκαν μεταγενέστερα σε «ψηφιοποίηση 1,15 δισ. σελίδων» και «πιλοτική εφαρμογή ασφαλούς αποθήκευσης 1.440.000 αρχειοθηκών που περιέχουν φυσικούς φακέλους σε άλλα αρχεία του δημόσιου τομέα», μέχρι το τέλος του 2025.

Συμπέρασμα: Από τα παραπάνω διαφαίνεται σχετική μείωση στο ποσοτικό αντικείμενο του μέτρου. Για παράδειγμα, σύμφωνα με σχετική απόφαση ανάκλησης ένταξης της κυβέρνησης στις 11/05/26, το έργο που αφορούσε την «Ανάπτυξη Ψηφιακών Υπηρεσιών Αρχείου της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας» αφαιρείται από το ΤΑΑ.

47. Μέτρο 16810 - Επένδυση: Σύστημα διαχείρισης σχέσεων με πελάτες (CRM) για τη γενική κυβέρνηση

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το φιλόδοξο αυτό μέτρο αφορούσε στην «επένδυση αφορά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης του πλήρους κύκλου ζωής της σχέσης της δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις». Ως προς τους στόχους του, στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, το μέτρο ήταν ιδιαίτερα αναλυτικό:

«Η επένδυση περιλαμβάνει:

- α) υπηρεσίες ενσωμάτωσης και διαλειτουργικότητας μέσω της εφαρμογής σύγχρονων μεθοδολογιών σχεδιασμού και ανάπτυξης λογισμικού,
- β) πρόσβαση σε μηχανισμό υποστήριξης των υπηρεσιών, ο οποίος περιλαμβάνει δέσμη εργαλείων για την ανάπτυξη νέων εφαρμογών με βάση τεχνολογία προγραμματισμού χαμηλού κώδικα (low code),

γ) πλατφόρμα διαχείρισης σχέσεων με πελάτες (CRM), η οποία θα συλλέγει και θα διαχειρίζεται όλα τα δεδομένα των εξυπηρετούμενων πολιτών και θα συντονίζει την εκτέλεση επιχειρηματικών διαδικασιών, ανεξάρτητα από την αρχική υπηρεσία,

δ) σύστημα διαχείρισης της συναίνεσης των πολιτών για την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες, υπηρεσίες κέντρου επικοινωνίας, μέσω των οποίων πραγματοποιείται η εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων με τη χρήση παραδοσιακών διαύλων, όπως τηλεφωνικών κέντρων, αλλά και με την αξιοποίηση σύγχρονων διαύλων, όπως διαδικτυακών φορμών, μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εφαρμογών ανταλλαγής μηνυμάτων, εφαρμογών τηλεδιάσκεψης,

ε) αναβάθμιση της ψηφιακής πλατφόρμας των ΚΕΠ και της σύνδεσής της με το ενιαίο Σύστημα διαχείρισης υποθέσεων πολιτών, το τηλεφωνικό κέντρο και τον ιστότοπο gov.gr,

στ) απλούστευση και βελτίωση των διαδικασιών και των υπηρεσιών που αφορούν τη φυσική παρουσία «πελατών» με την επέκταση της υπάρχουσας υποδομής myKEPLive και της ενοποίησης της με το σύστημα προγραμματισμού ραντεβού με φυσική παρουσία».

Το ορόσημο 109 του μέτρου προέβλεπε την «**ολοκλήρωση του έργου**» **μέχρι τα τέλη του 2024**, με «**έκθεση** του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που τεκμηριώνει την υλοποίηση ολοκληρωμένου συστήματος για τη διαχείριση του πλήρους κύκλου ζωής της σχέσης της δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο περιγράφεται πλέον με πολύ περιοριστικό τρόπο: «*Η επένδυση αποτελείται από α) σύστημα διαχείρισης σχέσεων με πελάτες για τη γενική κυβέρνηση, το οποίο επιτρέπει τη διαχείριση των αλληλεπιδράσεων της δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, και β) διαθεσιμότητα ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των συστημάτων και των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και των Ελλήνων πολιτών (Gov. gr — messenger)*».

Επίσης στο ορόσημο 109 **δεν προβλέπεται πλέον «ολοκλήρωση του έργου»** αλλά απλά «*υλοποίηση του συστήματος διαχείρισης σχέσεων με πελάτες (CRM) και του Gov.gr — messenger*» μέχρι τον Ιούνιο του 2025.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου. Επίσης, σύμφωνα με την απόφαση ανάκλησης ένταξης της κυβέρνησης στις 28/04/26, το έργο που αφορούσε τη «Νέα Υποδομή eID και ολοκλήρωση με το Gov.gr Wallet και τις νέες ταυτότητες» αφαιρέθηκε από το ΤΑΑ.

48. Μέτρο 16780 - Επένδυση: Περαιτέρω εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η επένδυση συνίσταται στον περαιτέρω εκσυγχρονισμό των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Στο ορόσημο 110 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2024 το εξής:

«**Ολοκλήρωση του έργου:** Περαιτέρω εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του περαιτέρω εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης μέσω της απόκτησης και της χρήσης 6.000 ηλεκτρονικών υπολογιστών/εκτυπωτών/ταμπλετών που θα χρησιμοποιηθούν για τη διαδικασία ηλεκτρονικής υπογραφής, 200 συστημάτων διαχείρισης σειράς προτεραιότητας και έξυπνης

κοινοποίησης, 1.000 τερματικών υποβολής σχολίων (feedback terminals), πλατφόρμας αξιολόγησης και κινητής εφαρμογής».

Επίσης προβλεπόταν «τελική έκθεση έργου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης η οποία τεκμηριώνει την ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 110α προβλέπει «παράδοση i) 6.325 Η/Υ / εκτυπωτών / ταμπλετών, ii) 145 συστημάτων διαχείρισης σειράς προτεραιότητας και ειδοποίησης, iii) 730 τερματικών υποβολής σχολίων (feedback terminals)» μέχρι τα τέλη 2024, ενώ το ορόσημο 110β προβλέπει την «ανακαίνιση 360 υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης» μέχρι τα τέλη του 2025.

Δεν αναφέρεται πλέον «τελική έκθεση έργου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης η οποία τεκμηριώνει την ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε σε γενικές γραμμές εντός στόχου, ενώ προστέθηκε και η ανακαίνιση ΚΕΠ, αν και πάλι δεν προβλέπεται πλέον «ολοκλήρωση» και τελική έκθεση ολοκλήρωσης έργου.

49. Μέτρο 16736 - Επένδυση: Νέο σύστημα δημόσιων συμβάσεων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 119 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν επί λέξει το εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «**Ολοκλήρωση του νέου συστήματος δημόσιων συμβάσεων** που περιλαμβάνει τα εξής: 1) αναβάθμιση των εκδόσεων των λειτουργικών συστημάτων και ενσωμάτωση του νέου συστήματος στα υφιστάμενα συστήματα, 2) διαθεσιμότητα νέων λειτουργιών συστήματος και εκθέσεων συστήματος, 3) οριστικοποίηση του επανασχεδιασμού του Εθνικού Ηλεκτρονικού Συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων και του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), 4) διαθεσιμότητα υπηρεσιών διαλειτουργικότητας με το gov.gr και θέση σε λειτουργία 5) μηχανισμού κρυπτογράφησης δεδομένων, 6) εικονικού βοηθού, 7) ηλεκτρονικού συστήματος αρχειοθέτησης, 8) νέου συστήματος για την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) και 9) συστήματος μοντελοποίησης κτιριακών πληροφοριών (BIM)».

Προβλεπόταν φυσικά και η σχετική «**έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης** που τεκμηριώνει την υλοποίηση του έργου «Νέο σύστημα δημόσιων συμβάσεων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις στο ορόσημο 119 δεν προβλέπεται πλέον η «ολοκλήρωση» αλλά απλά «υλοποίηση» και το αντικείμενο είναι πολύ πιο περιορισμένο και ασαφές: «Υλοποίηση του νέου συστήματος δημόσιων συμβάσεων για τη θέση σε λειτουργία νέας πύλης ηλεκτρονικών συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), με αναβαθμισμένα υποσυστήματα, διαλειτουργικότητα με άλλα συστήματα, νέες λειτουργικότητες ασφάλειας και εργαλεία υποστήριξης για οικονομικούς φορείς και αναθέτουσες αρχές». **Δεν προβλέπεται πλέον** φυσικά καμία έκθεση τεκμηρίωσης υλοποίησης από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

50. Μέτρο 16742 – Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του Υπουργείου Εξωτερικών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” και στο ορόσημο 114 προβλεπόταν μέχρι τον Ιοούνιο του 2025 η «**ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, συμπεριλαμβανομένων 1) του συστήματος στήριξης στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού, 2) της ψηφιοποίησης των διπλωματικών και ιστορικών αρχείων, 3) της πλατφόρμας του Παγκόσμιου Κέντρου Ψηφιακών Πληροφοριών, και 4) του εκσυγχρονισμού της υποδομής ασφάλειας κρυπτογράφησης πληροφοριακών συστημάτων και τηλεπικοινωνιών**».

Προβλεπόταν επίσης η σχετική «έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών που τεκμηριώνει την ολοκλήρωση όλων των υποέργων του έργου «Ψηφιοποίηση του Υπουργείου Εξωτερικών».

Τι προβλέπεται τώρα

Σήμερα στο ορόσημο 114 δεν προβλέπεται πλέον, και εδώ, η «ολοκλήρωση» των έργων αλλά απλά η υλοποίηση, αν και το αντικείμενο παραμένει ίδιο: «Υλοποίηση 1) του συστήματος στήριξης στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού, 2) της ψηφιοποίησης των διπλωματικών και ιστορικών αρχείων, 3) της πλατφόρμας του Παγκόσμιου Κέντρου Ψηφιακών Πληροφοριών, και 4) της υποδομής κρυπτογράφησης και τηλεπικοινωνιών». **Δεν προβλέπεται επίσης** σχετική έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών που να τεκμηριώνει την ολοκλήρωση των έργων.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός στόχου, αν και μειώνονται οι εγγυήσεις ολοκλήρωσης.

51. Μέτρο 16826 - Επένδυση: Προγράμματα αναβάθμισης ψηφιακών δεξιοτήτων των στρατευμένων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η επένδυση ενσωματώνει ένα πρόγραμμα κατάρτισης και την πιστοποίηση ψηφιακών δεξιοτήτων στην υποχρεωτική στρατιωτική θητεία. Σύμφωνα με το ορόσημο 118 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” ο στόχος ήταν «**η κατάρτιση 150.000 στρατευσίμων**» μέχρι τον Ιούνιο του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Στο σχέδιο “Ελλάδα 2.0” περιλαμβάνεται ακόμα το μέτρο με την αναλυτική περιγραφή του στόχου του. Φαίνεται επίσης ότι η υλοποίηση του μέτρου ξεκίνησε, καθώς το ορόσημο 105 για την ανάθεση σύμβασης από το Υπουργείο σε εξωτερικό εταίρο για τα προγράμματα αναβάθμισης ψηφιακών δεξιοτήτων των στρατευμένων, υπάρχει ακόμα στο κείμενο. **Έχει διαγραφεί όμως το ορόσημο 118** με τον τελικό στόχο του μέτρου...

Συμπέρασμα: Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το μέτρο. Πολύ σημαντική μείωση αντικειμένου.

52. Μέτρο 16791 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η περιγραφή του μέτρου στο αρχικό σχέδιο του “Ελλάδα 2.0” ήταν εντυπωσιακή: «*Η επένδυση περιλαμβάνει: α) την ανάπτυξη μιας πλατφόρμας (ψηφιακού χάρτη τουρισμού) στην οποία ο επισκέπτης θα μπορεί να ενημερώνεται σχετικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός τουριστικού προϊόντος μιας πόλης ή ενός νησιού, έτσι ώστε ο δυνητικός επισκέπτης να έχει στη διάθεσή του, μέσω αυτής της πλατφόρμας, σημαντική πηγή πληροφοριών σχετικά με τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα της προτίμησής του· β) τη δημιουργία εργαλείων προώθησης, όπως ψηφιακών εφαρμογών, ιστοτόπων και δραστηριοτήτων προώθησης, καθώς και ενός αποθετηρίου που θα λειτουργεί επίσης ως βιβλιοθήκη, το οποίο θα παρέχει σε προορισμούς και στους οικείους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς τη δυνατότητα υλοποίησης ορθά σχεδιασμένων και βιώσιμων στρατηγικών προώθησης· την ανάπτυξη ενός καινοτόμου συστήματος παροχής τουριστικών πληροφοριών, με ενημερωτικά περίπτερα με οθόνες αφής σε βασικούς κόμβους, καθώς και χάρτες με ιστορικές, γεωγραφικές και πολιτιστικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων όλων των πολιτιστικών αγαθών και δραστηριοτήτων, εύκολα διαθέσιμες μέσω της εφαρμογής για κινητές συσκευές».*

Στο ορόσημο 115, του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν η «**ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού**, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας 1) ψηφιακού τουριστικού χάρτη, 2) ψηφιακού αποθετηρίου πολιτιστικών πόρων της Ελλάδας και 3) νέου συστήματος τουριστικών πληροφοριών» μέχρι τον Ιούνιο του 2025. Προβλεπόταν επίσης «έκθεση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού που τεκμηριώνει την ολοκλήρωση του έργου».

Τι προβλέπεται τώρα

Η περιγραφή του μέτρου έχει γίνει πολύ λιτή στο κείμενο του “Ελλάδα 2.0”: «*Η επένδυση συνίσταται στη δημιουργία ψηφιακού τουριστικού χάρτη, ψηφιακού αποθετηρίου για τους πολιτιστικούς πόρους της Ελλάδας και νέου συστήματος τουριστικών πληροφοριών*». Στο δε ορόσημο 115 η «**ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού**» του ΕΟΤ έχει γίνει απλά: «*Δημιουργία 1) ψηφιακού τουριστικού χάρτη, 2) ψηφιακού αποθετηρίου πολιτιστικών πόρων της Ελλάδας και 3) νέου συστήματος τουριστικών πληροφοριών*». Δεν προβλέπεται φυσικά έκθεση τεκμηρίωσης ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Το μέτρο παραμένει σε γενικές γραμμές εντός στόχου, αν και είναι προφανής η διάθεση μετριασμού του εύρους του, ενώ μειώνονται και οι εγγυήσεις πραγματοποίησης.

53. Μέτρο 16823 - Μεταρρύθμιση: «Στρατηγική και πολιτικές κυβερνοασφάλειας για τον δημόσιο τομέα και προηγμένες υπηρεσίες ασφάλειας για εθνικές υποδομές ζωτικής σημασίας», η οποία μεταρρύθμιση αργότερα άλλαξε τίτλο σε «Στρατηγική κυβερνοασφάλειας και Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Κυβερνοασφάλειας»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό σχέδιο του “Ελλάδα 2.0” η μεταρρύθμιση αφορούσε «*την ανάπτυξη και την εφαρμογή στρατηγικής για την κυβερνοασφάλεια και μιας δέσμης πολιτικών για την κυβερνοασφάλεια, οι οποίες αποσκοπούν στην αύξηση της*

αξιοπιστίας και της ασφάλειας των συστημάτων και των δεδομένων ή πληροφοριών του δημόσιου τομέα και στη βελτίωση της εμπιστοσύνης των πολιτών κατά την αλληλεπίδρασή τους με τον δημόσιο τομέα. Επίσης, η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει την υλοποίηση του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων για την ασφάλεια στον Κυβερνοχώρο (SOC), καθώς και την παροχή προηγμένων υπηρεσιών ασφάλειας (SOC και DDoS) σε υποδομές ζωτικής σημασίας του συστήματος G-Cloud, με στόχο τη συστηματική και συνεχή βελτίωση της ασφάλειας και τον περιορισμό των απειλών κατά της κυβερνοασφάλειας για τις κεντρικές υποδομές του δημόσιου τομέα και τα πληροφοριακά συστήματα που λειτουργούν μέσω αυτού».

Το ορόσημο 112 προέβλεπε «**ολοκλήρωση του έργου** «Νέα στρατηγική και πολιτικές κυβερνοασφάλειας στη δημόσια διοίκηση» για την υλοποίηση αλλαγών σε επίπεδο διεργασιών και διαδικασιών που αφορούν την κυβερνοασφάλεια, καθώς και για τη δημιουργία και θέση σε λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Ασφάλειας (SOC) σύμφωνα με τη νέα στρατηγική» μέχρι τα τέλη του 2024. Προβλεπόταν επίσης «**έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης** που τεκμηριώνει την υλοποίηση της νέας στρατηγικής και των νέων πολιτικών κυβερνοασφάλειας».

Τι προβλέπεται τώρα

Η περιγραφή του μέτρου έχει γίνει **πολύ λιτή**: «Στόχος του μέτρου είναι η βελτίωση της κυβερνοασφάλειας των συστημάτων του δημόσιου τομέα. Το μέτρο συνίσταται στην υλοποίηση στρατηγικής κυβερνοασφάλειας και Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Κυβερνοασφάλειας (SOC)». Επίσης στο ορόσημο 112, η «ολοκλήρωση έργου» έχει γίνει απλά «υλοποίηση»: «Υλοποίηση i) στρατηγικής κυβερνοασφάλειας, ii) Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Ασφάλειας (SOC)». **Δεν προβλέπεται** φυσικά έκθεση τεκμηρίωσης υλοποίησης από το αρμόδιο Υπουργείο.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική και ποσοτική μείωση εύρους αρχικού στόχου και μειώνονται και οι απαιτήσεις τεκμηρίωσης ορθής ολοκλήρωσης. Επιπλέον με διαδοχικές κυβερνητικές αποφάσεις ανάκλησης ένταξης αφαιρέθηκαν από το ΤΑΑ τα εξής έργα: α) στις 30/12/25 το έργο που αφορούσε την «Προμήθεια προηγμένων υπηρεσιών ασφάλειας (SOC and DDoS) στις κρίσιμες υποδομές του G-Cloud», β) στις 04/05/26 το έργο που αφορούσε τις «Δράσεις για την ενίσχυση της ασφάλειας των πληροφοριών και των συστημάτων του Δημόσιου Τομέα», γ) στις 06/05/26 το έργο που αφορούσε την «Αντιμετώπιση εκστρατειών χειραγώγησης της πληροφορίας και παραπληροφόρησης από οντότητες του εξωτερικού» και δ) στις 15/05/26 το έργο που αφορούσε την «Αναβάθμιση, Υποστήριξη Λογισμικού και Εξοπλισμού των Υποδομών του Διακλαδικού Κέντρου Κυβερνοάμυνας (Cyber SOC) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας» .

54. Μέτρο 16779 - Επένδυση: «Διαλειτουργικότητα και ανάπτυξη υπηρεσιών διαδικτύου» που έγινε αργότερα «Υπηρεσίες διαδικτύου και Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) επόμενης γενιάς»
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 108 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2024 το εξής: «**Ολοκλήρωση του έργου**: Διαλειτουργικότητα και ανάπτυξη υπηρεσιών διαδικτύου. Οι αντίστοιχες υποδομές και τα συστήματα θα αξιολογηθούν όσον αφορά τις νέες λειτουργίες. Αποδοχή / επιδόσεις (καταπόνηση κ.λπ.) / παλινδρόμηση. Επιπλέον, η αξιολόγηση θα περιλαμβάνει **τον στόχο ανοικτών δεδομένων** [την υλοποίηση του ελληνικού Μητρώου

Μεταδεδομένων (όπως ορίζεται στο Μητρώο Διαλειτουργικότητας) και μιας κεντρικής Πύλης Εξυπηρέτησης των Βασικών Μητρώων, η οποία θα αποτελεί κεντρικό σημείο πρόσβασης στα βασικά μητρώα της χώρας]». Προβλεπόταν επίσης «έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που τεκμηριώνει την ολοκλήρωση του έργου για τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων και την ολοκλήρωση των ανοικτών δεδομένων».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 108 προβλέπεται πλέον μέχρι τα τέλη του 2025 η «υλοποίηση του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) επόμενης γενιάς και υπηρεσιών διαδικτύου» (φαίνεται ότι στο μέτρο 16779 ενσωματώθηκε αργότερα το μέτρο 16964 που αφορά στο Κέντρο Διαλειτουργικότητας – βλ. παρακάτω). Δεν γίνεται αναφορά σε ανοικτά δεδομένα. Δεν προβλέπεται έκθεση τεκμηρίωσης ολοκλήρωσης έργου.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

55. Μέτρο 16782 - Μεταρρύθμιση: Διασύνδεση και διαλειτουργικότητα μητρώων, συστημάτων και υπηρεσιών για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ εθνικών δημόσιων οργανισμών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 98 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2024 η «έγκριση κανονιστικών αλλαγών για τη θέσπιση ευρείας ρυθμιστικής βάσης για τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα μητρώων και υπηρεσιών για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ εθνικών δημόσιων οργανισμών σύμφωνα με το νέο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας» καθώς και η «υποβολή έκθεσης από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχετικά με την επιτυχημένη υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την απλούστευση και τη βελτίωση των διαδικασιών, των βελτιώσεων στα συστήματα και της συμμόρφωσης με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές και πολιτικές».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 98 προβλέπεται τώρα η «έγκριση κανονιστικών αλλαγών για τη θέσπιση ρυθμιστικής βάσης για τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα μητρώων και υπηρεσιών για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ εθνικών δημόσιων οργανισμών». Δεν γίνεται αναφορά στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας, ούτε και σε σχετική έκθεση υλοποίησης του Υπουργείου.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει σε γενικές γραμμές εντός στόχου, αν και πάλι μειώνονται οι εγγυήσεις ορθής υλοποίησης.

56. Μέτρο 16965 - Επένδυση: Μελέτες ταξινόμησης δεδομένων για τα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” το μέτρο αποσκοπούσε «στον καθορισμό του υποδείγματος για τις μελέτες ταξινόμησης δεδομένων σχετικά με τα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα που είναι εγκατεστημένα στο σύστημα κυβερνητικού νέφους του δημόσιου τομέα (G-Cloud), το οποίο διαχειρίζεται η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών

Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ). Η επένδυση συνίσταται στον σχεδιασμό και την τυποποίηση μελετών ταξινόμησης δεδομένων κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων για το σύνολο των ήδη εγκατεστημένων κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών του δημόσιου τομέα. Το υπόδειγμα θα χρησιμοποιηθεί επίσης από όλα τα μελλοντικά πληροφοριακά συστήματα πριν από την εγκατάστασή τους στο G Cloud». Στο δε ορόσημο 111 προβλεπόταν μέχρι τα τέλη 2024 η «ολοκλήρωση του έργου...στο πλαίσιο του οποίου θα παραδοθούν 220 μελέτες ταξινόμησης των δεδομένων».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει αφαιρεθεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός στόχου το σχέδιο στο συγκεκριμένο μέτρο.

57. Μέτρο 16964 - Επένδυση: Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) επόμενης γενιάς

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 116 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τον Ιούνιο του 2025 η «ολοκλήρωση του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) επόμενης γενιάς, συμπεριλαμβανομένων της ολοκλήρωσης της μελέτης σκοπιμότητας και ασφάλειας, της ίδρυσης του Κέντρου και της υλοποίησης σχετικών υπηρεσιών διαδικτύου» καθώς και σχετική «έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που τεκμηριώνει την ολοκλήρωση του έργου».

Τι προβλέπεται τώρα

Το μέτρο έχει καταργηθεί και φαίνεται ότι έχει ενσωματωθεί στο μέτρο 16779, χωρίς όμως το σύνολο των παραμέτρων και εγγυήσεων υλοποίησης που προβλέπονταν για το Κέντρο Διαλειτουργικότητας επόμενης γενιάς.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εκτός σχεδίου το συγκεκριμένο μέτρο.

58. Μέτρο 16824 - Επένδυση: Ηλεκτρονικά μητρώα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” αναφέρονταν πολλές λεπτομέρειες για τη συγκεκριμένη επένδυση: «Η επένδυση συνίσταται στην **καθιέρωση διαλειτουργικότητας** και διεπαφών μεταξύ των υφιστάμενων μητρώων των κεντρικών φορέων δημόσιας διοίκησης, καθώς και στη **συλλογή και επέκταση των μητρώων**, προκειμένου να επιτευχθεί σταδιακά η ομαλή και ορθή λειτουργία των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, με τη χρήση διασυνδεδεμένων, επικαιροποιημένων μητρώων που περιέχουν καθαρές καταχωρίσεις δεδομένων. Για τον σκοπό αυτό, η επένδυση διευκολύνει: τη συλλογή και επέκταση των υφιστάμενων μητρώων, **σε μία κεντρική πηγή** για τη σταδιακή επίτευξη της ομαλής και ορθής λειτουργίας των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει: **α) δεδομένα σε ένα σημείο**: τα μητρώα θα είναι προσβάσιμα μέσω μίας διεπαφής και θα υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης· **β) επικαιροποιημένα δεδομένα**: όλα τα δεδομένα των μητρώων θα είναι επικαιροποιημένα και έτοιμα προς χρήση. Κάθε μητρώο θα είναι προσβάσιμο μέσω κοινής διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (API)· **γ) καθαρά δεδομένα**: έως το τέλος του έργου, τα δεδομένα των μητρώων θα είναι καθαρά στο βέλτιστο δυνατό επίπεδο και θα

εφαρμόζονται διαδικασίες και πολιτικές για καθαρά δεδομένα· δ) συνδεδεμένα μητρώα: θα διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα». Το ορόσημο 120 προέβλεπε μέχρι τα τέλη 2025 την «ολοκλήρωση των «Ηλεκτρονικών μητρώων», συμπεριλαμβανομένων της διαλειτουργικότητάς τους και των διεπαφών τους με τα υφιστάμενα μητρώα της δημόσιας διοίκησης» και σχετική «έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που τεκμηριώνει την ολοκλήρωση του έργου».

Τι προβλέπεται τώρα

Η περιγραφή του μέτρου είναι πλέον πολύ λιτή και περιορισμένη: «Η επένδυση συνίσταται στη δημιουργία διεπαφής που συνδέει υφιστάμενα μητρώα των κεντρικών φορέων δημόσιας διοίκησης». Το δε ορόσημο 120 προβλέπει όχι «ολοκλήρωση» αλλά μόνο «υλοποίηση των πλατφορμών «Ηλεκτρονικών μητρώων» για μητρώα της δημόσιας διοίκησης», χωρίς να προβλέπεται έκθεση τεκμηρίωσης ολοκλήρωσης του έργου από το αρμόδιο Υπουργείο.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική και ποσοτική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου. Επίσης, με κυβερνητικές αποφάσεις ανάκλησης ένταξης αφαιρέθηκαν από το ΤΑΑ τα εξής έργα: α) στις 17/02/26, το έργο που αφορούσε το «Ενιαίο Μητρώο Ακινήτων (Ε.Μ.Α.) - ERegistries» και β) στις 06/05/26 το έργο που αφορούσε την «Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος Ηλεκτρονικού Ναυτολογίου (e-Ναυτολόγιο)».

59. Μέτρο 16785 - Επένδυση: Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων e-ΜΗΤΕ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο αφορούσε στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση (ορόσημο 117) μέχρι τον Ιούνιο του 2025 «μιας ψηφιακής πλατφόρμας μητρώου για τις τουριστικές επιχειρήσεις (e-ΜΗΤΕ), η οποία έχει στόχο τη διασύνδεση με άλλα δημόσια μητρώα και πληροφοριακά συστήματα».

Τι προβλέπεται τώρα

Το μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός στόχου το σχέδιο στο συγκεκριμένο μέτρο.

60. Μέτρο 16928 - Μεταρρύθμιση: Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και τάσεων με στόχο την παροχή προηγμένων υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, την αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας και τη μείωση του κόστους λειτουργίας, αναβάθμισης και συντήρησης των συστημάτων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” η μεταρρύθμιση αφορούσε «στην **ανάπτυξη ενός ολιστικού πλαισίου** που αποσκοπεί στη μεταφορά τεχνολογικών εξελίξεων [υπολογιστικό νέφος, επιχειρηματική ευφυΐα, τεχνητή νοημοσύνη (AI), μηχανική μάθηση, τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (DLT)] στη δημόσια διοίκηση με σκοπό την αποδοτική συλλογή, επεξεργασία, παρουσίαση και αποθήκευση δεδομένων και, επομένως, τη διευκόλυνση της βελτίωσης των ψηφιακών υπηρεσιών, της κατάλληλης λήψης αποφάσεων και της αποδοτικής λειτουργίας και συντήρησης των συστημάτων και των υποδομών». Στο ορόσημο 124 προβλεπόταν μάλιστα μέχρι τα τέλη του 2025 η «εφαρμογή νέων τεχνολογιών και

εργαλείων για τη διευκόλυνση της ψηφιακής μετάβασης και του εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, τη μείωση του λειτουργικού κόστους και την ενίσχυση της αξίας των παρεχόμενων δημόσιων υπηρεσιών» και με **σχετική έκθεση** ολοκλήρωσης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης «στην οποία συνοψίζεται ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν οι ανάγκες και οι ελλείψεις όσον αφορά τις τεχνολογικές λύσεις στη δημόσια διοίκηση».

Τι προβλέπεται τώρα

Η «εφαρμογή νέων τεχνολογιών και εργαλείων» έχει γίνει πλέον απλά **«θέσπιση πλαισίου** για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και εργαλείων [υπολογιστικό νέφος, επιχειρηματική ευφυΐα, τεχνητή νοημοσύνη (AI), μηχανική μάθηση, τεχνολογία καταμετρημένου καθολικού (DLT)] στη δημόσια διοίκηση». Δεν προβλέπεται σχετική έκθεση του Υπουργείου.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου έργου.

61. Μέτρο 16854 - Επένδυση: Έξυπνες πόλεις

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” ήταν πολύ λεπτομερές στο ορόσημο 123 για το τι περιελάμβανε το συγκεκριμένο μέτρο. Συγκεκριμένα, προβλέπονταν μέχρι τα τέλη του 2025 τα εξής: «Υλοποίηση έργων για τη διευκόλυνση του μετασχηματισμού **11 ελληνικών πόλεων** σε έξυπνες πόλεις μέσω επενδύσεων σε έξυπνες βιώσιμες πόλεις, καθώς και σε υποδομές και συστήματα για ένα βιώσιμο και πράσινο αστικό μέλλον. **Οι επενδύσεις αυτές περιλαμβάνουν τα εξής: α) διαθεσιμότητα και χρήση ανοικτών δεδομένων** που θα ενισχύσουν την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και προϊόντων στην αγορά για έξυπνες πόλεις (όπως εφαρμογές του διαδικτύου των πραγμάτων, δεδομένα μεγάλου όγκου και υπολογιστικό νέφος· **β) χρησιμοποίηση υφιστάμενων σταθερών και ασύρματων δικτύων· γ) δραστηριοποίηση της ερευνητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας** για την οργάνωση συμπληρωματικών καινοτόμων δράσεων· **δ) πλατφόρμες** που θα συμβάλουν στη δημιουργία χρονοσειρών ανοικτών δεδομένων για τις πόλεις· και **ε) δημιουργία «ψηφιακού διδύμου»**, καθώς και άλλες «πολιτοκεντρικές» λύσεις και υπηρεσίες οι οποίες περιλαμβάνονται εξ αρχής στις προσεγγίσεις συμμετοχής του πολίτη (στο πλαίσιο από κοινού σχεδιασμού)».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 123 περιλαμβάνει πλέον μία και μόνο φράση: «Υλοποίηση έργων «Έξυπνες πόλεις» από 11 δήμους της Ελλάδας». Τίποτα άλλο.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου έργου.

62. Μέτρο 16853 - Επένδυση: Παροχή υποδομής και υπηρεσίας κεντρικού υπολογιστικού νέφους

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στόχος της επένδυσης ήταν να ενισχυθεί η λειτουργία βασικών θεσμικών οργάνων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (της ΓΓΠΣΔΔ και της ΗΔΙΚΑ ΑΕ) μέσω της ανάπτυξης υποδομών και υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, σύμφωνα με διεθνείς βέλτιστες πρακτικές για την υλοποίηση κυβερνητικών υποδομών και υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (G-Cloud). Το ορόσημο 122 προέβλεπε ολοκλήρωση της επένδυσης μέχρι τον Ιούνιο του 2024.

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο.

Συμπέρασμα: Το συγκεκριμένο μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

63. Μέτρο 16955 - Επένδυση: Αναβάθμιση της υποδομής και των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ)
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 125 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 το εξής: **«Ολοκλήρωση της αναβάθμισης της υποδομής και των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (GRNET). Προμήθεια υπερυπολογιστή / αντικατάσταση μέρους του υφιστάμενου εθνικού συστήματος. Αναβαθμίσεις/τροποποιήσεις των κέντρων δεδομένων για την υποστήριξη του νέου υπερυπολογιστή. Εγκατάσταση, διαμόρφωση, μετεγκατάσταση και πιλοτική λειτουργία λογισμικού, έλεγχος και αξιολόγηση των επιδόσεων του λογισμικού».** Προβλεπόταν επίσης **«τελική έκθεση για την ολοκλήρωση της πλήρους υλοποίησης όλων των υποέργων για την αναβάθμιση της υποδομής και των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (GRNET) από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης».**

Τι προβλέπεται τώρα

Υπάρχει πλέον ορόσημο 125 και 125^α. Το ορόσημο 125 λέει πλέον αντί για «ολοκλήρωση της αναβάθμισης» τα εξής: **«Αναβάθμιση της υποδομής και των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (GRNET). Εκτέλεση της «Φάσης Α — υλοποίηση του υπερυπολογιστή “Δαίδαλος”», όπως καθορίζεται στη σχετική σύμβαση. Δημιουργία κέντρου δεδομένων για την υποστήριξη του νέου υπερυπολογιστή, της εγκατάστασης λογισμικού, της διαμόρφωσης και της πιλοτικής λειτουργίας. Υπογραφή συμφωνίας μίσθωσης υποδομών οπτικών ινών».** Ενώ στο ορόσημο 125^α λέει: **«Αναβάθμιση του εξοπλισμού του δικτύου του ΕΔΥΤΕ σε πάνω από 100 τοποθεσίες σε όλη τη χώρα, με αύξηση της ταχύτητας από 1-10 Gbps που είναι τώρα σε 100 400 Gbps. Ανανέωση των υποδομών υπολογιστικής και αποθήκευσης των κέντρων δεδομένων του ΕΔΥΤΕ, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας 40 000–60.000 πυρήνων CPU και 10-15 PB (Peta Byte = 1 000 000 GB) συνολικής χωρητικότητας αποθήκευσης».**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου καθώς δεν προβλέπεται πλέον η πλήρης ολοκλήρωσή του εντός ΤΑΑ.

64. Μέτρο 16287 - Επένδυση: Ενίσχυση της επιχειρησιακής συνέχειας του δημόσιου τομέα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο αφορούσε «στον σχεδιασμό και την υλοποίηση όλων των απαιτούμενων δράσεων για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας σε ολόκληρη τη δημόσια διοίκηση, **έτσι ώστε να δίνεται στους υπαλλήλους οποιουδήποτε οργανισμού του δημόσιου τομέα η δυνατότητα να επιτελούν το έργο τους εξ αποστάσεως και με ασφαλή τρόπο.** Περιλαμβάνει την παροχή των απαραίτητων εταιρικών συσκευών (φορητών υπολογιστών) και υποδομής δικτύου (εικονικού ιδιωτικού

δικτύου — VPN) και την επέκταση των υπηρεσιών G-Cloud. Η επένδυση θα μελετήσει αρχικά τις ανάγκες σε ολόκληρο τον δημόσιο τομέα και θα καταρτίσει σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας όχι μόνο για την ενδεικτική ομάδα δημόσιων υπαλλήλων που θα καλυφθούν κατά την υλοποίηση του παρόντος έργου (που εκτιμώνται σε 71.500 υπαλλήλους) αλλά και για όλους τους δημόσιους υπαλλήλους (περίπου 550.000)». Το δε ορόσημο 126 προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 «ολοκλήρωση του έργου για την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνέχειας του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων της οριστικοποίησης του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας και της προμήθειας **71.500** εταιρικών φορητών υπολογιστών».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει αφαιρεθεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το σχέδιο στο συγκεκριμένο μέτρο.

65. Μέτρο 16956 – Επένδυση: Επέκταση του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ II

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” και στην περιγραφή του συγκεκριμένου μέτρου αναφερόταν πως αυτό αφορά «στην παροχή ενός συνόλου αναβαθμισμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε φορείς της γενικής κυβέρνησης για τρία διαδοχικά έτη και, ειδικότερα, στην **παροχή κάλυψης σε περίπου 34.000 κτίρια**...με επέκταση του υφιστάμενου Εθνικού Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», το οποίο επί του παρόντος καλύπτει μόνο 4.500 σημεία παρουσίας φορέων». Στο δε ορόσημο 127 προβλέπονταν αναλυτικά τα εξής μέχρι το τέλος του 2025: «**Ολοκλήρωση της επέκτασης του ΣΥΖΕΥΞΙΣ II**. Στο πρόγραμμα υλοποίησης περιλαμβάνονται τα **ακόλουθα υποέργα**:

- Αναβάθμιση των διασυνδέσεων του Δικτύου Δημοσίου Τομέα
- Σύνδεση / αποσύνδεση / μετεγκατάσταση / συγχώνευση και αναβάθμιση των υπηρεσιών των φορέων
- Υποστήριξη / Συντήρηση Μητρώου Φορέων του Δικτύου Δημοσίου Τομέα [αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης (Site Survey)]
- Ενέργειες δημοσιότητας και προώθησης του Δικτύου Δημοσίου Τομέα (ολοκλήρωση έως το τρίτο τρίμηνο του 2024)
- Επόπτης ασφάλειας και Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών (SIS) του Δικτύου Δημοσίου Τομέα
- Παρακολούθηση, ποιοτικός έλεγχος, υποστήριξη υλοποίησης και συνδρομή στην τελική παραλαβή δομημένων καλωδιακών συστημάτων του Δικτύου Δημοσίου Τομέα
- Υποστήριξη και παρακολούθηση των σταδίων αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης και ανάπτυξης του ΣΥΖΕΥΞΙΣ II
- Προμήθεια εξοπλισμού για τη διακοπτόμενη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε επιλεγμένους φορείς του Δημοσίου Τομέα
- Δίκτυο Δημοσίου Τομέα, υπηρεσίες σχεδιασμού επόμενης γενιάς του Δικτύου Δημοσίου Τομέα (PSN Next Gen)
- Αναβάθμιση της υποδομής του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου (SchoolNet)».

Προβλέπεται τέλος «συνοπτικό έγγραφο που επαληθεύει την υλοποίηση της νέας υποδομής» από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Τι προβλέπεται τώρα

Η περιγραφή του μέτρου δεν αναφέρει πλέον ποσοτικούς στόχους. Το δε ορόσημο 127 αντί για «ολοκλήρωση επέκτασης» με συγκεκριμένα υποέργα αναφέρει μόνο τα εξής για μέχρι το τέλος του 2025: «Υλοποίηση αναβαθμισμένων υποδομών και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων αναβαθμίσεων της χωρητικότητας δικτύου, αναβαθμίσεων συνδεσιμότητας και εγκατάστασης εξοπλισμού αδιάλειπτης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική και ποιοτική μείωση αρχικού στόχου έργου.

66. Μέτρο 16827 - Μεταρρύθμιση: Στρατηγική και πολιτικές για τη διακυβέρνηση δεδομένων στον δημόσιο τομέα
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 128 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση του έργου** «Στρατηγική και πολιτικές για τη διακυβέρνηση δεδομένων στον δημόσιο τομέα» Στο πλαίσιο του έργου θα επιτευχθούν οι ακόλουθοι στόχοι: α) ανάπτυξη της στρατηγικής και των πολιτικών διακυβέρνησης δεδομένων στο κυβερνητικό υπολογιστικό νέφος και β) θέσπιση του πλαισίου, της υποδομής, της ικανότητας και των δυνατοτήτων διακυβέρνησης των δημόσιων δεδομένων, καθώς και της πολιτικής για ανοικτά και επαναχρησιμοποιήσιμα δεδομένα, και παροχή σχετικών υπηρεσιών στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα». Προβλεπόταν επίσης σχετική «έκθεση ολοκλήρωσης έργου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 128 προβλέπεται πλέον η «δημοσίευση α) της στρατηγικής διακυβέρνησης δεδομένων στο κυβερνητικό υπολογιστικό νέφος, β) πλαισίου διακυβέρνησης των δημόσιων δεδομένων, γ) πολιτικής για ανοικτά και επαναχρησιμοποιήσιμα δεδομένα».

Συμπέρασμα: Σε γενικές γραμμές το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου.

67. Μέτρο 16842 - Επένδυση: Κεντρική επιχειρηματική νοημοσύνη – ανάλυση δεδομένων
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «στόχος της επένδυσης είναι να δώσει στη δημόσια διοίκηση τη δυνατότητα να μεγιστοποιήσει την αξία που αποκομίζει από τα δεδομένα της μέσω της εφαρμογής μιας κεντρικής πλατφόρμας επιχειρηματικής νοημοσύνης – ανάλυσης δεδομένων. Η πλατφόρμα θα δίνει στους οργανισμούς της δημόσιας διοίκησης τη δυνατότητα να αντλούν, να ενοποιούν και να ερμηνεύουν δεδομένα από οποιαδήποτε πηγή και να τα χρησιμοποιούν για την ανάλυση πληροφοριών που επηρεάζουν τις λειτουργίες και τις ροές εργασίας τους, διευκολύνοντας έτσι τη λήψη αποφάσεων». Στο **ορόσημο 126** προβλεπόταν **μέχρι τα τέλη 2025 «η ολοκλήρωση του έργου: Κεντρική ΕΝ — Ανάλυση δεδομένων. Εφαρμογή λύσης ενιαίου «εθνικού πίνακα εργαλείων» για τις επιχειρηματικές πληροφορίες και αξιολόγηση των επιδόσεών του»,** καθώς και «**έκθεση έργου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης στην οποία περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο δημιουργήθηκε, στο πλαίσιο του έργου «Κεντρική ΕΝ», κεντρική πλατφόρμα επιχειρηματικών πληροφοριών και ανάλυσης δεδομένων και ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείται από τη δημόσια διοίκηση**».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 126 προβλέπεται πλέον μόνο το εξής μέχρι τα τέλη 2025: «Υλοποίηση του έργου Κεντρικής ΕΝ — Ανάλυση δεδομένων, που αποδεικνύεται από την έναρξη λειτουργίας της λύσης επιχειρηματικής νοημοσύνης του εθνικού πίνακα εργαλείων».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται εντός αρχικού στόχου, αν και πάλι μειώνονται οι δικλίδες εγγύησης ορθής και ολοκληρωμένης υλοποίησης.

68. Μέτρο 16738 - Επένδυση: Κεντρικό σύστημα διαχείρισης εγγράφων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 113 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τον Ιούνιο του 2025 η «ολοκλήρωση του κεντρικού συστήματος διαχείρισης εγγράφων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης **130.000 εξ αποστάσεως ψηφιακών υπογραφών**, το οποίο θα υποστηριχθεί από εφαρμογές και υπηρεσία υποστήριξης», καθώς και «τελική έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που τεκμηριώνει την ολοκλήρωση του κεντρικού συστήματος διαχείρισης εγγράφων».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 113 αναθεωρήθηκε για να προβλέπει πλέον το εξής: «Το κεντρικό σύστημα διαχείρισης εγγράφων είναι λειτουργικό, συμπεριλαμβανομένης της **παροχής 20.000 εγκεκριμένων εξ αποστάσεως ψηφιακών υπογραφών**, με την υποστήριξη εφαρμογών και υπηρεσίας υποστήριξης» μέχρι τον Ιούνιο του 2024.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

Ζ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 2.3: ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

69. Μέτρο 16973 – Μεταρρύθμιση: «Δημιουργία ψηφιακού οικοσυστήματος επιχειρήσεων και εισαγωγή φορολογικών κινήτρων για τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού των ΜΜΕ» (αργότερα αφαιρέθηκε η αναφορά σε φορολογικά κίνητρα από τον τίτλο)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο στόχευε «στη δημιουργία ενός ψηφιακού επιχειρησιακού οικοσυστήματος που προωθεί τον ψηφιακό μετασχηματισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» και πιο συγκεκριμένα, περιελάμβανε: **α) τη δημιουργία ψηφιακής αγοράς** για την προμήθεια και αγορά προηγμένων ψηφιακών υπηρεσιών και εργαλείων προσαρμοσμένων στον ψηφιακό μετασχηματισμό των ΜΜΕ, καθώς και την αύξηση της ψηφιακής ευαισθητοποίησης των στελεχών των επιχειρήσεων, **β) την άμεση ενθάρρυνση των επενδύσεων** σε σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, **με τη χρήση φορολογικών κινήτρων** για υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία, προκειμένου να αλλάξει το επιχειρησιακό περιβάλλον και **γ) την αναβάθμιση των ταμειακών μηχανών** και του οικοσυστήματος των σημείων πώλησης».

Στο δε ορόσημο 132 προβλεπόταν μέχρι τον Ιούνιο του 2025 η «**θέση σε ισχύ** πρωτογενούς νομοθεσίας και πράξεων παράγωγου δικαίου από την κυβέρνηση ως συναφών με τη **θέσπιση**

φορολογικών κινήτρων για ψηφιακές επενδύσεις, και **υποβολή εκθέσεων** από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης που τεκμηριώνουν τη δημιουργία ψηφιακού επιχειρηματικού οικοσυστήματος».

Τι προβλέπεται τώρα

Το περιεχόμενο της δημιουργίας ψηφιακού οικοσυστήματος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχει αλλάξει. Η αναφορά για παράδειγμα σε φορολογικά κίνητρα έχει απαλειφθεί από το μέτρο. Πλέον το μέτρο στο ορόσημο 132 προβλέπει μέχρι τα μέσα του 2025 «την έναρξη ισχύος του κανονιστικού πλαισίου για **α) τη δημιουργία της ψηφιακής αγοράς** για τη χρηματοδότηση της παροχής και της εφαρμογής ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών και **β) τη σύσταση της νομικής οντότητας για τη διαχείριση του εργοστασίου τεχνητής νοημοσύνης «Φάρος»**, για τη διαχείριση των δεδομένων που παρέχονται από οντότητες του δημόσιου τομέα και για την παροχή υπηρεσιών, για παράδειγμα πρόσβαση σε δεδομένα, υπολογιστικούς πόρους και κατάρτιση σε νεοφυείς επιχειρήσεις και ΜΜΕ».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να κινείται οριακά εντός αρχικού στόχου, αν και είναι ιδιαίτερα χτυπητή η απάλειψη της αναφοράς σε φορολογικά κίνητρα.

70. Μέτρο 16706 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός των ΜΜΕ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το ορόσημο 131, για το συγκεκριμένο μέτρο προβλέπονταν 4 υποέργα και αντίστοιχοι στόχοι που έπρεπε να επιτευχθούν μέχρι τον Ιούνιο του 2025: «Ειδικότερα, πρέπει να επιτευχθούν οι ακόλουθοι στόχοι:

- στο πλαίσιο του υποέργου 1: **στήριξη της ψηφιοποίησης 100.000 ΜΜΕ** με χρηματοδότηση από σύστημα κουπονιών
- στο πλαίσιο του υποέργου 2: **ολοκλήρωση υποδομής υπολογιστικού νέφους**, χρηματοδοτική **στήριξη 1.000 ΜΜΕ** από το σύστημα κουπονιών αποκλειστικά για τη μετάβασή τους στο υπολογιστικό νέφος, παράδοση του υποδείγματος βιομηχανικών πλατφορμών δεδομένων (IDP), δημιουργία του ελληνικού κόμβου Gaia-X για τις ΜΜΕ και σύσταση 4 εμβληματικών βιομηχανικών πλατφορμών δεδομένων
- στο πλαίσιο του υποέργου 4: **αναβάθμιση ή αντικατάσταση 500.000 ταμειακών μηχανών** με λύσεις που βασίζονται σε υπολογιστή, **αντικατάσταση 100.000 παλαιών συστημάτων POS** (παροχή πιστοποιητικού από τους δικαιούχους σχετικά με την ενσωμάτωση νέας τεχνολογίας / προϊόντος / απόδειξης πληρωμής που πιστοποιεί την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών).

Προβλεπόταν φυσικά και «έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με την οποία πιστοποιείται η πλήρης υλοποίηση και των 4 υποέργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 131 προβλέπει πλέον μόνο τα εξής για μέχρι τον Ιούνιο του 2025:

- « - **100.000 ΜΜΕ** έλαβαν στήριξη της ψηφιοποίησης με χρηματοδότηση από σύστημα κουπονιών (voucher)
- **190.000** ταμειακές μηχανές νέες, αναβαθμισμένες ή αντικατασταθείσες με λύσεις που βασίζονται σε υπολογιστή και **45.000** συστήματα POS νέα, αντικατασταθέντα ή αναβαθμισμένα, με χρηματοδότηση από σύστημα κουπονιών (voucher)».

Δεν προβλέπεται καμία «έκθεση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με την οποία πιστοποιείται η πλήρης υλοποίηση και των 4 υποέργων».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική, ποσοτική και ποιοτική, μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

Η. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.1: ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

71. Μέτρο 16744 - Μεταρρύθμιση: Εκσυγχρονισμός και απλούστευση του εργατικού δικαίου

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε το εξής στο συγκεκριμένο μέτρο μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2021: «Έναρξη ισχύος του εργασιακού νόμου με τον οποίο θα εκσυγχρονιστεί α) το ατομικό εργατικό δίκαιο, β) το συλλογικό εργατικό και το συνδικαλιστικό δίκαιο, γ) το πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας που χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας και τον εντοπισμό της αδήλωτης και της ελλιπώς δηλωμένης εργασίας, και δ) το πλαίσιο για την ισορροπία επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

72. Μέτρο 16750 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός συστημάτων εργασίας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο συγκεκριμένο μέτρο προβλεπόταν στο ορόσημο 136 (μέχρι τον Ιούνιο 2024) η «ολοκλήρωση της αναβάθμισης του συστήματος ψηφιακής απονομής σύνταξης (ΑΤΛΑΣ) που επιτρέπει την καλύτερη διεκπεραίωση των αιτήσεων συνταξιοδότησης και εφάπαξ παροχών, με την έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου για τη θέσπιση του συστήματος» και στο ορόσημο 137 «εφαρμογή του ενιαίου πληροφοριακού συστήματος για την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας (ΑΡΙΑΔΝΗ)».

Τι προβλέπεται τώρα

Τα ορόσημα 136 και 137 έχουν αντικατασταθεί από το ορόσημο 134^α το οποίο προβλέπει μέχρι τα τέλη του 2025 την «υλοποίηση των ακόλουθων έργων: «1. Ενιαίο πληροφοριακό σύστημα για την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας (ΑΡΙΑΔΝΗ) / Ψηφιοποίηση του ιστορικού ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Συντάξεων (e-ΕΦΚΑ) 2. Νέο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για το e-ΕΦΚΑ (ΕΦΚΑ IITS), συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης του ψηφιακού συστήματος απονομής σύνταξης (ΑΤΛΑΣ)»

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

73. Μέτρο 16747 - Μεταρρύθμιση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε στο συγκεκριμένο μέτρο για τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας (ΕΠΑΕ) τα εξής: «Η μεταρρύθμιση συνδυάζεται με σημαντικές επενδύσεις. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται κυρίως τα εξής:

α) πέντε στοχευμένα βραχυπρόθεσμα προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα για 52.000 ανέργους (συμπεριλαμβανομένου προγράμματος που συνδυάζει την κατάρτιση και την υποστήριξη της απασχόλησης),

β) εφαρμογή του νέου μοντέλου ανοικτού πλαισίου υλοποίησης των ΕΠΑΕ (το οποίο έχει δοκιμαστεί πιλοτικά) σε επιπλέον τρεις γεωγραφικές περιοχές (στους συμμετέχοντες θα προσφερθούν **22.500 προγράμματα κατάρτισης, 15.000 επιδοτήσεις απασχόλησης και 852 επιδοτήσεις επιχειρηματικότητας**),

γ) προσωρινή ενίσχυση του προσωπικού συμβούλων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (600 επιπλέον σύμβουλοι για 4 έτη) και

δ) κατάρτιση του προσωπικού συμβούλων.

...Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης και των επενδύσεων θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».

Προφανώς εκ παραδρομής οι συγκεκριμένοι αυτοί στόχοι στην περιγραφή του μέτρου δεν επαναλαμβάνονταν και στο μοναδικό ορόσημό του στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” (ορόσημο 144).

Τι προβλέπεται τώρα

Σε κάθε περίπτωση στα ορόσημα 144 και 144^α προβλέπονται πλέον τα εξής:

α) Ορόσημο 144: «Υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης και ένταξη στην απασχόληση για τουλάχιστον **7.000 ανέργους**».

β) Ορόσημο 144^α: «Υλοποίηση των ακόλουθων έργων: α) τέσσερα στοχευμένα βραχυπρόθεσμα προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα για τουλάχιστον **30.600 ανέργους** β) προσωρινή ενίσχυση του προσωπικού συμβούλων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης με την πρόσληψη **600 επιπλέον συμβούλων** και γ) κατάρτιση 1.000 συμβούλων απασχόλησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική και ποιοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

74. Μέτρο 16746 - Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση των παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας με σκοπό τη στήριξη της μετάβασης στην απασχόληση

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο περιελάμβανε «δύο πιλοτικά έργα για τη μεταρρύθμιση του συστήματος ασφάλισης ανεργίας. Στο πλαίσιο αυτών των έργων θα εξεταστούν οι επιπτώσεις που θα έχουν στην αγορά εργασίας **α) η αύξηση του επιπέδου και της κάλυψης του επιδόματος μακροχρόνιας ανεργίας και β) η τιμαριθμική αναπροσαρμογή του τυποποιημένου επιδόματος ανεργίας στο επίπεδο του τελευταίου καθαρού μισθού**. Επιπλέον, το σχέδιο περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις μηδενικού κόστους με στόχο **α) την περαιτέρω βελτίωση του πλαισίου αμοιβαίων υποχρεώσεων που ισχύει επί του παρόντος μεταξύ της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και των ατόμων που αναζητούν εργασία, β) την ενοποίηση και τον εξορθολογισμό των επιδομάτων και παροχών ανεργίας για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των δημόσιων δαπανών, και γ) την άρση των**

αντικινήτρων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων / επανειδίκευση των ανέργων με τη διατήρηση του δικαιώματός τους σε παροχές ανεργίας κατά τη συμμετοχή τους σε προγράμματα κατάρτισης. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024».

Και σε αυτό το μέτρο, προφανώς πάλι εκ παραδρομής, οι συγκεκριμένοι παραπάνω στόχοι στην περιγραφή του μέτρου δεν επαναλαμβάνονταν και στο μοναδικό ορόσημό του στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” (ορόσημο 142).

Τι προβλέπεται τώρα

Σε κάθε περίπτωση στα ορόσημα 142, 142α και 142β προβλέπονται πλέον τα εξής:

α) Ορόσημο 142 (μέχρι Ιούνιο 2022): «Έναρξη ισχύος νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου αμοιβαίων υποχρεώσεων, το οποίο καθορίζει τη **σχέση μεταξύ της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) και του ατόμου που αναζητά εργασία**. Μεταξύ άλλων, η μεταρρύθμιση θα περιλαμβάνει νέο ορισμό της ενεργητικής αναζήτησης εργασίας και κυρώσεις για τους ανέργους που δεν συμμορφώνονται με τους νέους κανόνες».

β) Ορόσημο 142α (τέλη 2024): «Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την **ενοποίηση και τον εξορθολογισμό των επιδομάτων και παροχών ανεργίας** και την άρση των αντικινήτρων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων / επανειδίκευση των ανέργων, με τη διατήρηση του δικαιώματός τους σε παροχές ανεργίας κατά τη συμμετοχή τους σε προγράμματα κατάρτισης».

γ) Ορόσημο 142β (τέλη 2025): «Υλοποίηση πιλοτικού έργου για την **εφαρμογή τιμαριθμικής αναπροσαρμογής** του μικτού επιδόματος ανεργίας στο επίπεδο του τελευταίου καθαρού ημερομισθίου».

Συμπέρασμα: Δεδομένου ότι δεν υπάρχει πλέον αναφορά στο ένα από τα δύο βασικά πιλοτικά έργα του μέτρου που αφορά στην αύξηση του επιπέδου και της κάλυψης του επιδόματος μακροχρόνιας ανεργίας, παρατηρείται σημαντική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

75. Μέτρο 16941 - Επένδυση: Αναδιάρθρωση και επαναπροσδιορισμός του ρόλου των τοπικών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης (ΚΠΑ2) του ΟΑΕΔ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η περιγραφή του μέτρου ήταν ιδιαίτερα φιλόδοξη: «Η επένδυση περιλαμβάνει **α) την οργανωτική μεταρρύθμιση** της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΟΑΕΔ) για την επικαιροποίηση του μοντέλου διακυβέρνησής της και την κατάρτιση νέου οργανογράμματος και συστήματος δημοσιονομικής διαχείρισης· **β) τον επανασχεδιασμό και την ανακαίνιση των κτιρίων των 118** τοπικών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης του ΟΑΕΔ (ΚΠΑ2), με ανανεωμένη εστίαση στις προσαρμοσμένες υπηρεσίες αντιστοίχισης, στη βελτιωμένη συμβουλευτική και την προσέγγιση των ανέργων· **γ) νέα επικοινωνιακή στρατηγική του ΟΑΕΔ· δ) τη βελτίωση των μηχανισμών ποιοτικού ελέγχου της εξυπηρέτησης πελατών** μέσω της μέτρησης και της παρακολούθησης των πτυχών της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της παραγωγικότητας και της ικανοποίησης των πελατών· **ε) την εφαρμογή νέων μορφών υπηρεσιών κατάρτισης προφίλ και συμβουλευτικής**. Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».

Και σε αυτό το μέτρο, οι συγκεκριμένοι παραπάνω στόχοι στην περιγραφή του δεν αποτυπώνονταν και στο μοναδικό ορόσημό του στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” (ορόσημο 141). Το μόνο που προβλεπόταν ως προς τα ορόσημα ήταν η «*έναρξη ισχύος της οργανωτικής μεταρρύθμισης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)*» μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2021. Τίποτα άλλο.

Τι προβλέπεται τώρα

Σε κάθε περίπτωση το ορόσημο 141 για την έναρξη ισχύος έχει παραμείνει ως έχει και έχει προστεθεί το ορόσημο 141α το οποίο προβλέπει μέχρι τα τέλη του 2025 απλά την «*υλοποίηση του ακόλουθου έργου: - Ανακαίνιση των κτιρίων των **40 τοπικών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης της ΔΥΠΑ (ΚΠΑ2)***».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

76. Μέτρο 16942 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΟΑΕΔ και μετά ΔΥΠΑ)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο προέβλεπε «*την **ψηφιοποίηση των αρχείων** του ΟΑΕΔ, την **αγορά ορισμένων νέων πληροφοριακών συστημάτων**, τόσο εφαρμογών ιστού όσο και εγγενών εφαρμογών, καθώς και τον **επανασχεδιασμό ορισμένων από τα τρέχοντα λειτουργικά του συστήματα**. Η επένδυση περιλαμβάνει επίσης **α) την επέκταση των ψηφιακών υπηρεσιών** (μέσω της εφαρμογής ΟΑΕΔapp) που θα δώσει τη δυνατότητα στον ΟΑΕΔ να παρέχει ηλεκτρονικές υπηρεσίες στους ανέργους και τις επιχειρήσεις μέσω κινητών τηλεφώνων και ταμπλετών, και **β) ένα εξαιρετικά εξελιγμένο και υπερσύγχρονο εργαλείο αντιστοίχισης** που θα βοηθήσει τον ΟΑΕΔ να βελτιστοποιήσει τη διαδικασία αντιστοίχισης προσφοράς και ζήτησης εργασίας...Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».*

Και σε αυτό το μέτρο, το αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0” ήταν εξαιρετικά προβληματικό ως προς τα ορόσημα του μέτρου, καθώς το μόνο που περιλαμβανόταν ήταν το ορόσημο 135 το οποίο προέβλεπε μόνο την «*ολοκλήρωση ψηφιοποίησης 8.000.000 σελίδων Α3/Α4 αρχείων του ΟΑΕΔ, όπως επιβεβαιώνεται από έκθεση του ΟΑΕΔ*». Δείγμα προχειρότητας κατά την εκπόνηση του αρχικού “Ελλάδα 2.0”.

Τι προβλέπεται τώρα

Σε κάθε περίπτωση σήμερα στο ορόσημο 135 έχει προστεθεί το 135α και προβλέπουν τα εξής:

α) Ορόσημο 135 (μέχρι τέλος 2023): «*Ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης, της αποθήκευσης και της αρχειοθέτησης των φακέλων της ΔΥΠΑ*».

β) Ορόσημο 135α (μέχρι Ιούνιο 2025): «*Υλοποίηση των ακόλουθων έργων: α) Αγορά πληροφοριακών συστημάτων [ΟΠΣ ΕΕΚ, FMIS — Πληροφοριακό σύστημα οικονομικής διαχείρισης ΟΑΕΔ, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, κυβερνοασφάλεια, διαλογικό ρομπότ (Chatbot), υποδομή εικονικών επιφανειών εργασίας (VDI)]· β) Επανασχεδιασμός του ΟΠΣ της ΔΥΠΑ, του νέου συστήματος λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων που βασίζεται σε δεδομένα· γ) Εργαλείο που θα βοηθήσει τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης να βελτιστοποιήσει τη διαδικασία αντιστοίχισης προσφοράς και ζήτησης εργασίας*».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται παραμένει εντός αρχικού στόχου.

Θ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.2: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

77. Μέτρο 16913 - Μεταρρύθμιση: Νέα στρατηγική για τη διά βίου μάθηση: εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση του ελληνικού συστήματος αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 140 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη 2025 η «**ολοκλήρωση προγραμμάτων κατάρτισης** στον τομέα των ψηφιακών δεξιοτήτων, των πράσινων δεξιοτήτων και του οικονομικού εγγραμματισμού **για 500.000 συμμετέχοντες** (σωρευτικά, κύμα 1 και κύμα 2), καθώς και **επικύρωση και πιστοποίηση των δεξιοτήτων που** αποκτήθηκαν μέσω και των δύο κυμάτων προγραμμάτων κατάρτισης για όλους τους επιτυγχόντες συμμετέχοντες. Από τον συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων, **τουλάχιστον το 33 % (167.000 συμμετέχοντες)** θα έχουν παρακολουθήσει προγράμματα κατάρτισης για την απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων και την εύρεση θέσεων εργασίας στην πράσινη οικονομία».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 140 μετά τις αναθεωρήσεις προβλέπεται πλέον το εξής: «Υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης στον τομέα των ψηφιακών δεξιοτήτων, των πράσινων δεξιοτήτων και του οικονομικού εγγραμματισμού για **350.000 συμμετέχοντες**, καθώς και επικύρωση και πιστοποίηση των αποκτώμενων δεξιοτήτων. Από τον συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων στο πλαίσιο αυτού του μέτρου, τουλάχιστον το 33 % (165.000 από τους 500. 000 συμμετέχοντες) θα έχουν παρακολουθήσει προγράμματα κατάρτισης για την απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων και την εύρεση θέσεων εργασίας στην πράσινη οικονομία».

Συμπέρασμα: Είναι απολύτως ασαφές από το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” αν ο αρχικός ποσοτικός στόχος των 500.000 συμμετεχόντων παρέμεινε ίδιος ή μειώθηκε στις 350.000. Το συγκεκριμένο μέτρο βρίθκει αλληλοεπικαλυπτόμενων προγραμμάτων τα οποία τροποποιούνται συνεχώς ως προς το αντικείμενο και τον προϋπολογισμό τους και μελετώνται επισταμένως. Αξίζει να σημειωθεί πως σύμφωνα με δύο κυβερνητικές αποφάσεις ανάκλησης ένταξης στις 15/01/26, αφαιρέθηκαν από το ΤΑΑ δύο έργα: το έργο που αφορούσε στην «Επιχορήγηση της Δ.ΥΠ.Α. για την υλοποίηση του Έργου Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης σε κλάδους υψηλής ζήτησης με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες για άνεργους και εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα μέσω των ΚΕΔΙΒΙΜ των ΑΕΙ» καθώς και το «Πρόγραμμα πιστοποιημένης εξ αποστάσεως κατάρτισης για 30.000 άνεργους μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας».

78. Μέτρο 16289 - Μεταρρύθμιση: Στρατηγική αριστείας στα πανεπιστήμια και καινοτομία

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

“**Trust your stars**”... Το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” ήταν αναλυτικότερο και ιδιαίτερα φιλόδοξο στο σημαντικό αυτό μέτρο. Συγκεκριμένα προέβλεπε: «*Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση των ερευνητικών επιδόσεων και της εξωστρέφειας των ελληνικών*

πανεπιστημίων...καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας και της συνάφειας της εκπαίδευσης που προσφέρεται στους σπουδαστές με την αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, η μεταρρύθμιση προβλέπει **α) πρόγραμμα χρηματοδότησης 70 ερευνητικών έργων** (ομάδες ερευνητικής αριστείας) με στόχο να δοθούν κίνητρα σε εξέχοντες εθνικούς ή διεθνείς ακαδημαϊκούς για την εκτέλεση καινοτόμων και συνεργατικών ερευνητικών έργων με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα· **β) πρόγραμμα χρηματοδότησης (επισκέπτες καθηγητές)** που παρέχει κίνητρα σε **250 διακεκριμένους** ακαδημαϊκούς ξένων πανεπιστημίων ή ερευνητικών ιδρυμάτων, το οποίο απευθύνεται κυρίως σε πανεπιστήμια εκτός ΕΕ, προκειμένου να συνεργαστούν με ελληνικά πανεπιστήμια για μέγιστη περίοδο τριών ετών και να συμμετάσχουν σε σχέδια συνεργατικής έρευνας με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα από την Ελλάδα ή το εξωτερικό· **γ) την αναβάθμιση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών υποδομών επιλεγμένων ελληνικών πανεπιστημίων** και πανεπιστημιακών μονάδων εφαρμοσμένων επιστημών και τεχνολογίας· **δ) τη χρηματοδότηση 249 βιομηχανικών διδακτορικών προγραμμάτων** διάρκειας τριών ετών σε συνεργασία με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα· **ε) την παροχή χρηματοδότησης σε μεμονωμένους ερευνητές** ή ομάδες ερευνητών βάσει κριτηρίων αριστείας· **στ) τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης του Πιστοποιητικού Εκπαιδευτή**, το οποίο είναι ένα πρόγραμμα για την πιστοποίηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας των σχολικών εκπαιδευτών (εξάμηνη παρακολούθηση μαθημάτων σε πανεπιστήμιο και εξάμηνη διδασκαλία σε σχολεία στο πλαίσιο δοκιμαστικής πρακτικής άσκησης για 30.000 υποψήφιους εκπαιδευτικούς) και **ζ) τον ψηφιακό μετασχηματισμό του εθνικού Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών**. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις Τετάρτη, 31 Δεκεμβρίου 2025».

Ως προς τα ορόσημα το αρχικό “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε τα εξής:

α) Ορόσημο 147 (μέχρι τέλη 2023): «**Πανεπιστήμια αριστείας**: ανάθεση σύμβασης με τα επιλεγμένα πανεπιστήμια για την αναβάθμιση και βελτίωση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών υποδομών τους (όπως εξοπλισμός ή ερευνητικά εργαστήρια), την επέκταση σε νέους ερευνητικούς τομείς και τη βελτίωση της παρεχόμενης κατάρτισης. Στόχος είναι η ενίσχυση των ελπιδοφόρων πανεπιστημίων και πανεπιστημιακών μονάδων εφαρμοσμένων επιστημών και τεχνολογίας και η αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους στις διεθνείς κατατάξεις. **Στρατηγική αριστείας στα πανεπιστήμια και καινοτομία**: Ανάθεση συμβάσεων για 70 συνεργατικά ερευνητικά έργα μεταξύ των πανεπιστημίων και του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις ομάδες ερευνητικής αριστείας και την αριστεία».

β) Ορόσημο 150 (μέχρι τέλη 2025): «Ολοκλήρωση της πρωτοβουλίας «**Επισκέπτες Καθηγητές**» και αξιολόγησή της».

γ) Ορόσημο 151 (μέχρι τέλη 2025): «Ολοκλήρωση, χρηματοοικονομικό κλείσιμο και αξιολόγηση 50 έργων μεμονωμένων ερευνητών και 62 συνεργατικών ερευνητικών έργων («**Trust your Stars**»))».

Τι προβλέπεται τώρα

Προσέξτε πώς έχει γειωθεί πλέον τελείως η περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0”: «Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση των ερευνητικών επιδόσεων και της εξωστρέφειας των ελληνικών πανεπιστημίων. Η μεταρρύθμιση συνίσταται σε συνεργατικά ερευνητικά έργα για ελληνικά πανεπιστήμια και σε εγκριτικές αποφάσεις για μεταπτυχιακά προγράμματα.»

Τα δε ορόσημα έχουν πλέον ως εξής:

α) Ορόσημο 147: «Έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για την αναβάθμιση και βελτίωση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών υποδομών (π.χ. εξοπλισμός ή ερευνητικά εργαστήρια), την επέκταση σε νέους ερευνητικούς τομείς και τη βελτίωση της παρεχόμενης κατάρτισης των επιλεγμένων πανεπιστημίων. Έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για 70 συνεργατικά ερευνητικά έργα μεταξύ των πανεπιστημίων και του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις συμπράξεις ερευνητικής αριστείας».

β) Ορόσημο 150: «α) Εκτέλεση 70 συνεργατικών ερευνητικών έργων (συμπράξεις ερευνητικής αριστείας) για ακαδημαϊκούς με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα. β) Εκτέλεση έργων σχετικών με υποδομές των ελληνικών πανεπιστημίων που επιλέχθηκαν στο πλαίσιο του μέτρου. γ) Έκδοση εγκριτικών αποφάσεων για τη χρηματοδότηση 35 κοινών και/ή διπλών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών με πανεπιστήμια της αλλοδαπής». Δεν υπάρχει αναφορά στο πρόγραμμα «Επισκέπτες Καθηγητές».

γ) Το ορόσημο 151 (“Trust your stars”) έχει διαγραφεί πλήρως από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Εκτεταμένη – και emblematicή – μείωση αρχικού στόχου μέτρου. Σημειώνεται επίσης πως πέρα από την απένταξη του “Trust your stars”, με άλλες δύο κυβερνητικές αποφάσεις στις 28/04/2026 αφαιρέθηκαν από το ΤΑΑ δύο ακόμα έργα στο πλαίσιο του μέτρου και συγκεκριμένα το ««SUB1.2. Επισκέπτες Καθηγητές/Επισκέπτες Ερευνητές» καθώς και το «Sub3. Βιομηχανικά Διδακτορικά / Industrial PhD».

79. Μέτρο 16794 - Μεταρρύθμιση: Ενίσχυση του συστήματος μαθητείας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Ακόμα ένα μέτρο στο οποίο το “Ελλάδα 2.0” ήταν ιδιαίτερα αναλυτικό στην περιγραφή του. Προέβλεπε συγκεκριμένα ότι το μέτρο περιλαμβάνει τα εξής: **«1) θέσπιση νέου νομικού πλαισίου για το εθνικό σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ)· 2) σχεδιασμό και εφαρμογή νέου συστήματος για τη βελτίωση του ποιοτικού ελέγχου στις σχολές ΕΕΚ του ΟΑΕΔ (ΕΠΑΣ), την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του και την παρακολούθηση της προόδου και των επιδόσεων των σπουδαστών στην αγορά εργασίας· 3) απλοποίηση των μαθησιακών διαδικασιών και ενσωμάτωση νέων μεθοδολογιών και εργαλείων, όπως πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης και ψηφιακό περιεχόμενο εκπαίδευσης, τόσο για τους μαθητευόμενους όσο και για τους εκπαιδευτές· 4) αξιολόγηση, επανασχεδιασμό και επικαιροποίηση των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών (με τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων και των εργοδοτών) για την περαιτέρω ευθυγράμμιση με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας· 5) ανανέωση και εκσυγχρονισμό της υποδομής ΕΕΚ (εργαστηρίων και εξοπλισμού)· 6) ανακαίνιση των κτιρίων των ΕΠΑΣ για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της χωρικής λειτουργικότητας· 7) ενσωμάτωση της τεχνολογίας εικονικής πραγματικότητας στις καθημερινές εκπαιδευτικές ενότητες· 8) προώθηση ad-hoc συμπράξεων με εργοδότες και επιμελητήρια και δημιουργία πειραματικών ΕΠΑΣ· 9) κατασκευή σχολών για επαγγέλματα που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση· 10) επέκταση του υφιστάμενου δικτύου γραφείων σταδιοδρομίας· 11) εφαρμογή εκτενούς προγράμματος «εκπαίδευσης των εκπαιδευτών» στις ΕΠΑΣ· 12) χρηματοδότηση επικοινωνιακής εκστρατείας για την προώθηση του συστήματος μαθητείας...Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».**

Σε ακόμα ένα μέτρο στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” που έχει να κάνει με κατάρτιση και απασχόληση, τα ορόσημα δεν αποτύπωναν τους στόχους της περιγραφής του μέτρου που παρέθετε το ίδιο το σχέδιο. Στο συγκεκριμένο μέτρο το μοναδικό ορόσημο που υπήρχε στο αρχικό “Ελλάδα 2.0”, το ορόσημο 145, προέβλεπε το εξής: **«Ολοκλήρωση ψηφιοποίησης τουλάχιστον 250 μαθημάτων κατάρτισης των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας (ΕΠΑΣ) του ΟΑΕΔ»**, μέχρι το τέλος του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Πλέον η περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” είναι εξαιρετικά λιτή: «Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση του εθνικού συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ). Συνίσταται σε νέο νομικό πλαίσιο για το σύστημα ΕΕΚ, καθώς και σε εκσυγχρονισμένες ενότητες και υποδομές μάθησης».

Στο δε ορόσημο 145 έχουν προστεθεί τα ορόσημα 145α και 145β και προβλέπουν τα εξής:

α) Ορόσημο 145 (μέχρι τέλη 2025): «Υλοποίηση τουλάχιστον 250 ψηφιοποιημένων μαθημάτων κατάρτισης των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας (ΕΠΑΣ) της ΔΥΠΑ».

β) Ορόσημο 145α (μέχρι τέλη 2024): «Έναρξη ισχύος νόμου για το εθνικό σύστημα ΕΕΚ».

γ) Ορόσημο 145β (μέχρι τέλη 2025): «Υλοποίηση των ακόλουθων έργων: 1) Επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών για 34 προγράμματα κατάρτισης· 2) Εκσυγχρονισμός των υποδομών ΕΕΚ (61 εργαστηρίων και του εξοπλισμού τους)· 3) Ανακαίνιση 6 κτιρίων ΕΠΑΣ».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση εύρους του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

80. Μέτρο 16792 - Μεταρρύθμιση: Παροχή δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού μέσω αναμορφωμένου μοντέλου κατάρτισης (μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο είχε ως στόχο, μέχρι τα τέλη του 2025, **«1) τη βελτίωση του ποιοτικού ελέγχου** (όπως συστήματα αξιολόγησης για την παρακολούθηση της προόδου και των επιδόσεων των ασκουμένων) στις μονάδες επαγγελματικής κατάρτισης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΟΑΕΔ), **2) την επικαιροποίηση των θεματικών ενοτήτων** τους σύμφωνα με τις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, στο πλαίσιο της συνολικής μεταρρύθμισης των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας (ΕΠΑΕ) του ΟΑΕΔ, **3) την προώθηση της ηλεκτρονικής μάθησης και της ψηφιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου, 4) τη μεταρρύθμιση του «Λογαριασμού για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση» (ΛΑΕΚ)** που χρηματοδοτεί προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων. Η μεταρρύθμιση συνδυάζεται με επενδύσεις σε **ανακαινίσεις εργαστηρίων και προμήθεια εξοπλισμού**».

Στο δε ορόσημο 146 του μέτρου προβλέπονταν μέχρι τα τέλη του 2025 το εξής: **«Ολοκλήρωση του συστήματος ελέγχου ποιότητας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ)** με στόχο τη βελτίωση του ποιοτικού ελέγχου των μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης του Εθνικού Οργανισμού Απασχόλησης (ΟΑΕΔ). 45 % των χορηγούμενων κονδυλίων αναμένεται να συμβάλει στις πράσινες δεξιότητες και θέσεις εργασίας και στην

πράσινη οικονομία». Προβλεπόταν επίσης «έκθεση του εθνικού Οργανισμού Απασχόλησης που επιβεβαιώνει την ολοκλήρωση του συστήματος ποιοτικού ελέγχου της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης». Δεν υπήρχαν συγκεκριμένα ορόσημα για την επικαιροποίηση θεματικών ενοτήτων, την προώθηση της ηλεκτρονικής μάθησης, τη μεταρρύθμιση του ΛΑΕΚ ή τις ανακαινίσεις κτιρίων και προμήθειες εξοπλισμού.

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 146 μετά τις αναθεωρήσεις προβλέπεται πλέον το εξής: «Υλοποίηση των ακόλουθων έργων: α) Σύστημα ποιοτικού ελέγχου ΕΕΚ του Εθνικού Οργανισμού Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) β) Προγράμματα τομεακής κατάρτισης». Δεν υπάρχει αναφορά σε έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

81. Μέτρο 16934 - Μεταρρύθμιση: Αναβάθμιση επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 152 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «Ολοκλήρωση των ακόλουθων έργων με στόχο την αναβάθμιση του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης: **1. σχεδιασμός και ανάπτυξη 5 θεματικών και 10 πειραματικών** Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK), στο πλαίσιο των οποίων τα έργα θα περιλαμβάνουν την παροχή εξοπλισμού και υπηρεσιών, οικοδομικές παρεμβάσεις και εκπαίδευση εκπαιδευτών **2. ίδρυση και/ή βαθμιαία μετατροπή 25 Προτύπων** Επαγγελματικών Λυκείων (Πρότυπα ΕΠΑΛ), στο πλαίσιο των οποίων τα έργα θα περιλαμβάνουν την παροχή εξοπλισμού και υπηρεσιών, οικοδομικές παρεμβάσεις και κατάρτιση των εκπαιδευτικών των Πρότυπων ΕΠΑΛ **3. ψηφιοποίηση** του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πλατφόρμας ηλεκτρονικών εξετάσεων και πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης για την ΕΕΚ **4. ανάπτυξη και πιστοποίηση από τον ΕΟΠΠΕΠ 200 επαγγελματικών προφίλ** σε τομείς όπως η ενέργεια, το περιβάλλον και η ψηφιακή οικονομία». Προβλεπόταν επίσης «έκθεση του Υπουργείου Παιδείας με την οποία επιβεβαιώνεται η ολοκλήρωση των έργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις το ορόσημο 152 του συγκεκριμένου μέτρου δεν προβλέπει πλέον ξεκάθαρα «ολοκλήρωση» αλλά «υλοποίηση» των εξής έργων: «Υλοποίηση των ακόλουθων έργων: **1. σχεδιασμός και ανάπτυξη** εκπαιδευτικών οδηγών, προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης εκπαιδευτών για **5 θεματικές και 10 πειραματικές** Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ) **2. σχεδιασμός και ανάπτυξη** προγραμμάτων σπουδών, προγραμμάτων κατάρτισης και κατάρτισης εκπαιδευτών για **25 Πρότυπα** Επαγγελματικά Λύκεια (Πρότυπα ΕΠΑΛ) **3. ψηφιοποίηση** του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πλατφόρμας ηλεκτρονικών εξετάσεων και πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης για την ΕΕΚ». Δεν υπάρχει αναφορά σε 200 επαγγελματικά προφίλ, δεν υπάρχει αναφορά σε έκθεση ολοκλήρωσης έργων από το Υπουργείο.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση αρχικού στόχου του μέτρου.

82. Μέτρο 16676 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το “Ελλάδα 2.0” το μέτρο περιλαμβάνει «τις ακόλουθες συνιστώσες: **ψηφιακό περιεχόμενο στα σχολεία΄ ψηφιακός εξοπλισμός στα σχολεία΄ επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών στα σχολεία και ψηφιακές υπηρεσίες σε σχολεία και πανεπιστήμια**» με τον χρονικό ορίζοντα υλοποίησης να φτάνει ως τα τέλη 2025. Το δε ορόσημο 146 προέβλεπε την «εγκατάσταση τουλάχιστον 36.000 διαδραστικών συστημάτων μάθησης (συμπεριλαμβανομένων λευκών πινάκων, φορητών υπολογιστών, διαδραστικών προβολέων και εσωτερικών καλωδίων) για αίθουσες διδασκαλίας σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» μέχρι τα τέλη του 2024. Δεν υπήρχε άλλο – κακώς, δεδομένου ότι το αντικείμενο του μέτρου ήταν ευρύτερο – ορόσημο στο αρχικό σχέδιο “Ελλάδα 2.0”.

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, πέρα από το ορόσημο 146 που παρέμεινε το ίδιο, υπάρχουν πλέον δύο ακόμα ορόσημα:

α) Ορόσημο 146α (μέχρι μέσα 2025): «Δημοσίευση της στρατηγικής μεταρρύθμισης για την επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών, τον εξορθολογισμό των υπηρεσιών και τον καθορισμό της μεθοδολογίας για την παρακολούθηση του αποτελέσματος του ψηφιακού μετασχηματισμού της εκπαίδευσης».

β) Ορόσημο 146β (μέχρι τέλος 2025): «Υλοποίηση των ακόλουθων έργων: 1. Επιγραμμική, διαδραστική και ανοιχτής πηγής διάθεση προγραμμάτων σπουδών και εκπαιδευτικού περιεχομένου 2. Εγκατάσταση διαδραστικών συστημάτων μάθησης για αίθουσες διδασκαλίας σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης 3. Παροχή κουπονιών (voucher) σε σπουδαστές και εκπαιδευτικούς για την αγορά ψηφιακού εξοπλισμού 4. Παροχή υποδομών ρομποτικής και μάθησης στους τομείς STEM σε δημόσια σχολεία 5. Παροχή ψηφιακών εργαλείων για μαθητές με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες 6. Ανάπτυξη κέντρων καινοτομίας 7. Αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών σχολείων και πανεπιστημίων»

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να βρίσκεται εντός αρχικού στόχου.

83. Μέτρο 16933 - Επένδυση: Αναβάθμιση επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ): Προμήθεια εργαστηριακού εξοπλισμού για τα Εργαστηριακά Κέντρα των ΙΕΚ, ΕΠΑΛ, των Τμημάτων Μεταδευτεροβάθμιας Μαθητείας και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 149 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν τα εξής μέχρι τα τέλη 2025: «**Ολοκλήρωση της ανανέωσης και του πλήρους τεχνολογικού εκσυγχρονισμού της υποδομής εργαστηριακού εξοπλισμού για 376 εργαστήρια στις σχολές ΕΕΚ: — Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) — Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ) — Τμήματα Μεταδευτεροβάθμιας Μαθητείας των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης**».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 149 δεν προβλέπει πλέον «ολοκλήρωση ανανέωσης και πλήρους τεχνολογικού εκσυγχρονισμού» αλλά απλά «αγορά σύγχρονου εξοπλισμού για 376 εργαστήρια σε μονάδες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης» μέχρι τα τέλη 2025.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

I. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.3: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

84. Μέτρο 16816 - Μεταρρύθμιση: Μείωση του clawback και εξορθολογισμός των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Αρχικά στο «Ελλάδα 2.0» προβλεπόταν τα εξής σε σχέση με το clawback:

1. Δεσμευτικός στόχος μείωσης του clawback για κάθε έτος από το 2022 έως το 2025 ως εξής: α) ελάχιστη μείωση των ποσών του clawback του 2022 κατά 50 εκατ. ευρώ (πραγματοποίηση μέχρι δεύτερο τρίμηνο 2023) σε σχέση με τα επίπεδα του 2020, β) μείωση κατά 150 εκατ. ευρώ του clawback του 2023 (πραγματοποίηση μέχρι δεύτερο τρίμηνο 2024) σε σχέση με τα επίπεδα του 2020, γ) μείωση κατά 300 εκατ. ευρώ του clawback του 2024 (πραγματοποίηση μέχρι δεύτερο τρίμηνο 2025) σε σχέση με τα επίπεδα του 2020 και δ) μείωση κατά 400 εκατ. ευρώ του clawback του 2025 (πραγματοποίηση μέχρι δεύτερο τρίμηνο 2026) πάντα σε σχέση με τα επίπεδα του 2020.

2. Προβλεπόταν επίσης ότι στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται ο ετήσιος στόχος μείωσης, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι τη στοχευμένη μείωση των ποσών του clawback.

3. Προβλεπόταν τέλος η πραγματοποίηση επενδύσεων (μέχρι τα μέσα του 2024) σε φαρμακευτική E&A για ποσό ύψους 250 εκατ. ευρώ. Οι επενδύσεις, έλεγε το σχέδιο, «θα εφαρμόζονται μέσω του συμψηφισμού ισοδύναμου ποσού με τις επιστροφές clawback των προηγούμενων τριών ετών (100 εκατ. ευρώ το 2021, 75 εκατ. ευρώ το 2022, 75 εκατ. ευρώ το 2023) έως συνολικό ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 250 εκατ. ευρώ».

Τι προβλέπεται τώρα

Τα ορόσημα του συγκεκριμένου μέτρου παρουσιάζουν ελάχιστες αλλαγές σε σχέση με το αρχικό κείμενο. Η βασικότερη αλλαγή αφορά το ορόσημο 156 και την πραγματοποίηση επενδύσεων σε φαρμακευτική E&A για ποσό ύψους 250 εκατ. ευρώ (βλ. παραπάνω σημείο 3) το οποίο έσπασε σε δύο φάσεις: 117 εκατ. μέχρι τα μέσα του 2024 και άλλα 133 εκατ. μέχρι τα τέλη 2025.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι κινείται εντός αρχικού στόχου.

85. Μέτρο 16755 - Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση του συστήματος πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης

Τι προβλεπόταν αρχικά και μέχρι τις αρχές του 2025

Σύμφωνα με το ορόσημο 166 όπως αναθεωρήθηκε μέχρι τις αρχές του 2025, στο συγκεκριμένο μέτρο προβλέπονταν μέχρι τα τέλη του 2025:

- **«Ολοκλήρωση της ανακαίνισης των υποδομών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης τουλάχιστον 156 Κέντρων Υγείας (50 % του συνόλου των Κέντρων Υγείας στην Ελλάδα).**
- **Ολοκλήρωση της διοικητικής και οργανωτικής αναδιάρθρωσης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης με την εφαρμογή πιλοτικού διοικητικού μοντέλου με μετρήσιμους στόχους για τουλάχιστον 280 ιατρούς.**
- **Επιτυχής ολοκλήρωση της κλιμάκωσης της εκπαίδευσης και κατάρτισης των επαγγελματιών υγείας για 10.000 επαγγελματίες της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης. Το πρόγραμμα κατάρτισης θα αποσκοπεί στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ιατρικού προσωπικού, στην εξοικείωσή του με τις πλέον σύγχρονες μεθόδους και στη χρήση τεχνολογίας αιχμής και υπερσύγχρονου ιατρικού εξοπλισμού.**
- **Ανάπτυξη μονάδων διαχείρισης χρόνιων νοσημάτων σε 312 Κέντρα Υγείας και αποκεντρωμένες μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας συνδεδεμένες με τα κέντρα πρωτοβάθμιας περίθαλψης».**

Τι προβλέπεται τώρα

Με τις τελευταίες αναθεωρήσεις η ολοκλήρωση της ανακαίνισης των Κέντρων Υγείας (και η αγορά εξοπλισμού) μετατίθεται χρονικά σταδιακά, ανά ομάδες, από τα τέλη του 2025 έως το δεύτερο τρίμηνο (τα 101 από τα 156) του 2026, δηλαδή στη λήξη του προγράμματος. Το σημαντικότερο είναι ότι **εγκαταλείπεται ο στόχος της «ολοκλήρωσης»** σε όλα τα υπόλοιπα που προβλέπονται πλέον στο ορόσημο 166, καθώς στο νέο ορόσημο 166δ αναφέρονται τα εξής για μέχρι τον Ιούνιο του 2026: **«Υποβολή: 1) Προτάσεων για τη μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, 2) Πιλοτικού μηχανισμού παραπομπής, 3) Κατάρτιση του προσωπικού με στόχο τη βελτίωση της ικανότητας του εργατικού δυναμικού της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, 4) Ψηφιακή πλατφόρμα για τη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης βάσει δεδομένων. Κατάρτιση τουλάχιστον 10.000 επαγγελματιών της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης».** Ο στόχος της ανάπτυξης τέλος μονάδων διαχείρισης χρόνιων νοσημάτων φαίνεται να περιορίζεται σε 156 Κέντρα Υγείας από τα 312 που προβλέπονταν αρχικά.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική κυρίως ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

86. Μέτρο 16783 - Μεταρρύθμιση: Υλοποίηση εθνικού προγράμματος πρόληψης της δημόσιας υγείας «Σπύρος Δοξιάδης» (ΕΠΠ «ΣΔ»)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το ορόσημο 165 του αρχικού “Ελλάδα 2.0” το μέτρο προέβλεπε την μέχρι τα τέλη 2025 την **«ολοκλήρωση του 100 % των έργων του εθνικού προγράμματος πρόληψης της δημόσιας υγείας «Σπύρος Δοξιάδης» (ΕΠΠ «ΣΔ») 1. Πρωτογενής πρόληψη:** όπως πιστοποιείται από έκθεση σχετικά με την ολοκλήρωση της υλοποίησης i) του εθνικού

προγράμματος για την προώθηση της σωματικής άσκησης και της υγιεινής διατροφής, ii) του εθνικού προγράμματος αντιμετώπισης του αλκοόλ, iii) του εθνικού προγράμματος εμβολιασμού, iv) παρεμβάσεων για την πρόληψη των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων στα παιδιά και v) της οδοντιατρικής πρόληψης. **2. Δευτερογενής πρόληψη:** όπως πιστοποιείται από έκθεση σχετικά με την ολοκλήρωση της υλοποίησης i) του Εθνικού Προγράμματος Προσυμπτωματικού Ελέγχου για την πρώιμη ανίχνευση ασθενειών υψηλού επιπολασμού, ii) του Εθνικού Προγράμματος Συστηματικού Προγεννητικού και Περιγεννητικού Ελέγχου. **3. Τριτογενής πρόληψη:** όπως πιστοποιείται από μελέτες σχετικά με την εθνική στρατηγική και το νομικό πλαίσιο για την παρηγορητική φροντίδα για καρκινοπαθείς. **4. Λειτουργικός εκσυγχρονισμός του συστήματος δημόσιας υγείας:** όπως πιστοποιείται από εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή i) της λειτουργικής αναδιοργάνωσης του συστήματος παρακολούθησης της υγείας του πληθυσμού, ii) της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, iii) της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών ταχείας αντίδρασης για την αντιμετώπιση εκτάκτων κινδύνων και απειλών, iv) της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών περιβαλλοντικής υγείας, v) της βελτίωσης της ποιότητας και της επιστημονικής εγκυρότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, vi) της πληροφορικής οργάνωσης για τη δημόσια υγεία, vii) της εξωστρέφειας».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 165 δεν μιλάει πλέον για «**ολοκλήρωση του 100 %** των έργων του εθνικού προγράμματος πρόληψης της δημόσιας υγείας «Σπύρος Δοξιάδης»» μέχρι τα τέλη 2025, αλλά επικεντρώνεται σε παρεμβάσεις αποκλειστικά πρωτοβάθμιας πρόληψης:

«Για την εκπλήρωση αυτού του οροσήμου απαιτούνται: **i) Παρεμβάσεις για την προώθηση της σωματικής άσκησης και της υγιεινής διατροφής:** α) έναρξη ισχύος νομικής πράξης για την υγιεινή διατροφή στα σχολικά κυλικεία, β) καθιέρωση κατάρτισης για την υγιεινή διατροφή στο σχολικό πρόγραμμα, γ) δράσεις σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων και δράσεις ευαισθητοποίησης, δ) δημιουργία Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Παχυσαρκία, ε) υλοποίηση ψηφιακών εργαλείων, **ii) Παρεμβάσεις ενημέρωσης** σε θέματα υγείας που εστιάζουν στις επιβλαβείς συνέπειες της κατάχρησης του **αλκοόλ**, **iii) Παρεμβάσεις για την πρόληψη ψυχοκοινωνικών προβλημάτων** στην υγεία οικογενειών με παιδιά και στην παιδική υγεία, παρεμβάσεις για την προώθηση της εφηβικής υγείας μέσω ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης για την εμμηνορροϊκή υγεία· παρεμβάσεις για την προώθηση της ψυχικής υγείας εφήβων και νέων με τον εντοπισμό και τη διαχείριση συμπεριφορών μη αυτοκτονικού αυτοτραυματισμού· ίδρυση παγκόσμιου κέντρου αριστείας στις νευροεπιστήμες και την ανάπτυξη του παιδιού· παρεμβάσεις για ευαισθητοποίηση και αλλαγή των κοινωνικών αντιλήψεων και συμπεριφορών, καθώς και των κοινωνικών κανόνων, όσον αφορά την οικογενειακή ψυχική υγεία, και **iv) Έκδοση προπληρωμένων καρτών** προς χρήση για **οδοντιατρική περίθαλψη παιδιών**».

Στο ορόσημο 165 έχουν προστεθεί το ορόσημο 165α που επικεντρώνεται σε «παρεμβάσεις προληπτικού προσυμπτωματικού ελέγχου» **και το 165β** για «πλατφόρμα για τη δευτερογενή χρήση δεδομένων υγείας»:

α) Ορόσημο 165α (μέχρι τέλη 2025): «Για την εκπλήρωση αυτού του οροσήμου απαιτούνται: **i) Παρεμβάσεις προληπτικού προσυμπτωματικού ελέγχου για καρκίνο του μαστού, καρκίνο του τραχήλου της μήτρας, καρκίνο του παχέος εντέρου και καρδιαγγειακές παθήσεις, που καλύπτουν:** - Την εκτέλεση τουλάχιστον 1 515 000 παρεμβάσεων προσυμπτωματικού ελέγχου για καρκίνο του τραχήλου της μήτρας. - Την εκτέλεση τουλάχιστον 3 585 000 παρεμβάσεων προσυμπτωματικού ελέγχου για καρδιαγγειακές παθήσεις. - Την εκτέλεση τουλάχιστον 1 030

000 παρεμβάσεων προσυμπτωματικού ελέγχου για καρκίνο του μαστού. - Την εκτέλεση τουλάχιστον 1 130 000 παρεμβάσεων προσυμπτωματικού ελέγχου για καρκίνο του παχέος εντέρου.

ii) Παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται για προγεννητικό προσυμπτωματικό έλεγχο σε απομακρυσμένες περιοχές και εθνικό περιγεννητικό προσυμπτωματικό έλεγχο».

β) Ορόσημο 165β (μέχρι Ιούνιο 2026): «Σύστημα παρακολούθησης της υγείας: Για την εκπλήρωση αυτού του οροσήμου απαιτείται η πλατφόρμα για τη δευτερογενή χρήση δεδομένων υγείας να είναι διαθέσιμη επιγραμμικά και προσβάσιμη, συμπεριλαμβανομένων λειτουργιών όπως ανάλυση και περιπτώσεις χρήσης τεχνητής νοημοσύνης / μηχανικής μάθησης».

Συμπέρασμα: Σημαντική εξέλιξη στο συγκεκριμένο μέτρο είναι η απένταξη από το ΤΑΑ με κυβερνητική απόφαση στις 18/06/26 του έργου που αφορούσε την «Υλοποίηση Προληπτικών Διαγνωστικών Τεστ Μαστογραφίας κατά του Καρκίνου/ Κινητές Μονάδες». Επίσης μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις του “Ελλάδα 2.0” λείπουν από τα τελικά ορόσημα αναφορές σε σημαντικά στοιχεία, όπως η τριτογενής πρόληψη και ο λειτουργικός εκσυγχρονισμός του συστήματος δημόσιας υγείας, που υπήρχαν στα αρχικά κείμενα. Το συγκεκριμένο μέτρο φαίνεται να κινείται προς το παρόν εκτός αρχικού στόχου, αν και αναμένεται το τελικό αποτέλεσμα στο κλείσιμο του προγράμματος.

87. Μέτρο 16820 - Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση στους τομείς της ψυχικής υγείας και των εθισμών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” στόχος του μέτρου ήταν να «διασφαλιστεί η πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας συγκεκριμένων πληθυσμών που πάσχουν από ψυχικά νοσήματα και εθισμούς, με στόχο την αποτροπή της περιθωριοποίησης ή της ιδρυματοποίησής τους. Το πρόγραμμα αναμένεται να **επεκτείνει τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας** για ασθενείς με **άνοια** και νόσο **Alzheimer**, καθώς και για ασθενείς με **αυτισμό** και για ασθενείς στην ηλικιακή ομάδα παιδιών, εφήβων και νεαρών ενηλίκων. Θα συνοδευτεί από την ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών και την **ψηφιοποίηση** των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, καθώς και από **δράσεις για την υποστήριξη τοξικομανών και δράσεις για την υποστήριξη εξαρτημένων ατόμων**».

Στο ορόσημο 160 του αρχικού “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2022 η σύσταση και πλήρης λειτουργία 50 Μονάδων Ψυχικής Υγείας (υλοποίηση μέσω ανακαίνισης των υφιστάμενων μονάδων) με τη στήριξη του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Υποστήριξη της Ψυχικής Υγείας (από **σύνολο 106 Μονάδων Ψυχικής Υγείας**)» ενώ στο ορόσημο 162 μέχρι τα τέλη του 2023 η «σύσταση και πλήρης λειτουργία 56 επιπλέον Μονάδων Ψυχικής Υγείας (από σύνολο 106 Μονάδων Ψυχικής Υγείας)».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις η αναφορά σε «**δράσεις για την υποστήριξη τοξικομανών και δράσεις για την υποστήριξη εξαρτημένων ατόμων**» **δεν υπάρχει πια** και το μέτρο αφορά πλέον «την επέκταση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας με μονάδες ψυχικής υγείας για ασθενείς με **άνοια** και νόσο **Alzheimer**, καθώς και για ασθενείς με **αυτισμό** και για ασθενείς στην ηλικιακή ομάδα παιδιών, εφήβων και νεαρών ενηλίκων, καθώς και με **υπηρεσίες ψυχικής υγείας για άτομα με εθισμούς**».

Σε ό,τι αφορά τα ορόσημα το 160 έχει παραμείνει ίδιο ενώ το 162 έχει γίνει «Σύσταση και έναρξη λειτουργίας 25 νέων Μονάδων Ψυχικής Υγείας και ανακαίνιση 31 υφιστάμενων Μονάδων Ψυχικής Υγείας με τη στήριξη του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Υποστήριξη της Ψυχικής Υγείας, καθώς και ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας (αποτελούμενη από ψηφιακό χάρτη των μονάδων ψυχικής υγείας και ψηφιακή πλατφόρμα για την εποπτεία των μη κερδοσκοπικών φορέων που παρέχουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας)».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου. Επίσης σύμφωνα με κυβερνητική απόφαση ανάκλησης ένταξης στις 12/01/26, το έργο που αφορούσε την «Αναβάθμιση Γνώσεων / Δεξιοτήτων και Πιστοποίηση των Εργαζομένων σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας» αφαιρέθηκε από το ΤΑΑ.

88. Μέτρο 16756 - Μεταρρύθμιση: Οργανωτικές μεταρρυθμίσεις στο σύστημα υγείας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” τα ορόσημα 163 και 164 προέβλεπαν τα εξής μέχρι τον Ιούνιο 2025:

α) Ορόσημο 163: «**Ολοκλήρωση** της επέκτασης της διαλειτουργικότητας, του πιλοτικού έργου για τις συμβουλευτικές πλατφόρμες ιατρικής κωδικοποίησης της Διεθνούς ταξινόμησης των νόσων (ICD) και της Ελληνικής Ταξινόμησης Ιατρικών Πράξεων (ΕΤΙΠ) και της πιλοτικής πλατφόρμας συλλογής οικονομικών και λογιστικών δεδομένων (**υποέργα 1, 2, 3 ΚΕΤΕΚΝΥ**), καθώς και της εθνικής στρατηγικής και του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου για τη διασφάλιση της ποιότητας, την ασφάλεια των ασθενών και τη συμμετοχή των ασθενών στην παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης· **του εθνικού χάρτη υγείας**· της εθνικής στρατηγικής και του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου για την ποιότητα των πολιτικών περίθαλψης και ασφάλειας και την **ανακαίνιση κτιρίου εντός του Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος «Σωτηρία»** (Σπηλιοπούλειο), το οποίο θα χρησιμοποιηθεί ως έδρα του Εθνικού Οργανισμού Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (**ΟΔΙΠΥ**) και του ελληνικού Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (**ΚΕΣΥ**)».

Προβλεπόταν επίσης «αποδεικτικό ολοκλήρωσης των υποέργων 1, 2, 3 για το ΚΕΤΕΚΝΥ και των υποέργων 1, 2, 3 και 5 για τον ΟΔΙΠΥ με την υποβολή των ανωτέρω παραδοτέων και, για την ανακαίνιση (υποέργο 5 του ΟΔΙΠΥ), έκθεση ολοκλήρωσης της ανακαίνισης των κτιρίων».

β) Ορόσημο 164: «**Ολοκλήρωση της κατάρτισης και πιστοποίησης 4.500 επαγγελματιών του τομέα της υγείας** στους τομείς της κλινικής κωδικοποίησης και τιμολόγησης (υποέργο 4 ΚΕΤΕΚΝΥ) και της αξιολόγησης της συμμόρφωσης με βάση το νέο Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (υποέργο 4 ΟΔΙΠΥ) αναλογικά προς τις ανάγκες που προσδιορίστηκαν για το ΚΕΤΕΚΝΥ και τον ΟΔΙΠΥ».

Στο συγκεκριμένο μέτρο προστέθηκε με την αναθεώρηση του “Ελλάδα 2.0” τέλη Δεκεμβρίου 2024 – αρχές Ιανουαρίου 2025 **το ορόσημο 164α** το οποίο αφορά τα λεγόμενα «απογευματινά χειρουργεία» **με πολύ συγκεκριμένο αριθμό χειρουργικών επεμβάσεων στο κείμενο**. Το συγκεκριμένο ορόσημο προέβλεπε αρχικά τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «**Μείωση των συσσωρευμένων καθυστερήσεων κατά τουλάχιστον το ήμισυ** του συνολικού αριθμού εκκρεμών χειρουργικών επεμβάσεων για ασθενείς που περιμένουν πάνω από τέσσερις μήνες στην Ενιαία Ψηφιακή Λίστα Χειρουργείων (με βάση την κατάσταση του

καταλόγου στις 16 Οκτωβρίου 2024). Αυτό περιλαμβάνει την **ολοκλήρωση 34.000 χειρουργικών επεμβάσεων** για ασθενείς που περιμένουν πάνω από τέσσερις μήνες, **συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον 26.000 χειρουργικών επεμβάσεων** για ασθενείς που περιμένουν πάνω από 8 μήνες».

Τέλος στο συγκεκριμένο μέτρο προστέθηκε με την τελευταία αναθεώρηση του “Ελλάδα 2.0” το **ορόσημο 164β** για τη χρηματοδότηση εργαλείων και υπηρεσιών για θέματα υγείας, όπως η τηλεφωνική γραμμή 1566, το οποίο ορόσημο προβλέπει τα εξής μέχρι τον Ιούνιο του 2026: «Θέση σε χρήση της δωρεάν τηλεφωνικής γραμμής (1566) για αιτήματα πολιτών. Ένας ιστότοπος με δυνατότητες ψηφιακού βοηθού και μια εφαρμογή για κινητές συσκευές για τη διαχείριση και την επεξεργασία αιτημάτων των πολιτών είναι διαθέσιμοι επιγραμματικά και προσβάσιμοι. Δημιουργία δικτύου υπαλλήλων πρώτης γραμμής για την παροχή καθοδήγησης και υπηρεσιών προσανατολισμού για πολίτες σε δομές και υπηρεσίες υγείας».

Τι προβλέπεται τώρα

Παρατηρείται **ραγδαία μείωση** του αρχικού ποσοτικού στόχου που είχε τεθεί στις αρχές του 2025 ως προς τον αριθμό των «απογευματινών χειρουργείων» (από 34.000 σε 20.000). Επίσης τα ορόσημα 163 και 164 δεν αναφέρουν πλέον τον όρο «ολοκλήρωση». Στο ορόσημο 163 δεν υπάρχει πλέον αναφορά για την ανακαίνιση κτιρίου εντός του «Σωτηρία» που θα χρησιμοποιηθεί ως έδρα των ΟΔΙΠΥ και ΚΕΣΥ, ενώ στο ορόσημο 164 έχουμε μείωση του προβλεπόμενου αριθμού πιστοποιημένων επαγγελματιών:

α) Ορόσημο 163: «**Για την εκπλήρωση αυτού του οροσήμου** απαιτούνται τα ακόλουθα: i) Η επέκταση διαλειτουργικότητας – Διασυνδέσεις προγραμματισμού εφαρμογών κωδικοποίησης DRG είναι διαθέσιμη επιγραμματικά και προσβάσιμη ii) η συμβουλευτική πλατφόρμα ιατρικής κωδικοποίησης της Διεθνούς ταξινόμησης των νόσων (ICD) και της Ελληνικής ταξινόμησης Ιατρικών Πράξεων (ΕΤΙΠ) είναι διαθέσιμη επιγραμματικά και προσβάσιμη iii) η πλατφόρμα συλλογής οικονομικών και λογιστικών δεδομένων είναι διαθέσιμη επιγραμματικά και προσβάσιμη iv) ο εθνικός χάρτης υγείας (για τη ζήτηση και την προσφορά υπηρεσιών στο σύστημα υγείας) είναι διαθέσιμος επιγραμματικά και προσβάσιμος v) έναρξη ισχύος του νομοθετικού πλαισίου για τη διασφάλιση της ποιότητας, την ασφάλεια των ασθενών και τη συμμετοχή των ασθενών και τις πολιτικές περίθαλψης και ασφάλειας, με τη σχετική εθνική στρατηγική ως παράρτημα».

Δεν προβλέπονται επίσης πλέον αποδεικτικά ολοκλήρωσης.

β) Ορόσημο 164: «**Πιστοποίηση 3.462 επαγγελματιών** του τομέα της υγείας για κατάρτιση στην κλινική κωδικοποίηση και στην τιμολόγηση».

γ) Ορόσημο 164α: «**Μείωση των συσσωρευμένων καθυστερήσεων κατά τουλάχιστον 90 % του συνολικού αριθμού εκκρεμών χειρουργικών επεμβάσεων** για ασθενείς που περιμένουν πάνω από τέσσερις μήνες στην Ενιαία Ψηφιακή Λίστα Χειρουργείων (με βάση την κατάσταση του καταλόγου στις 16 Οκτωβρίου 2024). Πραγματοποίηση τουλάχιστον **20.000 χειρουργικών επεμβάσεων** για ασθενείς που περιμένουν πάνω από τέσσερις μήνες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον **8.000 χειρουργικών επεμβάσεων** εξ αυτών για ασθενείς που περιμένουν πάνω από 8 μήνες».

Συμπέρασμα: Το αρχικό αντικείμενο του μέτρου επεκτάθηκε για να καλύψει τη χρηματοδότηση από το ΤΑΑ των «απογευματινών χειρουργείων». Ωστόσο παρατηρείται ποιοτική ή/και ποσοτική μείωση και αρχικών και μεταγενέστερων στόχων του μέτρου.

89. Μέτρο 16795 - Επένδυση: Υποδομές υγείας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 170 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι το τέλος του 2025 την «**ολοκλήρωση της κατασκευής και αναβάθμισης των υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρομηχανολογικών και ηλεκτροτεχνικών υποδομών, των εγκαταστάσεων στέγασης και των υποδομών με εξοπλισμό, καθώς και του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού και των συσκευών, και σύναψη συμβάσεων για συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών (ΣΕΥ) και διαχείριση εγκαταστάσεων για το σύνολο των 80 επηρεαζόμενων νοσοκομείων στις επτά περιφέρειες**». Προέβλεπε επίσης «**έκθεση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των έργων υποδομής για την ανακαίνιση των νοσοκομείων και την αναβάθμιση των υποδομών του ΕΣΥ**».

Τι προβλέπεται τώρα

Όπως και με τα Κέντρα Υγείας, με τις τελευταίες αναθεωρήσεις οι εργασίες ανακαίνισης των νοσοκομείων μετατίθεται χρονικά σταδιακά, ανά ομάδες, από τα τέλη του 2025 έως το δεύτερο τρίμηνο (για τα 52 από τα 80) του 2026, δηλαδή στη λήξη του προγράμματος. Η παράδοση ιατρικού εξοπλισμού και για τα 80 νοσοκομεία επίσης μετατίθεται για τον Ιούνιο του 2026. Σημαντικό ότι δεν χρησιμοποιείται πλέον, και εδώ, ο όρος «ολοκλήρωση» και δεν προβλέπεται και σχετική έκθεση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης των έργων.

Συμπέρασμα: Σημειώνεται πως σύμφωνα με κυβερνητική απόφαση ανάκλησης ένταξης στις 18/06/26, το έργο που αφορούσε την «Επιχορήγηση της ΕΚΑΠΥ για την υλοποίηση του έργου: Προμήθεια Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού για όλα τα Νοσοκομεία» αφαιρείται από το ΤΑΑ. Το μέτρο διαφαίνεται ότι κινείται εκτός του αρχικού του στόχου, καθώς μειώνονται οι εγγυήσεις ορθής ολοκλήρωσής του.

90. Μέτρο 16752 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα της υγείας (DigHealth)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε ως τελικό στόχο στο ορόσημο 173 τα εξής μέχρι το τέλος του 2025: «**Ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων μέτρων για την υλοποίηση των πέντε (5) υποέργων που υποστηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης: α) του Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας ασθενών (υποέργο 1) β) του προγράμματος ψηφιακού μετασχηματισμού για τη διαχείριση του καρκίνου, συμπεριλαμβανομένου των μητρώων ασθενών (υποέργο 2) (σημείωση: σε προηγούμενο ορόσημο, το 168, προβλεπόταν για το συγκεκριμένο υποέργο «πληροφοριακό σύστημα για τη θεραπεία του καρκίνου (το σύστημα περιλαμβάνει θεραπευτικά πρωτόκολλα για τη χημειοθεραπεία, από τα οποία 36 βρίσκονται ήδη υπό ανάπτυξη), μητρώα ασθενών, υλοποίηση του Εθνικού Μητρώου Καρκίνου. Επιπλέον, το πληροφοριακό σύστημα για τη θεραπεία του καρκίνου πρέπει να έχει εγκατασταθεί σε τουλάχιστον 8 (από τα 12) νοσοκομεία» γ) της τηλεϊατρικής, συμπεριλαμβανομένων σταθμών, νέων υποδομών και εργαλείων τηλεϊατρικής (υποέργο 3) δ) της ψηφιακής ετοιμότητας των νοσοκομείων, η οποία περιλαμβάνει: συστήματα ηλεκτρονικών ιατρικών φακέλων, απογραφή ιατρικού εξοπλισμού, υλοποίηση DRG, ηλεκτρονική συνταγογράφηση για εσωτερικούς ασθενείς / εφαρμογή θεραπευτικών πρωτοκόλλων στο νοσοκομειακό περιβάλλον, σύστημα ηλεκτρονικών ραντεβού, ψηφιακή αναβάθμιση του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας**

(ΕΚΑΒ) και του Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ) (υποέργο 4) **ε) της ολοκλήρωσης όλων των στοιχείων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του ΕΟΠΥΥ** (Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας), όλων των στοιχείων διαχείρισης και παρακολούθησης δαπανών, όλων των στοιχείων των ψηφιακών υπηρεσιών προς τους παρόχους υπηρεσιών υγείας και τους πολίτες, όλων των στοιχείων διαχείρισης δεδομένων και ανάλυσης, καθώς και της διαλειτουργικότητας και αγοράς 250 αδειών διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (ERP) για το σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης και την εκκαθάριση (υποέργο 5)».

Προβλεπόταν επίσης «**έκθεση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση και την πλήρη θέση σε λειτουργία των πέντε υποέργων** που υποστηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και καλύπτουν όλα τα στοιχεία κάθε υποέργου».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, πλέον στα ορόσημα 173, 173α και 173β προβλέπονται τα εξής μέχρι τέλος 2025:

α) Ορόσημο 173: «Για την εκπλήρωση του οροσήμου απαιτούνται: **α) η υλοποίηση του Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας**, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών μετατροπής της ομιλίας σε κείμενο με χρήση τεχνητής νοημοσύνης, ενσωμάτωση ακτινολογικών εξετάσεων που πραγματοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα, ενσωμάτωση της διαδικασίας εξ αποστάσεως διάγνωσης στο αποθετήριο ακτινολογικών εικόνων, **β) η επέκταση της ικανότητας του Εθνικού Δικτύου Τηλεϊατρικής**, συμπεριλαμβανομένων νέων σταθμών τηλεϊατρικής».

β) Ορόσημο 173α: «**Υλοποίηση της ψηφιακής ετοιμότητας των νοσοκομείων**, η οποία περιλαμβάνει: καθιέρωση της απογραφής ιατρικού εξοπλισμού, διαλειτουργικότητα DRG, ηλεκτρονικές συνταγές, δημιουργία και/ή αναβάθμιση συστημάτων κλινικών πληροφοριών ώστε να περιλαμβάνουν ιατρικούς φακέλους σε νοσοκομεία».

γ) Ορόσημο 173β: «**α) η υλοποίηση του προγράμματος ψηφιακού μετασχηματισμού της ογκολογικής/αιματολογικής περίθαλψης**, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων: πληροφοριακό σύστημα για τη διαχείριση του καρκίνου σε τουλάχιστον 12 νοσοκομεία (συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών πρωτοκόλλων για χημειοθεραπεία), θέση σε λειτουργία / δημιουργία του εθνικού μητρώου καρκίνου, επέκταση του μητρώου ασθενών ώστε να συμπεριλαμβάνονται ασθενείς με καλοήθεις όγκους **β) ψηφιακή αναβάθμιση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του ΕΟΠΥΥ** (Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας), συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης και παρακολούθησης των δαπανών, της διαχείρισης δεδομένων, της ανάλυσης δεδομένων και της διαλειτουργικότητας με τρίτους γ) **Επέκταση του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης** ώστε να καλύπτει την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη».

Δεν προβλέπεται πλέον έκθεση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση και την πλήρη θέση σε λειτουργία των πέντε υποέργων.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει στον αρχικό του στόχο, αν και δεν προβλέπεται πλέον έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης των επιμέρους υποέργων.

91. Μέτρο 16757 - Επένδυση: Ίδρυση Κέντρου Ακτινοθεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Σωτηρία»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στην περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” αναφέρονταν τα εξής: «*Η ίδρυση και η κατασκευή Κέντρου Ακτινοθεραπείας στο Νοσοκομείο «Σωτηρία» θα βοηθήσει στην κάλυψη των αναγκών των ασθενών με καρκίνο και στην αυξημένη ζήτηση Τμημάτων Ακτινοθεραπείας στη χώρα. Η επένδυση αυτή θα καλύψει τη δημιουργία νέου τμήματος ακτινοθεραπείας, νέων κτιριακών υποδομών για τη στέγαση των εξωτερικών ιατρείων, των κέντρων κλινικής αριστείας και των μονάδων εξειδικευμένης φροντίδας, τη διασύνδεση των υφιστάμενων κτιρίων (Μέγα Λαϊκό και 300 Ανδρών)· τη διασύνδεση του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών με τον Χειρουργικό Τομέα και άλλα κτίρια· την ανακαίνιση κλινικών και εργαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών και του εξοπλισμού.*».

Στο ορόσημο 171 προβλέπονταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «*ολοκλήρωση του νέου τμήματος ακτινοθεραπείας και των νέων κτιριακών υποδομών στο νοσοκομείο «Σωτηρία»· αναβάθμιση κτιριακών υποδομών, γέφυρα για τη διασύνδεση του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών με τον Χειρουργικό Τομέα και με άλλα κτίρια· ανακαίνιση εργαστηριακών τμημάτων και κλινικών*» καθώς και «*έκθεση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των έργων υποδομής για την ίδρυση Κέντρου Ακτινοθεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Σωτηρία»*».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 171 προβλέπεται πλέον όχι «ολοκλήρωση» αλλά τα εξής: «*Κατασκευή κτιρίου στο Νοσοκομείο «Σωτηρία» όπου θα στεγαστούν μονάδες ακτινοθεραπείας και χημειοθεραπείας, εξωτερικά ιατρεία και νέα εργαστηριακά τμήματα. Το νέο τμήμα ακτινοθεραπείας του Νοσοκομείου «Σωτηρία» έχει λάβει άδεια ίδρυσης. Ανακαίνιση του κτιρίου «300 Ανδρών», συμπεριλαμβανομένων των κλινικών. Κατασκευή γέφυρας σύνδεσης του κτιρίου «300 Ανδρών» και του υφιστάμενου δικτύου γεφυρών του νοσοκομείου.*».

Με άλλα λόγια, μετά τις αναθεωρήσεις που ζήτησε η ίδια η ελληνική κυβέρνηση αφαιρέθηκε από το μέτρο και η δέσμευση της ολοκλήρωσης των έργων εντός χρονοδιαγραμμάτων ΤΑΑ και, φυσικά, ο ποιοτικός δείκτης της σχετικής έκθεσης ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Θα πρέπει να περιμένουμε την ολοκλήρωση του προγράμματος για να διαπιστωθεί αν το συγκεκριμένο μέτρο κινήθηκε στο πλαίσιο του αρχικού στόχου μετά τις κυβερνητικές εκπτώσεις.

92. Μέτρο 16753 - Επένδυση: Δημιουργία συστήματος κατ’ οίκον περίθαλψης και νοσηλείας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 169 του αρχικού κειμένου του “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν τα εξής μέχρι τον Ιούνιο του 2025: «*Ίδρυση 8 στελεχωμένων και λειτουργικών μονάδων που παρέχουν κατ’ οίκον περίθαλψη (2 στην Αθήνα, 1 στη Θεσσαλονίκη, 1 στην Αλεξανδρούπολη, 1 στην Πάτρα, 1 στα Ιωάννινα, 1 στο Ηράκλειο και 1 στη Λάρισα) και ολοκλήρωση των ακόλουθων*

υποέργων: α) έρευνας σχετικά με την «αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και των αναγκών» (υποέργο 1) β) εφαρμογής τηλεϊατρικής: εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συσκευών και εξοπλισμού για πιλοτικό κέντρο κατ' οίκον περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης (υποέργο 2) γ) εθνικού μητρώου ασθενών που νοσηλεύονται κατ' οίκον (υποέργο 3) δ) κριτηρίων αξιολόγησης και βασικών δεικτών επιδόσεων (ΒΔΕ) (υποέργο 4)». Προβλέπονταν επίσης «εκθέσεις που πιστοποιούν την έναρξη λειτουργίας των 8 επιχειρησιακών μονάδων που παρέχουν κατ' οίκον περίθαλψη και την ολοκλήρωση όλων των σχετικών υποέργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, στο ορόσημο 169 προβλέπονται τα εξής: «**Οκτώ τόποι αναφοράς κατ' οίκον φροντίδας έχουν λάβει πιστοποιητικά έγκρισης** από την υγειονομική περιφέρεια με τα οποία χορηγείται συμμετοχή στο νοσοκομειακό δίκτυο και είναι στελεχωμένοι (2 στην Αθήνα, 1 στη Θεσσαλονίκη, 1 στην Αλεξανδρούπολη, 1 στην Πάτρα, 1 στα Ιωάννινα, 1 στο Ηράκλειο και 1 στη Λάρισα). **Παράδοση εφαρμογών και εξοπλισμού τηλεϊατρικής**, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης. Το **εθνικό μητρώο ασθενών** που νοσηλεύονται κατ' οίκον είναι διαθέσιμο επιγραμματικά και προσβάσιμο. **Έγκριση τυποποιημένων θεραπευτικών πρωτοκόλλων, καθώς και προτύπων ποιότητας και ασφάλειας**, από το Υπουργείο Υγείας». Δεν φαίνεται να υπάρχει πλέον αναφορά σε «έρευνα σχετικά με την «αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και των αναγκών» (υποέργο 1)».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει σε γενικές γραμμές στον αρχικό του στόχο.

93. Μέτρο 16793 - Επένδυση: Έργο ανέγερσης κτιρίου για τη στέγαση των Εργαστηρίων Κυτταρικής και Γενετικής Θεραπείας και Αιματολογικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Παπανικολάου»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η επένδυση προβλέπει τη δημιουργία νέων κτιρίων για τη στέγαση των Εργαστηρίων Κυτταρικής και Γενετικής Θεραπείας και Αιματολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου Παπανικολάου. Στο ορόσημο 172 του αρχικού κειμένου του “Ελλάδα 2.0” **προβλέπονταν τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «Ολοκλήρωση νέου τριώροφου κτιρίου** για τη στέγαση όλων των εξειδικευμένων εργαστηρίων και της ειδικής νοσηλευτικής μονάδας· **αναδιάρθρωση του ισογείου του υφιστάμενου κτιρίου** ώστε να υπάρχει επαρκής χώρος για τα εξωτερικά ιατρεία και την ημερήσια φροντίδα στο Νοσοκομείο Παπανικολάου και **επίτευξη πρωτογενούς ενεργειακής ζήτησης (ΟΕΥΠ) η οποία είναι τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη** από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ (κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, εθνικές οδηγίες)». Προβλεπόταν επίσης «έκθεση που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των έργων υποδομής για την κατασκευή κτιρίου για τη στέγαση των Εργαστηρίων Κυτταρικής και Γενετικής Θεραπείας και Αιματολογικής Κλινικής».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο ορόσημο 172, όπως αναθεωρήθηκε, προβλέπονται πλέον τα εξής **μέχρι τα τέλη του 2025: «Κατασκευή κτιρίου για τη στέγαση 1) ειδικών εργαστηρίων Κυτταρικής και Γενετικής Θεραπείας και Αιματολογικής Κλινικής και 2) ειδικής νοσηλευτικής μονάδας. Το νέο κτίριο θα επιτυγχάνει ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη** από την απαίτηση ΚΣΜΚΕ».

Δεν γίνεται πλέον αναφορά στο κείμενο σε έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης, ούτε σε αναδιάρθρωση του ισολογίου του υφιστάμενου κτιρίου του νοσοκομείου Παπανικολάου.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου έργου.

94. Μέτρο 16984 - Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση για τον προσωπικό ιατρό

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με την αρχική περιγραφή του μέτρου αυτό αποσκοπούσε «στην αύξηση του αριθμού των προσωπικών ιατρών που είναι εγγεγραμμένοι στο σύστημα προσωπικού ιατρού, **προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης πληθυσμιακή κάλυψη** και να ολοκληρωθεί η εγγραφή του πληθυσμού. **Ως προσωπικοί ιατροί νοούνται οι ιατροί γενικής/οικογενειακής ιατρικής και οι παθολόγοι.** Με τη μεταρρύθμιση θα διευρυνθεί ο αριθμός των διαθέσιμων προσωπικών ιατρών με την **εγγραφή όλων των υφιστάμενων ιατρών υπαίθρου ως προσωπικών ιατρών υποχρεωτικής θητείας για ένα έτος** και με τη **δημιουργία νέων παρόμοιων θέσεων υποχρεωτικής θητείας για ένα έτος** σε όλες τις αστικές, προαστιακές και αγροτικές περιοχές όπου εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη προσωπικών ιατρών. **Θα θεσπιστεί μηχανισμός παροχής κινήτρων για τους ιατρούς αυτούς προκειμένου να συνεχίσουν να υπηρετούν ως προσωπικοί ιατροί** και μετά το πρώτο έτος. Ο μηχανισμός αυτός θα περιλαμβάνει **οικονομικά κίνητρα** και θα δίνει προτεραιότητα στην απόκτηση ειδικότητας γενικής ιατρικής ή παθολογίας και στην πιστοποίηση των γενικών ιατρών. Επιπλέον, **θα αυξηθεί ο συνολικός αριθμός των διαθέσιμων θέσεων απόκτησης ειδικότητας γενικής ιατρικής ή παθολογίας.** Θα ενεργοποιηθεί το **σύστημα υποχρεωτικών παραπομπών.** Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως το δεύτερο τρίμηνο του 2025».

Πιο συγκεκριμένα στα ορόσημα 335 και 336 προβλέπονταν τα εξής:

α) **Ορόσημο 335** (μέσα στο α' τρίμηνο 2024): «**Θα τεθεί σε ισχύ νομοθεσία για τον καθορισμό των βασικών στοιχείων της εγγραφής των ιατρών υπαίθρου** στο σύστημα προσωπικού ιατρού, το άνοιγμα νέων παρόμοιων θέσεων σε αστικές, προαστιακές και αγροτικές περιοχές, όπου εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη προσωπικών ιατρών, **καθώς και του μηχανισμού παροχής κινήτρων** ο οποίος θα περιλαμβάνει: α) οικονομικά κίνητρα και β) θα δίνει προτεραιότητα στην απόκτηση ειδικότητας γενικής ιατρικής ή παθολογίας και στην πιστοποίηση των γενικών ιατρών. Επιπλέον, **θα αυξηθεί ο συνολικός αριθμός των διαθέσιμων θέσεων απόκτησης ειδικότητας γενικής ιατρικής ή παθολογίας κατά 1.700 θέσεις**».

β) **Ορόσημο 336** (μέχρι τον Ιούνιο του 2025): «**Όλοι οι επιλέξιμοι πολίτες θα εγγραφούν σε προσωπικό ιατρό.** **Θα ενεργοποιηθεί το σύστημα υποχρεωτικών παραπομπών** όπως περιγράφεται στην Υπουργική Απόφαση Γ1α/Γ.Π.οικ. 34694 (ΦΕΚ Β' 3010/15-06-2022), σύμφωνα με την οποία ο προσωπικός ιατρός αντιπροσωπεύει το πρώτο σημείο επαφής και τον κύριο συντονιστή της περίθαλψης του ασθενούς και επιτρέπει την πρόσβαση του ασθενούς σε εξειδικευμένη περίθαλψη σε δημόσιες δομές δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, εξαιρουμένων των επειγόντων περιστατικών τα οποία αντιμετωπίζονται με την ισχύουσα διαδικασία διαλογής ασθενών».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, η περιγραφή του μέτρου άλλαξε, καθώς, μεταξύ άλλων, δεν προβλέπει «πλήρη πληθυσμιακή κάλυψη» ή «εγγραφή όλων των υφιστάμενων ιατρών υπαίθρου ως προσωπικών ιατρών». Συγκεκριμένα αναφέρει τα εξής: «Στόχος του μέτρου είναι **η αύξηση του αριθμού των προσωπικών ιατρών που είναι εγγεγραμμένοι στο σύστημα προσωπικού ιατρού, προκειμένου να επιτευχθεί πληθυσμιακή κάλυψη και εγγραφή του πληθυσμού. Το μέτρο συνίσταται σε νέο νομοθετικό πλαίσιο για την εγγραφή των αγροτικών ιατρών** ως προσωπικών ιατρών, στη δημιουργία νέων θέσεων παρόμοιων με των προσωπικών ιατρών και τη θέσπιση μηχανισμού παροχής κινήτρων σε ιατρούς προκειμένου να ειδικευτούν στη Γενική/Οικογενειακή Ιατρική ή στην Εσωτερική Ιατρική. Περιλαμβάνει επίσης την **ενεργοποίηση των συστημάτων εγγραφής και παραπομπής**».

Σε ό,τι αφορά τα ορόσημα 335 και 336 αυτά έχουν αλλάξει ως εξής:

α) Ορόσημο 335: Γίνεται γενική αναφορά σε μηχανισμό παροχής κινήτρων σε ιατρούς και όχι συγκεκριμένα σε «α) οικονομικά κίνητρα και β) προτεραιότητα στην απόκτηση ειδικότητας γενικής ιατρικής ή παθολογίας και στην πιστοποίηση των γενικών ιατρών». Επιπλέον δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε αύξηση «του συνολικού αριθμού των διαθέσιμων θέσεων απόκτησης ειδικότητας γενικής ιατρικής ή παθολογίας κατά 1.700 θέσεις».

β) Ορόσημο 336: Δεν προβλέπεται πλέον ότι «όλοι οι επιλέξιμοι πολίτες θα εγγραφούν σε προσωπικό ιατρό» και ότι «θα ενεργοποιηθεί το σύστημα υποχρεωτικών παραπομπών». Πλέον το ορόσημο προβλέπει τα εξής: «Η πλατφόρμα για εγγραφή στον προσωπικό ιατρό είναι διαθέσιμη επιγραμμικά και προσβάσιμη. Η πλατφόρμα για παραπομπή σε εξειδικευμένη περίθαλψη είναι διαθέσιμη επιγραμμικά και προσβάσιμη».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου έργου.

ΙΑ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.4: ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

95. Μέτρο 16919 - Μεταρρύθμιση: Παιδική προστασία

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το μέτρο προέβλεπε πολλά πράγματα στην αρχή. Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «το μέτρο περιλαμβάνει τη μεταρρύθμιση των προγραμμάτων μαθημάτων και του εκπαιδευτικού προγράμματος για βρέφη/παιδιά ηλικίας 3 μηνών έως 4 ετών με στόχο την προώθηση της γνωστικής τους ανάπτυξης. Η μεταρρύθμιση συνοδεύεται από επενδύσεις σε εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία αξιολόγησης της γνωστικής ανάπτυξης για **3.000 κέντρα παιδικής μέριμνας**. Το μέτρο περιλαμβάνει επίσης επενδύσεις που επιτρέπουν **α) την επαγγελματική αναδοχή ανηλίκων με σοβαρές αναπηρίες (άνω του 67 %) και/ή σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας· β) τη μεταφορά εφήβων από τις Μονάδες Παιδικής Προστασίας (ΜΠΠ) σε διαμερίσματα υποστηριζόμενης αυτόνομης διαβίωσης με στόχο την αποϊδρυματοποίηση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας· γ) τη δημιουργία ή την επέκταση βρεφονηπιακών σταθμών για πολύ μικρά παιδιά, από 2 μήνες έως 2,5 έτη· και δ) τη δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με ένταξη των τομέων των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) για παιδιά ηλικίας 12-15 ετών**».

Τα δε ορόσημα του μέτρου προέβλεπαν τα εξής:

α) Ορόσημο 177 (μέχρι τέλη 2023): «**Επαγγελματική αναδοχή 160 ανηλίκων** με σοβαρές αναπηρίες (ποσοστό αναπηρίας άνω του 67 %) και/ή σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας».

β) Ορόσημο 178 (μέχρι τέλη 2023): «1) **Τοποθέτηση 200 εφήβων** στα διαμερίσματα και υποστηριζόμενη διαβίωση 2) Ανάπτυξη της ικανότητας αυτοσυντήρησης και βαθμιαία αυτονομία με στόχο την ομαλή μετάβαση στην ενήλικη ζωή και στην ετοιμότητα για ένταξη στην αγορά εργασίας».

γ) Ορόσημο 180 (μέχρι τέλη 2024): «**Ολοκλήρωση και στελέχωση τουλάχιστον 50.000 νέων θέσεων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς**. Οι δικαιούχοι οντότητες θα υποβάλλουν αιτήσεις επιστροφής εξόδων καταθέτοντας όλα τα αναγκαία έγγραφα. Οι εξωτερικοί ελεγκτές θα ελέγχουν τις δαπάνες και θα διενεργούν επίσης λογιστικούς ελέγχους και επισκέψεις για να εξακριβώνουν αν έχουν δημιουργηθεί οι νέες θέσεις».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, το μέτρο προβλέπει πλέον μόνο ότι «στόχος είναι η στήριξη της προστασίας των παιδιών. Το μέτρο συνίσταται σε επενδύσεις που επιτρέπουν την αποϊδρυματοποίηση και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας ατόμων έως 26 ετών».

Τα ορόσημα 177 και 180 έχουν διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”, ενώ το ορόσημο 178 προβλέπει πλέον το εξής μέχρι τα τέλη 2025: «Έκδοση νομικής πράξης με την οποία επιτρέπεται η τοποθέτηση 200 ατόμων έως και 26 ετών, τα οποία επί του παρόντος κατοικούν σε Μονάδες Παιδικής Προστασίας (ΜΠΠ) σε διαμερίσματα και υποστηριζόμενη διαβίωση».

Συμπέρασμα: Σχεδόν ολοκληρωτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου έργου. Επιπλέον, σύμφωνα με κυβερνητική απόφαση ανάκλησης ένταξης στις 30/04/26, αφαιρέθηκε από το ΤΑΑ το έργο που αφορούσε την «Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικών Δραστηριοτήτων μέσω Τεχνολογίας - Κέντρα STEM για Παιδιά».

96. Μέτρο 16904 - Μεταρρύθμιση: Αναπηρία

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο αυτό περιελάμβανε «**δύο υποέργα που αποσκοπούν στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, της ανεξάρτητης διαβίωσης, της απασχολησιμότητας και της προσχολικής παρέμβασης σε άτομα με αναπηρία**. Τα υποέργα αυτά αφορούν κυρίως **α) την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία, την προσβασιμότητα και την υποστήριξη υποδομών** για άτομα με **προβλήματα κινητικότητας και αισθητήρια προβλήματα**, την παροχή βοήθειας για την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένης διαδικασίας αξιολόγησης της επιλεξιμότητας, με βάση τόσο ιατρική όσο και λειτουργική αξιολόγηση της αναπηρίας από διεπιστημονική επιτροπή αξιολόγησης: αρχικό πιλοτικό πρόγραμμα και επακόλουθη ανάπτυξη σε εθνική κλίμακα· **β) υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και πρόωγη παιδική παρέμβαση για τα άτομα με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού (ASD)** (πιλοτικό πρόγραμμα)».

Τα δε βασικότερα ορόσημα του έργου, μετά τις πρώτες αναθεωρήσεις που τα συγκεκριμενοποίησαν, προέβλεπαν τα εξής:

α) Ορόσημο 174α (μέχρι τέλη 2025): «**Ολοκλήρωση των ακόλουθων έργων:** α) **Προσβασιμότητα και υποστήριξη υποδομών** σε ιδιωτικές κατοικίες, χώρους εργασίας και δημόσια κτίρια που επιλέγονται μέσω πρόσκλησης για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με προβλήματα κινητικότητας και αισθητήρια προβλήματα· β) **Πρόγραμμα παροχής συμβουλών, επαγγελματικής καθοδήγησης και βραχυπρόθεσμης επιδότησης απασχόλησης για άτομα με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού (ASD) που θα επιλεγούν μέσω πρόσκλησης, για την υποστήριξη της κοινωνικής τους ένταξης· γ) Πρόωρη παιδική παρέμβαση** (θεραπευτικά/εκπαιδευτικά προγράμματα) για παιδιά που θα επιλεγούν μέσω πρόσκλησης». Προβλεπόταν επίσης «έκθεση του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με την οποία επιβεβαιώνεται η ολοκλήρωση των έργων α, β και γ».

β) Ορόσημο 176 (μέχρι τέλη 2024): «Ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης του πιλοτικού προγράμματος για την προσωπική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης διαδικασίας λειτουργικής αξιολόγησης της αναπηρίας· και ολοκλήρωση της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του συστήματος ιατρικής και λειτουργικής αξιολόγησης αναπηρίας για το πρόγραμμα προσωπικής βοήθειας και πιθανή ευρύτερη επέκτασή του». Προβλεπόταν επίσης «έκθεση συνοδευόμενη από παράρτημα με στατιστικά στοιχεία που **πιστοποιεί την ολοκλήρωση** των δύο πιλοτικών προγραμμάτων με τουλάχιστον **1.800 δικαιούχους**».

γ) Ορόσημο 179 (μέχρι μέσα 2025): «Ανάπτυξη του προγράμματος προσωπικής βοήθειας για άτομα με αναπηρία σε εθνική κλίμακα, συμπεριλαμβανομένης διαδικασίας ιατρικής και λειτουργικής αξιολόγησης... Έναρξη ισχύος του πρωτογενούς και του παράγωγου δικαίου για την ανάπτυξη σε εθνική κλίμακα. Έκθεση συνοδευόμενη από παράρτημα με στατιστικά στοιχεία που πιστοποιεί την ολοκλήρωση».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις, **εντύπωση προκαλεί στην περιγραφή του μέτρου η απουσία αναφοράς στο δεύτερο υποέργο** που προβλεπόταν αρχικά και αφορούσε την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και πρόωρη παιδική παρέμβαση συγκεκριμένα «για τα άτομα με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού (ASD) (πιλοτικό πρόγραμμα)». Το μέτρο περιγράφεται πλέον ως εξής: «Το μέτρο συνίσταται στην παροχή: α) χρηματοδότησης για προσβασιμότητα και υποστήριξη υποδομών για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές διαταραχές, καθώς και ανεξάρτητη διαβίωση ατόμων με αναπηρία· β) στήριξης για πρώιμη παιδική παρέμβαση (θεραπευτικά/εκπαιδευτικά προγράμματα)».

Η ίδια απουσία αναφοράς σε άτομα με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού σημειώνεται πλέον και στο ορόσημο 174α, το οποίο πια προβλέπει τα εξής: «1. Υλοποίηση: α) προσβασιμότητας και υποδομών υποστήριξης σε ιδιωτικές κατοικίες, χώρους εργασίας και δημόσια κτίρια που επιλέγονται μέσω πρόσκλησης για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές διαταραχές· β) υπογεγραμμένων συμβάσεων μεταξύ γονέων και οργανισμών που πραγματοποιούν πρώιμες παιδικές παρεμβάσεις (είτε θεραπευτικά είτε εκπαιδευτικά προγράμματα) για παιδιά που επιλέγονται μέσω πρόσκλησης. 2. Δημοσίευση πρόσκλησης σε δικαιούχους της εφαρμογής του προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» σε εθνική κλίμακα».

Στο ορόσημο 176 έχουμε μείωση του ποσοτικού στόχου καθώς προβλέπεται πλέον «ο ορισμός προσωπικών βοηθών για τουλάχιστον **1.500 δικαιούχους**», από 1.800 που προβλέπονταν πριν.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική, κυρίως ποιοτική, μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

97. Μέτρο 16922 - Επένδυση: Κοινωνική ένταξη

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο περιελάμβανε τρία υποέργα: **«1) Η κοινωνική επανένταξη των πλέον ευάλωτων ομάδων επικεντρώνεται στη στήριξη των πλέον ευάλωτων ομάδων (δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, Ρομά και αστέγων) με στόχο την (επαν)ένταξή τους στην αγορά εργασίας. 2) Η ψηφιακή κατάρτιση των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία... 3) Η κοινωνική στέγαση επικεντρώνεται στην παροχή στεγαστικής στήριξης στις πλέον ευάλωτες ομάδες που απειλούνται ή αντιμετωπίζουν έλλειψη στέγης».**

Στο συγκεκριμένο μάλιστα μέτρο υπήρχαν 3 ορόσημα που προέβλεπαν τα εξής:

α) Ορόσημο 183 (μέχρι τέλη 2025): **«Επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος κατάρτισης και στήριξης της απασχόλησης για 7.000 δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και αστέγους και πιστοποίηση των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τον Εθνικό Οργανισμό».**

β) Ορόσημο 186 (μέχρι τέλη 2024): **«Ολοκλήρωση προγράμματος ανακαίνισης 100 διαμερισμάτων (70 στον Δήμο Αθηνών και 30 στον Δήμο Θεσσαλονίκης) για 250 δικαιούχους. Το μέτρο αποσκοπεί στην παροχή στεγαστικής στήριξης στις πλέον ευάλωτες ομάδες που απειλούνται ή αντιμετωπίζουν έλλειψη στέγης».**

Στα τέλη του 2023 προστέθηκε και ένα τρίτο ορόσημο:

γ) Ορόσημο 186α (μέχρι τέλη 2025): **«Ολοκλήρωση των ακόλουθων παρεμβάσεων: α) Πρόγραμμα κατάρτισης και πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης πρακτικής άσκησης για 159 άτομα που ανήκουν σε πληθυσμούς Ρομά με στόχο την (επαν)ένταξή τους στην αγορά εργασίας. β) Ψηφιακή κατάρτιση για 3.000 ηλικιωμένους και 2.400 άτομα με αναπηρία».**

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις έχουν διαγραφεί οι αναφορές σε Ρομά και αστέγους από την περιγραφή του μέτρου, το οποίο πλέον προβλέπει τα εξής: **«Στόχος του μέτρου είναι η αύξηση της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ατόμων, συμπεριλαμβανομένων δικαιούχων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία. Το μέτρο συνίσταται σε: α) στήριξη των πλέον ευάλωτων ομάδων για την (επαν)ένταξή τους στην αγορά εργασίας· β) ψηφιακή κατάρτιση ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία· γ) στήριξη κοινωνικής στέγασης».** Τα δε ορόσημα έχουν αλλάξει ως εξής:

α) **Αφαιρέθηκε** η αναφορά σε αστέγους στο ορόσημο 183: **«Προγράμματα στήριξης της ένταξης για 7.000 δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και έκδοση πιστοποίησης των δεξιοτήτων...»**

β) Το ορόσημο 186 **περιορίστηκε ριζικά** αφού πλέον προβλέπει μόνο το εξής: **«Ανακαίνιση 50 διαμερισμάτων»** (αντί για 100 και 250 δικαιούχους).

γ) Το ορόσημο **περιορίστηκε επίσης ριζικά** αφού προβλέπει πλέον μόνο «**Εγγραφή 5.400 ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία σε ψηφιακή κατάρτιση**» (καμία αναφορά σε Ρομά, καμία αναφορά σε ολοκλήρωση ψηφιακής κατάρτισης).

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική, ποιοτική και ποσοτική, μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

98. Μέτρο 16925 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του συστήματος κοινωνικής υποστήριξης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στα αρχικά ορόσημα του συγκεκριμένου μέτρου, όπως συγκεκριμενοποιήθηκαν και με την αναθεώρηση στα τέλη του 2023, προβλέπονταν τα εξής:

α) Ορόσημο 182 (μέχρι τέλη 2025): «**Ολοκλήρωση της παράδοσης από τη διαχειριστική αρχή 80.000 καρτών αναπηρίας στους δικαιούχους. Οι κάρτες αναπηρίας θα περιλαμβάνουν ειδικά δικαιώματα/παροχές και θα διευκολύνουν τα άτομα με αναπηρία στην καθημερινή τους ζωή...επιβεβαίωση από τη διαχειριστική αρχή της παράδοσης 80.000 καρτών αναπηρίας στους δικαιούχους**».

β) Ορόσημο 182α (μέχρι τέλη 2025): «**Ολοκλήρωση των ακόλουθων δράσεων: α) τη δημιουργία Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης για την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία στην οποία θα ενσωματωθούν οι υφιστάμενες ηλεκτρονικές αιτήσεις παροχών κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα· β) τη δημιουργία ενιαίας Εθνικής Πύλης Παροχών Αναπηρίας, η οποία θα επιτρέπει στους δικαιούχους να έχουν επιγραμμική πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα και παροχές και να εκδίδουν πιστοποιητικά· γ) παροχή ψηφιακής κατάρτισης σε 720 εργαζομένους στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας· δ) κατάρτιση πλήρους καταλόγου της δημόσιας ακίνητης περιουσίας που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας**».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις τα ορόσημα έχουν αλλάξει ως εξής:

α) Ορόσημο 182: «**Έκδοση 150.000 καρτών αναπηρίας για δικαιούχους. Οι κάρτες αναπηρίας θα περιλαμβάνουν παροχές πολιτισμού και μεταφορών για άτομα με αναπηρία**». Δεν προβλέπεται πλέον επιβεβαίωση παράδοσης από τη διαχειριστική αρχή.

β) Ορόσημο 182α: «**Υλοποίηση της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας παρέχει στους χρήστες επιγραμμική πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα και τις παροχές που αντιστοιχούν στην αναπηρία τους**». Δεν υπάρχει αναφορά σε όλα τα υπόλοιπα έργα που προέβλεπε το ορόσημο.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική, κυρίως ποιοτική, μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου, παρά την ποσοτική αύξηση των καρτών αναπηρίας.

99. Μέτρο 16726 - Μεταρρύθμιση: Βελτιστοποίηση των κοινωνικών παροχών
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο περιελάμβανε τις εξής συνιστώσες: «Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες: **1) Καθιέρωση προπληρωμένων καρτών** για την καταβολή κοινωνικών παροχών από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) και τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) **2) Παροχή κινήτρων στους δικαιούχους για τη χρήση προπληρωμένων καρτών** για την αγορά συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών **3) Ειδικούς ελέγχους για τη χορήγηση κοινωνικών παροχών σε μη μόνιμους κατοίκους της χώρας**, με βάση τον ψηφιακό μετασχηματισμό του συστήματος κοινωνικής προστασίας και **τη δημιουργία της «Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης για την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία».**

Επίσης το ορόσημο 175 προέβλεπε μέχρι τα μέσα του 2024 «την **ολοκλήρωση καθιέρωσης προπληρωμένων καρτών** για την καταβολή κοινωνικών παροχών από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) και της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)», καθώς και «**έκδοση ΟΠΕΚΑ και ΔΥΠΑ που πιστοποιεί** την ολοκλήρωση της καθιέρωσης προπληρωμένων καρτών για την καταβολή των κοινωνικών επιδομάτων»

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις η τρίτη συνιστώσα που αναφερόταν σε «ειδικούς ελέγχους για τη χορήγηση κοινωνικών παροχών σε μη μόνιμους κατοίκους της χώρας» διαγράφηκε, όπως και η αναφορά και σε αυτό το μέτρο σε «Ενιαία Ψηφιακή Πύλη για την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία».

Επίσης το ορόσημο 175 προβλέπει πλέον όχι ολοκλήρωση αλλά απλά «έκδοση προπληρωμένων καρτών για την καταβολή της πλειονότητας των κοινωνικών παροχών από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) και τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται κυρίως ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

100. Μέτρο 16685 - Επένδυση: Επίγνωση της διαφορετικότητας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η επένδυση περιελάμβανε «**δύο διασυνδεδεμένα υποέργα** που αποσκοπούν στην αύξηση της επίγνωσης της διαφορετικότητας: **α) ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης σε θέματα διαφορετικότητας για τους εργαζομένους τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα**, με στόχο την καταπολέμηση των διακρίσεων σε σχέση με όλες τις διαστάσεις της διαφορετικότητας στον χώρο εργασίας· και **β) ανάπτυξη συγκεκριμένου μηχανισμού για τη συλλογή κατάλληλων στατιστικών στοιχείων** σχετικά με την ισότητα και τις διακρίσεις. Ο ρόλος του Παρατηρητηρίου Ισότητας των Φύλων —λειτουργικού βραχίονα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων— θα ενισχυθεί...»

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” στο **ορόσημο 184** του συγκεκριμένου μέτρου προβλέπονταν τα εξής μέχρι τα τέλη του 2023: «**Ολοκλήρωση κατάρτισης σχετικά με τη διαφορετικότητα** που απευθύνεται σε **680.000 διευθυντικά στελέχη και υπαλλήλους εξυπηρέτησης κοινού και πιστοποίηση**. Το πρόγραμμα κατάρτισης θα έχει ως στόχο την αύξηση της επίγνωσης σχετικά με τις διάφορες διαστάσεις και τα οφέλη της διαφορετικότητας. Θα είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και διαφοροποιημένο ανάλογα με την

ομάδα-στόχο (ανώτερα διευθυντικά στελέχη, μεσαία διευθυντικά στελέχη, στελέχη εξυπηρέτησης κοινού και στελέχη τμημάτων υποστήριξης). Η συμμετοχή θα είναι απομακρυσμένη (μέσω πλατφόρμας) και ασύγχρονη».

Αργότερα, στα τέλη του 2023 προστέθηκε ακόμα ένα ορόσημο, το **184α**, το οποίο αρχικά προέβλεπε τα εξής μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2025: «Σύσταση ομάδας εργασίας για τη **συλλογή κατάλληλων στατιστικών στοιχείων σχετικά με την ισότητα και τις διακρίσεις. Έναρξη ισχύος νομοθεσίας για την ενίσχυση του ρόλου του Παρατηρητηρίου Ισότητας των Φύλων. Ανάπτυξη μηχανισμού πιστοποίησης και συστήματος βράβευσης** για επιχειρήσεις/οργανισμούς που προωθούν ορθές πρακτικές όσον αφορά τη διαφορετικότητα και την ένταξη».

Τι προβλέπεται τώρα

Με τις αναθεωρήσεις ο αρχικός ποσοτικός στόχος του ορόσημου 184 μειώθηκε δραστικά και πλέον προβλέπει «έκδοση πιστοποιητικών κατάρτισης σχετικά με την επίγνωση της διαφορετικότητας **για 80.000 υπαλλήλους σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα**».

Το ορόσημο 184α προβλέπει πλέον «έναρξη ισχύος νομικής πράξης η οποία διευκρινίζει τον ρόλο του Παρατηρητηρίου Ισότητας των Φύλων ως λειτουργικού βραχίονα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και αποδίδεται στο Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων ο ρόλος της έκδοσης εκθέσεων που θα αξιολογούν την κατάσταση όσον αφορά τις ίσες ευκαιρίες. Θέση σε ισχύ νομικής πράξης η οποία προβλέπει την έναρξη πιλοτικού προγράμματος για την αξιολόγηση συστήματος βράβευσης για επιχειρήσεις/οργανισμούς που προωθούν τη διαφορετικότητα και την ένταξη».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική, κυρίως ποσοτική, μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

101. Μέτρο 16945 - Επένδυση: Δημιουργία μονάδων παιδικής μέριμνας εντός μεγάλων επιχειρήσεων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 181 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν για το συγκεκριμένο μέτρο και μέχρι τα τέλη του 2024 «**η ολοκλήρωση και στελέχωση τουλάχιστον 120 εγκαταστάσεων παιδικής μέριμνας** εντός μεγάλων επιχειρήσεων: οι επιχειρήσεις τις οποίες στοχεύει αυτό το μέτρο είναι 50 επιχειρήσεις με περισσότερους από 100 εργαζομένους (μεσαίες) και 70 επιχειρήσεις με περισσότερους από 250 εργαζομένους (μεγάλες)».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο διαγράφηκε από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός στόχου το αρχικό σχέδιο στο συγκεκριμένο μέτρο.

102. Μέτρο 16688 - Επένδυση: Προώθηση της ένταξης του πληθυσμού των προσφύγων στην αγορά εργασίας
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 181 του αρχικού σχεδίου “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν για το συγκεκριμένο μέτρο και μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις για τουλάχιστον 14.580 πρόσφυγες**». Έκθεση του ΟΑΕΔ και του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με την οποία επιβεβαιώνεται η επιτυχής ολοκλήρωση του έργου για τον ανωτέρω αριθμό προσφύγων. Η πρακτική άσκηση θα βοηθήσει τους πρόσφυγες να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία και θα διευκολύνει την επακόλουθη ένταξή τους στην αγορά εργασίας».

Στα τέλη του 2023 το ορόσημο αναθεωρήθηκε προς τα κάτω και προέβλεπε τα εξής: «**Ολοκλήρωση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις για τουλάχιστον 8.000 πρόσφυγες και συγκεκριμένους πρόσφυγες** περιλαμβανομένων αναγνωρισμένων προσφύγων (δικαιούχων διεθνούς προστασίας) που διαμένουν είτε σε δομές φιλοξενίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου είτε σε αστικές περιοχές, δικαιούχων προσωρινής προστασίας και, ως εκ τούτου, και Ουκρανών, νόμιμων κατοίκων (νόμιμων μεταναστών) και αιτούντων άσυλο στο πλαίσιο προενταξιακής διαδικασίας».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις, ο επιδιωκόμενος στόχος έχει περιοριστεί δραματικά προς τα κάτω, καθώς το ορόσημο 181 λέει πλέον το εξής: «**Πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης για 3.600 συγκεκριμένους πρόσφυγες**, συμπεριλαμβανομένων των αναγνωρισμένων προσφύγων (δικαιούχων διεθνούς προστασίας), οι οποίοι διαμένουν είτε σε εγκαταστάσεις στέγασης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου είτε σε αστική περιοχή, δικαιούχους προσωρινής προστασίας, νόμιμους μετανάστες και αιτούντες άσυλο. Από αυτούς τους δικαιούχους, 1 800 έχουν υπογράψει συμβάσεις πρακτικής άσκησης».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση αρχικού στόχου συγκεκριμένου μέτρου.

103. Μέτρο 16763 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «μέσω της ψηφιοποίησης του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου θα αντιμετωπιστούν τα ακόλουθα κρίσιμα ζητήματα: **1) ενιαία διαχείριση ολόκληρου του κύκλου ζωής** των διαδικασιών που σχετίζονται με τις προσφυγικές ροές, από την πρώτη υποδοχή έως την ολοκλήρωση της εξέτασης μιας υπόθεσης ασύλου, **2) ολοκληρωμένη συλλογή πληροφοριών** σε πραγματικό χρόνο από όλες τις εμπλεκόμενες αρχές, **3) ασφαλής και έγκυρη ταυτοποίηση** των προσώπων που εισέρχονται στη χώρα, μέσω διαδικασιών που περιλαμβάνουν τη λήψη βιομετρικών δεδομένων και την έκδοση «έξυπνου» δελτίου ταυτότητας, και **4) εφαρμογή ιστού και κινητών τηλεφώνων** για την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία με τους πρόσφυγες».

Το ορόσημο 185 του μέτρου, όπως συγκεκριμενοποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την αναθεώρηση τέλη Δεκεμβρίου 2023, προέβλεπε τα εξής μέχρι τα τέλη του 2024: «**α) Ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου** μέσω αποδοχής από τον διαχειριστή έργου / την αναθέτουσα αρχή των παραδοτέων της σύμβασης για την Ψηφιοποίηση και το Σύστημα Διαχείρισης Εγγράφων Αρχείου Μετανάστευσης Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και την παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών μετανάστευσης. **β)**

Δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος πυρανίχνευσης και έγκαιρης προειδοποίησης στη δασική περιοχή της Βαστριάς στη Μυτιλήνη όπου βρίσκεται καταυλισμός προσφύγων. Το σύστημα θα χρησιμοποιεί τεχνολογίες οπτικών ραντάρ (LIDAR)».

Τι προβλέπεται τώρα

Πλέον ο στόχος του μέτρου περιγράφεται ως εξής: «*Στόχος της επένδυσης είναι η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών για μετανάστες και αιτούντες άσυλο. Το μέτρο συνίσταται στην παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών για την ψηφιοποίηση του συστήματος Μετανάστευσης και Ασύλου*».

Ενώ το ορόσημο 185 περιλαμβάνει πλέον τα εξής μέχρι τα μέσα του 2025: «1. Ψηφιοποίηση και σύστημα διαχείρισης εγγράφων σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για ενοποιημένη διαχείριση ολόκληρου του κύκλου ζωής των διαδικασιών που σχετίζονται με τις μεταναστευτικές ροές. 2. Δημιουργία ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών μετανάστευσης και υπηρεσιών υποδομών κυβερνοασφάλειας για την προστασία των πληροφοριακών υποδομών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου 3. Παροχή διαδικτύου υψηλής ταχύτητας στις εγκαταστάσεις προσωρινής στέγασης (PEA) 4. Δημιουργία συστήματος διαχείρισης των αιτούντων άσυλο (Υπερίων). 5. Δημιουργία Ολοκληρωμένου Ψηφιακού Συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρονικής και Φυσικής Ασφάλειας (KENTAYPOS)».

Δεν χρησιμοποιείται ο όρος «ολοκλήρωση», ούτε προβλέπεται πλέον επιβεβαίωση αποδοχής παραδοτέου από τον διαχειριστή, ενώ **δεν γίνεται πλέον αναφορά σε «δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος πυρανίχνευσης και έγκαιρης προειδοποίησης στη δασική περιοχή της Βαστριάς στη Μυτιλήνη».**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

104. Μέτρο 16402 - Μεταρρύθμιση: Κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιανουάριος 2025)

Το συγκεκριμένο μέτρο περιλήφθηκε στο “Ελλάδα 2.0” με την αναθεώρηση αρχές 2025. Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου «*αποσκοπεί στην αύξηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική στέγαση για τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και στην αύξηση της διαθεσιμότητας κοινωνικής στέγασης για τις ευάλωτες ομάδες. Η μεταρρύθμιση αποτελείται από δύο στοιχεία: i) την έγκριση εθνικής στρατηγικής στέγασης και ii) τις νομοθετικές αλλαγές του νόμου 5006/2022.*

Το πρώτο στοιχείο συνίσταται στην έγκριση εθνικής στρατηγικής στέγασης, που θα περιλαμβάνει ανάλυση της λειτουργίας της στεγαστικής αγοράς και λεπτομερή χαρτογράφηση των στεγαστικών αναγκών ανά τμήματα του πληθυσμού (δηλαδή ομάδες πληθυσμού με διακριτά χαρακτηριστικά, όπως ηλικία, διαθέσιμο εισόδημα, σύνθεση της οικογένειας, σε περιφερειακό επίπεδο, σε αγροτικές ή αστικές περιοχές, μικρές ή μεγάλες πόλεις), συμπεριλαμβανομένων των νέων και των οικογενειών με παιδιά. Η στρατηγική θα εγκριθεί μετά από διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

Το δεύτερο στοιχείο είναι η τροποποίηση του νόμου 5006/2022. Οι νομοθετικές τροποποιήσεις αποσκοπούν στον εξορθολογισμό του προγράμματος «Κοινωνική Αντιπαροχή» και στην παροχή κινήτρων στις εταιρείες ανάπτυξης ακινήτων του ιδιωτικού

τομέα ώστε να επενδύσουν σε κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση. Οι ιδιωτικές εταιρείες αξιοποίησης ακινήτων καλούνται μέσω διαφανούς και ανταγωνιστικής διαδικασίας να αναλάβουν την ανάπτυξη ή την ανακαίνιση κρατικών ακινήτων. Η μεταρρύθμιση παρέχει κίνητρα στις ιδιωτικές εταιρείες αξιοποίησης ακινήτων για να επενδύσουν σε νέα κατασκευή ή ανακαίνιση κρατικών ακινήτων, μεταβιβάζοντας την κυριότητα μέρους των ακινήτων που θα αναπτυχθούν και επιτρέποντας τη χρήση τους, μεταξύ άλλων για εμπορικούς σκοπούς, ενώ παράλληλα ένα μέρος των ακινήτων μετατρέπεται σε κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2026».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο και στα ορόσημά του.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει στον αρχικό του στόχο, αν και ουδόλως έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια η «πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική στέγαση για τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος» ή «η διαθεσιμότητα κοινωνικής στέγασης για τις ευάλωτες ομάδες».

105. Μέτρο 16400 - Επένδυση: Πρόγραμμα οικονομικά προσιτής στέγασης «Σπίτι μου II»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιανουάριος 2025)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” «το μέτρο αφορά την επένδυση στη διευκόλυνση «Σπίτι μου II», με στόχο να δοθούν κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις και να βελτιωθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση στον ελληνικό στεγαστικό τομέα. Η διευκόλυνση λειτουργεί παρέχοντας δάνεια απευθείας στον ιδιωτικό τομέα. Η διευκόλυνση «Σπίτι μου II» αποσκοπεί αρχικά στην παροχή χρηματοδότησης ύψους τουλάχιστον 1000 εκατ. EUR. Η διευκόλυνση «Σπίτι μου II» τελεί υπό τη διαχείριση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας ως εταιρού υλοποίησης». Σύμφωνα με το ορόσημο 381 «η Ελλάδα θα μεταβιβάσει 1000 εκατ. EUR στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για τη δανειακή διευκόλυνση» μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2026.

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο και στα ορόσημά του.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει στον αρχικό του στόχο, αν και ελάχιστα συνεισέφερε στην αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης.

IB. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.1: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΙΟ ΦΙΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΦΟΡΩΝ

106. Μέτρο 16611 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός των φορολογικών ελέγχων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιανουάριος 2025)

Σύμφωνα με την επεξήγηση του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η ΑΑΔΕ θα αναβαθμίσει τη χρήση των εσωτερικών δεδομένων της και θα εισαγάγει εργαλεία τεχνητής

νοημοσύνης προκειμένου να βελτιωθεί η είσπραξη των δημόσιων εσόδων, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων και να καταπολεμηθεί το λαθρεμπόριο. Το έργο περιλαμβάνει την υιοθέτηση ισχυρής αρχιτεκτονικής δεδομένων, την ανάπτυξη κοινού αποθετηρίου μεταδεδομένων, την προμήθεια κατάλληλων λύσεων λογισμικού, την ανάπτυξη τεχνικών και εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και τη χρήση της μηχανικής μάθησης για την εξόρυξη μεγάλων δεδομένων. Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».

Τα ορόσημα 192 και 194 αφορούσαν την ενεργοποίηση του συστήματος MyDATA μέσα στο 2023 και την «ολοκλήρωση της έναρξης λειτουργίας της πλατφόρμας διαχείρισης υποθέσεων για τους φορολογικούς ελέγχους» μέχρι το 2025, αντίστοιχα.

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο και στα ορόσημά του. Το ορόσημο 194 προβλέπει πλέον την «υλοποίηση του συστήματος επιχειρηματικής νοημοσύνης / ανάλυσης δεδομένων και την έναρξη λειτουργίας του συστήματος Elenxis Live («ΕΛΕΓΧΟΣlive»)».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου.

107. Μέτρο 16643 - Μεταρρύθμιση: Κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο περιγράφονταν ως εξής: «Το Υπουργείο Οικονομικών και η ΑΑΔΕ θα απλουστεύσουν και θα επικαιροποιήσουν τη νομοθεσία για τους κύριους φορολογικούς κώδικες, τον κώδικα τελωνείων και όλες τις σχετικές διατάξεις του παράγωγου δικαίου σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ. Σύμφωνα με τον βασικό νόμο 4389/2016 για την ΑΑΔΕ, η ΑΑΔΕ θα αναλάβει την επικαιροποίηση και τον εκσυγχρονισμό του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, των αποφάσεων του Διοικητή και των εγκυκλίων της υπηρεσίας εσόδων, συμπεριλαμβανομένης της σύνταξης των τροποποιήσεων που απαιτούνται για την ψηφιοποίηση και απλούστευση της φορολογικής διοίκησης. Το Υπουργείο Οικονομικών και η ΑΑΔΕ θα παράσχουν επίσης σύστημα διαχείρισης περιεχομένου και ειδική ιστοσελίδα για την ενημέρωση των φορολογουμένων, έτσι ώστε να ενισχυθούν η διαφάνεια, η ασφάλεια δικαίου, η φορολογική συμμόρφωση και το επιχειρηματικό περιβάλλον. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2024».

Τα ορόσημα 199, 202, 203, 204 προέβλεπαν τα ειδικότερα βήματα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μέτρο.

Τι προβλέπεται τώρα

Το περιεχόμενο των οροσλήμων δεν άλλαξε ουσιαστικά με τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, με την εξαίρεση της «δημοσίευσης παράγωγου δικαίου και περιεκτικού οδηγού με συνδέσμους προς το σύστημα διαχείρισης περιεχομένου και τον ιστότοπο για τους φορολογούμενους» η υλοποίηση της οποίας από τα μέσα Ιουνίου 2024 (αρχικό ορόσημο 204) μεταφέρθηκε έως τα τέλη του 2025 (νέο ορόσημο 204α).

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου, αν και αγνοείται ακόμα στην πράξη και η κωδικοποίηση και η απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας. Σε μία χώρα που ψηφίζονται δεκάδες διατάξεις φορολογικού περιεχομένου το μήνα.

108. Μέτρο 16610 - Μεταρρύθμιση: Προώθηση της επιτάχυνσης των επιστροφών ΦΠΑ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε τα εξής: «Η ΑΑΔΕ θα απλουστεύσει τις διοικητικές διαδικασίες των επιστροφών ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις, μέσω της εφαρμογής αυτοματοποιημένων διαδικασιών επιστροφής ΦΠΑ, της ηλεκτρονικής υποβολής και της διευκόλυνσης της διαδικασίας ανάλυσης κινδύνου για τις αιτήσεις επιστροφής. Με τη νέα διαδικασία αναμένεται να περιοριστεί η ανθρώπινη παρέμβαση μέσω ψηφιακών συναλλαγών και να αντιμετωπιστούν οι καθυστερήσεις στις επιστροφές ΦΠΑ... Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023».

Το δε ορόσημο 193 προέβλεπε μέχρι τα τέλη 2023 την «εφαρμογή της πλήρως αυτοματοποιημένης διαδικασίας επιστροφής ΦΠΑ και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που θα επιτρέπει να συμπληρώνονται ηλεκτρονικά όλες οι αιτήσεις επιστροφής, όταν δεν εμπίπτουν στο δείγμα ελέγχου μέσω της διαδικασίας ανάλυσης κινδύνου (τουλάχιστον 90 % του συνόλου των αιτήσεων ετησίως)».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν φαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου, αν και ακόμα παρατηρούνται πάρα πολλά προβλήματα στις επιστροφές ΦΠΑ.

109. Μέτρο 16616 - Μεταρρύθμιση: Θέσπιση μέτρων και κινήτρων για την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε ότι «αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού βάρους για τις επιχειρήσεις και στη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης μέσω της προώθησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Η ΑΑΔΕ θα κάνει χρήση της πλατφόρμας myDATA για την τήρηση ηλεκτρονικών βιβλίων, την ηλεκτρονική τιμολόγηση και τη διασύνδεση όλων των φορολογικών ταμειακών μηχανών με τα πληροφοριακά συστήματά της, προκειμένου να διευκολυνθεί η αυτόματη συμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων. Η εφαρμογή των φορολογικών κινήτρων της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν φαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου, αν και αγνοείται ακόμα στην πράξη η μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων.

110. Μέτρο 16863 - Μεταρρύθμιση: Υπεραπόσβεση δαπανών ΜΜΕ για την πράσινη οικονομία, την ενέργεια και την ψηφιακή μετάβαση

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε ότι αυτό «περιλαμβάνει φορολογικά κίνητρα για την υπεραπόσβεση δαπανών με σκοπό την ενίσχυση των επενδύσεων εξοπλισμού μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αφορούν στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στην προώθηση της κυκλικής οικονομίας και στην ψηφιοποίηση...Η εφαρμογή των φορολογικών κινήτρων της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν φαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου.

111. Μέτρο 16656 - Μεταρρύθμιση: Νέο πλαίσιο καταπολέμησης του λαθρεμπορίου, κυρίως για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (καπνικά, αλκοόλ και ενέργεια)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Η περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε ότι αυτό «αποσκοπεί στη στήριξη της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου, ιδίως για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (καπνικά, αλκοόλ, ενέργεια) μέσω του εκσυγχρονισμού των συστημάτων παρακολούθησης, των διαδικασιών ελέγχου και του εξοπλισμού των τελωνείων, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων των φορτίων. Για τον σκοπό αυτόν απαιτείται επίσης η αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων της ΑΑΔΕ που είναι απαραίτητα για την απόκτηση πληροφοριών από ευρωπαϊκές και εθνικές βάσεις δεδομένων. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις Τετάρτη, 31 Δεκεμβρίου 2025».

Στο δε ορόσημο 191 προβλεπόταν μέχρι το τρίτο τρίμηνο του 2022 η «έναρξη ισχύος 15 κανονιστικών αποφάσεων / εγκυκλίων που θα εκδοθούν από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για τον σχεδιασμό νέου ολοκληρωμένου συστήματος καταπολέμησης του λαθρεμπορίου. Σύμφωνα με τον χάρτη πορείας που θα καταρτιστεί έως τις 31 Μαρτίου 2022, η απόφαση / οι εγκυκλίοι που θα τεθούν σε ισχύ θα αφορούν την προετοιμασία νέου ολοκληρωμένου συστήματος το οποίο θα υποστηρίζει τη διαδικασία ελέγχου με την παρακολούθηση των τελωνειακών συναλλαγών και διαδικασιών σε πραγματικό χρόνο. Το σύστημα αυτό θα λειτουργεί με στόχο την καλύτερη και ταχύτερη στόχευση των διωκτικών τελωνειακών υπηρεσιών με κεντρική εποπτεία και στα σημεία υψηλού ενδιαφέροντος».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν φαίνονται αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου, αν και αγνοείται ακόμα στην πράξη η πραγματική πρόοδος στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου – μόλις πριν λίγες μέρες (12/5/2026) έγινε γνωστό ότι προωθείται η εγκατάσταση ενός νέου συστήματος παρακολούθησης εναντίον του λαθρεμπορίου, τέσσερα χρόνια μετά την έναρξη ισχύος των σχετικών εγκυκλίων...

112. Μέτρο 16614 - Μεταρρύθμιση: Ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές και POS

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η ΑΑΔΕ θα αναπτύξει πλαίσιο για τη διευκόλυνση της διασύνδεσης των ταμειακών μηχανών με τα τερματικά σημείων πώλησης (POS) και τα πληροφοριακά της συστήματα». Στο **ορόσημο 189** προβλεπόταν δε μέχρι τον Ιούνιο του 2024 «έκθεση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με την οποία πιστοποιείται η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης και στην οποία επισημαίνεται ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που έχουν διασυνδέσει τις ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές τους και τα συστήματα σημείων πώλησης με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. **Οι επιλέξιμες ταμειακές μηχανές θα είναι τουλάχιστον 500.000**».

Τι προβλέπεται τώρα

Η βασική αλλαγή που επήλθε με τις αναθεωρήσεις αφορούσε τη μείωση του ποσοτικού στόχου στο ορόσημο 189: «**Οι επιλέξιμες ταμειακές μηχανές θα είναι τουλάχιστον 400.000**».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε σε γενικές γραμμές εντός αρχικού στόχου.

113. Μέτρο 16291 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός φορολογικών και τελωνειακών αρχών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το **ορόσημο 195** του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση των παραδοτέων της πρώτης φάσης του ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού περιβάλλοντος** (που αντικαθιστά TAXIS, TAXISnet και Elenxis) για την υποστήριξη όλων των φορολογικών και ελεγκτικών διαδικασιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, των πολιτών και των επιχειρήσεων, η οποία συμβάλλει στον ψηφιακό μετασχηματισμό».

Επίσης, πάλι στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” υπήρχε το **ορόσημο 196** το οποίο προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 την «**ολοκλήρωση της εφαρμογής συστήματος παρακολούθησης κίνησης επαγγελματικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων** με βάση τα δίκτυα του διαδικτύου των πραγμάτων (τεχνολογία 5G) για την εκτέλεση εργασιών παρακολούθησης που υποστηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό». Προβλεπόταν μάλιστα και σχετική «**έκθεση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με την οποία πιστοποιείται η έναρξη λειτουργίας του συστήματος παρακολούθησης κίνησης επαγγελματικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων**».

Αργότερα (Δεκέμβριος 2023) υπήρξε για το **ορόσημο 195** η προσθήκη πως «τα παραδοτέα αυτά συνίστανται σε όλες τις απαιτούμενες μελέτες έργων, τον πλήρη επανασχεδιασμό και την υλοποίηση της βάσης δεδομένων, την παροχή διεπαφών δεδομένων και την ανάπτυξη υποσυστημάτων πρώτης φάσης (συμπεριλαμβανομένων του φορολογικού μητρώου, του λογιστικού συστήματος)» ενώ υπήρξε και **περαιτέρω συγκεκριμενοποίηση των έργων** που προβλέπονταν μέχρι τα τέλη του 2025:

«Θα υλοποιηθούν τα ακόλουθα υποέργα: 1. Στο πλαίσιο του τομέα παρέμβασης «Αντικατάσταση βασικών ψηφιακών συστημάτων, ανανέωση απαρχαιωμένης υποδομής και

επέκταση της λειτουργικότητας της παροχής υπηρεσιών»: — Θα τεθεί πλήρως σε λειτουργία η ανάπτυξη νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Τελωνείων (ICISnet): Θα τεθεί πλήρως σε λειτουργία η ανάπτυξη νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για το Γενικό Χημείο του Κράτους: Θα τεθεί πλήρως σε λειτουργία το Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού της ΑΑΔΕ. και Θα τεθεί πλήρως σε λειτουργία η αναβάθμιση και συντήρηση των πληροφοριακών συστημάτων της ΑΑΔΕ. 2. Στο πλαίσιο του τομέα παρέμβασης «Αυτοματοποίηση των διαδικασιών γραφείου και εργασίας»: — Θα τεθούν πλήρως σε λειτουργία οι υπηρεσίες διαχείρισης γραφείου και λογισμικό για την ΑΑΔΕ — Ψηφιοποίηση αρχείων — Θα τεθούν πλήρως σε λειτουργία τα εργαλεία διαχείρισης υπηρεσιών ΤΠ: και — Θα τεθεί πλήρως σε λειτουργία η αναβάθμιση των υπηρεσιών διαχείρισης δημόσιων περιουσιακών στοιχείων — Κατασχεθέντα οχήματα. 3. Στο πλαίσιο του τομέα παρέμβασης «Αναβάθμιση των υπηρεσιών για τους φορολογουμένους» — **Επέκταση - Αναβάθμιση του Κέντρου Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων** και — Ασφάλεια δεδομένων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις...

α) **Στο ορόσημο 195:** Η κρίσιμη διαφορά είναι ότι δεν γίνεται καμία αναφορά στην πλήρη λειτουργία «νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Τελωνείων (ICISnet)».

β) **Το ορόσημο 196** για την «ολοκλήρωση της εφαρμογής συστήματος παρακολούθησης κίνησης επαγγελματικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων με βάση τα δίκτυα του διαδικτύου των πραγμάτων (τεχνολογία 5G)» με σχετική έκθεση ολοκλήρωσης από την ΑΑΔΕ, **δεν υπάρχει πλέον**. Αντίθετα έχει προστεθεί σχετική παράγραφος στο ορόσημο 195 το οποίο προβλέπει όμως μέχρι τα τέλη του 2025 όχι ολοκλήρωση αλλά «δημιουργία συστήματος επιτήρησης εμπορικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων με βάση τη λύση παρακολούθησης GPS μέσω του διαδικτύου των πραγμάτων (IoT) για την εκτέλεση πράξεων παρακολούθησης». Προφανώς και δεν προβλέπεται πλέον σχετική έκθεση ολοκλήρωσης από την ΑΑΔΕ.

Συμπέρασμα: Σημαντική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου (το οποίο μην ξεχνάμε αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό φορολογικών και τελωνειακών αρχών) σε ό,τι έχει να κάνει με τα τελωνεία και το σύστημα παρακολούθησης επαγγελματικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων, που συνδέονται άμεσα με τον έλεγχο της μάζας του λαθροεμπορίου (βλ. σχετικό μέτρο 16656 παραπάνω στο σημείο 110 και το συμπέρασμα).

114. Μέτρο 16985 - Μεταρρύθμιση: Τροποποιήσεις του πλαισίου φορολογικής πολιτικής της Ελλάδας
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Κι όμως: Και το τεκμαρτό χαράτσι στους αυτοαπασχολούμενους μετά τις εκλογές του 2023 υπήρξε σε μέτρο του “Ελλάδα 2.0”. Προσέξτε πόσο γλυκά διατυπώθηκε στο μέτρο 16985 το οποίο συμπεριλήφθηκε στο “Ελλάδα 2.0” τον Δεκέμβριο του 2023: «**Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στη βελτίωση των κινήτρων, μέσω της προώθησης των ηλεκτρονικών πληρωμών και της βελτίωσης της δομής των φόρων των αυτοαπασχολούμενων, καθώς και στην ενίσχυση της λειτουργικής αυτονομίας της φορολογικής διοίκησης. Ειδικότερα, με την εν λόγω μεταρρύθμιση: i) θα μεταρρυθμιστούν η φορολογία των αυτοαπασχολούμενων και τα τέλη χαρτοσήμου· ii) θα καταπολεμηθεί η**

φοροδιαφυγή μέσω της διεύρυνσης της υποχρεωτικής αποδοχής των ηλεκτρονικών πληρωμών· iii) θα θεσπιστούν νέες απαιτήσεις υποβολής στοιχείων σχετικά με τα δεδομένα που διαβιβάζονται στη φορολογική διοίκηση και θα καταστεί δυνατή η χρήση των εν λόγω δεδομένων για σκοπούς ΦΠΑ και φορολογίας εισοδήματος· και iv) θα ενισχυθούν η λειτουργική αυτονομία, η ανθεκτικότητα και το επίπεδο εξυπηρέτησης πελατών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)».

Τι προβλέπεται τώρα

Τα ορόσημα 337 έως 340 του μέτρου παρέμειναν τα ίδια, με μία μόνο διαφορά: ενώ τον Δεκέμβριο του 2023 προβλεπόταν στο ορόσημο 340, μεταξύ άλλων, η «έναρξη ισχύος πρωτογενούς και παράγωγου δικαίου...ii) με το οποίο προβλέπεται η επανεξέταση των κινήτρων που παρέχονται στους φορολογουμένους για να ζητούν αποδείξεις, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης διαφανούς, ταχείας και φιλικής προς τον χρήστη μεθόδου για τη λήψη των εν λόγω παροχών από τον φορολογούμενο, και βελτίωση της ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με τα κίνητρα αυτά», μετά την τελευταία αναθεώρηση του “Ελλάδα 2.0” η αναφορά αυτή διαγράφηκε.

Συμπέρασμα: Το συγκεκριμένο μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου, συμπεριλαμβανομένης της άδικης φορολόγησης των αυτοαπασχολούμενων. Αλλά δεν είναι μόνο το τεκμαιρόμενο εισόδημα των φορολογουμένων. Οι περισσότερες φορολογικές διατάξεις, επικεντρώνονται στον τύπο και όχι στην ουσία. Προσανατολίζονται στο να παγιώσουν την φοροδιαφυγή, αλλά καταλήγουν και να κάνουν πολύ δύσκολη την φορολογική συμμόρφωση και να αποκαλύπτουν στην φοροδιαφυγή τα σημεία ελέγχου. Όλη η αδυναμία του κράτους να κάνει στοχευμένους και στιβαρούς ελέγχους, υπεραναπληρώνεται από οριζόντια μέτρα και πανάκριβα πρόστιμα ακόμα και για παραλείψεις μηδενικής φοροδιαφυγής, που επιβαρύνουν υπέρμετρα το επιχειρηματικό περιβάλλον. Τελικά η φορολογική συμμόρφωση στην Ελλάδα δεν σημαίνει να πληρώνεις όλους τους φόρους σου, αλλά να ακολουθείς πιστά τυπολατρικές διαδικασίες εις βάρος της παραγωγικότητας της πραγματικής οικονομίας, μόνο και μόνο για να διευκολύνεις τον έλεγχο.

ΙΓ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.2: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΜΕΤΑΞΥ ΑΛΛΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΤΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ, ΤΗΣ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

115. Μέτρο 16972 - Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στην περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” προβλέπεται πως το μέτρο αυτό «αποσκοπεί στη συνέχιση των προσπάθειών εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης και επένδυσης στους ανθρώπινους πόρους της με την υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων: 1) της έναρξης ισχύος του αναθεωρημένου νομοθετικού πλαισίου για τον εξορθολογισμό της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου και των αντίστοιχων πλαισίων διακυβέρνησης· 2) της θέσπισης πλαισίου στρατηγικού προγραμματισμού του

ανθρώπινου δυναμικού με τη χρήση εργαλείου τεχνητής νοημοσύνης· 3) του εκσυγχρονισμού των διαδικασιών πρόσληψης με βάση τον επικαιροποιημένο νόμο εξουσιοδότησης (νόμος 4765/2021) που δίνει τη δυνατότητα στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) να εφαρμόζει πλήρως ψηφιοποιημένες διαδικασίες επιλογής· 4) της αναβάθμισης δεξιοτήτων / επανειδίκευσης στη δημόσια διοίκηση για τουλάχιστον 250.000 δημόσιους υπαλλήλους· 5) της θέσπισης συστήματος ανταμοιβών για τους δημόσιους υπαλλήλους συνδεδεμένου με σύστημα διαχείρισης στόχων... Τα αποτελέσματα του πιλοτικού συστήματος που στοχεύει σε έως 6.000 δημόσιους υπαλλήλους θα συμβάλουν σε μια ευρύτερη μελέτη για την παροχή καθοδήγησης όσον αφορά τη θέσπιση συστήματος ανταμοιβών που θα τεθεί σε εφαρμογή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023».

Τι προβλέπεται τώρα

Τα ορόσημα του μέτρου δεν έχουν αλλάξει ουσιαστικά μετά τις αναθεωρήσεις, με μόνη διαφορά ότι ο ποσοτικός στόχος για αναβάθμιση δεξιοτήτων στη δημόσια διοίκηση πήγε στις 225.000 από 250.000 που ήταν αρχικά.

Συμπέρασμα: Το μέτρο παρέμεινε στον αρχικό του στόχο, αν και αγνοείται ακόμα στην πράξη και ο εξορθολογισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικού κράτους και Αυτοδιοίκησης και το αξιοκρατικό σύστημα ανταμοιβών στη δημόσια διοίκηση.

116. Μέτρο 16703 - Μεταρρύθμιση: Καταπολέμηση του παρεμπορίου και προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στην περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” εντύπωση έκανε η ειδική αναφορά στη ΔΙΜΕΑ: «Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της αντιμετώπισης του παρεμπορίου μέσω της ενίσχυσης της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙΜΕΑ) με κατάρτιση του προσωπικού, κατάλληλα πληροφοριακά συστήματα και εξοπλισμό ΤΠ».

Στο ορόσημο 213 του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν τα εξής μέχρι τον Ιούνιο του 2025: **«Τίθεται σε λειτουργία ολοκληρωμένο και διαλειτουργικό πληροφοριακό σύστημα που επιτρέπει την αποτελεσματική διαχείριση των ελέγχων που διενεργούνται σε ολόκληρη τη χώρα για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και τον έλεγχο της διακίνησης αγαθών και υπηρεσιών, στο πλαίσιο τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού εμπορίου. Για να διασφαλιστεί η πλήρης αξιοποίηση του νέου πληροφοριακού συστήματος, θα ενισχυθεί η επιχειρησιακή ικανότητα της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙΜΕΑ), συμπεριλαμβανομένης της περιφερειακής υποδομής, μέσω της πρόσβασης στον απαιτούμενο υλικοτεχνικό εξοπλισμό που συνδέεται με τη βάση δεδομένων εποπτείας της αγοράς του πληροφοριακού συστήματος, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η χρήση του σε επιτόπιους ελέγχους και η άμεση επιβολή προστίμων. — Ολοκλήρωση συνιστώσας για τη δημιουργία νέων σταθμών ελέγχων με σκοπό την καταπολέμηση του παρεμπορίου μέσω 10 προκατασκευασμένων οικίσκων (ISOBOX) με τον απαιτούμενο εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένων τριών σαρωτών (HXM MobileScanTM ή ισοδύναμου). — Ολοκλήρωση της αναγκαίας κατάρτισης του προσωπικού σχετικά με τη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων και του εξοπλισμού ΤΠ».** Προβλεπόταν μάλιστα επιτακτικά ότι «το πληροφοριακό σύστημα έχει τεθεί σε λειτουργία και 10 νέοι πλήρως εξοπλισμένοι σταθμοί ελέγχων (συμπεριλαμβανομένου του απαιτούμενου εξοπλισμού) είναι πλήρως λειτουργικοί».

Τι προβλέπεται τώρα

Στο σημερινό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, στην περιγραφή του μέτρου, **δεν γίνεται πλέον ειδική αναφορά στη ΔΙΜΕΑ**: «Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της αντιμετώπισης του παρεμπορίου. Η μεταρρύθμιση συνίσταται σε πληροφοριακό σύστημα, σταθμούς ελέγχου και κατάρτιση».

Επίσης, μετά τις αναθεωρήσεις το ορόσημο 213 **δεν περιλαμβάνει** πλέον όρους όπως «τίθεται σε λειτουργία ολοκληρωμένο και διαλειτουργικό πληροφοριακό σύστημα», **δεν αναφέρεται** σε ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της ΔΙΜΕΑ, **δεν αναφέρεται** στον εξοπλισμό των 10 ISOBOX, και προβλέπει πλέον μόνο τα εξής: «— Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος για τους ελέγχους με σκοπό την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου και τον έλεγχο της διακίνησης εμπορευμάτων και υπηρεσιών. — Παράδοση σταθμών ελέγχου (10 προκατασκευασμένων κτιρίων ISOBOX). — Υλοποίηση κατάρτισης για ελεγκτικό προσωπικό και πολίτες».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση αρχικού στόχου μέτρου στο πλαίσιο του ΤΑΑ.

117. Μέτρο 16952 - Μεταρρύθμιση: Ενίσχυση του εθνικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” αυτό το μέτρο που «αποσκοπεί στον εντοπισμό και την πρόληψη της διαφθοράς» περιελάμβανε τις ακόλουθες δράσεις προς υλοποίηση από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας: **i) ενίσχυση του ελεγκτικού πλαισίου** για τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης και διαφθοράς· **ii) ρυθμιστικές παρεμβάσεις** σε βασικούς τομείς πολιτικής, και συγκεκριμένα στους τομείς της προστασίας των καταγγελτών, των ομάδων συμφερόντων και των συγκρούσεων συμφερόντων· **iii) ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου** και δημιουργία εθνικού Δικτύου Συμβούλων Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση· **iv) ανάπτυξη κωδίκων ηθικής και δεοντολογίας** και αναθεώρηση των πειθαρχικών διαδικασιών· **v) πρωτοβουλίες για την αύξηση της ευαισθητοποίησης** σχετικά με την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς· **vi) έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης** για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς για την περίοδο 2022-2025· και **(vii) έργα για τη χρηματοδότηση της ψηφιακής ικανότητας** και της ικανότητας υποδομών της υπηρεσίας».

Τα ορόσημα όμως του έργου, υπολείπονταν ποιοτικά της παραπάνω περιγραφής των στόχων του, καθώς προέβλεπαν μόνο «έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας για την περίοδο 2022-2025...» (ορόσημο 210), «εφαρμογή του νέου νόμου για τους εσωτερικούς ελέγχους στη δημόσια διοίκηση...» (ορόσημο 211), ενώ αργότερα προστέθηκε και η «εκτέλεση επενδυτικών έργων για τη στήριξη των ψηφιακών ικανοτήτων και των ικανοτήτων υποδομών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας» (ορόσημο 211α).

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, στην περιγραφή του μέτρου **δεν υπάρχει πλέον αναφορά** σε πολύ κρίσιμα σημεία που υπήρχαν στα αρχικά κείμενα του “Ελλάδα 2.0”, όπως οι «**ρυθμιστικές παρεμβάσεις σε βασικούς τομείς πολιτικής, και συγκεκριμένα στους τομείς της προστασίας των καταγγελτών, των ομάδων συμφερόντων και των συγκρούσεων συμφερόντων**». Πλέον το

μέτρο αναφέρει μόνο πως «στόχος είναι η συμβολή στον εντοπισμό και την πρόληψη της διαφθοράς. Η μεταρρύθμιση συνίσταται σε έργα για την υποστήριξη των ψηφιακών ικανοτήτων και των ικανοτήτων υποδομών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση αρχικού στόχου του μέτρου. Επιπλέον, σύμφωνα πρόσφατες κυβερνητικές αποφάσεις απεντάχθηκαν από το ΤΑΑ τα εξής έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μέτρου: στις 06/05/26 το έργο που αφορούσε την «SUB 9. Αναβάθμιση Υπηρεσιών για την Ηλεκτρονική Υποβολή, τον Έλεγχο και την Επεξεργασία Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης – Πόθεν Έσχες» και στις 11/05/26 το έργο που αφορούσε το «Πληροφοριακό Σύστημα Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ».

118. Μέτρο 16701 - Μεταρρύθμιση: Ενίσχυση του δικτύου κρατικών ενισχύσεων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το συγκεκριμένο μέτρο αφορούσε τροποποιήσεις «του νομικού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη λειτουργία του Κεντρικού Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων (CESANET) προκειμένου να ενισχυθούν οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και των Αποκεντρωμένων Μονάδων Κρατικών Ενισχύσεων» μέχρι τα τέλη του 2022.

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπήρξαν αλλαγές σε περιγραφή μέτρου και στο ορόσημό του από τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

119. Μέτρο 16702 - Μεταρρύθμιση: Βελτίωση του πλαισίου AML/CFT

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, το μέτρο αφορούσε «την **εφαρμογή των εφαρμοστέων νομοθετικών πράξεων** σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες / της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AML/CFT), στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του οικονομικού εγκλήματος. **Περιλαμβάνει τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας** για τη συλλογή των στατιστικών δεδομένων που τηρούν οι δικαστικές και εποπτικές αρχές και οι αρχές επιβολής του νόμου, καθώς και τη **βελτίωση του ειδικού μητρώου** για την τήρηση αρχείων με πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους».

Στο ορόσημο 212 προβλέπονταν μέχρι τον Ιούνιο του 2023 τα εξής: «**i) Δημιουργία της πλατφόρμας** για τη συλλογή των στατιστικών δεδομένων που τηρούν οι εθνικές αρμόδιες αρχές (δηλαδή οι δικαστικές και εποπτικές αρχές και οι αρχές επιβολής του νόμου)... σύμφωνα με τον νόμο 4557/2018 (εθνικός νόμος για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες)· **ii) βελτίωση του ειδικού μητρώου** για την τήρηση αρχείων με πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους, ώστε να διευκολύνονται η άμεση πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στις εν λόγω πληροφορίες και η διασύνδεση με τα αντίστοιχα μητρώα των κρατών μελών της ΕΕ μέσω της σχετικής πλατφόρμας της ΕΕ...»

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις εντύπωση προκαλεί ότι η ξεκάθαρη διατύπωση για «**δημιουργία της πλατφόρμας...**» στο ορόσημο 212 του μέτρου μέχρι τον Ιούνιο του 2023 έχει αντικατασταθεί με το νεφελώδες «**δρομολόγηση της πλατφόρμας για τη συλλογή στατιστικών δεδομένων...**».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση αρχικού στόχου του μέτρου.

120. Μέτρο 16974 - Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση λογιστικού συστήματος
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο αφορούσε στη «σταδιακή μετάβαση από την τροποποιημένη ταμειακή λογιστική στη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση και την εκπόνηση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εντός της γενικής κυβέρνησης» με ορίζοντα υλοποίησης τα τέλη του 2025.

Στο **ορόσημο 219** προβλεπόταν ξεκάθαρα η «**ολοκλήρωση της εκπόνησης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων**» μέχρι τα τέλη του 2025 και ακόμα πιο συγκεκριμένα τα εξής: «**Εκπόνηση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Για να επιτευχθούν αυτά τα αποτελέσματα, απαιτούνται οι ακόλουθες δράσεις:** • Σχεδιασμός, υλοποίηση και λειτουργία των λειτουργιών δημοσιονομικής και οικονομικής διαχείρισης και υποβολής εκθέσεων της κεντρικής διοίκησης, καθώς και συλλογή και παρακολούθηση των δημοσιονομικών και οικονομικών στοιχείων όλων των άλλων φορέων της γενικής κυβέρνησης εκτός της κεντρικής διοίκησης. • Εισαγωγή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στο GOV-ERP • Εκπαίδευση των στελεχών των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων του Δημοσίου στο Λογιστικό Σχέδιο της Γενικής Κυβέρνησης (GGAF) και στα ζητήματα που σχετίζονται με τη δημόσια χρηματοοικονομική διαχείριση (PFM)....»

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, στο **ορόσημο 219** δεν γίνεται πλέον η ξεκάθαρη αναφορά σε «**ολοκλήρωση εκπόνησης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων**» αλλά σε «δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως», ενώ γενικά η διατύπωση του οροσήμου έχει αλλάξει ριζικά. Συγκεκριμένα το ορόσημο 219 προβλέπει πλέον τα εξής: «**Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των πολιτικών λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση για τη γενική κυβέρνηση, βάσει διεθνών λογιστικών προτύπων του δημόσιου τομέα ii) Δημοσίευση, στον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, του καταλόγου όλων των οντοτήτων που κάλυπτε η διαδικασία ενοποίησης των οικονομικών καταστάσεων του 2025 (περίοδος αναφοράς 2023). iii) Υποβολή των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που εκπονήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της μεθοδολογίας και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν**».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου του μέτρου.

121. Μέτρο 16657 - Μεταρρύθμιση: Σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο για τις κρατικές επιχειρήσεις
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, στόχος του ήταν να δημιουργηθεί, μέχρι τα τέλη του 2022 ένα «σύγχρονο νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία και τη διαχείριση των δημόσιων επιχειρήσεων και των οργανισμών. Το πλαίσιο αυτό θα περιέχει οδηγίες εταιρικής διακυβέρνησης και ειδικούς κανόνες σχετικά με τη διαχείριση των κρατικών εταιρειών, όπως κανόνες για τον διορισμό προέδρου, διευθυνόντων συμβούλων και εκτελεστικών διευθυντών από το διοικητικό συμβούλιο, καθώς και πρόβλεψη για ίδρυση επιτροπών εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης θα δημιουργηθεί επίσης ψηφιακό μητρώο για την καταγραφή όλων των επιχειρήσεων, οργανισμών και άλλων νομικών οντοτήτων στις οποίες συμμετέχει το κράτος, προκειμένου να προωθηθούν η αποτελεσματική παρακολούθηση και ο έλεγχος της συμμετοχής του κράτους».

Το μέτρο αυτό έχει την πρωτοτυπία να είναι το μοναδικό σε όλο το “Ελλάδα 2.0” χωρίς κανένα συγκεκριμένο ορόσημο. Τόσο «πλήρες και άρτιο» ήταν το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως το είχε χαρακτηρίσει η κυβέρνηση.

Τι προβλέπεται τώρα

Παρά τις αλλεπάλληλες αναθεωρήσεις, **ουδείς σε Ελλάδα και ΕΕ αντιλήφθηκε ότι δεν υπάρχει ορόσημο στο συγκεκριμένο μέτρο**, οπότε δεν είναι δυνατή η σύγκριση.

Συμπέρασμα: Μέτρο χωρίς κανένα ορόσημο. Κι όμως.

122. Μέτρο 16978 - Μεταρρύθμιση: Αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μέτρου, σύμφωνα με την περιγραφή του “Ελλάδα 2.0”, «το νομικό πλαίσιο της Ελλάδας θα αποτελέσει αντικείμενο σειράς τροποποιήσεων, προκειμένου να βελτιωθεί **η νομική αντιμετώπιση της διαφθοράς**. Ειδικότερα, θα καλυφθούν τέσσερις τομείς: **i) οι δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων· ii) η προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου· iii) ο Ποινικός Κώδικας και ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας· και iv) η κωδικοποίηση της νομοθεσίας που αφορά τα πολιτικά κόμματα**». Χρονικός ορίζοντας υλοποίησης του μέτρου ήταν τα τέλη Σεπτεμβρίου 2022.

Το **μοναδικό ορόσημο (209) όμως του μέτρου υπολείπεται** σε εύρος στόχου της περιγραφής του μέτρου, καθώς προέβλεπε μόνο τα δύο από τα τέσσερα στοιχεία μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2022: «Έναρξη ισχύος της νέας νομοθεσίας σχετικά με τα εξής: **i) δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων· (ii) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τα πολιτικά κόμματα**».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπήρξε καμία αλλαγή στο συγκεκριμένο μέτρο, παρά τις αλλεπάλληλες αναθεωρήσεις. Η περιγραφή του μέτρου δεν ήταν σωστή εξαρχής, ή το ορόσημο.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

123. Μέτρο 16705 - Επένδυση: Μετασχηματισμός δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας στη γενική κυβέρνηση και ηλεκτρονική τιμολόγηση (αργότερα έφυγε η αναφορά σε «ηλεκτρονική τιμολόγηση» από τον τίτλο)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Με το συγκεκριμένο μέτρο, μέχρι τα τέλη του 2025 και σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, θα βελτιωνόταν «η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών **α) με τη δημιουργία σύγχρονου και πλήρως λειτουργικού Συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού (ERP) Δημόσιου Τομέα για την κεντρική κυβέρνηση· β) με την επέκταση της λειτουργίας των συστημάτων ERP για φορείς της γενικής κυβέρνησης, γ) με την επιτάχυνση της ανάπτυξης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης** στις διαδικασίες μετά την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων».

Το ορόσημο 220 μιλούσε μάλιστα για «**πλήρη θέση σε λειτουργία του συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού Δημόσιου Τομέα (GOV-ERP)**» μέχρι τα τέλη του 2025 και πρόσθετε ότι «για να επιτευχθεί αυτό το αποτέλεσμα, **θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα υποέργα:** Ψηφιακός μετασχηματισμός δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας των κρατικών φορέων της γενικής κυβέρνησης. **Σύνδεση των συστημάτων ERP της γενικής κυβέρνησης με την ελληνική ηλεκτρονική τιμολόγηση**, προκειμένου να διασφαλιστεί: - η συνδεσιμότητα των συστημάτων ERP με το δίκτυο ηλεκτρονικής τιμολόγησης· - η συνδεσιμότητα των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικής τιμολόγησης με το δίκτυο ηλεκτρονικής τιμολόγησης».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις από την περιγραφή του μέτρου **έφυγε η αναφορά** στην ηλεκτρονική τιμολόγηση στις διαδικασίες μετά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, **όπως επίσης** και στην επέκταση της λειτουργίας συστημάτων ERP για φορείς γενικής κυβέρνησης. Πλέον η περιγραφή του μέτρου έχει μόνο ως εξής: «**Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η βελτίωση της αποδοτικότητας της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Το μέτρο αυτό συνίσταται στην υλοποίηση Συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού (ERP) Δημόσιου Τομέα για την κεντρική διοίκηση**».

Το δε ορόσημο 220 δεν μιλάει για «πλήρη θέση σε λειτουργία», **ούτε** για γενική κυβέρνηση, **ούτε** για ηλεκτρονική τιμολόγηση, παρά μόνο για τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «**Υλοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού του πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας με την εκπόνηση του Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού Δημόσιου Τομέα (GOV-ERP) και με τη χρήση του για τη στήριξη της κατάρτισης του προϋπολογισμού. Η εφαρμογή του GOV ERP για την εκτέλεση του προϋπολογισμού δεν αποτελεί μέρος του μέτρου ΜΑΑ**».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση αρχικού στόχου μέτρου. Αξίζει να σημειωθεί πως με κυβερνητική απόφαση ανάκλησης ένταξης στις 18/02/26 απεντάχθηκε από το ΤΑΑ το έργο «Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους» στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μέτρου.

124. Μέτρο 16940 - Επένδυση: Εκσυγχρονισμός του ελληνικού Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 217 του συγκεκριμένου μέτρου προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 τα εξής: «**Ολοκλήρωση όλων των υποέργων του ελληνικού Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων: i) ψηφιοποίηση** αρχείων και σύστημα διαχείρισης εγγράφων· **ii) Ολοκληρωμένο**

Πληροφοριακό Σύστημα· iii) πληροφοριακό σύστημα ERP· iv) υπηρεσίες διαχειριζόμενης εκτύπωσης· v) Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού». Προέβλεπε επίσης «έκθεση του ελληνικού Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με την οποία πιστοποιείται η ολοκλήρωση των υποέργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις ορόσημο 217 του μέτρου 16940 δεν προβλέπει πλέον «ολοκλήρωση όλων των υποέργων» αλλά μόνο τα εξής: **«Δημιουργία των ακόλουθων συστημάτων για το ελληνικό Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων: i) ψηφιοποίηση αρχείων και σύστημα διαχείρισης εγγράφων· ii) ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα».**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

125. Μέτρο 16711 - Μεταρρύθμιση: Επαγγελματοποίηση του τομέα των δημόσιων συμβάσεων
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το φιλόδοξο αυτό μέτρο αποσκοπούσε, σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, στη βελτίωση συνολικά «του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην Ελλάδα και στην «αντιμετώπιση των υφιστάμενων αδυναμιών μέσω των ακόλουθων στοιχείων»:

1) της ολοκλήρωσης της εφαρμογής και των τεσσάρων πυλώνων της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2021-2025, η οποία περιλαμβάνει τα εξής: i) τη μεταρρύθμιση του ρυθμιστικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων της θέσπισης παράγωγου δικαίου για την πλήρη εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις και δράσεων για την περαιτέρω απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, καθώς και για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής και της ανθεκτικότητας του συστήματος δημόσιων συμβάσεων· ii) τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα των δημόσιων συμβάσεων και των διατεματικών ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων της αξιολόγησης και του επανασχεδιασμού των πληροφοριακών συστημάτων, της ανάλυσης δεδομένων και των συνεργειών δημόσιου/ιδιωτικού τομέα (που υποστηρίζονται από δράσεις στο πλαίσιο του μέτρου «16736 Νέα συστήματα για τις δημόσιες συμβάσεις»· iii) ευρύτερους στρατηγικούς στόχους και πρωτοβουλίες πολιτικής, όπως οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις, το πρόγραμμα «Procure2Innovate», ο εκσυγχρονισμός των υποδομών, η πρόσβαση των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις, οι δημόσιες συμβάσεις ως εργαλείο μόχλευσης, η αποδοτική χρήση των πόρων και οι κοινωνικές δημόσιες συμβάσεις· iv) πλαίσιο διακυβέρνησης για τις δημόσιες συμβάσεις (εποπτεία, παρακολούθηση της εφαρμογής, έλεγχος και επαγγελματοποίηση του προσωπικού που συμμετέχει στις δημόσιες συμβάσεις).

2) της παροχής κατάρτισης και καθοδήγησης στο προσωπικό που συμμετέχει στις δημόσιες συμβάσεις, της καθιέρωσης υπεύθυνων φορέων και διαδικασιών πιστοποίησης για τους εν λόγω επαγγελματίες, της υλοποίησης νέων δράσεων, όπως η δημιουργία χωριστών επαγγελματικών αξόνων εργασίας και η υιοθέτηση δέσμης κινήτρων, τα προσόντα / η σταδιοδρομία του προσωπικού αυτού, καθώς και της αναδιοργάνωσης των δομών και των αρμοδιοτήτων των αναθετουσών αρχών...»

Τα δύο βασικότερα ορόσημα μάλιστα του συγκεκριμένου μέτρου προέβλεπαν τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025:

α) Το ορόσημο 218 προέβλεπε όλο το παραπάνω σημείο 1) στην περιγραφή του μέτρου για την «πλήρη εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις» και συγκεκριμένα «εφαρμογή του συνόλου της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία περιλαμβάνει: i) θέσπιση ρυθμίσεων διακυβέρνησης και αναδιοργάνωση ενδιαφερόμενων μερών· ii) θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης· iii) έναρξη ισχύος εξουσιοδοτικής παράγωγης νομοθεσίας και άλλων δράσεων για την πλήρη θέση σε λειτουργία του πλαισίου· iv) ανάληψη βασικών πρωτοβουλιών όπως οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις και το πρόγραμμα Procure2Innovate, το πλαίσιο για την πιστοποίηση των ιδιωτικών συστημάτων ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων».

β) Το ορόσημο 221 προέβλεπε την «ολοκλήρωση προγραμμάτων αναβάθμισης δεξιοτήτων / επανειδίκευσης για επαγγελματίες του τομέα των δημόσιων συμβάσεων και χορήγηση πιστοποίησης» με τον αριθμητικό στόχο των δημοσίων υπαλλήλων που εκπαιδεύτηκαν και πιστοποιήθηκαν να ανέρχεται στις 6.000.

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις το συγκεκριμένο μέτρο **έπαψε να αφορά τη βελτίωση συνολικά του πλαισίου** δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα. Πλέον στην περιγραφή του μέτρου σημειώνεται **μόνο** πως το μέτρο «**συνίσταται στην πιστοποίηση δημοσίων υπαλλήλων κατόπιν συμμετοχής σε ειδικά προγράμματα αναβάθμιση δεξιοτήτων / επανειδίκευση στο πλαίσιο της επαγγελματοποίησης των δημοσίων συμβάσεων**».

Ως εκ τούτου **το ορόσημο 218 έχει διαγραφεί**. Ο δε αριθμητικός στόχος στο ορόσημο 221 **έχει μειωθεί** από τις 6.000 στις 4.500.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

126. Μέτρο 16981 - Μεταρρύθμιση: Ενίσχυση του σχεδιασμού και του συντονισμού πολιτικής

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 215 του συγκεκριμένου μέτρου προέβλεπε το εξής για μέχρι τα τέλη του 2022: «Μετά τη δημιουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την εκτίμηση των επιπτώσεων, θα δρομολογηθούν πρόγραμμα κατάρτισης και σχετική διαδικασία πιστοποίησης με την εγγραφή τουλάχιστον 100 δημοσίων υπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπαλλήλων που θα επιλεγούν για τον «εκτελεστικό κλάδο» (νόμος 4622/2019, άρθρο 104) με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των εκτιμήσεων των επιπτώσεων που εκπονούνται και τη διευκόλυνση της χρήσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπήρξαν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

127. Μέτρο 16986 - Μεταρρύθμιση: Ολοκλήρωση του εθνικού κτηματολογίου
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Το μέτρο προστέθηκε στο “Ελλάδα 2.0” τον Δεκέμβριο του 2023. Προβλέπει την μέχρι τον Ιούνιο του 2025 «ολοκλήρωση της κτηματογράφησης σε ολόκληρη την Ελλάδα, συγκεκριμένα μέσω της αναφόρτωσης για δημόσια ανάρτηση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας που βρίσκονται σε στάδιο συλλογής ή επεξεργασίας. Έως τον Οκτώβριο του 2023 έχει χαρτογραφηθεί το 79 % των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας σε ολόκληρη την Ελλάδα. Επιπλέον, η μεταρρύθμιση θα οδηγήσει στην πλήρη μετάβαση από το παλαιό σύστημα καταχώρισης ακινήτων μέσω της παλαιάς δομής των υποθηκοφυλακείων στη νέα υπηρεσία «Ελληνικό Κτηματολόγιο». Τον Οκτώβριο του 2023 είναι ανοικτά και λειτουργούν 14 περιφερειακά κτηματολογικά γραφεία. Μέσω της μεταρρύθμισης, και τα 17 περιφερειακά κτηματολογικά γραφεία στην Ελλάδα θα ανοίξουν και θα τεθούν σε λειτουργία και θα δημιουργηθεί πλήρως λειτουργικό σύστημα υποκαταστημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4512/2018, σε ολόκληρη την επικράτεια της Ελλάδας».

Σε νεότερη περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” γίνεται λόγος για «άνοιγμα και την έναρξη λειτουργίας και των 17 περιφερειακών κτηματολογικών γραφείων και 75 υποκαταστημάτων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον νόμο 4512/2018, καθώς και στο κλείσιμο και των 388 παλαιών ενεχυροφυλακείων».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στα ορόσημα του μέτρου μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

ΙΔ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.3: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

128. Μέτρο 16292 - Επένδυση: Κατασκευή νέων και ανακαίνιση δικαστικών κτιρίων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο “Ελλάδα 2.0” «το μέτρο συνίσταται σε μια στοχευμένη επένδυση για την κατασκευή νέων και την ανακαίνιση παλαιών δικαστικών κτιρίων που αποτελούν μέρος του δικαστικού συστήματος, στενά συνδεδεμένη με την αναθεώρηση του δικαστικού χάρτη».

Τι προβλέπεται τώρα

Τα ορόσημα του μέτρου δεν έχουν υποστεί σημαντικές αλλαγές από τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις. Κάτι που αξίζει να επισημανθεί όμως είναι πως το τελευταίο ορόσημο (το ορόσημο 237) του μέτρου προέβλεπε στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” και «έκθεση με την οποία επαληθεύεται ότι ολοκληρώθηκαν πλήρως όλα τα κατασκευαστικά έργα και παραδόθηκαν στους χρήστες, και έκθεση για την επιβεβαίωση της έναρξης πλήρους λειτουργίας και λειτουργικότητας της πλατφόρμας ηλεκτρονικής ταυτοποίησης». Αυτές οι εκθέσεις δεν προβλέπονται πια, παρά την ολοκλήρωση των έργων.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο παρέμεινε εντός αρχικού στόχου. Παρόλα αυτά αξίζει να σημειωθεί πως σύμφωνα με κυβερνητική απόφαση ανάκλησης

ένταξης απεντάσσεται από το ΤΑΑ το έργο «Ανέγερση και Λειτουργία του Πρωτοδικείου και της Εισαγγελίας Αθηνών μέσω ΣΔΙΤ».

129. Μέτρο 16727 - Μεταρρύθμιση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δικαιοσύνης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο «συνίσταται σε μια δέσμη δράσεων η οποία θα αυξήσει τις δυνατότητες πληροφορικής όσον αφορά την ψηφιοποίηση των εγγράφων, την ενίσχυση του συστήματος τήρησης αρχείων των δικαστηρίων, την απλούστευση, την τυποποίηση και την επιτάχυνση των διαδικασιών μέσω της ψηφιοποίησης, και τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων». Το κείμενο ήταν επίσης κατηγορηματικό ότι **«από την παρούσα μεταρρύθμιση καλύπτονται όλοι οι κλάδοι του δικαστικού σώματος (αστικό, ποινικό και διοικητικό, καθώς και το Ελεγκτικό Συνέδριο)».**

Το ορόσημο 239 του συγκεκριμένου μέτρου προέβλεπε στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” και μέχρι τα τέλη του 2025 «πλήρως λειτουργικά συστήματα τήρησης αρχείων ηχητικών δεδομένων» και συγκεκριμένα παραδοτέα ως εξής:

*«Ηλεκτρονική δικαιοσύνη: παραλαβή παραδοτέων για την «Αναβάθμιση και επέκταση των πληροφοριακών συστημάτων του τομέα δικαιοσύνης» όσον αφορά: **1. την αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείων των δικαστηρίων 2. την αναβάθμιση και υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων του τομέα δικαιοσύνης για τα πολιτικά, ποινικά και διοικητικά δικαστήρια, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Εθνικό Ποινικό Μητρώο.** Τα υποέργα περιλαμβάνουν τα εξής: - Αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείων των δικαστηρίων - Υπηρεσίες αναβάθμισης και υποστήριξης για το «Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για την Πολιτική και Ποινική Διαδικασία (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ Α΄ Φάση)» και **την ανάπτυξη του συστήματος σε όλα τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια της χώρας (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ Β΄ Φάση)** - Υπηρεσίες αναβάθμισης και υποστήριξης για το «Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων **για το Συμβούλιο της Επικρατείας και όλα τα Διοικητικά Δικαστήρια** (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) (www.adjustice.gr)». – Υπηρεσίες αναβάθμισης και υποστήριξης για το **σύστημα Εθνικού Ποινικού Μητρώου (ΕΠΜ)** - Υπηρεσίες αναβάθμισης και υποστήριξης του Συστήματος Διαχείρισης Υποθέσεων («ΣΔΥ») του **Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΛΣΥΝ)**»*

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, φαίνεται πλέον πως το συγκεκριμένο μέτρο δεν αφορά πλέον τα διοικητικά δικαστήρια της χώρας αφού στην περιγραφή του πλέον γίνεται λόγος το μέτρο «συνίσταται στην ψηφιοποίηση εγγράφων, την ενίσχυση του συστήματος τήρησης αρχείων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και την ψηφιοποίηση των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Εθνικού Ποινικού Μητρώου».

Ενώ **το ορόσημο 239 προβλέπει πλέον μόνο τα εξής** μέχρι τα τέλη του 2025: «Υλοποίηση όλων των συμβατικών στοιχείων όσον αφορά: i) το σύστημα τήρησης αρχείων των δικαστηρίων ii) τα πληροφοριακά συστήματα του τομέα δικαιοσύνης για τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Εθνικό Ποινικό Μητρώο».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση του αρχικού στόχου του μέτρου.

130. Μέτρο 16733 - Μεταρρύθμιση: Δεξιότητες και ψηφιακές δεξιότητες των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων (δικαστικού προσωπικού)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το τελικό ορόσημο (ορόσημο 235) του συγκεκριμένου μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, προβλέπονταν μέχρι τα τέλη του 2024 η «**πλήρης υλοποίηση όλων των έργων που περιλαμβάνονται στη μεταρρύθμιση σχετικά με τις δεξιότητες και τις ψηφιακές δεξιότητες των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων, με: 1. το 65 % των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων να έχουν εγγραφεί σε διά βίου κατάρτιση και να έχουν παρακολουθήσει τουλάχιστον ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα (σεμινάριο) 2. την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών σε πλήρη λειτουργία και 3. όλες τις αλλαγές στα κριτήρια επιλογής και στο πρόγραμμα σπουδών σε εφαρμογή**». Επίσης «**αλλαγές στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Εθνικής Σχολής Δικαστών με στόχο ειδικότερα την ενίσχυση της πρακτικής κατάρτισης και την προσφορά μαθημάτων δεοντολογίας, διαχείρισης χρόνου, ψυχολογίας, οικονομικής θεωρίας και ανάλυσης, διαχείρισης των δικαστηρίων και νέων τεχνολογιών. Παροχή δια βίου κατάρτισης σε δικαστές η οποία εκτείνεται σε διάφορους τομείς του δικαίου και σε διαχειριστικές ή διαδικαστικές πτυχές που αφορούν τα δικαστικά καθήκοντα (διαχείριση δικαστηρίων, διαχείριση υποθέσεων, επικοινωνία και συνεργασία με εθνικές και αλλοδαπές αρχές)**· η εν λόγω κατάρτιση αποτελεί προϋπόθεση για την επαγγελματική εξέλιξη. Η κατάρτιση των δικαστικών υπαλλήλων καλύπτει θέματα που είναι αναγκαία για τα καθήκοντά τους, δηλαδή διαχείριση και οργάνωση των υπηρεσιών τους, ψηφιακές δεξιότητες, δικονομικό και ουσιαστικό δίκαιο».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, στο ορόσημο 235 δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε «Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών σε πλήρη λειτουργία», ενώ έχει αλλάξει ο ποσοτικός στόχος για τον αριθμό των δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων που έχουν γραφτεί σε διά βίου κατάρτιση. Συγκεκριμένα πλέον το ορόσημο 235 προβλέπει τα εξής: «Ολοκλήρωση των έργων που περιλαμβάνονται στη μεταρρύθμιση σχετικά με τις δεξιότητες και τις ψηφιακές δεξιότητες των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων, με: **1. 7029 δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους να έχουν εγγραφεί σε διά βίου κατάρτιση και να έχουν παρακολουθήσει τουλάχιστον ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα (σεμινάριο). 2. Λειτουργία του εκπαιδευτικού προγράμματος για τους δικαστικούς υπαλλήλους της Εθνικής Σχολής Δικαστών 3. Εφαρμογή των αλλαγών στα κριτήρια επιλογής σύμφωνα με τον νόμο 4871/2021 και του εκπαιδευτικού προγράμματος**». Επίσης «**αλλαγές στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Εθνικής Σχολής Δικαστών με στόχο ιδίως την ενίσχυση της πρακτικής κατάρτισης και την προσφορά μαθημάτων σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο. Παροχή διά βίου κατάρτισης σε δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους η οποία εκτείνεται σε διάφορους τομείς σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο· για τους δικαστές η εν λόγω κατάρτιση αποτελεί προϋπόθεση για την επαγγελματική εξέλιξη**».

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι σε γενικές γραμμές το μέτρο παρέμεινε εντός του αρχικού του στόχου.

131. Μέτρο 16575 - Μεταρρύθμιση: Επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το “Ελλάδα 2.0” σημαντικότερη συνιστώσα του συγκεκριμένου μέτρου ήταν η **«αναθεώρηση του δικαστικού χάρτη σε ολόκληρη τη χώρα»**. Υπήρχαν όμως και άλλοι στόχοι στην περιγραφή του μέτρου όπως **«η δημιουργία της δικαστικής αστυνομίας»** καθώς και **«η διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων για προέδρους δικαστηρίου σχετικά με τις γενικές αρχές διοίκησης των δικαστηρίων, η τροποποίηση του δικονομικού δικαίου στα διοικητικά δικαστήρια με σκοπό την απλούστευση, την ψηφιοποίηση και την επίσπευση δικών, η καθιέρωση πιλοτικών δικών σε πολιτικά δικαστήρια, η θέσπιση μηχανισμών φιλτραρίσματος όσον αφορά το παραδεκτό των ένδικων μέσων, η αναδιαμόρφωση της μεθόδου υπολογισμού των δικαστικών εξόδων και η θέσπιση προσωρινού καθεστώτος για την παροχή χρηματοοικονομικών κινήτρων σε δικαστικούς υπαλλήλους...με σκοπό την επιτάχυνση της εκτέλεσης εργασιών και καθηκόντων που αφορούν τα δικαστήρια και την εξάλειψη καθυστερήσεων σε δικαστικές υποθέσεις»**. Επίσης προβλεπόταν ότι **«θα εγκριθεί δέσμη μέτρων για τη θέσπιση και την ενίσχυση φορέων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών μέσω της παροχής κατάρτισης σε νομικούς συμβούλους, της επέκτασης των διαδικασιών διαμεσολάβησης σε ποινικές και διοικητικές διαφορές, της παροχής χρηματοοικονομικών κινήτρων στα μέρη για την επιλογή μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σε δικαστικές διαδικασίες, της ενίσχυσης του μηχανισμού της διαιτησίας και της παροχής χρηματοοικονομικών κινήτρων στα κέντρα διαιτησίας και διαμεσολάβησης με σκοπό τη δημιουργία φιλικών προς τον χρήστη ψηφιακών συστημάτων»** ενώ γινόταν αναφορά στη **«δημιουργία ανεξάρτητης υπηρεσίας για τη συστηματική συλλογή, επεξεργασία, συγκέντρωση, παρουσίαση και παρακολούθηση των δικαστικών δεδομένων»**. Ο χρονικός ορίζοντας ολοκλήρωσης του μέτρου ήταν τα τέλη του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Παρά το εκτεταμένο εύρος των στόχων του συγκεκριμένου μέτρου, τα ορόσημά του (223, 225, 226, 230, 232, 234, 236, 238) επικεντρώνονται σχεδόν αποκλειστικά στον δικαστικό χάρτη, στη δικαστική αστυνομία και στη χορήγηση χρηματοοικονομικών κινήτρων στους δικαστικούς υπαλλήλους. Τα μόνα που αναφέρονται για παράδειγμα ως προς τη **«δέσμη μέτρων για τη θέσπιση και ενίσχυση φορέων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών»** είναι στο ορόσημο 238 η **«υλοποίηση συνεδριών κατάρτισης σχετικά με τη διαμεσολάβηση από κάθε διαπιστευμένη οντότητα σε επαγγελματίες νομικούς και/ή διαμεσολαβητές»** και ότι **«το ενοποιημένο ψηφιακό σύστημα κέντρων διαμεσολάβησης είναι διαθέσιμο επιγραμματικά και προσβάσιμο για τους τελικούς χρήστες»**. Εντύπωση επίσης προκαλεί ότι σύμφωνα με το ορόσημο 234 υπάρχει **«πλήρης επιχειρησιακή και λειτουργική ικανότητα της δικαστικής αστυνομίας σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο»** από τον Ιούνιο του 2024. Αλήθεια τώρα;

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση των αρχικών στόχων του μέτρου, ενώ υπάρχουν σοβαρά ερωτήματα και για το πώς έγινε ο δικαστικός χάρτης και για την πλήρη λειτουργική ικανότητα της δικαστικής αστυνομίας.

ΙΕ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.4: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ

132. Μέτρο 16581 - Μεταρρύθμιση: Ενισχυμένη εποπτεία και αξιοπιστία των κεφαλαιαγορών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το ορόσημο 243 του αρχικού κειμένου του “Ελλάδα 2.0”, όπως συμπληρώθηκε με την αναθεώρηση τον Δεκέμβριο του 2023, το συγκεκριμένο μέτρο προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 τα εξής για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς: **«1. Ολοκλήρωση του ανασχεδιασμού και του χάρτη πορείας προς τη νέα οργανωτική δομή, τη διαχείριση δεδομένων, την κατάρτιση του προσωπικού. 2. Ανάπτυξη και/ή απόκτηση υποδομών και εφαρμογών πληροφορικής για τη συστηματική παραλαβή, αποθήκευση, ανάκτηση και διαχείριση συναλλαγών όσον αφορά τα δεδομένα χρηματιστηριακών αγορών και τις συμπληρωματικές πληροφορίες για τη δημιουργία και διαχείριση προειδοποιήσεων και εκθέσεων ελέγχου. 3. Εισαγωγή πληροφοριακού συστήματος μεγάλης κλίμακας και ενσωμάτωση όλων των δεδομένων που συλλέγονται επί του παρόντος (και στο μέλλον) από το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε να καταστεί δυνατή η πολυδιάστατη ανάλυση, επανεξέταση και επισκόπηση των τρεχουσών συνθηκών της αγοράς με σκοπό να διευκολύνεται ο συντονισμός των διαδικασιών και των παρεμβάσεων. 4. Κωδικοποίηση του κανονιστικού και νομοθετικού πλαισίου για τις κεφαλαιαγορές για την ενίσχυση της ικανότητας εποπτείας της κεφαλαιαγοράς».**

Προέβλεπε μάλιστα και σχετική «έκθεση με την οποία πιστοποιούνται η ψηφιοποίηση της εποπτικής διαδικασίας και η οργάνωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 243 λέει μόνο τα εξής: **«1. Αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων και των διαδικασιών κυβερνοασφάλειας της ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. 2. Δημοσίευση της διοικητικής κωδικοποίησης του κανονιστικού και νομοθετικού πλαισίου για την εποπτεία των κεφαλαιαγορών».**

Δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε «έκθεση με την οποία πιστοποιούνται η ψηφιοποίηση της εποπτικής διαδικασίας και η οργάνωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου, αν και προστέθηκε το θέμα της κυβερνοασφάλειας στο οποίο αρχικά δεν υπήρχε αναφορά.

133. Μέτρο 16957 - Μεταρρύθμιση: Ενίσχυση της ικανότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος να υπερνικά τις προϋπάρχουσες προκλήσεις και να χρηματοδοτεί την πραγματική οικονομία

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Πολύ σημαντικό μέτρο το οποίο, σύμφωνα με την περιγραφή του στο “Ελλάδα 2.0” τον Δεκέμβριο του 2023 **«αποσκοπεί στη μείωση του υπολοίπου του ιδιωτικού χρέους μέσω της βελτίωσης της διαδικασίας αφερεγγυότητας και της ενδυνάμωσης της αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και στην αποτροπή της μελλοντικής διόγκωσης ιδιωτικού χρέους μέσω της εξάλειψης των κενών πληροφόρησης».** **Ας δούμε όμως τι προέβλεπε το μέτρο στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” για πραγματοποίηση μέχρι τα τέλη του 2025: «Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση αποτελείται από τρία μέρη. Πρώτον, αφορά τη δημιουργία και λειτουργία Γραφείου Δημοσίων Πιστώσεων. Θα παρέχει αποτελέσματα για την πιστοληπτική ικανότητα των οφειλετών και θα άρει την ασύμμετρη πληροφόρηση μεταξύ οντοτήτων του δημόσιου τομέα και των τραπεζών, βάσει δημόσιων δεδομένων και πληροφοριών. Θα περιλαμβάνει επίσης την ολοκλήρωση ενός πληροφοριακού συστήματος για τη διενέργεια αξιολογήσεων φερεγγυότητας. Δεύτερον, η μεταρρύθμιση αφορά την**

εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους και την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους, το οποίο θα ολοκληρωθεί έως το τέταρτο τρίμηνο του 2025. Η εθνική στρατηγική περιλαμβάνει συνολικά 33 έργα, τα οποία διαιρούνται σε τρεις άξονες παρέμβασης. Κάθε άξονας παρέμβασης στοχεύει σε διαφορετική πτυχή της εξυγίανσης της διαχείρισης ιδιωτικού χρέους και συλλογικά σύμφωνα με την εθνική στρατηγική. Ο πρώτος και ο τρίτος άξονας περιλαμβάνουν παρεμβάσεις για την ενεργό μείωση του υπολοίπου του ιδιωτικού χρέους μέσω της βελτίωσης της διαδικασίας αφερεγγυότητας και της ενδυνάμωσης της αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων, αντίστοιχα. Ο δεύτερος άξονας αποτελείται από παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αποτροπή της μελλοντικής διόγκωσης ιδιωτικού χρέους. Η βασική επένδυση στο πλαίσιο της εν λόγω επιμέρους μεταρρύθμισης είναι η ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος για το μητρώο παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους. **Η τρίτη επιμέρους μεταρρύθμιση αφορά τη δημιουργία Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων** το οποίο θα συμπληρώνει το καθεστώς προστασίας περιουσιακών στοιχείων «Ηρακλής», ενισχύοντας τη δευτερογενή αγορά μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων θα στεγάζεται στην Τράπεζα της Ελλάδος και θα καταγράφει αναλυτικά το ιστορικό πληρωμών κάθε μεμονωμένου δανείου των πελατών όλων των τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και τα είδη των εξασφαλίσεων που έχουν παρασχεθεί. Το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων θα λειτουργεί συμπληρωματικά και σε πλήρη εναρμόνιση με το υφιστάμενο σύστημα Τειρεσίας (ιδιωτικό γραφείο πιστώσεων), καθώς και με το προτεινόμενο Γραφείο Δημοσίων Πιστώσεων και το μητρώο παρακολούθησης ιδιωτικού χρέους. Θα επιτρέπει την πρόσβαση σε πιστωτικές πληροφορίες, αντιμετωπίζοντας τις αδυναμίες της αγοράς λόγω ασύμμετρης πληροφόρησης, διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση σε πιστώσεις. Με την αύξηση των πληροφοριών σχετικά με το πιστωτικό ιστορικό υποψήφιων οφειλετών, το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα της δυσμενούς επιλογής που αντιμετωπίζουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατά τη χορήγηση νέων δανείων σε υποψήφιους δανειστές για τους οποίους διαθέτουν ελλιπείς πληροφορίες».

Ας δούμε τώρα τι προέβλεπε συγκεκριμένα το ορόσημο 244 του συγκεκριμένου μέτρου, όπως εξειδικεύτηκε με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου του 2023. Πέρα από τη θέσπιση νομοθεσίας, τα πολύ σημαντικά παραδοτέα ήταν τα εξής:

α) Ορόσημο 244β (μέχρι τα μέσα του 2024): «**Ανάθεση συμβάσεων** για τα εξής: (i) Ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας για το Γραφείο Δημοσίων Πιστώσεων· (ii) Ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους· (iii) Ανάπτυξη του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων».

β) Ορόσημο 244γ (μέχρι τα τέλη 2025): «**1. Ολοκλήρωση των δράσεων** πολιτικής που προβλέπονται από την Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση Ιδιωτικού Χρέους, ιδίως μέσω: **α. Της σύστασης του Γραφείου Δημοσίων Πιστώσεων.** Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος που περιέχει κεντρική βάση δεδομένων και ενιαίο σύστημα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των οφειλετών (φυσικών προσώπων και νομικών οντοτήτων) βάσει δεδομένων του δημόσιου τομέα. **β. Της έναρξης λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος για το μητρώο παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους,** το οποίο συλλέγει δεδομένα από δημόσιους και ιδιωτικούς πιστωτές, καθώς και από άλλες σχετικές πηγές· **γ. Της διευκόλυνσης των συναλλαγών μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω των ακόλουθων δράσεων:** (i) Έναρξη ισχύος νέας νομοθεσίας για την κατάργηση των φορολογικών αντικινήτρων όσον αφορά τις μεταβιβάσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων· (ii) Θέσπιση και προώθηση της χρήσης κοινού υποδείγματος δεδομένων για τις συναλλαγές μη εξυπηρετούμενων δανείων, μεταξύ άλλων για μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχουν

καταστεί εκ νέου εξυπηρετούμενα μετά από αναδιάρθρωση, το οποίο θα είναι συμπληρωματικό προς το υφιστάμενο υπόδειγμα της ΕΑΤ· (iii) Θέσπιση κοινού υποδείγματος για τον έλεγχο και την αξιολόγηση χαρτοφυλακίων· (iv) Δημιουργία πλατφόρμας συναλλαγών για χαρτοφυλάκια μη εξυπηρετούμενων δανείων με σκοπό να παρέχεται σε πωλητές και αγοραστές βοήθεια όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και την υποβολή προσφορών με αποτελεσματικό και εμπιστευτικό τρόπο, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των υφιστάμενων λύσεων στην αγορά. **2. Της θέσπισης του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων και της δρομολόγησης της αναγκαίας υποδομής ΤΠ**, ως εθνικής βάσης δεδομένων η οποία θα στεγάζεται στην Τράπεζα της Ελλάδος και θα καταγράφει αναλυτικά το ιστορικό πληρωμών κάθε μεμονωμένου δανείου των πελατών όλων των τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και τα είδη των εξασφαλίσεων που έχουν παρασχεθεί. Το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων, μέσω της συλλογής σχετικών δεδομένων από όλες τις αναγκαίες πηγές, θα συμβάλλει επίσης στη λειτουργία και τις εργασίες του παρατηρητηρίου πιστωτικής επέκτασης για την παρακολούθηση της εξέλιξης της πιστωτικής επέκτασης. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα ενεργεί ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων και θα διασφαλίζει την εφαρμογή αυστηρών πρωτοκόλλων ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων με σκοπό τη διαφύλαξη των πληροφοριών των δανειοληπτών που υποβάλλονται από τους δανειστές στο Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων».

Προβλεπόταν μάλιστα και «έκθεση με την οποία πιστοποιείται ότι έχουν ολοκληρωθεί όλες οι δράσεις».

Τι προβλέπεται τώρα

Ας δούμε τώρα πώς άλλαξαν τα παραπάνω και προς ποια κατεύθυνση με τις τελευταίες αναθεωρήσεις.

α) Στο ορόσημο 244β το «Γραφείο Δημοσίων Πιστώσεων» έχει μετονομαστεί και αναβαθμίζεται σε «**Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης**» και το ορόσημο έχει πλέον ως εξής: «Ανάθεση συμβάσεων για τα εξής: i) Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης· ii) Ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους· iii) Ανάπτυξη του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων». Το προβληματικό είναι ότι η ιδρυθείσα με νόμο το 2022 Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης καταργήθηκε ουσιαστικά με πρόσφατο νομοσχέδιο της κυβέρνησης, αφού της αφαιρέθηκαν όλες οι βασικές της αρμοδιότητες.

β) Στο ορόσημο 244γ είναι προφανής η προσγείωση των στόχων. Δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε «ολοκλήρωση των δράσεων πολιτικής που προβλέπονται από την Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση Ιδιωτικού Χρέους», δεν προβλέπεται έκθεση ολοκλήρωσης, ενώ και εδώ η πολύ σημαντική πιστοληπτική αξιολόγηση επαφίεται στην Ανεξάρτητη Αρχή η οποία όμως έχει με πρόσφατη νομοθεσία αδρανοποιηθεί, χάνοντας τις αρμοδιότητές της. Το ορόσημο πλέον προβλέπει τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «**1. Δημιουργία των ακόλουθων:**
α. Πληροφοριακό Σύστημα της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΠΣΑΑΠΑ)
β. Πληροφοριακό σύστημα του μητρώου παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους.
γ. Δράσεις σχετικές με συναλλαγές μη εξυπηρετούμενων δανείων: i) κοινό υπόδειγμα δεδομένων για τις συναλλαγές μη εξυπηρετούμενων δανείων· ii) κοινό υπόδειγμα για τον έλεγχο και την αξιολόγηση χαρτοφυλακίων· iii) πλατφόρμα συναλλαγών για χαρτοφυλάκια μη εξυπηρετούμενων δανείων για πωλητές και αγοραστές. **2. Το πληροφοριακό σύστημα του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων** 3. Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τον χειρισμό των υποθέσεων και τη μείωση των συσσωρευμένων καθυστερήσεων στις διαδικασίες εκτέλεσης, μέσω τροποποιήσεων στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως μεταξύ άλλων: α)

προσαρμογή των κανόνων για τα ασφαλιστικά μέτρα στις διαδικασίες εκτέλεσης, β) διαχωρισμός των ανακοπών επί της ουσίας πριν από τον πλειστηριασμό από τις ανακοπές κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, γ) αλλαγή της κατά τόπον αρμοδιότητας των δικαστηρίων με την κατάργηση της παρέκτασης δικαιοδοσίας στο Πρωτοδικείο Αθηνών, και διατάξεις για τη δημιουργία μηχανισμού αναπρογραμματισμού των ημερομηνιών ακρόασης τόσο για τις ανακοπές πριν από τον πλειστηριασμό όσο και για τις ανακοπές «μετά τον πλειστηριασμό» εντός συντομότερου χρονικού ορίζοντα».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

134. Μέτρο 16580 - Μεταρρύθμιση: Αναβάθμιση των ψηφιακών υποδομών που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του νέου ενιαίου πλαισίου αφερεγγυότητας για την αναδιάρθρωση του χρέους και τη «δεύτερη ευκαιρία»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το μέτρο αποσκοπεί «στην αναβάθμιση των αναγκαίων ψηφιακών υποδομών που απαιτούνται για τη στήριξη των διαδικασιών έγκαιρης προειδοποίησης και προληπτικής αναδιάρθρωσης χρέους που προβλέπονται στο νέο ενοποιημένο/κωδικοποιημένο νομικό πλαίσιο για τη διαχείριση του χρέους ιδιωτών και νομικών οντοτήτων».

Στο ορόσημο 241 του μέτρου προβλέπονταν μέχρι τα τέλη του 2024 η «αναβάθμιση του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης και προληπτικής αναδιάρθρωσης χρέους που παρέχει σε ιδιώτες και επιχειρήσεις τη δυνατότητα αποτροπής της υπερχρέωσης και αντιμετώπισης της διευθέτησης χρέους με χρήση εξωδικαστικών διαδικασιών. Ο ανάδοχος θα αναβαθμίσει τα πληροφοριακά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και προληπτικής αναδιάρθρωσης χρέους, τα οποία διαχειρίζεται τα οποία διαχειρίζεται το Υπουργείο Οικονομικών/ΕΓΔΙΧ». Προβλεπόταν επίσης «εκθέσεις που πιστοποιούν την έναρξη λειτουργίας των σχετικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσμων προς δικτυακούς τόπους, κατά περίπτωση».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις ο χρονικός ορίζοντας του μέτρου στο ορόσημο 241 μετακινήθηκε στα τέλη του 2025 ενώ δεν προβλέπονται εκθέσεις πιστοποίησης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ότι το μέτρο παρέμεινε σε γενικές γραμμές εντός αρχικού στόχου, αν και τα πρακτικά αποτελέσματα ως προς το ιδιωτικό χρέος αγνοούνται στην πράξη.

135. Μέτρο 16576 - Μεταρρύθμιση: Προώθηση νέων δανείων — Ίδρυση παρατηρητηρίου πιστωτικής επέκτασης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Δυσνητικά πολύ σημαντικό μέτρο για ιδιώτες και επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο αφορούσε «τη δημιουργία ενός παρατηρητηρίου πιστωτικής επέκτασης, το οποίο θα συλλέγει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τη ρευστότητα που παρέχουν οι τράπεζες σε ιδιώτες και νομικά πρόσωπα, με σκοπό τον καλύτερο σχεδιασμό και την εφαρμογή στοχευμένων δημόσιων πολιτικών που αποσκοπούν στην

αύξηση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Το Παρατηρητήριο θα παρακολουθεί τη ρευστότητα της αγοράς, σε ανεξάρτητη βάση, καθώς και σε σχέση με την πιστωτική επέκταση, στο πλαίσιο της στήριξης της οικονομίας και της αξιοποίησης των χρηματοδοτικών εργαλείων για την κάλυψη αναγκών ρευστότητας των ιδιωτών και των επιχειρήσεων. Η επένδυση στο πλαίσιο της παρούσας μεταρρύθμισης περιλαμβάνει επίσης τον σχεδιασμό της ανάπτυξης και την έναρξη λειτουργίας ενός πληροφοριακού συστήματος συλλογής δεδομένων, το οποίο θα λειτουργεί ως εργαλείο για την παρακολούθηση της πιστωτικής επέκτασης και τη βελτίωση της ετοιμότητας του κράτους και των σχετικών πολιτικών του. Θα πρέπει να ολοκληρωθεί έως το τέταρτο τρίμηνο του 2024».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει αφαιρεθεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

ΙΣΤ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.5: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

136. Μέτρο 16624 - Επένδυση: Δημιουργία — επέκταση — αναβάθμιση των υποδομών των ερευνητικών κέντρων υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν πως το συγκεκριμένο μέτρο «περιλαμβάνει την **αναβάθμιση των υποδομών 13 ερευνητικών κέντρων και την ίδρυση ενός νέου στα Ιωάννινα**, με σκοπό την ενίσχυση της ερευνητικής ικανότητας και των δυνατοτήτων τους σε σημαντικούς επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς».

Στο ορόσημο 249 μάλιστα του συγκεκριμένου έργου προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση όλων των υποέργων** στο πλαίσιο του έργου Δημιουργία — επέκταση — αναβάθμιση των υποδομών των ερευνητικών κέντρων υπό την εποπτεία της ΓΓΕΚ, **και συγκεκριμένα:** Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας· Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»· Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ»· Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης· Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών· Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών· Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών· Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών· Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ· Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών· Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας ΝΟΗΣΙΣ, Θεσσαλονίκη· Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας· Επιστημονικό Πάρκο Πατρών· Πάρκο Υψηλής Τεχνολογίας και Έρευνας στην Περιφέρεια Ηπείρου». Προβλεπόταν μάλιστα και «**έκθεση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) που πιστοποιεί** την ολοκλήρωση των έργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, το συγκεκριμένο μέτρο δεν αφορά πλέον την «**αναβάθμιση των υποδομών 13 ερευνητικών κέντρων και την ίδρυση ενός νέου στα Ιωάννινα**» αλλά «**συνίσταται σε επενδυτικά έργα που αφορούν 11 ερευνητικά κέντρα**».

Στο δε ορόσημο 249 δεν γίνει πλέον λόγος για «ολοκλήρωση όλων των υποέργων» μέχρι τα τέλη του 2025, ούτε προβλέπεται έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης από την ΓΓΕΚ. Το ορόσημο πλέον αναφέρει μόνο «Εκτέλεση επενδυτικών έργων που αφορούν τα ακόλουθα ερευνητικά κέντρα» από τα οποία λείπουν, σε σχέση με το αρχικό “Ελλάδα 2.0”, το Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας ΝΟΗΣΙΣ – Θεσσαλονίκη, το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, ενώ λείπει και αναφορά στο Πάρκο Υψηλής Τεχνολογίας και Έρευνας στην Περιφέρεια Ηπείρου.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική, ποιοτική και ποσοτική, μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

137. Μέτρο 16618 - Επένδυση: Βασική και εφαρμοσμένη έρευνα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση είχε ως στόχο τη «δημιουργία οντοτήτων για τη στήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας μακροπρόθεσμα και η προώθηση ενός οικοσυστήματος καινοτομίας «υπερπροηγμένης τεχνολογίας» μέσω της χρηματοδότησης διεπιστημονικών δραστηριοτήτων E&A με επιπτώσεις στη βιομηχανία». Επίσης υπογραμμιζόταν ότι η επένδυση, που θα έπρεπε να ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη του 2025 «αποτελείται από επτά υποέργα: i) παροχή οριζόντιας χρηματοδότησης για τη βασική έρευνα· ii) χρηματοδοτική στήριξη εμβληματικών ερευνητικών έργων σε διεπιστημονικούς τομείς με πρακτικές εφαρμογές για την ελληνική οικονομία· iii) χρηματοδοτική στήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας για ιατρική ακριβείας, η οποία υλοποιείται από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας· iv) παροχή χρηματοδότησης για ένα κέντρο έρευνας και ανάπτυξης μη επανδρωμένων συστημάτων με σκοπό τη στήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας σε μη επανδρωμένα αεροσκάφη· v) δημιουργία ινστιτούτου εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας για την τεχνητή νοημοσύνη, την επεξεργασία δεδομένων και την ανάπτυξη αλγορίθμων· vi) χρηματοδοτική στήριξη για τη μεταφραστική έρευνα σε τεχνολογίες βιώσιμων υλικών· vii) χρηματοδοτική στήριξη για τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκές συμπράξεις, και συγκεκριμένα στην EuroHPC (υπολογιστική υψηλών επιδόσεων) και τις βασικές ψηφιακές τεχνολογίες». εφαρμοσμένη έρευνα για την για ιατρική ακριβείας, η οποία υλοποιείται από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό ιδιωτικού δικαίου «Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας» (ΕΔΙΑ)».

Στο ορόσημο 250 προβλεπόταν φυσικά και «έκθεση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των έργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, στο ορόσημο 250 δεν γίνεται λόγος για «ολοκλήρωση όλων των υποέργων», ούτε προβλέπεται σχετική έκθεση ολοκλήρωσης, ούτε αναφέρονται πλέον 7 υποέργα, καθώς λείπουν 3 από τα 7 που αναφέρονταν στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” και συγκεκριμένα τα «χρηματοδοτική στήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας για ιατρική ακριβείας», «παροχή χρηματοδότησης για ένα κέντρο έρευνας και ανάπτυξης μη επανδρωμένων συστημάτων με σκοπό τη στήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας σε μη επανδρωμένα αεροσκάφη» και «χρηματοδοτική στήριξη για τη μεταφραστική έρευνα σε τεχνολογίες βιώσιμων υλικών». Το ορόσημο 250 προβλέπει πλέον μόνο τα εξής: «Εκτέλεση των ακόλουθων έργων: χρηματοδότηση βασικής έρευνας· εμβληματικά ερευνητικά έργα· δημιουργία ινστιτούτου εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας για την τεχνητή νοημοσύνη, την επεξεργασία δεδομένων και την ανάπτυξη αλγορίθμων· συμμετοχή σε ευρωπαϊκές

συμπράξεις υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (EuroHPC) και βασικές ψηφιακές τεχνολογίες».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου σε ένα πολύ κρίσιμο μέτρο.

138. Μέτρο 16654 - Επένδυση: TH2ORAX: Επιλέξιμο ολιστικό υβριδικό επιχειρησιακό αυτόνομο σύστημα (Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous eXemplary system)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση αφορούσε **«τη δημιουργία»**, μέχρι τα τέλη του 2025, **«ενός συστήματος πληροφόρησης «επόμενης γενιάς»**, το οποίο αναμένεται να συνδυάζει διαφορετικούς τύπους και μορφές συνεργατικών υποδομών για την ενίσχυση της λήψης αποφάσεων των θεσμικών οργάνων σε πραγματικό χρόνο. Το σύστημα αποτελείται από τεχνολογίες αιχμής, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, και είναι σχεδιασμένο με σκοπό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες ποικίλου φάσματος τελικών χρηστών σε μακροπρόθεσμη βάση. **Αναμένεται να συμβάλει στη διαχείριση των συνόρων, στην καταπολέμηση του εγκλήματος και της τρομοκρατίας, στην κυβερνοασφάλεια, στην προστασία και την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας, στην έρευνα και διάσωση και στην ανθεκτικότητα στις καταστροφές».**

Το ορόσημο 251 του μέτρου ήταν σαφές για το τι έπρεπε να γίνει μέχρι τα τέλη του 2025: **«Ολοκλήρωση του έργου TH2ORAX. Μέσω της ανάπτυξης ολιστικής πλατφόρμας που θα παρέχει ενημέρωση για την κατάσταση που επικρατεί, ολοκληρώνονται οι ικανότητες λήψης αποφάσεων για την ενίσχυση του συντονισμού και του συγχρονισμού όλων των σχετικών αρμόδιων αρχών, σε πραγματικό χρόνο και σε 24ωρη βάση 7 ημέρες την εβδομάδα, για ολόκληρη την ελληνική επικράτεια σε διεπιστημονικό και διυπουργικό επίπεδο και εκδίδεται σχετική έκθεση ολοκλήρωσης από την ΓΓΕΚ».**

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, στο ορόσημο 251 **δεν γίνεται πλέον λόγος για «ολοκλήρωση»** του έργου μέχρι τα τέλη 2025, **ούτε για σχετική έκθεση ολοκλήρωσης από την ΓΓΕΚ**. Το ορόσημο προβλέπει πλέον απλά «εκτέλεση»: **«Εκτέλεση του έργου TH2ORAX: δημιουργία πλατφόρμας ενημέρωσης για την κατάσταση που επικρατεί, ενίσχυση του συντονισμού και του συγχρονισμού των αρμόδιων αρχών, σε πραγματικό χρόνο και σε 24ωρη βάση 7 ημέρες την εβδομάδα, για την ελληνική επικράτεια».**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

139. Μέτρο 16971 - Επένδυση: Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” στόχος της επένδυσης ήταν **«η στήριξη 36 προτάσεων έργων που αξιολογήθηκαν με πολύ υψηλή βαθμολογία στο κριτήριο της «αριστείας» σε τομείς έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3), αλλά δεν χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» λόγω δημοσιονομικών περιορισμών. Η**

επένδυση στηρίζει τις επιλεγείσες προτάσεις με χρηματοδότηση και αναμένεται να προσελκύσει συγχρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα ενισχύοντας τον δεσμό μεταξύ του δημόσιου επιστημονικού τομέα και των επιχειρήσεων. Οι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση τομείς είναι: i) περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη· ii) ενέργεια· iii) τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών· iv) υγεία και φαρμακευτικά προϊόντα· v) μεταφορές και εφοδιαστική· vi) αγροδιατροφικός τομέας και βιομηχανία τροφίμων· vii) υλικά και κατασκευές· και viii) τουρισμός, πολιτισμός και δημιουργικές βιομηχανίες. Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».

Το ορόσημο 252 προέβλεπε φυσικά μέχρι τα τέλη του 2025 την «ολοκλήρωση όλων των επιλέξιμων παρεμβάσεων του μέτρου» με ταυτόχρονα ««Σφραγίδα Αριστείας» για προτάσεις αριστείας που δεν χρηματοδοτήθηκαν από τη σχετική πρόσκληση υποβολής προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020»» και «έκθεση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των έργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Το ορόσημο 252, μετά τις αναθεωρήσεις, **δεν προβλέπει πλέον «ολοκλήρωση όλων των επιλέξιμων παρεμβάσεων του μέτρου», ούτε έκθεση της ΓΓΕΤ**, αλλά απλά «εκτέλεση»: «**Εκτέλεση 36 έργων του μέτρου** που έλαβαν πολύ υψηλή βαθμολογία και θεωρούνται άριστες προτάσεις στους τομείς της εθνικής στρατηγικής έρευνας και ανάπτυξης για ευφυή εξειδίκευση 2014-2020 (RIS3), αλλά δεν χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ 2014-2020 λόγω της εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

140. Μέτρο 16622 - Επένδυση: «Σφραγίδα Αριστείας» του προγράμματος «Ορίζων 2020»: χρηματοδότηση κορυφαίων καινοτόμων επιχειρήσεων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση **αφορά «13 προτάσεις έργων από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στις οποίες έχει απονεμηθεί το σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας» του προγράμματος «Ορίζων 2020» και είναι επιλέξιμες για επιχορήγηση, αλλά δεν χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» λόγω δημοσιονομικών περιορισμών**. Η επένδυση στηρίζει τις εν λόγω προτάσεις, συμπληρώνοντας την ιδιωτική χρηματοδότηση από τους δικαιούχους. Οι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση τομείς είναι: i) περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη· ii) ενέργεια· iii) τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών· iv) υγεία και φαρμακευτικά προϊόντα· v) μεταφορές και εφοδιαστική· vi) αγροδιατροφικός τομέας και βιομηχανία τροφίμων· vii) υλικά και κατασκευές· και viii) τουρισμός, πολιτισμός και δημιουργικές βιομηχανίες. Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».

Ακόμα ένα χαρακτηριστικό της προχειρότητας με την οποία εκπονήθηκε το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” είναι το γεγονός ότι στο συγκεκριμένο μέτρο δεν υπήρχε κάποιο ορόσημο. Το **ορόσημο 346** του μέτρου προστέθηκε μεταγενέστερα σε αναθεώρηση και προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 την «**ολοκλήρωση των επιλέξιμων έργων που υλοποιήθηκαν από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στις οποίες έχει απονεμηθεί το σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας» του προγράμματος «Ορίζων 2020» και είναι επιλέξιμες για επιχορήγηση, αλλά δεν χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»** λόγω δημοσιονομικών

περιορισμών» και, φυσικά, «έκθεση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) που πιστοποιεί την ολοκλήρωση των έργων».

Τι προβλέπεται τώρα

Όπως και στο μέτρο 16971, το **ορόσημο 346** του μέτρου 16622, μετά τις αναθεωρήσεις, **δεν προβλέπει πλέον «ολοκλήρωση των επιλέξιμων έργων», ούτε έκθεση της ΓΓΕΤ, αλλά απλά «εκτέλεση»:** «Εκτέλεση 12 έργων υλοποιούμενων από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στις οποίες είχε απονεμηθεί το σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας» του προγράμματος «Ορίζων 2020», αλλά δεν είχαν χρηματοδοτηθεί λόγω δημοσιονομικών περιορισμών».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

141. Μέτρο 16621 - Μεταρρύθμιση: Εξωστρέφεια του οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας της Ελλάδας
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Τι προέβλεπε το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο πολύ ενδιαφέρον μέτρο: «Περιλαμβάνει τη **δημιουργία χωριστού οργανισμού με τίτλο ELEVATE Greece SA** ως περαιτέρω εξέλιξη της πλατφόρμας ELEVATE Greece που λειτουργεί επί του παρόντος στο πλαίσιο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας. Η ψηφιακή πύλη της πλατφόρμας ELEVATE Greece επιτρέπει σε ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις να εγγράφονται στο μητρώο και να λαμβάνουν κρατική διαπίστευση ως «νεοφυείς επιχειρήσεις», εφόσον πληρούν δύο βασικά χαρακτηριστικά: i) καινοτομία και ii) δυνατότητα κλιμάκωσης. **Ο νέος οργανισμός θα παρέχει σε διαπιστευμένες νεοφυείς επιχειρήσεις υπηρεσίες προώθησης σε παγκόσμιο επίπεδο. Στόχος είναι να επεκταθούν οι υπηρεσίες αυτές σε ολόκληρο το εθνικό οικοσύστημα καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων, των συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας, των κέντρων ικανοτήτων και των ιδιαίτερα καινοτόμων επιχειρήσεων. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις Τετάρτη, 31 Δεκεμβρίου 2025».**

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

ΙΖ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.6: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΡΙΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

142. Μέτρο 16631 - Επένδυση: Βελτίωση οδικής ασφάλειας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, η συγκεκριμένη επένδυση αφορούσε «βελτιώσεις στην ασφάλεια του οδικού δικτύου σε ολόκληρη τη χώρα

με σκοπό τη μείωση του αριθμού των τροχαίων ατυχημάτων, καλύπτοντας παρεμβάσεις σε περισσότερες από 7.000 επικίνδυνα σημεία έκτασης 2.500 χλμ. του δικτύου».

Το δε ορόσημο 259 του μέτρου προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 την «**ολοκλήρωση του έργου και επίτευξη α)** της βελτίωσης της οδικής ασφάλειας στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της οδικής ασφάλειας (ΠΕΒΟΑ) σε τουλάχιστον **7.000 επικίνδυνες τοποθεσίες· β) ήσσονος σημασίας βελτιώσεις για τα υπόλοιπα 2.500 χλμ**». Επίσης προέβλεπε «απόδειξη της ολοκλήρωσης όλων των εργασιών για την οδική ασφάλεια από ανεξάρτητο μηχανικό».

Τι προβλέπεται τώρα

Σε ακόμη ένα μέτρο και τα ορόσημά του, μετά τις αναθεωρήσεις του “Ελλάδα 2.0” **παύει να προβλέπεται η ξεκάθαρη «ολοκλήρωση» των έργων** μέχρι ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο και αντικαθίσταται από όρους όπως «εκτέλεση», «δημιουργία» κ.ο.κ. Στο συγκεκριμένο μέτρο, **το ορόσημο 259 προβλέπει πλέον τα εξής: «α) Εκτέλεση παρεμβάσεων σε τουλάχιστον 8.693 επικίνδυνες τοποθεσίες· β) Εγκατάσταση 31.938 έξυπνων στύλων φωτισμού LED**». Παρατηρεί κανείς ότι έχει αυξηθεί ο αριθμός των παρεμβάσεων σε επικίνδυνες τοποθεσίες, αλλά δεν προβλέπεται ολοκλήρωση ούτε απόδειξη ολοκλήρωσης από ανεξάρτητο μηχανικό. Επίσης η προηγούμενη πρόβλεψη για «**ήσσονος σημασίας βελτιώσεις για τα υπόλοιπα 2.500 χλμ**» έχει αντικατασταθεί με εγκατάσταση αριθμού στύλων φωτισμού LED, που δεν είναι εύκολα συγκρίσιμα μεγέθη.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μερική τουλάχιστον ποιοτική μείωση αρχικού στόχου μέτρου.

143. Μέτρο 16628 - Επένδυση: Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας E-65: Τρίκαλα – Εγνατία Οδός

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «**η επένδυση αυτή περιλαμβάνει την πλήρη κατασκευή** (κεντρικός δρόμος, δρόμοι εξυπηρέτησης/δρόμοι σύνδεσης και συμπληρωματικές εργασίες) συνολικού μήκους 70 χλμ. **του βόρειου τμήματος του αυτοκινητοδρόμου E65, και συγκεκριμένα του τμήματος Τρίκαλα Εγνατία**».

Στο ορόσημο 256 μάλιστα του μέτρου προβλεπόταν μέχρι τον Ιούνιο του 2025 η «**ολοκλήρωση του έργου, συμπεριλαμβανομένων των παρεπόμενων εργασιών (όπως όλοι οι σταθμοί διοδίων, ο φωτισμός και τα μέτρα ασφαλείας που απαιτούνται για την πιστοποίηση και τη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου)**», καθώς και ότι «**η ολοκλήρωση του 100% του έργου συνοδεύεται από έκθεση ανεξάρτητου μηχανικού, επικυρωμένη από το Υπουργείο Υποδομών**».

Τι προβλέπεται τώρα

Με τις αλλεπάλληλες αναθεωρήσεις ο χρονικός ορίζοντας του μέτρου μεταφέρθηκε στα τέλη του 2025, ενώ και εδώ **δεν γίνεται πλέον λόγος για «ολοκλήρωση»** αλλά για απλή «**εκτέλεση κατασκευαστικών εργασιών στο τμήμα Τρίκαλα – Εγνατία του Αυτοκινητοδρόμου E65 που είναι αναγκαία για τη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου**». Προφανώς και **δεν προβλέπεται** έκθεση ολοκλήρωσης από ανεξάρτητο μηχανικό.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

144. Μέτρο 16630 - Επένδυση: Βόρειος οδικός άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η επένδυση αποτελείται από τρία υποέργα. **Το υποέργο 1 περιλαμβάνει το τμήμα Χανίων Ηρακλείου**, έναν αυτοκινητόδρομο με διόδια μήκους περίπου 163 χλμ. ο οποίος **θα κατασκευαστεί και θα λειτουργεί βάσει σύμβασης παραχώρησης**. Το εν λόγω μέτρο θα χρηματοδοτήσει ορισμένα ειδικά προκαθορισμένα έργα, όπως οι παρακαμπτήριες οδοί Χανίων, Ηρακλείου και Ρεθύμνου, γέφυρες, κόμβοι και υπόγεια έργα. **Το υποέργο 2 περιλαμβάνει το τμήμα Χερσόνησος–Νεάπολη** μήκους περίπου 22,5 χλμ. που **θα κατασκευαστεί βάσει συμφωνίας σύμπραξης** δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και **το υποέργο 3 περιλαμβάνει το τμήμα Νεάπολη–Άγιος Νικόλαος** μήκους περίπου 14 χλμ. που θα κατασκευαστεί ως **δημόσιο έργο**».

Στο ορόσημο 262 προβλέπονταν μάλιστα τα εξής για μέχρι τέλος 2025: «**Το υποέργο 2: (Χερσόνησος–Νεάπολη) και το υποέργο 3: (Νεάπολη–Άγιος Νικόλαος) ολοκληρώθηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία. Όσον αφορά το υποέργο 1 (Χανιά–Ηράκλειο), θα έχουν ολοκληρωθεί οι ακόλουθες εργασίες** που αντιστοιχούν στο 15 % του κόστους του έργου: 1. Ολοκλήρωση εργασιών πολιτικού μηχανικού για τις υφιστάμενες παρακαμπτήριες οδούς Χανίων, Ηρακλείου και Ρεθύμνου. 2. Ολοκλήρωση των εργασιών πολιτικού μηχανικού για το τμήμα Βρύσες Ατσιπόπουλο, μήκους 21,9 χλμ. που περιλαμβάνει 2 κόμβους. Συνολικό μήκος γεφυρών: 2036 m Συνολικό μήκος των υπόγειων εργασιών (εκσκαφές, θεμελίωση, αποστράγγιση, διάνοιξη οχετών, χωματουργικές και βοηθητικές εργασίες): 10 215 m 3. Ολοκλήρωση των εργασιών πολιτικού μηχανικού για το τμήμα Αμαρίου–Σκαλέτα, μήκους 12,4 χλμ. που περιλαμβάνει 1 κόμβο. Συνολικό μήκος γεφυρών: 710 μ. Συνολικό μήκος των υπόγειων εργασιών (εκσκαφές, θεμελίωση, αποστράγγιση, διάνοιξη οχετών, χωματουργικές και βοηθητικές εργασίες): 4230 m». Προβλεπόταν επίσης βέβαια η «**ολοκλήρωση του 100% της αξίας των εργασιών με πιστοποίηση ανεξάρτητου μηχανικού**. Το πιστοποιητικό ολοκλήρωσης θα φέρει έγκριση του Υπουργείου Υποδομών».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, προφανώς και δεν προβλέπεται πλέον, ούτε εδώ, **καμία ολοκλήρωση εργασιών**. Αντίθετα, τα ορόσημα του μέτρου προβλέπουν πια τα εξής για τα 3 υποέργα μέχρι τα τέλη του 2025:

α) Για το υποέργο 2 (Χερσόνησος–Νεάπολη), αντί για ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία που προβλέπονταν αρχικά στο ορόσημο 262, τώρα προβλέπεται στο ορόσημο 262α η «**εκτέλεση των ακόλουθων εργασιών: α) όλων των σχεδίων και των ερευνών του υποέργου, β) Φάση Α και Β' των εργασιών εκσκαφής και προσωρινής υποστήριξης των σηράγγων T1 και T2, γ) γέφυρα C6**».

β) Για το υποέργο 3 (Νεάπολη–Άγιος Νικόλαος), αντί για ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία που προβλέπονταν αρχικά στο ορόσημο 262, τώρα προβλέπεται στο ορόσημο 262 η «**κατασκευή του τμήματος από το τέρμα της περιφερειακής οδού Νεάπολης έως την αρχή της περιφερειακής οδού Αγίου Νικολάου**».

γ) Και για το υποέργο 1 (Χανιά – Ηράκλειο), αντί για ολοκλήρωση εργασιών που αντιστοιχούν στο 15% του κόστους του έργου και προβλέπονταν αρχικά στο ορόσημο 262, τώρα προβλέπεται στο ορόσημο 262 απλά η «**εκτέλεση των ακόλουθων εργασιών: 1. Όλες**

οι εργασίες στις υφιστάμενες παρακαμπτήριες οδούς εκτός των ηλεκτρομηχανικών εγκαταστάσεων (όπως στύλοι φωτισμού αυτοκινητοδρόμων, ανακλαστικές πινακίδες σήμανσης, καλώδια τροφοδοσίας) ως εξής: α) παρακαμπτήρια οδός Χανίων (1Υ, 2Υ), μήκος τμημάτων: 8,0 km, β) παρακαμπτήρια οδός Ρεθύμνου (10Υ, 11Υ), μήκος τμημάτων: 6,8 km και γ) παρακαμπτήρια οδός Ηρακλείου (23Υ), μήκος τμήματος: 8,5 km. Τα έργα της Γεωγραφικής Ενότητας 23Υ δεν περιλαμβάνουν την κατασκευή της σήραγγας Κακού Όρους. 2. Εργασίες εκσκαφής και προσωρινής υποστήριξης συνολικού μήκους 600 m στη σήραγγα Τ1 (Τμήμα Σούδα — Βρύσες, υποτμήμα 4Ν, κόμβος Πλατανίου — ανατολικός κόμβος Απτέρων). 3. Παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας σε 280 τοποθεσίες».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική και ποσοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

145. Μέτρο 16960 - Επένδυση: Έξυπνες περιβαλλοντικές και πολιτιστικές υποδομές

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο έργο «περιλαμβάνει ψηφιακά έργα στους τομείς του περιβάλλοντος και του πολιτισμού». Στο ορόσημο 275 προβλεπόταν η ολοκλήρωση όλων των υποέργων μέχρι τα τέλη του 2025 και συγκεκριμένα: «Ολοκλήρωση όλων των υποέργων: 1. Πληροφοριακό σύστημα οριοθέτησης υδατορευμάτων με σκοπό να συνεισφέρει στην προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας· 2. Ψηφιακή τράπεζα για συναλλαγές αναλογίας κτιρίου οικοπέδου· 3. Ενιαίος ψηφιακός χάρτης· 4. Ψηφιακή δράση για τη μέτρηση και την παρακολούθηση των ατμοσφαιρικών ρύπων και της θαλάσσιας ρύπανσης με σκοπό τη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και των ψηφιακών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα· και 5. Έξυπνες υποδομές και δημιουργία διαδραστικών ψηφιακών υπηρεσιών και παραγωγής ψηφιακού περιεχομένου για την προώθηση πολιτιστικών εκθεμάτων με επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα στα μουσεία». Προβλεπόταν επίσης πως «η ολοκλήρωση των έργων θα συνοδεύεται από έκθεση ανεξάρτητου μηχανικού, επικυρωμένη από το Υπουργείο Υποδομών».

Τι προβλέπεται τώρα

Σε ακόμα ένα μέτρο η προβλεπόμενη αρχικά ολοκλήρωση έργων με ταυτόχρονη έκθεση πιστοποίησης ολοκλήρωσης εγκαταλείπεται μετά τις πρόσφατες αναθεωρήσεις. Στο συγκεκριμένο μέτρο το ορόσημο 275 προβλέπει πλέον τα εξής μέχρι τα τέλη 2025: «Παράδοση: — πληροφοριακού συστήματος οριοθέτησης υδατορευμάτων που συμβάλλει στην προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας· — ενιαίου ψηφιακού χάρτη· — εξοπλισμού για την παρακολούθηση της ατμοσφαιρικής και της θαλάσσιας ρύπανσης· — υποδομών και ψηφιακών υπηρεσιών για μουσεία· — πληροφοριακού συστήματος για τον εντοπισμό παράνομων κτιρίων και κατασκευών».

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού σχεδιασμού, αν και εδώ μειώνονται τα ποιοτικά στοιχεία διασφάλισης ολοκλήρωσης των έργων.

146. Μέτρο 16999 - Επένδυση: Αποκατάσταση της προσβασιμότητας μετά τις καταστροφικές επιπτώσεις από τις κακοκαιρίες «DANIEL» και «ELIAS»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Το ορόσημο εντάχθηκε στο “Ελλάδα 2.0” στα τέλη του 2023. Σύμφωνα με την αρχική περιγραφή του μέτρου «η επένδυση αυτή περιλαμβάνει την αποκατάσταση των ζημιών στο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο και τα συνοδευτικά τεχνικά έργα στις περιοχές που επλήγησαν από την κακοκαιρία «DANIEL»... αποτελείται από δύο υποέργα:

1. Αποκατάσταση οδικού δικτύου. Παρεμβάσεις αποκατάστασης σε 200 σημεία σε μήκος 2.100 χλμ. του περιφερειακού οδικού δικτύου στους νομούς Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων, Καρδίτσας, Φθιώτιδας και Εύβοιας, οι οποίες θα περιλαμβάνουν συνοδευτικά τεχνικά έργα σε γέφυρες που έχουν υποστεί ζημιές και πρέπει να επισκευαστούν.

2. Αποκατάσταση σιδηροδρομικού δικτύου. Αποκατάσταση του σιδηροδρομικού δικτύου στα τμήματα Δομοκού-Ραψάνης του κεντρικού άξονα Αθήνας-Θεσσαλονίκης και στους τρεις κάθετους άξονες (Λάρισα-Βόλος, Παλαιοφάρσαλος-Καλαμπάκα και γραμμή Πηλίου), συμπεριλαμβανομένης της επισκευής των κατεστραμμένων σιδηροδρομικών γραμμών, καθώς και συνοδευτικά τεχνικά έργα σε γέφυρες και σήραγγες που έχουν υποστεί ζημιές, επισκευή και αποκατάσταση σιδηροδρομικών σταθμών, εξοπλισμού διασταυρώσεων και σηματοδότησης».

Για όλα τα έργα προβλέπονταν «ολοκλήρωση» (ορόσημα 349, 350) μέχρι τα τέλη του 2025, με «έκθεση ολοκλήρωσης ανεξάρτητου μηχανικού, επικυρωμένης από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις...

α) Το ορόσημο 349, αντί για ολοκλήρωση έργων αποκατάστασης σε 200 σημεία σε μήκος 2.100 χλμ. του περιφερειακού οδικού δικτύου, προβλέπει πλέον μέχρι τα τέλη 2025 «εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης σε 129 τοποθεσίες του οδικού δικτύου στις περιοχές που επλήγησαν από τις κακοκαιρίες «DANIEL» και «ELIAS»».

β) Το ορόσημο 350, αντί για ολοκλήρωση της αποκατάστασης του σιδηροδρομικού δικτύου στα τμήματα Δομοκού-Ραψάνης και στους τρεις κάθετους άξονες (Λάρισα-Βόλος, Παλαιοφάρσαλος-Καλαμπάκα και γραμμή Πηλίου), προβλέπει πλέον μέχρι τα τέλη 2025 «εργασίες αποκατάστασης σε τμήματα του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου, και συγκεκριμένα: - στα τμήματα από τον Δομοκό έως την Κραννώνα του κύριου άξονα Αθήνας Θεσσαλονίκης - στα τμήματα από το τέρμα του σταθμού Λάρισας έως την αρχή του σταθμού Λατομείο (εκτός από δευτερεύουσες γραμμές σε ενδιάμεσους σταθμούς, παράπλευρες οδούς και συστήματα διαμήκους αποστράγγισης) του άξονα Λάρισας-Βόλου - στο τμήμα Παλαιοφάρσαλος Καλαμπάκα, και - στη γραμμή Πηλίου».

Παρατηρείται δηλαδή μείωση και στα σημεία των παρεμβάσεων στο οδικό δίκτυο που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ και στα τμήματα που αφορούν την αποκατάσταση του σιδηροδρομικού δικτύου (πχ Δομοκός – Κραννώνα αντί για Δομοκός – Ραψάνη).

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική και ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

147. Μέτρο 16954 - Επένδυση: Παρεμβάσεις για την αναβάθμιση και αναδιάταξη του συστήματος και των υποδομών του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, η συγκεκριμένη επένδυση περιελάμβανε «**παρεμβάσεις αναβάθμισης και διασφάλισης της ομαλής και ασφαλούς λειτουργίας του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου**, όπως έργα για την αναβάθμιση της υφιστάμενης σιδηροδρομικής υποδομής ανωδομής, ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, σηματοδότηση, τηλεπικοινωνίες, ηλεκτροδότηση και άλλες δραστηριότητες. **Η επένδυση χωρίζεται σε τρία υποέργα: 1) Κεντρικός άξονας δικτύου (Κεντρική Ελλάδα Πειραιάς – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – βόρεια σύνορα) 2) Άξονας Μακεδονίας – Θράκης (Βόρεια Ελλάδα) 3) Άξονας Αεροδρόμιο Αθήνας – Κιάτο (Αττική και Πελοπόννησος)**».

Η ολοκλήρωση των παρεμβάσεων στο σιδηροδρομικό δίκτυο προβλεπόταν για τα τέλη του 2025 με «πιστοποίηση από τον ΟΣΕ ότι έχουν υλοποιηθεί και έχουν παραληφθεί τα σχετικά στοιχεία» (ορόσημο 270).

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”. Ό,τι είχε δρομολογηθεί στο πλαίσιο αυτού του μέτρου μεταφέρθηκε στο μέτρο 16959.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

148. Μέτρο 16892 - Επένδυση: Αναβάθμιση του προαστιακού σιδηροδρόμου στη Δυτική Αττική

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «**η εν λόγω επένδυση συνεπάγεται την κατασκευή νέας γραμμής προαστιακού σιδηροδρόμου μήκους 36 χλμ. στα δυτικά της Αθήνας, από τα Άνω Λιόσια μέχρι τα Μέγαρα**».

Στο ορόσημο 270 προβλεπόταν μάλιστα μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση του προαστιακού σιδηροδρόμου Δυτικής Αττικής από τα Άνω Λιόσια μέχρι τα Μέγαρα**» με «**έκθεση πιστοποίησης του ΟΣΕ** ότι το έργο έχει ολοκληρωθεί και παραδοθεί».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις το ορόσημο 270, **αντί για ολοκλήρωση του έργου μέχρι τα τέλη του 2025 προβλέπει πια «κατασκευή έργων υποδομής και υπερκατασκευής, ηλεκτροδότηση, συστήματα σηματοδότησης και τηλεπικοινωνιών (εξαιρουμένου του Συστήματος Πληροφόρησης Επιβατών), στο τμήμα του προαστιακού σιδηροδρόμου Δυτικής Αττικής από τα Άνω Λιόσια έως την έναρξη του τμήματος στα ΕΛΠΕ Ελευσίνας και από το τέλος του τμήματος ΕΛΠΕ Ελευσίνας έως τον νέο σταθμό Μεγάρων**». Δεν προβλέπεται φυσικά καμία έκθεση πιστοποίησης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

149. Μέτρο 16833 - Επένδυση: Εφαρμογή των εργασιών αποκατάστασης της συμμόρφωσης με τον EASA (αργότερα ο τίτλος έγινε «Εφαρμογή των εργασιών ασφάλειας αερολιμένων»)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο περιελάμβανε «την **αναβάθμιση 13 περιφερειακών αεροδρομίων** για την αντιμετώπιση αποκλίσεων και/ή της μη συμμόρφωσης στο πλαίσιο των νέων προδιαγραφών πιστοποίησης του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA), που συνιστούν συμβατική υποχρέωση του κράτους».

Το ορόσημο 269 του μέτρου προέβλεπε μέχρι τον Ιούνιο του 2025 την «**ολοκλήρωση όλων των εργασιών αποκατάστασης στους 13 αερολιμένες και πιστοποίηση από τον EASA**».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις το **ορόσημο 269, αντί για «ολοκλήρωση όλων των εργασιών αποκατάστασης στους 13 αερολιμένες και πιστοποίηση από τον EASA»** μέχρι τον Ιούνιο του 2025, προβλέπει πλέον τα εξής επί λέξει μέχρι τα τέλη 2025: «**Ανάκληση 169 εγγράφων αποδοχής απόκλισης και δράσης (DAAD) από 13 αερολιμένες μέσω αποφάσεις της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)**». **Δεν προβλέπεται πιστοποίηση από τον EASA.**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

150. Μέτρο 16949 - Επένδυση: Έξυπνες γέφυρες

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” ο στόχος της συγκεκριμένης επένδυσης είναι να «**εξοπλίσει τις γέφυρες με ειδικά συστήματα μέτρησης φορτίου και αισθητήρες ή οπτικές ίνες που μετρούν τη μετατόπιση των γεφυρών σε πραγματικό χρόνο. Οι πληροφορίες αυτές θα καταγράφονται και θα υποβάλλονται σε επεξεργασία με ειδικούς αλγόριθμους με σκοπό την αξιολόγηση της δομικής ευπάθειας των γεφυρών. Στόχος της εν λόγω επένδυσης είναι η βελτίωση του επιπέδου ασφαλείας των γεφυρών και η πρόληψη ατυχημάτων που οφείλονται είτε στη διέλευση βαρέων οχημάτων είτε σε κινδύνους της κλιματικής αλλαγής**».

Η «**ολοκλήρωση του έργου των έξυπνων γεφυρών για την παροχή πληροφοριών για την προληπτική συντήρηση γεφυρών σε διάφορες περιοχές**» προβλεπόταν για τα τέλη του 2025 με σχετική «**έκθεση ολοκλήρωσης ανεξάρτητου μηχανικού, επικυρωμένης από το Υπουργείο Υποδομών**» (ορόσημο 272).

Τι προβλέπεται τώρα

Με την τελευταία αναθεώρηση συγκεκριμενοποιήθηκε στο κείμενο του “Ελλάδα 2.0” ο αριθμός των γεφυρών που αφορά το μέτρο και η φύση των έργων. **Αντί για ολοκλήρωση του έργου των έξυπνων γεφυρών μέχρι τα τέλη του 2025 με έκθεση ολοκλήρωσης ανεξάρτητου μηχανικού, τα ορόσημα πλέον προβλέπουν «εκτέλεση της πρώτης φάσης του έργου των έξυπνων γεφυρών για την παροχή πληροφοριών για την προληπτική συντήρηση 225 γεφυρών σε διάφορες περιοχές της χώρας» (ορόσημο 272), «εκτέλεση της δεύτερης φάσης του έργου για τις έξυπνες γέφυρες που προβλέπει τον εξοπλισμό 234 γεφυρών με ασύρματους αισθητήρες που τροφοδοτούνται από ηλιακούς συλλέκτες» (ορόσημο 272α) και «εκτέλεση της τρίτης φάσης του έργου έξυπνων γεφυρών με το οποίο εξοπλίζονται i) 19 γέφυρες με ειδικά συστήματα μέτρησης φορτίου και αισθητήρες ή οπτικές ίνες που θα μετρούν τη**

μετατόπιση των γεφυρών σε πραγματικό χρόνο, και ii) 117 γέφυρες με ασύρματους αισθητήρες που θα τροφοδοτούνται από ηλιακούς συλλέκτες».

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το μέτρο παρέμεινε εντός του αρχικού του στόχου.

151. Μέτρο 16950 - Επένδυση: Ηλεκτρονικά διόδια

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο αφορά «την ανάπτυξη ενός αξιόπιστου, οικονομικού και φιλικού στους χρήστες διαλειτουργικού συστήματος ηλεκτρονικών διοδίων στην Ελλάδα. **Διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα διαφορετικών επιλογών για αυτόματες ηλεκτρονικές πληρωμές, έναν δίκαιο και διαφανή μηχανισμό χρέωσης διοδίων**, βελτιωμένη ροή οχημάτων και θέτει τα θεμέλια για ενισχυμένες υπηρεσίες και διαλειτουργικότητα με άλλες ευρωπαϊκές χώρες». Η υλοποίηση της επένδυσης είχε προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το συγκεκριμένο μέτρο έχει διαγραφεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

152. Μέτρο 16959 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το **ορόσημο 274** στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλέπονταν τα εξής μέχρι τα τέλη 2025: **«Ολοκλήρωση του έργου ψηφιοποίησης του ΟΣΕ: 1. Σύστημα διαχείρισης εισιτηρίων και τηλεματικής, με τουλάχιστον το 60 % των επιβατών να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά εισιτήρια 2. Υποδομές έξυπνων σταθμών 3. Υπηρεσίες πελατειακής εμπειρίας 4. Εφαρμογή και λειτουργία του δικτύου τηλεπικοινωνιών για το διαδίκτυο υψηλών ταχυτήτων σε τρένα και σταθμούς 5. Σύστημα τηλεματικής οχημάτων του ΟΣΕ Υπηρεσίες εγκατάστασης και 6. Υπηρεσίες κατάρτισης».**

Προβλεπόταν μάλιστα και έκθεση ολοκλήρωσης των έργων από τον ΟΣΕ.

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, το ορόσημο 274 δεν προβλέπει πλέον και εδώ «ολοκλήρωση του έργου» και σχετική έκθεση ολοκλήρωσης αλλά **«παροχή των ακόλουθων ψηφιακών έργων, συστημάτων, εξοπλισμού και υπηρεσιών: 1. Σύστημα διαχείρισης εισιτηρίων και τηλεματικής 2. Υποδομές έξυπνων σταθμών 3. Υπηρεσίες πελατειακής εμπειρίας 4. Εφαρμογή και λειτουργία του δικτύου τηλεπικοινωνιών για το διαδίκτυο υψηλών ταχυτήτων σε τρένα και σταθμούς 5. Σύστημα τηλεματικής οχημάτων και υπηρεσίες εγκατάστασης των Σιδηροδρόμων Ελλάδος 6. Υπηρεσίες κατάρτισης και 7. Υποδομές ασφάλειας δέκα σιδηροδρομικών σηράγγων με τη χρήση έξυπνων συστημάτων».**

Η αναφορά στο σημείο 7 είναι κατάλοιπο από το μέτρο 16954 που καταργήθηκε.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

153. Μέτρο 16937 - Μεταρρύθμιση: Ψηφιακό ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης χαρτοφυλακίου τεχνικών έργων και περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0”, με το συγκεκριμένο μέτρο **«εισάγεται ένα υπερσύγχρονο πληροφοριακό σύστημα** διαχείρισης χαρτοφυλακίου με σκοπό την παροχή στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ενός εργαλείου παρακολούθησης, διαχείρισης και διοίκησης του χαρτοφυλακίου τεχνικών έργων και περιουσιακών στοιχείων του. Το σύστημα παρέχει ακριβείς πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τα παραδοτέα, το κόστος και το χρονοδιάγραμμα σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των εκτελούμενων εργασιών. Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.»

Στο ορόσημο 276 προβλεπόταν **«ολοκλήρωση του συστήματος διαχείρισης χαρτοφυλακίου για το Υπουργείο Υποδομών»** και **«παροχή προηγμένου συστήματος διαχείρισης χαρτοφυλακίου για το Υπουργείο Υποδομών»** με **«έκθεση ολοκλήρωσης του Υπουργείου»** μέχρι τα τέλη του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι από την περιγραφή και το ορόσημο του μέτρου έχουν διαγραφεί όροι όπως «υπερσύγχρονο» ή «προηγμένο» πληροφοριακό σύστημα. Το ορόσημο 276 αναφέρει πλέον απλά **«παροχή συστήματος διαχείρισης χαρτοφυλακίου»** και όχι «ολοκλήρωση», ενώ φυσικά δεν γίνεται αναφορά σε έκθεση ολοκλήρωσης από την πλευρά του Υπουργείου.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση αρχικού στόχου και στο συγκεκριμένο μέτρο.

154. Μέτρο 16786 - Μεταρρύθμιση: Απλούστευση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το εν λόγω μέτρο **«συνεπάγεται την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών που παρέχει το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στο πλαίσιο της μείωσης του διοικητικού φόρτου και της απλούστευσης των διαδικασιών στον δημόσιο τομέα. Περιλαμβάνει α) την έκδοση, αντικατάσταση και ανανέωση αδειών οδήγησης, β) τις διαδικασίες που αφορούν τη μεταβίβαση οχημάτων, γ) την έκδοση αδειών και πινακίδων κυκλοφορίας και δ) τις εξετάσεις άδειας οδήγησης».**

Στο ορόσημο 277 προβλεπόταν η **«έναρξη ισχύος του νέου επιχειρησιακού μοντέλου για την εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού και της απλούστευσης των διαδικασιών»** με σχετική **«έκθεση ολοκλήρωσης του Υπουργείου Υποδομών»** μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Με τις αναθεωρήσεις η υλοποίηση του συγκεκριμένου μέτρου μετατοπίστηκε νωρίτερα χρονικά, αν και δεν προβλέπεται έκθεση ολοκλήρωσης του Υπουργείου Υποδομών.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου το συγκεκριμένο μέτρο.

155. Μέτρο 16715 - Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση της απασχόλησης στον πολιτιστικό τομέα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στόχος του συγκεκριμένου μέτρου ήταν να θεσπιστεί «νομοθεσία απασχόλησης και κοινωνικής ασφάλισης για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα με σκοπό την αύξηση του ποσοστού δηλωμένης εργασίας στον τομέα και τη στήριξη των επαγγελματιών του κλάδου, καθώς και την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας τους». Ορίζοντας υλοποίησης της θέσπισης νομοθεσίας, «συμπεριλαμβανομένου του ορισμού του καθεστώτος των «επαγγελματιών στον δημιουργικό ή πολιτιστικό κλάδο» και των αναλογικών φορολογικών κινήτρων και κινήτρων κοινωνικής ασφάλισης», ήταν το τρίτο τρίμηνο του 2022 (ορόσημο 278).

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπήρξαν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο από τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου το συγκεκριμένο μέτρο.

156. Μέτρο 16293 - Επένδυση: Ο πολιτισμός ως κινητήριος μοχλός ανάπτυξης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Προσέξτε πόσα πράγματα προέβλεπε αρχικά το **ορόσημο 283**, όπως συμπληρώθηκε με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023, μέχρι τα τέλη του 2025: «**Ολοκλήρωση του έργου «Ο πολιτισμός ως κινητήριος μοχλός ανάπτυξης»**, οριστικοποίηση όλων των σχετικών υποέργων:

- **παροχή στήριξης για την υλοποίηση πιλοτικών έργων στο πλαίσιο επιλεγμένων περιφερειακών στρατηγικών του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, αναβάθμιση των υποδομών των πολιτιστικών χώρων, παροχή εργαστηρίων για επαγγελματίες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα·**
- **παροχή στήριξης σε τοπικά οικοσυστήματα χειροτεχνίας**, μέσω βελτιώσεων των υποδομών, παροχής προγραμμάτων κατάρτισης, καθώς και της χαρτογράφησης και ανάπτυξης μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για τη χειροτεχνία ανά περιφέρεια·
- **επέκταση της χρήσης των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων ως χώρων εκδηλώσεων**, με την αναβάθμιση επιλεγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και τη βελτίωση των ψηφιακών υποδομών τους·
- **προώθηση της κινηματογραφικής βιομηχανίας** με την παροχή οικονομικής στήριξης για την παραγωγή επιλεγμένων ελληνικών ταινιών·
- **ενίσχυση του ελληνικού πολιτιστικού σήματος και των εξαγωγών**, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη του ψηφιακού υλικού και την προώθηση της πλατφόρμας του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού και όλων των σχετικών επιμέρους πλατφορμών, με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για τη συμμετοχή και την προώθηση των ελληνικών παραγωγών στο εξωτερικό».

Προβλέπονταν επίσης «**εκθέσεις ολοκλήρωσης όλων των υποέργων**, οι οποίες περιλαμβάνουν παραστατικά πληρωμής και αποτελέσματα των ελέγχων των επενδύσεων, και πιστοποίηση από τους δικαιούχους για την ολοκλήρωση της επένδυσης».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, το ορόσημο 283 προβλέπει πλέον μόνο τα εξής: «i) Δημιουργία γενικών πολιτιστικών σχεδίων για πόλεις σε 5 περιφέρειες· ii) εκτέλεση παρεμβάσεων υποδομών σε 11 περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων παρεμβάσεων ψηφιακών υποδομών σε 5 από αυτές· iii) δημιουργία εθνικής στρατηγικής για τη χειροτεχνία για όλες τις περιφέρειες· iv) επενδύσεις στην παραγωγή επιλεγμένων ελληνικών ταινιών· v) δημιουργία ψηφιακού υλικού και επιγραμμική διάθεση της πλατφόρμας του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού».

Δεν προβλέπονται επίσης πλέον «**εκθέσεις ολοκλήρωσης όλων των υποέργων**, οι οποίες περιλαμβάνουν παραστατικά πληρωμής και αποτελέσματα των ελέγχων των επενδύσεων, και πιστοποίηση από τους δικαιούχους για την ολοκλήρωση της επένδυσης».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

157. Μέτρο 16486 - Επένδυση: Μουσείο εναλίων αρχαιοτήτων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «με την εν λόγω επένδυση θα αποκατασταθεί με ενεργειακά αποδοτική ανακαίνιση ένα εμβληματικό βιομηχανικό κτίριο στον Πειραιά και θα λειτουργήσει εκ νέου ως μουσείο εναλίων αρχαιοτήτων».

Στο ορόσημο 287 προβλεπόταν **μέχρι τα τέλη του 2025** η «**ολοκλήρωση του μουσείου εναλίων αρχαιοτήτων**: 1α) ολοκλήρωση των εργασιών ενεργειακής απόδοσης και 1β) διοργάνωση μόνιμης έκθεσης που δημιουργεί σημαντική προστιθέμενη αξία για τον τουρισμό και τον πολιτισμό του Πειραιά και της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας». Προβλεπόταν επίσης «**έκθεση ολοκλήρωσης**, η οποία περιλαμβάνει: 1α) πιστοποίηση ολοκλήρωσης της επένδυσης· και 1β) πιστοποίηση των εργασιών στον μόνιμο εκθεσιακό χώρο, των εργασιών συντήρησης και της τεκμηρίωσης και των δημοσιεύσεων που υποστηρίζουν την έκθεση».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 287 προβλέπει πλέον μόνο το εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «**Εκτέλεση κατασκευαστικών εργασιών** έκτασης 25 912 τετραγωνικών μέτρων».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

158. Μέτρο 16735 - Επένδυση: Αξιοποίηση της τέχνης ως συνταγογραφούμενης θεραπείας για την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και ενεργοποίηση της «Ασημένιας Οικονομίας»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο “Ελλάδα 2.0” «στόχος της επένδυσης είναι **να προσελκύσει επισκέπτες ηλικίας άνω των 65 ετών, καθώς και επισκέπτες με αναπηρίες** σε πολιτιστικούς χώρους, όπως μουσεία, θέατρα, φεστιβάλ, αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, **βελτιώνοντας τη φυσική πρόσβαση** στους χώρους αυτούς **και αναπτύσσοντας συστήματα ξεναγήσεων** με ακουστικά και οπτικά βοηθήματα. Η επένδυση θα εναρμονίζεται απολύτως με την ήδη δρομολογημένη ελληνική στρατηγική για τα άτομα με αναπηρίες. Επιπλέον, η επένδυση θα προωθήσει **προγράμματα για την τέχνη ως συνταγογραφούμενη θεραπεία**, όπως περιγράφονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας».

Το ορόσημο 289 προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 **«ολοκλήρωση βελτιώσεων των υποδομών σε επιλεγμένους χώρους, με στόχο τη βελτίωση της φυσικής πρόσβασης και την παροχή συστημάτων ξεναγήσεων με ακουστικά και οπτικά βοηθήματα σε πολιτιστικούς χώρους, όπως μουσεία, θέατρα, φεστιβάλ, αρχαιολογικούς χώρους· και ολοκλήρωση της ανάπτυξης ψηφιακής πύλης για επισκέπτες με αναπηρία. Ολοκλήρωση του έργου της τέχνης ως συνταγογραφούμενης θεραπείας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης παρεμβάσεων που χρησιμοποιούν τις τέχνες και τον πολιτισμό για την ενίσχυση της ανάκαμψης από ζητήματα ψυχικής υγείας, με την παροχή προγραμμάτων κατάρτισης και εργαστηρίων για επαγγελματίες του τομέα»**. Προβλεπόταν επίσης φυσικά και **«έκθεση ολοκλήρωσης, η οποία περιλαμβάνει πιστοποίηση από τους δικαιούχους για την ολοκλήρωση της επένδυσης»**.

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις, το άρθρο 289 προβλέπει πλέον μέχρι τα τέλη 2025 όχι «ολοκλήρωση» αλλά απλά **«εκτέλεση εργασιών υποδομών για τη βελτίωση της φυσικής πρόσβασης και ακουστικά και οπτικά βοηθήματα σε πολιτιστικούς χώρους· Εκτέλεση προγράμματος για την τέχνη ως συνταγογραφούμενη θεραπεία, παροχή 100 εργαστηρίων»**. Προφανώς δεν προβλέπεται έκθεση ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

159. Μέτρο 16536 - Επένδυση: Αναβάθμιση υποδομών, ανανέωση εξοπλισμού και αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από καταστήματα του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων — καταστήματα πρώην ΤΑΠΑ (επιτόπου και ηλεκτρονικά)
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η συγκεκριμένη επένδυση περιλαμβάνει μέτρα ενεργειακής απόδοσης, ανακαινίσεις, κατασκευή καταστημάτων και εργαστηρίων και παροχή εξοπλισμού για τα φυσικά και ηλεκτρονικά καταστήματα και αναβαθμίσεις της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχει ο Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), ο οποίος θα εισπράττει τα έσοδα από αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς χώρους, μνημεία και αρχαιολογικά μουσεία στην Ελλάδα και θα διαχειρίζεται τους πόρους αυτούς για την υποστήριξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας».

Στο ορόσημο 284 προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 «βελτίωση των λειτουργιών του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακά αποδοτικών ανακαινίσεων, της κατασκευής και αναβάθμισης των υποδομών και της παροχής εξοπλισμού για τα φυσικά και ηλεκτρονικά καταστήματα και των αναβαθμίσεων της ποιότητας των υπηρεσιών» με **«εκθέσεις ολοκλήρωσης, οι οποίες περιλαμβάνουν**

παραστατικά πληρωμής και αποτελέσματα των ελέγχων των επενδύσεων, και πιστοποίηση από τους δικαιούχους για την ολοκλήρωση της επένδυσης»

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις το ορόσημο 284 προβλέπει μέχρι τα τέλη του 2025 «αναβάθμιση των λειτουργιών του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων: ενεργειακά αποδοτικές ανακαινίσεις, κατασκευή και αναβάθμιση των υποδομών και του εξοπλισμού για τα φυσικά και ηλεκτρονικά καταστήματα και απόκτηση ενός βιομηχανικού κτιριακού συμπλέγματος που θα χρησιμοποιηθεί για τη στέγαση των εγκαταστάσεων του ΟΔΑΠ». Δεν προβλέπονται εκθέσεις ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

160. Μέτρο 16970 - Επένδυση: Πολιτιστικές και φυσικές διαδρομές

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η συγκεκριμένη επένδυση συνίσταται στη **βελτίωση της προσβασιμότητας περίπου 30 σημαντικών χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς και/ή περιοχές φυσικού κάλλους**, με την αναβάθμιση των ζεύξεων πρόσβασης που συνδέουν τους χώρους με το πλησιέστερο δίκτυο αυτοκινητοδρόμων και την αναβάθμιση του τοπίου και των εγκαταστάσεων μπροστά από τις εισόδους, την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών που θα παρέχουν πληροφορίες και υπηρεσίες σε σχέση με την πολιτιστική κληρονομιά και τις φυσικές περιοχές, **καθώς και δραστηριότητες κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων για τις ΜΜΕ στις περιφέρειες** στις οποίες θα αναπτυχθεί το έργο».

Στο ορόσημο 282 προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «ολοκλήρωση των πολιτιστικών και φυσικών διαδρομών: επενδύσεις σε φυσικές υποδομές τουλάχιστον 28 μνημείων και εγκατάσταση υποδομών δικτύου 5G κατά μήκος διαδρομών ιδιαίτερου φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος για τουρίστες, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου και πιστοποίησης των παρόχων τοπικών αγαθών και υπηρεσιών».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο διαγράφηκε από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

161. Μέτρο 16433 - Επένδυση: Προστασία πολιτιστικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων από την κλιματική αλλαγή

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό “Ελλάδα 2.0” «η συγκεκριμένη επένδυση περιλαμβάνει την ανάπτυξη σχεδίων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή για χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς». **Στο ορόσημο 290** προβλεπόταν **μέχρι τα τέλη του 2025 «η ολοκλήρωση της προστασίας των πολιτιστικών μνημείων από την κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης σχεδίων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή**

για χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, υποστηρίζοντας έτσι τη συμβολή των χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς στην οικονομική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των χωρικών και χρονικών αξιολογήσεων των κλιματικών κινδύνων και του προσδιορισμού των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς». Προβλεπόταν επίσης «**έκθεση ολοκλήρωσης**, η οποία περιλαμβάνει αντίγραφα σχεδίων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, παραστατικά πληρωμών και αποτελέσματα των ελέγχων της πιστοποίησης των επενδύσεων για την ολοκλήρωση των επενδύσεων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις, το ορόσημο 290 δεν προβλέπει πλέον «ολοκλήρωση της προστασίας των πολιτιστικών μνημείων» αλλά απλά «**εκτέλεση εργασιών για πολιτιστικά μνημεία** - **Υλοποίηση σχεδίων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή για χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς** - **Εκτέλεση χωρικών και χρονικών αξιολογήσεων των κλιματικών κινδύνων**». Δεν προβλέπεται επίσης έκθεση ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

162. Μέτρο 16725 - Επένδυση: Αναβάθμιση καλλιτεχνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την αναλυτική περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η επένδυση **θα αναβαθμίσει την καλλιτεχνική τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα με την αντιμετώπιση νομικών, ακαδημαϊκών, θεσμικών και άλλων εμποδίων...Οι επενδύσεις περιλαμβάνουν: 1) την επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού τομεακού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων με σκοπό επίσης την προσέλκυση αλλοδαπών σπουδαστών σε ιδρύματα καλλιτεχνικής εκπαίδευσης της Ελλάδας, 2) την ίδρυση Εθνικής Σχολής Οπτικοακουστικών Μέσων, και 3) την αναβάθμιση των φυσικών και ψηφιακών υποδομών των ανώτερων κρατικών σχολών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης. Η επένδυση θα καθιερώσει επίσης την ισοτιμία της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα με πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχονται από άλλες χώρες της ΕΕ».**

Στο ορόσημο 285 προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση του έργου για την καλλιτεχνική τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης νέας Σχολής Οπτικοακουστικών Μέσων και της ολοκλήρωσης της μετεγκατάστασης της Εθνικής Σχολής Χορού και του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης**» και **αναθεώρηση του νομικού πλαισίου για την αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και τη διασφάλιση της ποιότητας της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης**».

Επίσης με την αναθεώρηση του 2023 συγκεκριμενοποιήθηκε ότι το ορόσημο 285 περιλαμβάνει και την «**ολοκλήρωση της αναβάθμισης μεγάλων κρατικών ιδρυμάτων καλλιτεχνικής εκπαίδευσης (Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Προπαρασκευαστικό και Επαγγελματικό Σχολείο Καλών Τεχνών Πανόρμου Τήνου)**».

Προβλεπόταν επίσης εξαρχής στο ορόσημο 285 και «**έκθεση ολοκλήρωσης, η οποία περιλαμβάνει: α) παραστατικά πληρωμής και αποτελέσματα των ελέγχων των επενδύσεων, και πιστοποίηση από τους δικαιούχους για την ολοκλήρωση της επένδυσης**» και β)

τεκμηριωμένες αναθεωρήσεις του νομικού πλαισίου με παραπομπές στην Επίσημη Εφημερίδα».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις το ορόσημο 285 δεν προβλέπει πλέον ούτε «ολοκλήρωση έργων», ούτε την ίδρυση νέας Σχολής Οπτικοακουστικών Μέσων, ούτε την ολοκλήρωση της μετεγκατάστασης της Εθνικής Σχολής Χορού και του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, ούτε την «ολοκλήρωση» της αναβάθμισης μεγάλων κρατικών ιδρυμάτων καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, ούτε φυσικά έκθεση ολοκλήρωσης. Το ορόσημο 285 προβλέπει πλέον μέχρι τα τέλη του 2025 την **«έναρξη ισχύος των νομικών πράξεων για α) τη δημιουργία Πανεπιστημίου Παραστατικών Τεχνών και β) την επανεξέταση και επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών αυτού του πανεπιστημίου. Αναβάθμιση του κτιρίου της Εθνικής Σχολής Χορού και του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Ανακαινίσεις μεγάλων κρατικών ιδρυμάτων καλλιτεχνικής εκπαίδευσης (Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Ανώτερη Σχολή Καλών Τεχνών Μαρμαροτεχνίας Τήνου)»**.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

163. Μέτρο 16485 - Επένδυση: Πολιτιστικές διαδρομές σε εμβληματικούς αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η επένδυση θα σχεδιάσει πέντε εμβληματικές πολιτιστικές διαδρομές με θεματικές αφηγήσεις που καλύπτουν όλες τις περιόδους της ελληνικής ιστορίας. Το γεωγραφικό εύρος των διαδρομών αναμένεται να καλύπτει ολόκληρη τη χώρα. Η επένδυση περιλαμβάνει επίσης τη συντήρηση και αποκατάσταση επιλεγμένων μνημείων, την αναβάθμιση υπηρεσιών και υποδομών, την ανάπτυξη ψηφιακών διαδραστικών εφαρμογών και την ενσωμάτωση καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων». Το ορόσημο 288 προέβλεπε «ολοκλήρωση των πολιτιστικών διαδρομών» μέχρι τα τέλη του 2025, με «έκθεση ολοκλήρωσης, η οποία περιλαμβάνει πιστοποίηση από τους δικαιούχους για την ολοκλήρωση της επένδυσης».

Τι προβλέπεται τώρα

Το συγκεκριμένο μέτρο δεν υπέστη μεγάλες αλλαγές από τις συνεχείς αναθεωρήσεις, μολονότι και σε αυτή την περίπτωση **έχει διαγραφεί ο ποιοτικός δείκτης** για έκθεση ολοκλήρωσης.

Συμπέρασμα: Το συγκεκριμένο μέτρο φαίνεται ότι παρέμεινε εντός αρχικού στόχου.

164. Μέτρο 16435 - Επένδυση: Αποκατάσταση – συντήρηση – ανάδειξη των μνημείων της Ακρόπολης
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Στο ορόσημο 291 του συγκεκριμένου μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «ολοκλήρωση της αποκατάστασης μνημείων της

Ακρόπολης για τη συντήρηση του μνημείου κατά της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών αποκατάστασης του Παρθενώνα και των τειχών, της συντήρησης συγκεκριμένων τμημάτων του μνημείου, της ενοποίησης και σταθεροποίησης των πετρωμάτων και των εργασιών βελτίωσης της πρόσβασης των επισκεπτών». Προβλεπόταν επίσης «έκθεση ολοκλήρωσης, η οποία περιλαμβάνει παραστατικά πληρωμής και αποτελέσματα των ελέγχων των επενδύσεων, και πιστοποίηση για την ολοκλήρωση της επένδυσης».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις στο ορόσημο 291 δεν προβλέπεται πλέον «ολοκλήρωση», ούτε «έκθεση ολοκλήρωσης» και δεν γίνεται αναφορά σε «συντήρηση συγκεκριμένων τμημάτων του μνημείου» και σε «ενοποίηση και σταθεροποίηση των πετρωμάτων». Το ορόσημο προβλέπει πλέον μέχρι τα τέλη του 2025 «αποκατάσταση των μνημείων της Ακρόπολης για τη συντήρησή τους κατά της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών αποκατάστασης του Παρθενώνα και των τειχών και εργασιών για την προσβασιμότητα από επισκέπτες».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται μείωση ποιοτικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

165. Μέτρο 16723 - Επένδυση: Ανάπτυξη δεξιοτήτων για επαγγελματίες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «με τη συγκεκριμένη επένδυση θα αναπτυχθούν προγράμματα κατάρτισης για την αύξηση της ικανότητας και της ανθεκτικότητας των οργανισμών στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας και την ενίσχυση των δεξιοτήτων των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται σε αυτόν, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα του ψηφιακού μετασχηματισμού του τομέα. Τα προγράμματα κατάρτισης θα συνάδουν με την ελληνική εθνική στρατηγική δεξιοτήτων και θα καλύπτουν τη διοίκηση επιχειρήσεων, την οικονομική διαχείριση, τη διαχείριση ανθρώπινων πόρων, την προώθηση προϊόντων, τις ψηφιακές δεξιότητες, την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας και άλλα θέματα, ειδικά προσανατολισμένα στο συγκεκριμένο στοχευόμενο κοινό. Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο διαγράφηκε από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

166. Μέτρο 16931 - Τουριστική ανάπτυξη

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Το ορόσημο 297 του συγκεκριμένου μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” προέβλεπε μέχρι τα τέλη του 2025 την «ολοκλήρωση του έργου τουριστικής ανάπτυξης» και συγκεκριμένα: «1α) Ολοκλήρωση συγκεκριμένων εργασιών αναβάθμισης τουριστικών λιμένων για την προώθηση του τουρισμού και των ιδιωτικών επενδύσεων. 1β) Ολοκλήρωση

άλλων τουριστικών παρεμβάσεων για την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού και την παράταση της τουριστικής περιόδου, μεταξύ άλλων: - **Πράσινη ανάπτυξη:** βελτίωση της διαχείρισης των προορισμών μέσω της δημιουργίας τοπικού γραφείου διαχείρισης προορισμών και σχετικών παρατηρητηρίων βιώσιμου τουρισμού· ανάπτυξη του ορεινού τουρισμού που καλύπτει ενεργειακά αποδοτικές ανακαινίσεις δημόσιων υποδομών και εγκατάσταση νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολικής)· τουρισμός υγείας και ευεξίας με την αξιοποίηση ιαματικών πηγών· προώθηση του αγροτουρισμού και της γαστρονομίας. - **Γαλάζια ανάπτυξη:** παρεμβάσεις αναβάθμισης για τη βελτίωση της διακυβέρνησης, των υποδομών και των υπηρεσιών που παρέχονται σε μαρίνες, της δυνατότητας πρόσβασης στις παραλίες για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες, και προώθηση της ανάπτυξης του καταδυτικού και υποβρύχιου τουρισμού». Προέβλεπε επίσης για το 1α «έκθεση ολοκλήρωσης των εργασιών από ανεξάρτητο μηχανικό, επικυρωμένη από το Υπουργείο Τουρισμού» και για το 1β) «έκθεση ολοκλήρωσης, η οποία περιλαμβάνει πιστοποίηση από τους δικαιούχους για την ολοκλήρωση της επένδυσης».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αλληπάλληλες αναθεωρήσεις το ορόσημο 297 δεν προβλέπει πλέον πουθενά «ολοκλήρωση», ούτε «εκθέσεις ολοκλήρωσης», ενώ δεν υπάρχει πλέον ειδική αναφορά «σε προώθηση του αγροτουρισμού και της γαστρονομίας», καθώς και σε «παρεμβάσεις αναβάθμισης για τη βελτίωση της διακυβέρνησης, των υποδομών και των υπηρεσιών που παρέχονται σε μαρίνες». Το ορόσημο 297 προβλέπει πλέον συγκεκριμένα τα εξής: «- **Πράσινη ανάπτυξη:** δημιουργία τοπικών γραφείων διαχείρισης προορισμών και παρατηρητηρίων βιώσιμου τουρισμού· αναβάθμιση 4 χιονοδρομικών κέντρων που καλύπτει ενεργειακά αποδοτικές ανακαινίσεις δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών/εξοπλισμού και/ή εγκατάσταση νέας δυναμικότητας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· ανακαίνιση ή κατασκευή εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού. - **Γαλάζια ανάπτυξη:** αναβάθμιση των υποδομών 18 τουριστικών λιμένων, εγκατάσταση υποδομών και εγκαταστάσεων για προσβασιμότητα σε παραλίες για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες, καθώς και ανακαίνιση ή κατασκευή των υποδομών ή απόκτηση εξοπλισμού για καταδυτικές δραστηριότητες»

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

167. Μέτρο 16921 - Επένδυση: Επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση «περιλαμβάνει την **αναβάθμιση δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εποχιακών εργαζομένων, των μακροχρόνια ανέργων, καθώς και των εργαζομένων στον τομέα του τουρισμού των οποίων η σύμβαση εργασίας τέθηκε σε αναστολή κατά τη διάρκεια της πανδημίας**». Το ορόσημο 296 προέβλεπε μέσα στο 2025 την «ολοκλήρωση επιμορφωτικών προγραμμάτων που πιστοποιούνται από έκθεση ολοκλήρωσης με λεπτομερές στατιστικό παράρτημα ολοκληρωμένων μαθημάτων και επιτυχούς παρακολούθησης ανά πάροχο και προσόντα», με τον αριθμητικό στόχο των συμμετεχόντων να τίθεται στις **18.000**.

Τι προβλέπεται τώρα

Το μέτρο δεν άλλαξε από τις αναθεωρήσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο μέτρο αυτό, σε αντίθεση με δεκάδες άλλα μέτρα του “Ελλάδα 2.0”, διατηρήθηκε ποιοτικός δείκτης ολοκλήρωσής του, καθώς προβλέπεται «έκθεση από το Υπουργείο με στατιστικό παράρτημα ολοκληρωμένων μαθημάτων και πιστοποιητικών».

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο έμεινε εντός αρχικού στόχου.

168. Μέτρο 16634 - Επένδυση: Νέα βιομηχανικά πάρκα (ο τίτλος αργότερα έγινε σκέτο «Βιομηχανικά πάρκα»)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση «περιλαμβάνει την **παροχή χρηματοδοτικής ενίσχυσης για α) τη δημιουργία νέων βιομηχανικών πάρκων** επόμενης γενιάς, **β) την επέκταση των υφισταμένων** με σκοπό την αύξηση της ετοιμότητάς τους για τη μετάβαση σε υποδομές δικτύου 5G και υπερύψηλου εύρους ζώνης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, παρεμβάσεων έξυπνης διαχείρισης ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας, και υποδομών κυκλικής οικονομίας, και **γ) τη μετατροπή περιοχών με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση σε πράσινα και ψηφιοποιημένα βιομηχανικά πάρκα**. Το μέτρο περιλαμβάνει επίσης τη μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου για τα βιομηχανικά πάρκα, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης της ανασφάλειας δικαίου, της επίλυσης ζητημάτων διακυβέρνησης και της παροχής αποτελεσματικών κινήτρων για την επίλυση άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων».

Επίσης η περιγραφή του μέτρου προέβλεπε πως «η χρηματοδοτική στήριξη περιλαμβάνει **επενδύσεις σε α) υποδομές για τη δημιουργία πάρκων νέας γενιάς** (συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης της γης) με ειδικά κριτήρια ενεργειακής απόδοσης για την κατασκευή νέων κτιρίων και έργα ενεργειακής απόδοσης και επίδειξης σε μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα, **β) υποδομές για τον ψηφιακό μετασχηματισμό** και τη δημιουργία έξυπνων βιομηχανικών περιοχών, **γ) ηλιακή ενέργεια** από ανανεώσιμες πηγές, **δ) έργα διαχείρισης των υδάτων** και διατήρησης των υδάτινων πόρων [οι επενδύσεις θα έχουν μέσο δείκτη διαρροών υποδομής (ILI) χαμηλότερο ή ίσο του 1,5], **ε) συστήματα συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων** που συμμορφώνονται με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης, **στ) ηλεκτροκίνηση** (ανάπτυξη δικτύων ανεφοδιασμού για ηλεκτρικά ή υδρογονοκίνητα οχήματα ή σημεία ανεφοδιασμού βιομεθανίου για τον τομέα μεταφορών), **ζ) έργα για την αποκατάσταση βιομηχανικών περιοχών** και μολυσμένων εδαφών».

Ενώ στο **ορόσημο 307** προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση της κατασκευής όλων των επενδυτικών έργων που επελέγησαν στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων**» με «**παροχή των αποτελεσμάτων των ελέγχων των κατασκευαστικών έργων, της πιστοποίησης των δικαιούχων** για την ολοκλήρωση της επένδυσης **και των παραστατικών πληρωμής για την πιστοποίηση της υλοποίησης επιλεγμένων επενδυτικών έργων σε βιομηχανικά πάρκα**»

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις φαίνεται να περιορίστηκε κατά πολύ το εύρος των στόχων του μέτρου, όπως αυτοί αναλύονταν στην περιγραφή του. Δεν είναι τυχαίο για παράδειγμα ότι έφυγε η λέξη «νέα» από τον τίτλο «νέα βιομηχανικά πάρκα». Τώρα το μέτρο προβλέπει **μόνο** πως «η επένδυση συνίσταται σε οικονομική συνδρομή **για τις υποδομές των πάρκων και για σταθμούς μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας** για την εξυπηρέτηση των πάρκων, καθώς και σε

μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου για τα βιομηχανικά πάρκα». Και το **ορόσημο 307 προβλέπει πλέον το εξής** μετά τις αναθεωρήσεις: «Εκτέλεση των επενδυτικών σχεδίων για συνδυασμένο σύνολο 22 βιομηχανικών πάρκων και υποσταθμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν επιλεγεί βάσει της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων». **Επίσης δεν προβλέπεται πλέον** «ολοκλήρωση της κατασκευής όλων των επενδυτικών έργων» αλλά απλά «εκτέλεση», ενώ και εδώ έχουν διαγραφεί οι ποιοτικοί δείκτες που υπήρχαν για την πιστοποίηση ολοκλήρωσης των έργων.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

169. Μέτρο 16721 - Επένδυση: Επιτάχυνση της έξυπνης μεταποίησης
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση «περιλαμβάνει **χρηματοδοτική στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων του βιομηχανικού τομέα** με σκοπό την αναβάθμιση του παραγωγικού εξοπλισμού και των υποδομών τους με προηγμένες έξυπνες τεχνολογίες με χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο...Η χρηματοδοτική στήριξη περιλαμβάνει επενδύσεις που αφορούν την **ψηφιοποίηση των γραμμών παραγωγής, την αυτοματοποίηση και τη διασύνδεση των αλυσίδων εφοδιασμού, τον σχεδιασμό και την παραγωγή έξυπνων προϊόντων** και υπηρεσιών, την **εφαρμογή έξυπνων παραγωγικών τεχνολογιών** σε δίκτυο υπερύψηλης ταχύτητας/5G, τον μηχανικό, εργαστηριακό και παραγωγικό **εξοπλισμό**, τον εξοπλισμό ποιοτικού ελέγχου, τον εξοπλισμό λογισμικού και **πληροφορικής**, τις άδειες λογισμικού, τις άδειες υπολογιστικού νέφους, υπηρεσίες εφαρμογής για τις νέες υποδομές πληροφορικής και λογισμικού, τις υπηρεσίες ασφάλειας πληροφορικής, τον σχεδιασμό προϊόντων, τη **διανοητική ιδιοκτησία**, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τις δαπάνες πιστοποίησης».

Στο ορόσημο 309 προβλεπόταν μέχρι τα τέλη 2025 η «**ολοκλήρωση της κατασκευής όλων των επενδυτικών έργων που επελέγησαν στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων**» καθώς και η «**παροχή των αποτελεσμάτων των ελέγχων των παρεμβάσεων, της πιστοποίησης των δικαιούχων για την ολοκλήρωση της επένδυσης και των παραστατικών πληρωμής για την πιστοποίηση της υλοποίησης επιλεγμένων επενδυτικών έργων στον μεταποιητικό τομέα**».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις, το αντικείμενο του μέτρου φαίνεται να μην έχει αλλάξει, αλλά πλέον στο ορόσημο 309 δεν προβλέπεται μέχρι τα τέλη του 2025 «ολοκλήρωση της κατασκευής όλων των επενδυτικών έργων», ούτε πιστοποίηση ολοκλήρωσης, αλλά «**Εκτέλεση τουλάχιστον 70 επενδυτικών σχεδίων που έχουν επιλεγεί βάσει της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων**». Σημειωτέον ότι σύμφωνα με την απόφαση ένταξης του μέτρου στο ΤΑΑ «η δράση στοχεύει στη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου της βιομηχανίας, οι οποίες ανέρχονται σε 56.920 σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία έτους 2018»...

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παραμένει εντός αρχικού στόχου, αν και εδώ εγκαταλείπονται οι ποιοτικοί δείκτες ολοκλήρωσης.

170. Μέτρο 16626 - Επένδυση: Οικονομικός μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα (αργότερα ο τίτλος έγινε «Οικονομικός μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα και τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας»)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση «**συνίσταται στις ακόλουθες πέντε δράσεις** για την ενίσχυση και την προώθηση της ανάπτυξης του γεωργικού τομέα στην Ελλάδα: **α) καινοτομία και πράσινη μετάβαση** στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, **β) εκσυγχρονισμός του πρωτογενούς τομέα**, **γ) ανάπτυξη του πράσινου τουρισμού**, **δ) αναδιάρθρωση καλλιέργειών** και **ε) γενετική βελτίωση ζώων**. Ένα ειδικό μέρος των επενδύσεων που αναφέρονται στα στοιχεία α), γ) και δ) θα παρέχει στήριξη για την ενεργειακή αναβάθμιση των μονάδων παραγωγής και των κτιρίων, τον μηχανολογικό εξοπλισμό με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας για τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων παραγωγής, έργα σε μονάδες διαχείρισης αποβλήτων και εκπομπών αερίων ρύπων για την προστασία του περιβάλλοντος, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην παρακολούθηση της ιχνηλασιμότητας, τις φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες παραγωγής και την αποδοτική χρήση των πόρων, καθώς και την ανάλυση της αγοράς, τη στρατηγική συνεργασία και τη δημιουργία αλυσίδων εφοδιασμού υψηλής αξίας, με πρωταρχικό στόχο τη διασύνδεση τομέων της οικονομίας (γεωργία – μεταποίηση – τουρισμός). **Η εν λόγω επένδυση θα στηρίξει** επίσης τα φιλικά προς το περιβάλλον μέσα μεταφοράς, την ανάπτυξη νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και μέτρα πρόληψης και τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα, την προστασία της βιοποικιλότητας, τη φυσική κληρονομιά και τους φυσικούς πόρους».

Ενώ **στο ορόσημο 314** προβλεπόταν μέχρι τα τέλη του 2025 η «**ολοκλήρωση του οικονομικού μετασχηματισμού στον γεωργικό τομέα**», με «**Λογιστικό κλείσιμο όλων των συνιστωσών**: 1. Καινοτομία και πράσινη μετάβαση στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων 2. Εκσυγχρονισμός του πρωτογενούς τομέα 3. Πράσινος αγροτουρισμός 4. Αναδιάρθρωση καλλιέργειών 5. Γενετική βελτίωση ζώων» και «**περάτωση του έργου με την έκδοση πιστοποιητικών ελέγχου από δικαιούχους** με την έγκριση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης».

Τι προβλέπεται τώρα

Με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2025 στον τίτλο του μέτρου προστέθηκε, λίγους μήνες πριν λήξει το ΤΑΑ, το «και στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας». Επίσης **το μόνο που προβλέπει πλέον το ορόσημο 314** είναι ξαφνικά «**Εκτέλεση 350 έργων**». Ούτε λέξη παραπάνω. Ούτε «ολοκλήρωση», ούτε φυσικά οποιοσδήποτε ποιοτικός δείκτης με «**πιστοποιητικά ελέγχου με την έγκριση του Υπουργείου**». Και ξέρουμε καλά πόσο σημαντική είναι η πιστοποίηση ολοκλήρωσης έργων στον αγροτικό τομέα...

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

171. Μέτρο 16653 - Επένδυση: Ψηφιακός μετασχηματισμός του αγροτοδιατροφικού τομέα

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση επιδιώκει να προωθήσει «**την υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών στον ελληνικό γεωργικό τομέα, τον έλεγχο της παραποίησης ελληνικών προϊόντων, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των**

ελληνικών τροφίμων στις ξένες αγορές, καθώς και την ανάπτυξη νέων γνώσεων για τον αγροτοδιατροφικό τομέα στην Ελλάδα και την ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών. Η επένδυση περιλαμβάνει παρεμβάσεις **α) για τη στήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού του γεωργικού τομέα**, όπως η ανάπτυξη μεγάλης κλίμακας ανοικτής ψηφιακής υποδομής με υποδομές υπολογιστικού νέφους και μεγάλης κλίμακας ικανότητες επεξεργασίας δορυφορικών και εναέριων δεδομένων, και **β) για την προώθηση του εμπορίου ελληνικών γεωργικών προϊόντων, κτηνοτροφίας και αλιείας** με τη διευκόλυνση της έκδοσης πιστοποιητικών εξαγωγής, την ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης δεδομένων εισαγωγών και ενδοκοινοτικού εμπορίου και ενός συστήματος επιχειρηματικών πληροφοριών για εισαγωγές και εμπορικές συναλλαγές, καθώς και την ανάπτυξη πύλης εξαγωγών για την προώθηση των ελληνικών αγροδιατροφικών και γεωργικών προϊόντων».

Στο **ορόσημο 313** προβλεπόταν μάλιστα συγκεκριμένα μέχρι τα μέσα του 2025 η «**ολοκλήρωση των δύο συνιστωσών: 1. Ψηφιακός μετασχηματισμός του γεωργικού τομέα**, ο οποίος περιλαμβάνει την ανάπτυξη ευρείας κλίμακας ανοικτής ψηφιακής γεωργικής υποδομής, με υποδομές υπολογιστικού νέφους (υπολογιστική αιχμής) και μεγάλης κλίμακας ικανότητες επεξεργασίας δεδομένων γεωσκόπησης (δορυφορικών και εναέριων/μη επανδρωμένων αεροσκαφών) και διεπιστημονικών τεχνολογιών' **2. Εξωστρεφής γεωργία**, η οποία περιλαμβάνει τη **βελτίωση της πλατφόρμας Easy Agro Expo** για την έκδοση πιστοποιητικών εξαγωγών, την ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης των δεδομένων για τις **εισαγωγές και το ενδοκοινοτικό εμπόριο**, την ανάπτυξη **συστήματος επιχειρηματικών πληροφοριών** για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές και την αναβάθμιση της δικτυακής πύλης προώθησης προϊόντων «**Greek Farms**». Προβλεπόταν επίσης **ως ποιοτικός δείκτης** στο ορόσημο 313 η «**έκθεση ολοκλήρωσης** Ενσωμάτωση ψηφιακών υπηρεσιών εξωστρέφειας του γεωργικού τομέα στην πλατφόρμα Easy Agro Expo».

Τι προβλέπεται τώρα

Με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2025 το σημαντικότερο είναι ότι και στο συγκεκριμένο μέτρο, το καταληκτικό του ορόσημο, **το ορόσημο 313, προβλέπει πλέον ελάχιστα πράγματα και προσφέρει ελάχιστες πληροφορίες**. Συγκεκριμένα το ορόσημο 313, δεν μιλάει πλέον για «**ολοκλήρωση των δύο συνιστωσών**» μέχρι τα μέσα Ιουνίου 2025 με όλες τις λεπτομέρειες των έργων που προσέφεραν τα προηγούμενα κείμενα του “Ελλάδα 2.0”, αλλά μόνο «**Υλοποίηση 1) του ψηφιακού μετασχηματισμού του γεωργικού τομέα και 2) έργων εξωστρεφούς γεωργίας**» (μέχρι τέλη 2024), ενώ έχει προστεθεί και ένα ορόσημο 313α που γράφει μόνο «**Υλοποίηση της επέκτασης του ψηφιακού μετασχηματισμού στον γεωργικό τομέα**» (μέχρι τέλη 2025). **Προφανώς και δεν προβλέπεται πλέον «έκθεση ολοκλήρωσης» ως ποιοτικός δείκτης για τα έργα.**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

172. Μέτρο 16584 - Επένδυση: Προτάσεις δράσεων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση περιελάμβανε «**καινοτόμες λύσεις εξοπλισμού, έρευνα, μεταφορά τεχνογνωσίας και κατάρτιση ανθρώπινων πόρων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και τη διαφοροποίηση της παραγωγής των υδατοκαλλιεργειών. Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία τράπεζας γενετικού υλικού για απειλούμενα είδη και εμπορικά είδη ψαριών γλυκού νερού. Στόχος της επένδυσης είναι η**

στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών παραγωγής και η αποδοτική χρήση των πόρων με αποτέλεσμα την αύξηση των εμπορικών συναλλαγών και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα». Η ολοκλήρωση όλων των δράσεων προβλεπόταν στο ορόσημο 315 μέχρι τα τέλη του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το μέτρο διαγράφηκε από το “Ελλάδα 2.0” με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2025, λίγους μήνες πριν τη λήξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

173. Μέτρο 16975 - Επένδυση: Παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση «περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την αναβάθμιση περιφερειακών λιμένων σε νησιά και περιοχές με ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα. **Οι παρεμβάσεις θα πραγματοποιηθούν σε δώδεκα λιμένες** σε ολόκληρη τη χώρα και θα περιλαμβάνουν βελτιώσεις των υποδομών, της αναβάθμιση των προβλήτων λιμένων για τη διευκόλυνση της επιβίβασης, κυματοθραύστες, εγκατάσταση πλωτών αποβαθρών, κατασκευή ραμπών εξυπηρέτησης, κρηπιδότοιχοι και έργα παράκτιας προστασίας». **Στο ορόσημο 298** προβλεπόταν μέχρι τα τέλη 2025 η «**ολοκλήρωση βελτιώσεων** περιφερειακών λιμένων σε νησιά και περιοχές με ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα, **η οποία πιστοποιείται με έκθεση ολοκλήρωσης εργασιών από ανεξάρτητο μηχανικό**, επικυρωμένη από το Υπουργείο Ναυτιλίας, και περιλαμβάνει παραστατικά πληρωμών και αποτελέσματα ελέγχων των επενδύσεων, καθώς και πιστοποίηση των δικαιούχων για την ολοκλήρωση των επενδύσεων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις αναθεωρήσεις οι 12 λιμένες έγιναν 13, ενώ στο ορόσημο 298 προβλέπεται πλέον μέχρι τα τέλη 2025 όχι «ολοκλήρωση βελτιώσεων» **αλλά «κατασκευή έργων υποδομής σε 13 λιμένες**, όπως αποκατάσταση των προβλητών λιμένων, κυματοθραύστες, εγκατάσταση πλωτών αποβαθρών, επισκευή αποβαθρών λόγω προβλημάτων καθίζησης, κατασκευή ραμπών εξυπηρέτησης, κρηπιδότοιχοι και έργα παράκτιας προστασίας ή αποκατάσταση της λεκάνης του λιμένα μετά από εκτεταμένες πλημμύρες». Δεν προβλέπεται επίσης πιστοποίηση ολοκλήρωσης με σχετική έκθεση εργασιών από ανεξάρτητο μηχανικό, επικυρωμένη από το Υπουργείο Ναυτιλίας.

Επιπλέον, αξίζει να υπογραμμισθεί ότι σύμφωνα με σωρεία κυβερνητικών αποφάσεων ανακλήσεων ένταξης που δημοσιεύτηκαν στις 04/06/2026, απεντάχθηκαν από το ΤΑΑ τα εξής έργα:

1. «Αποκατάσταση παραλιακού μετώπου περιοχής Κιτροπλατείας Αγίου Νικολάου»,
2. «Αναβάθμιση - επέκταση κρηπιδώματος λιμανιού Πάργας»,
3. «Δημιουργία Καταφυγίου Τουριστικών Σκαφών Αμμουλιανής»,
4. «Έργα Αναβάθμισης Λιμένα Αγίας Ευφημίας»,
5. «Ολοκληρωμένη παρέμβαση ανάκτησης λειτουργικότητας λιμένα Μακρού Γιαλού Ιεράπετρας»,

6. «Ανάπλαση της χερσαίας λιμενικής ζώνης Χερσονήσου»,
7. «Επιβατικός σταθμός λιμένα Σούδας - Ενδιάμεση Φάση».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποσοτική και ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

174. Μέτρο 16944 - Επένδυση: Γενικό σχέδιο για την ανανέωση του ελληνικού στόλου επιβατηγών πλοίων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” η συγκεκριμένη επένδυση «*συνίσταται στην κατάρτιση αναλυτικής μελέτης, στρατηγικής και ανάπτυξης μηχανισμού χρηματοδότησης για τη σταδιακή ανανέωση του στόλου επιβατηγών πλοίων της χώρας. Η μελέτη θα προσδιορίζει τις σχετικές ανάγκες αναβάθμισης των σκαφών και τον ορίζοντα της επένδυσης, τις χρηματοδοτικές ανάγκες των φορέων εκμετάλλευσης και τα πιθανά έσοδα που θα προκύψουν από το σχέδιο ανανέωσης, θα καθορίζει την ανανέωση των υποδομών που θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στους λιμένες προκειμένου να υποστηριχθεί η λειτουργία των νέων σκαφών και θα αναπτύσσει μηχανισμό χρηματοδότησης για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των φορέων εκμετάλλευσης σε χρηματοδότηση*». Στο ορόσημο 294 προβλεπόταν η ολοκλήρωση του έργου μέχρι τον Ιούνιο του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Το συγκεκριμένο μέτρο δεν φαίνεται να άλλαξε μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Το μέτρο φαίνεται να παρέμεινε στον αρχικό του στόχο.

175. Μέτρο 16982 - Μεταρρύθμιση: Οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Ίσως η πιο τραγική – μετά από όσα έγιναν στα Τέμπη – περίπτωση αποτυχίας επίτευξης αρχικού στόχου στο πλαίσιο του “Ελλάδα 2.0”. Το ελληνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προέβλεπε αρχικά τις εξής δράσεις στη συγκεκριμένη «μεταρρύθμιση»:

- «1. Έγκριση χάρτη πορείας με τα στάδια για την πλήρη αναδιοργάνωση του ΟΣΕ και της ΕΡΓΟΣΕ.
2. Πρόσληψη ειδικού συμβούλου για να συνδράμει στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης.
3. Έναρξη ισχύος πρωτογενούς και παράγωγου δικαίου για τη μεταρρύθμιση των δύο εταιρειών, που θα τους παρέχει τη **δυνατότητα ανάπτυξης, λειτουργίας και συντήρησης ενός σύγχρονου σιδηροδρομικού δικτύου**.
4. Υλοποίηση της μεταρρύθμισης όπως ορίζεται στο πρωτογενές και το παράγωγο δίκαιο».

Η υλοποίηση δε της «μεταρρύθμισης» προσδιορίζονταν επακριβώς να ολοκληρωθεί **«έως την Κυριακή, 31 Δεκεμβρίου 2023»**. Το ορόσημο μάλιστα 268 προέβλεπε και την **«Πλήρη εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας (ERTMS) στον σιδηροδρομικό άξονα ΠΑΘΕ» μέχρι το τέλος του 2023**. Αυτή η αναφορά δεν υπάρχει πια.

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά την τραγωδία των Τεμπών όλη συγκεκριμένη «μεταρρύθμιση» που υποτίθεται ότι θα ολοκληρωνόταν μέχρι τα τέλη 2023 πήγε δύο και πλέον χρόνια πίσω και τροποποιήθηκε προκειμένου να συμπεριλάβει τα βήματα μετάβασης στους «Σιδηροδρόμους Ελλάδος». Στο ορόσημο 268γ περιλαμβάνεται και το εξής: «Διενέργεια δράσεων για την **εφαρμογή των συστάσεων της έκθεσης διερεύνησης ατυχήματος του Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών (RL01-2025)** της 27ης Φεβρουαρίου 2025, που απευθύνονται στις ελληνικές αρχές, οντότητες και φορείς εκμετάλλευσης»...

Συμπέρασμα: Το συγκεκριμένο μέτρο έμεινε εκτός αρχικού στόχου, κάτι που αποδείχθηκε με τραγικό τρόπο.

176. Μέτρο 16593 - Μεταρρύθμιση: Τροποποίηση του νομικού πλαισίου για την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” στόχος είναι «**η προώθηση της Ελλάδας ως ελκυστικού προορισμού για υποψήφιους επενδυτές. Η μεταρρύθμιση θα αναθεωρήσει το νομικό πλαίσιο για την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων και θα ενοποιήσει σε μία νομική πράξη τις διατάξεις δύο διαφορετικών νόμων, των νόμων 3894/2010 και 4608/2019, καθιστώντας σαφές το νομικό πλαίσιο στρατηγικών επενδύσεων για υποψήφιους επενδυτές. Θα δημιουργηθεί νέα κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων με πρόσθετα κίνητρα, θα απλουστευτεί και θα ενοποιηθεί η διαδικασία αδειοδότησης μέσω υπηρεσίας μίας στάσης και θα ενταχθούν νέοι τομείς οικονομικής δραστηριότητας και ενδεχόμενα σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος στο υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο. Τα βασικά κριτήρια για τον χαρακτηρισμό μιας επένδυσης ως εμβληματικής επένδυσης μεγάλης σημασίας είναι η προώθηση της καινοτομίας ή η διάδοση της τεχνολογίας, η πράσινη οικονομία και/ή η σημαντική προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας σε διεθνές επίπεδο...Οι επενδύσεις που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση περιλαμβάνουν έργα που προωθούν την καινοτομία ή τη διάδοση της τεχνολογίας, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη μετάβαση στην οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και/ή προωθούν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας σε διεθνές επίπεδο».**

Στο ορόσημο 303 του μέτρου οριζόταν επίσης ότι «σύμφωνα με τη διαδικασία επιλογής, ο υποψήφιος επενδυτής υποβάλλει αίτηση στο Enterprise Greece προκειμένου να συμπεριληφθεί στις εμβληματικές επενδύσεις. **Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί στο Enterprise Greece το 2023 και η επένδυση να ολοκληρωθεί μέχρι το τέταρτο τρίμηνο του 2025».**

Ενώ στο ορόσημο 308 προβλεπόταν η «**ολοκλήρωση της κατασκευής όλων των επενδυτικών έργων που επελέγησαν σύμφωνα με την εγκριτική απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων**» μέχρι τα τέλη του 2025, με «**παροχή των αποτελεσμάτων των ελέγχων των κατασκευαστικών έργων, της πιστοποίησης των δικαιούχων για την ολοκλήρωση της επένδυσης και των παραστατικών πληρωμής για την πιστοποίηση της υλοποίησης επιλεγμένων επενδυτικών έργων σε εμβληματικές επενδύσεις μεγάλης σημασίας**».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις στο **ορόσημο 303** δεν προβλέπεται πλέον ως όρος η ολοκλήρωση της επένδυσης μέχρι τα τέλη του 2025. Έτσι στο **ορόσημο 308**, αντί για «ολοκλήρωση της κατασκευής όλων των επενδυτικών έργων που επελέγησαν» προβλέπεται **μόνο η «εκτέλεση των επενδυτικών σχεδίων για 5 εμβληματικές επενδύσεις μεγάλης σημασίας που επελέγησαν σύμφωνα με τις εγκριτικές αποφάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων»**. Προφανώς επίσης δεν υφίσταται πλέον ως ποιοτικός δείκτης η «παροχή των αποτελεσμάτων των ελέγχων των κατασκευαστικών έργων, της πιστοποίησης των δικαιούχων για την ολοκλήρωση της επένδυσης και των παραστατικών πληρωμής για την πιστοποίηση της υλοποίησης επιλεγμένων επενδυτικών έργων σε εμβληματικές επενδύσεις μεγάλης σημασίας».

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου στο συγκεκριμένο μέτρο.

177. Μέτρο 16599 - Μεταρρύθμιση: Ψηφιοποίηση δικτύου οικονομικής διπλωματίας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο αφορούσε «σε μια σειρά μεταρρυθμίσεων πολιτικής με στόχο την ψηφιοποίηση του ελληνικού δικτύου οικονομικής διπλωματίας. Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει την επέκταση των υπηρεσιών του γραφείου υποστήριξης (helpdesk) που παρέχονται από το Enterprise Greece, την κρατική υπηρεσία προώθησης του εμπορίου και των επενδύσεων, την απόκτηση, επεξεργασία και εκμετάλλευση βάσεων δεδομένων στις διεθνείς αγορές και τις διαδικασίες εξαγωγών, τη δημιουργία υπηρεσίας Διαμεσολαβητή για να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των εμποδίων από τους εξαγωγείς κατά τη διαδικασία εξαγωγών, την πλήρη ψηφιοποίηση των εσωτερικών διαδικασιών του Enterprise Greece και νέους ψηφιακούς διαύλους επικοινωνίας με εξαγωγείς και υποψήφιους επενδυτές. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2024».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το συγκεκριμένο μέτρο έχει αφαιρεθεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

178. Μέτρο 16592 - Μεταρρύθμιση: Διευκόλυνση εμπορίου
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το μέτρο αποσκοπούσε «στη διευκόλυνση του εμπορίου με τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, η μεταρρύθμιση α) θα επανεξετάσει και θα απλουστεύσει τις υφιστάμενες προτελωνειακές και τελωνειακές διαδικασίες, β) θα εντοπίσει τυχόν περιττές διοικητικές επιβαρύνσεις και/ή δαπάνες για τις επιχειρήσεις, γ) θα καταστήσει δυνατή τη δημιουργία ενιαίου και ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (Ενιαία Θυρίδα) σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, δ) θα θεσπίσει σύστημα παρακολούθησης για τη διασφάλιση της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής των διασυνοριακών εμπορικών ελέγχων. Η μεταρρύθμιση βασίζεται και συμπληρώνει τη θεσμική μεταρρύθμιση που ξεκίνησε το 2019

με την ένταξη όλων των αρμοδιοτήτων προώθησης των εξαγωγών και διευκόλυνσης του εμπορίου στο Υπουργείο Εξωτερικών. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν προβλέπεται τίποτα. Το συγκεκριμένο μέτρο έχει αφαιρεθεί από το “Ελλάδα 2.0”.

Συμπέρασμα: Απένταξη. Εντελώς εκτός αρχικού στόχου το “Ελλάδα 2.0” στο συγκεκριμένο μέτρο.

ΙΗ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.7: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

179. Μέτρο 16543 - Μεταρρύθμιση: Δράσεις για την απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την αναβάθμιση της ποιότητας και της ασφάλειάς του
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο «**αποσκοπεί στη δημιουργία ελκυστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος που ευνοεί τις επενδύσεις, στη διευκόλυνση της διείσδυσης των επιχειρήσεων και στη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και στην εξασφάλιση αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς.** Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει **δέσμη δράσεων** για την απλούστευση των διαδικασιών και των απαιτήσεων που σχετίζονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα, ενισχύοντας παράλληλα την κανονιστική ασφάλεια και ποιότητα, και συγκεκριμένα με την επέκταση της απλούστευσης των διαδικασιών αδειοδότησης για επενδύσεις σε πρόσθετες οικονομικές δραστηριότητες, την αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου για τη λειτουργία της μεταποιητικής δραστηριότητας στην περιφέρεια Αττικής και την κωδικοποίηση της κατακερματισμένης νομοθεσίας για την αδειοδότηση. Η μεταρρύθμιση **περιλαμβάνει επίσης δράσεις** για τη βελτίωση του πλαισίου εποπτείας της αγοράς, και συγκεκριμένα με την επανεξέταση της πολιτικής για την ποιότητα όσον αφορά την τυποποίηση, τη διαπίστευση και τη συμμόρφωση, την ενίσχυση των δομών εποπτείας της αγοράς και των αρμόδιων αρχών, και την επέκταση του πλαισίου εποπτείας σε νέους τομείς επιθεώρησης. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται ουσιαστικές αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις και ως προς το περιεχόμενο και ως προς τους ποιοτικούς δείκτες.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται εντός αρχικού στόχου.

180. Μέτρο 16591 - Μεταρρύθμιση: Διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο **«αποσκοπεί στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην ελάφρυνση της διοικητικής και κανονιστικής επιβάρυνσης** για τις επιχειρήσεις. Η μεταρρύθμιση έχει επίσης ως στόχο τη βελτίωση της κατάταξης της Ελλάδας σε **διεθνείς δείκτες**, ιδίως της βαθμολογίας της Παγκόσμιας Τράπεζας *Doing Business*, και συγκεκριμένα όσον αφορά **την λήψη πιστώσεων, τη λήψη ηλεκτρικής ενέργειας, την καταχώριση ακίνητης περιουσίας και την απόκτηση άδειας κατασκευής**, με τη μείωση των διαδικασιών, του χρόνου και του κόστους και της διασφάλισης σταθερού και προβλέψιμου νομοθετικού πλαισίου. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2024».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται εντός αρχικού στόχου.

181. Μέτρο 16598 - Μεταρρύθμιση: Καθεστώς παροχής κινήτρων για την παραγωγικότητα και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021)

Σύμφωνα με το αρχικό κείμενο του “Ελλάδα 2.0” το συγκεκριμένο μέτρο **«αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των αδυναμιών που συνδέονται με το μικρό, κατά κύριο λόγο, μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων. Θα δημιουργήσει ένα φάσμα φορολογικών και άλλων κινήτρων για να ενθαρρύνει τους αυτοαπασχολούμενους και τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να αυξήσουν τις οικονομίες κλίμακας μέσω συγχωνεύσεων, μετατροπών, εξαγορών και μηχανισμών και πλατφορμών συνεργασίας, όπως κοινές επιχειρήσεις, συνεργατικοί σχηματισμοί που θα προωθήσουν επίσης την αύξηση της παραγωγικότητας και των εξαγωγών. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2022».**

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπάρχουν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται εντός αρχικού στόχου.

182. Μέτρο 16980 - Επένδυση: Δανειακή διευκόλυνση
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021) και πώς εξελίχθηκε

Το συγκεκριμένο μέτρο είναι το δανειακό σκέλος του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. Αφορά τη χρήση δανειακής στήριξης στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με σκοπό τη διευκόλυνση της παροχής οικονομικών κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα και την προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων. Η δανειακή διευκόλυνση αξιοποιεί συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και εμπορικές τράπεζες, μια πλατφόρμα ιδίων κεφαλαίων και τη συνιστώσα κράτους μέλους του προγράμματος InvestEU.

Με την επέκταση του χαρτοφυλακίου των δανείων με την αναθεώρηση του “Ελλάδα 2.0” τον Δεκέμβριο του 2023, **το ορόσημο 328 προέβλεπε ότι το ύψος των προβλεπόμενων δανειακών διευκολύνσεων στο τέλος του προγράμματος που αφορούν διεθνή**

χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και εμπορικές τράπεζες **θα ανέρχονταν σε 16,728 δισ. ευρώ:** «Υπογραφή δανειακών διευκολύνσεων του ΜΑΑ ύψους 16 728 εκατ. EUR με τους τελικούς δικαιούχους (συμπεριλαμβανομένων των τελών διαχείρισης) που αφορούν διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα).

Με τις επόμενες αναθεωρήσεις όμως **το ύψος των προβλεπόμενων δανειακών διευκολύνσεων μειώνεται συνεχώς** και περιορίζεται πλέον στο δεύτερο εξάμηνο του 2026 σε 13,268 δισ. ευρώ από 15,428 δισ. ευρώ που προβλεπόταν μέχρι τον περασμένο Ιούλιο (μείον 2,2 δισ. ευρώ περίπου από το δανειακό σκέλος) και 16,728 δισ. ευρώ (μείον 3,5 δισ. ευρώ περίπου) που προβλεπόταν στα τέλη του 2023. **Το ορόσημο 328 προβλέπει πλέον το εξής:** «Υπογραφή δανειακών διευκολύνσεων του ΜΑΑ ύψους 13 268 εκατ. EUR με τους τελικούς δικαιούχους (συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής διαχείρισης) που αφορούν διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και εμπορικές τράπεζες».

Μπροστά στο διαφαινόμενο αδιέξοδο για την απώλεια πόρων στο δανειακό σκέλος η κυβέρνηση, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Δεκεμβρίου 2025, στράφηκε τελευταία στιγμή προς την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, προτείνοντας σχετικό νέο μέτρο (το 16403 σε συνδυασμό με το 16405) για να μεταβιβαστούν σε αυτή 2 δισ. ευρώ από τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας λίγο πριν τη λήξη του.

Συμπέρασμα: Το συγκεκριμένο μέτρο κινήθηκε εκτός αρχικού στόχου όπως επικαιροποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2023, με αποτέλεσμα να χρειαστούν έκτακτες παρεμβάσεις.

183. Μέτρο 16403 - Επένδυση: Εισφορά κεφαλαίου στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα

Τι προβλέπει

Το συγκεκριμένο μέτρο εισήχθη στο “Ελλάδα 2.0” με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου του 2025 και συνδέεται με την αδυναμία απορρόφησης πόρων στο δανειακό σκέλος (βλ. προηγούμενο μέτρο 16980) του “Ελλάδα 2.0”. Προβλέπει τη μεταφορά 2 δισ. στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ως λύση τελευταίας στιγμής μήπως και αυξηθεί η δανειοδότηση επιχειρήσεων που αντιμετώπιζε προβλήματα μέσω των εμπορικών τραπεζών. Σύμφωνα με την περιγραφή του μέτρου στο κείμενο του “Ελλάδα 2.0”: «Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στη στήριξη του αναπτυξιακού δυναμικού της ελληνικής οικονομίας μέσω της διαρθρωτικής προσαρμογής του επιπέδου δημόσιας στήριξης που διατίθεται για την αντιμετώπιση αδυναμιών και ανεπαρειών της αγοράς εντός της οικονομίας. Το μέτρο θα συνίσταται στην εισφορά κεφαλαίου ύψους 2 δισ. EUR στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα».

Υπογραμμίζεται επίσης ότι «η ικανοποιητική εκπλήρωση οροσήμων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου εξαρτάται από την ικανοποιητική εκπλήρωση του οροσήμου 384 ή της μεταρρύθμισης 16405 — Αξιολόγηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας κατά πυλώνες».

Συμπέρασμα: Το συμπέρασμα για το συγκεκριμένο μέτρο θα εξαχθεί στο τέλος του προγράμματος.

184. Μέτρο 16405 - Μεταρρύθμιση: Αξιολόγηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας κατά πυλώνες

Τι προβλέπει

Στόχος του μέτρου αυτού, που εισήχθη και αυτό στο “Ελλάδα 2.0” με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2025 και συνδέεται άμεσα με τα προηγούμενα 16403 και 16980, «είναι **να διασφαλιστεί ότι η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα έχει προβεί στις ενδεδειγμένες ρυθμίσεις για τη χρησιμοποίηση κονδυλίων της ΕΕ. Το μέτρο αυτό συνίσταται στην αξιολόγηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας κατά πυλώνες». Το ορόσημο 384 προβλέπει «θετική αξιολόγηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας κατά πυλώνες από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή» μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2026.**

Συμπέρασμα: Το συμπέρασμα για το συγκεκριμένο μέτρο θα εξαχθεί στο τέλος του προγράμματος.

ΙΘ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

185. Μέτρο 16968 - Τεχνική βοήθεια

Τι προβλεπόταν αρχικά (Ιούλιος 2021) και μέχρι σήμερα

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” «η συγκεκριμένη συνιστώσα του ελληνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συνίσταται σε μέτρα για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Συντονισμού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο οποίος είναι η νεοσυσταθείσα δομή που ασχολείται αποκλειστικά με τον συντονισμό και την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας». Επίσης επισημαίνεται πως «η επένδυση αποτελείται από έξι υποέργα, και συγκεκριμένα: **1) ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων για την οργάνωση των εργασιών, 2) αγορά υπηρεσιών από εξωτερικούς ελεγκτές για τη διενέργεια ελέγχων, επιθεωρήσεων και πιστοποιήσεων σε περιπτώσεις που απαιτείται ειδική εμπειρογνώσσια και ανάπτυξη γενικού πλαισίου μεθοδολογίας για ελέγχους, επιθεωρήσεις και πιστοποιήσεις με σκοπό την υποστήριξη της εποπτικής λειτουργίας της Υπηρεσίας Συντονισμού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων του σχεδίου, 3) δράσεις ενημέρωσης και δημοσιότητας όσον αφορά βασικές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο του σχεδίου, 4) διενέργεια μελετών και απόκτηση εξωτερικής εμπειρογνωμοσύνης και τεχνική υποστήριξη για εξειδικευμένα έργα, 5) χρηματοδοτικές δαπάνες για την καθημερινή λειτουργία της Υπηρεσίας (μίσθωμα γραφείου, αγορά εξοπλισμού γραφείου, κάλυψη λογαριασμών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας) και 6) αγορά υπηρεσιών ποιοτικού ελέγχου για δημόσια κατασκευαστικά έργα με σκοπό την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους όρους της σύμβασης κατασκευής, τους κανονισμούς και τις τεχνικές προδιαγραφές».**

Συμπέρασμα: Δεδομένου ότι ο στόχος είναι ο συντονισμός και η υλοποίηση του “Ελλάδα 2.0”, τα πολλαπλά προβλήματα στη στόχευση, στην εκπόνηση και στην υλοποίηση του τελευταίου, αποδεικνύουν ότι και το συγκεκριμένο μέτρο κινείται σε μεγάλο βαθμό εκτός αρχικού στόχου, αν και η αποτυχία φέρει πρωτίστως πολιτική υπογραφή.

Κ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 5.1: ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ REPowerEU

186. Μέτρο 16987 - Μεταρρύθμιση: Πλαίσιο αδειοδότησης για το ανανεώσιμο υδρογόνο και το βιώσιμο βιομεθάνιο

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «στόχος της μεταρρύθμισης είναι η θέσπιση της απαιτούμενης νομοθεσίας για την αποτελεσματική ανάπτυξη του ανανεώσιμου υδρογόνου και του βιώσιμου βιομεθανίου στην Ελλάδα μέσω της άρσης πιθανών φραγμών και του καθορισμού διαδικασιών για την ανάπτυξη του τομέα και των αγορών ανανεώσιμων αερίων. Η μεταρρύθμιση θα προβλέπει τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της παραγωγής και της κατανάλωσης ανανεώσιμου υδρογόνου και βιώσιμου βιομεθανίου...Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2024».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπήρξαν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο με τις τελευταίες αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται εντός αρχικού στόχου.

187. Μέτρο 16988 - Μεταρρύθμιση: Κανονιστικό πλαίσιο και πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς για τις τεχνολογίες δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα για την προώθηση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η θέσπιση του νομικού πλαισίου, του πλαισίου αδειοδότησης και του κανονιστικού πλαισίου για τις τεχνολογίες δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα. Το πλαίσιο θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη και τη θέσπιση όλων των αναγκαίων νομοθετικών και κανονιστικών πλαισίων για τις τεχνολογίες δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και θα ενσωματώνει διαδικασία διαβούλευσης με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη...Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2024».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν υπήρξαν αλλαγές στο συγκεκριμένο μέτρο με τις τελευταίες αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται εντός αρχικού στόχου.

188. Μέτρο 16989 - Μεταρρύθμιση: Βελτιστοποίηση της χρήσης του χερσαίου και θαλάσσιου χώρου για την ανάπτυξη των ΑΠΕ και της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να ενισχυθεί η περαιτέρω ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα. Η μεταρρύθμιση αποτελείται από δύο πυλώνες: Πυλώνας 1: Ενίσχυση του νομικού πλαισίου για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα...μέσω του καθορισμού των πρώτων περιοχών ανάπτυξης έργων για υπεράκτια αιολικά έργα και - Πυλώνας 2: Επανεξέταση (με τη μορφή μελέτης) της χωρικής διασποράς της τρέχουσας ανάπτυξης έργων ΑΠΕ και βελτιστοποίηση της χρήσης γης για νέες δυνατότητες ΑΠΕ στην Ελλάδα...Επιπλέον, θα τεθεί σε ισχύ ένα ολιστικό πλαίσιο πολιτικής για τη διπλή χρήση της γης για τη γεωργία και την ηλεκτροπαραγωγή από ηλιακά φωτοβολταϊκά

συστήματα, με στόχο την προώθηση της εγκατάστασης αγροφωτοβολταϊκών συστημάτων. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025».

Επίσης στο **ορόσημο 352** προβλεπόταν ως πρώτο κρίσιμο βήμα για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα την «**έναρξη ισχύος**» μέχρι τον Ιούνιο του 2024, «**του παράγωγου δικαίου που ορίζεται στον νόμο 4964/2022 σχετικά με τα υπεράκτια αιολικά πάρκα. Ειδικότερα: - Έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης για την έγκριση του εθνικού προγράμματος ανάπτυξης υπεράκτιων αιολικών πάρκων**, το οποίο θα καθορίζει τις θαλάσσιες περιοχές εντός των χωρικών υδάτων της Ελλάδας οι οποίες είναι κατάλληλες για τη φιλοξενία υπεράκτιων δραστηριοτήτων αιολικής ενέργειας και θα συνοδεύεται από στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις προσδιορισθείσες περιοχές».

Τέλος το **ορόσημο 354** προέβλεπε μέχρι τον Ιούνιο του 2025 την «**έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που ορίζει την πρώτη ομάδα περιοχών για υπεράκτια αιολικά έργα**, όπως ορίζεται στο νόμο 4964/2022...»

Τι προβλέπεται τώρα

Με τις τελευταίες αναθεωρήσεις το **ορόσημο 352** για την «**έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης για την έγκριση του εθνικού προγράμματος ανάπτυξης υπεράκτιων αιολικών πάρκων**» **δεν υπάρχει πια. Επίσης έχει διαγραφεί** η αναφορά σε «**έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που ορίζει την πρώτη ομάδα περιοχών για υπεράκτια αιολικά έργα**, όπως ορίζεται στο νόμο 4964/2022...» που υπήρχε στο ορόσημο 354. Αντί για αυτά υπάρχουν σειρά νομικών πράξεων που προσπαθούν να καλύψουν το κενό που δημιουργεί η καθυστέρηση των δύο βασικών βημάτων που προβλέπονταν πριν στο “Ελλάδα 2.0”. Έτσι το **ορόσημο 354 προβλέπει τώρα μέχρι τα τέλη του 2025 «έναρξη ισχύος νομικών πράξεων σχετικά με την ανάπτυξη υπεράκτιων αιολικών πάρκων: i) Σύσταση οντότητας ειδικού σκοπού (ΟΕΣ) αρμόδιας για τον συντονισμό της συλλογής δεδομένων για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα... ii) Μια νομική πράξη θα καθορίζει τη δέσμευση ηλεκτρικού χώρου για έργα υπεράκτιων αιολικών πάρκων με συνολική εκτιμώμενη δυναμικότητα 1,9 GW. iii) Μια νομική πράξη θα θεσπίζει το πλαίσιο για τους διαγωνισμούς υπεράκτιων αιολικών πάρκων...»** καθώς και «**έναρξη ισχύος νομικών πράξεων σχετικά με την ανάπτυξη χερσαίων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας...**»

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται σημαντική ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

189. Μέτρο 16990 - Μεταρρύθμιση: Δυναμικότητα δικτύου και αποθήκευσης — προώθηση επενδύσεων αποθήκευσης (αργότερα έφυγε η προώθηση επενδύσεων και ο τίτλος έγινε «Μεταρρύθμιση δυναμικότητας δικτύου και αποθήκευσης»

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «**στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να προωθηθούν οι επενδύσεις σε λύσεις αποθήκευσης ενέργειας**, τόσο ως αυτόνομες μονάδες όσο και ως εγκαταστάσεις αποθήκευσης σε συνδυασμό με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη θέσπιση του πλαισίου που θα στηρίξει εντέλει αυτόνομα έργα αποθήκευσης σε συσσωρευτές, ισχύος τουλάχιστον 900 MW, μέσω συνδυασμού επενδυτικών ενισχύσεων. Η μεταρρύθμιση θα επιτύχει τους στόχους της **μέσω: • της θέσπισης νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που θα διευκολύνει την εγκατάσταση**

μονάδων αποθήκευσης σε υφιστάμενους ή νέους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας... και • της εφαρμογής στοχευμένων κινήτρων για συνδυασμένες μονάδες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης, τα οποία θα συνεπάγονται τον σχεδιασμό και τη θέσπιση κινήτρων για την προώθηση επενδύσεων στη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αποθήκευση ενέργειας. Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις πρόσφατες αναθεωρήσεις εντύπωση κάνει πλέον η απουσία της «προώθησης επενδύσεων» και από τον τίτλο και από την περιγραφή του μέτρου, το οποίο τώρα προβλέπει πως «**στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η έγκριση του νομικού πλαισίου** για τη συμμετοχή μονάδων αποθήκευσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην έγκριση του πλαισίου για τη στήριξη αυτόνομων έργων αποθήκευσης σε συσσωρευτές, καθώς και μονάδων αποθήκευσης σε συνδυασμό με νέες μονάδες παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και καθεστώτος στήριξης για συνδυασμένες μονάδες ΑΠΕ και αποθήκευσης». Παρόλα αυτά τα δύο ορόσημα του μέτρου (τα ορόσημα 356 και 357) δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές, αν εξαιρέσει κανείς ίσως τη διαγραφή των λέξεων «μέσω πλειστηριασμών» από το ορόσημο 357. Προέβλεπε πριν «Έναρξη ισχύος του καθεστώτος στήριξης μέσω πλειστηριασμών, για συνδυασμένες μονάδες αποθήκευσης ΑΠΕ...» και τώρα προβλέπει «Έναρξη ισχύος του καθεστώτος στήριξης, για συνδυασμένες μονάδες αποθήκευσης ΑΠΕ...»

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται εντός αρχικού στόχου.

190. Μέτρο 16991 - Μεταρρύθμιση: Κανονιστικό πλαίσιο για ένα έξυπνο δίκτυο

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να συμβάλει στην προώθηση τεχνολογιών και πρακτικών έξυπνων δικτύων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδας... Η υλοποίηση των προτεινόμενων μεταρρυθμίσεων προγραμματίζεται σε τρεις διακριτούς θεματικούς τομείς: • **Πυλώνας 1: Εξέλιξη ενός συστήματος κινήτρων για την εγκατάσταση και τη χρήση έξυπνων μετρητών...** (ορόσημο 358) • **Πυλώνας 2: Η ψηφιοποίηση του δικτύου διανομής θα επιτευχθεί με την ανάπτυξη ενός ενεργού κέντρου ελέγχου από τον διαχειριστή του ελληνικού συστήματος διανομής. Το αντικείμενο του έργου αφορά τον εκσυγχρονισμό των Κέντρων Ελέγχου Δικτύων Διανομής των υπόλοιπων τριών περιφερειών του διαχειριστή του ελληνικού συστήματος διανομής, μέσω της εγκατάστασης νέου συστήματος εποπτικού ελέγχου και απόκτησης δεδομένων – διαχείρισης δεδομένων (SCADA-DMS) και της επικοινωνίας με τις μονάδες τηλεχειρισμού (RTU) στους υποσταθμούς υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), καθώς και τη δημιουργία της απαραίτητης υποστηρικτικής υποδομής για τα τρία ενοποιημένα κέντρα...** (ορόσημο 360) • **Πυλώνας 3: Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη θέσπιση του παράγωγου δικαίου και του πλαισίου για την εφαρμογή της δυναμικής τιμολόγησης για όλους τους τελικούς καταναλωτές μόλις εγκατασταθεί έξυπνος μετρητής στη σύνδεση της παροχής τους** (ορόσημο 359)».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται σημαντικές αλλαγές στα ορόσημα του συγκεκριμένου μέτρου μετά τις αναθεωρήσεις, εκτός από το γεγονός ότι ενώ προηγουμένως στο ορόσημο 360

προβλεπόταν ότι «**το κέντρο ελέγχου του διαχειριστή συστήματος διανομής είναι λειτουργικό**» και υπάρχει «επιβεβαίωση αποδοχής από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής της ολοκλήρωσης του κέντρου ελέγχου» μέχρι τα τέλη του 2025, **τώρα** προβλέπεται ότι «**το κέντρο ελέγχου του διαχειριστή συστήματος διανομής εκσυγχρονίζεται**» και υπάρχει «**εκτέλεση εργασιών** για τις υποδομές του κέντρου ελέγχου του διαχειριστή συστήματος διανομής»

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται οριακά εντός αρχικού στόχου.

191. Μέτρο 16992 - Μεταρρύθμιση: Εργαλειοθήκη για την προώθηση της κοινής χρήσης της ενέργειας, της αυτοκατανάλωσης και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η καθιέρωση μιας ολιστικής πρωτοβουλίας πολιτικής και μιας εργαλειοθήκης για την προώθηση της κοινής χρήσης της ενέργειας. Η μεταρρύθμιση θα προβλέπει τις ακόλουθες δράσεις: • διευκόλυνση και επιτάχυνση της εγκατάστασης σταθμών ΑΠΕ σε κτίρια • θέσπιση του αναγκαστικού κανονιστικού πλαισίου για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και της αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό... • δημιουργία μητρώου αυτοκαταναλωτών και σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων τεχνικής βοήθειας για τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών...Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2025».

Τι προβλέπεται τώρα

Δεν διαφαίνονται αλλαγές στα ορόσημα του συγκεκριμένου μέτρου μετά τις αναθεωρήσεις.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται οριακά εντός αρχικού στόχου.

192. Μέτρο 16993 - Μεταρρύθμιση: Χάρτης πορείας για καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης και για τον προσδιορισμό νέων χρηματοδοτικών μέσων

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η κατάρτιση χάρτη πορείας για καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης χρηματοδοτικών μέσων που δεν λαμβάνουν τη μορφή επιχορηγήσεων, προκειμένου να δοθεί περαιτέρω ώθηση στη ριζική ανακαίνιση ιδιοκτητιών ή μισθωμένων κατοικιών, παράλληλα με τη ριζική ανακαίνιση βιομηχανικών κτιρίων. Το νέο χρηματοδοτικό μέσο που δεν λαμβάνει τη μορφή επιχορήγησης **προβλέπει είτε φορολογικά κίνητρα, επιδοτούμενα ή εγγυημένα δάνεια** και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία για τη στήριξη επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης στον κτιριακό τομέα...Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2025».

Στο ορόσημο 363 διευκρινιζόταν ότι «ο χάρτης πορείας θα περιλαμβάνει επιλογές χρηματοδοτικών μέσων που δεν θα βασίζονται σε επιχορηγήσεις για διάφορες κατηγορίες τελικών χρηστών, αλλά θα βασίζονται σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες επιλογές: i)

«superbonus» (δηλαδή φορολογικό κίνητρο που συνίσταται σε έκπτωση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση ειδικών παρεμβάσεων με στόχο την ενεργειακή απόδοση)· και ii) άλλα χρηματοδοτικά μέσα εκτός των επιχορηγήσεων».

Τι προβλέπεται τώρα

Η βασική αλλαγή μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις είναι ότι δεν υπάρχει αναφορά σε «**φορολογικά κίνητρα, επιδοτούμενα ή εγγυημένα δάνεια**» σε ό,τι αφορά το νέο χρηματοδοτικό μέσο στην περιγραφή του μέτρου, ούτε αντίστοιχη αναφορά σε «superbonus» φορολογικό κίνητρο στο ορόσημο 363. Κατά τα άλλα τα ορόσημα δεν έχουν αλλάξει.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι το συγκεκριμένο μέτρο κινείται οριακά εντός αρχικού στόχου.

193. Μέτρο 16996 - Επένδυση: Εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας για την περαιτέρω διεύθυνση των ΑΠΕ

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «η επένδυση αποτελεί ενίσχυση του δεύτερου επιμέρους προγράμματος της επένδυσης με αριθμό 16926 στο πλαίσιο του υφιστάμενου ΣΑΑ, το οποίο σχετίζεται με την ανάπτυξη αυτόνομων συστημάτων αποθήκευσης σε κλίμακα δικτύου και αποσκοπεί να καταστήσει δυνατή την περαιτέρω ανάπτυξη της εν λόγω δυναμικότητας αποθήκευσης. **Η επένδυση θα οδηγήσει στην εγκατάσταση πρόσθετων νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας με δυναμικότητα τουλάχιστον 175 MW**».

Στο ορόσημο 366 προβλεπόταν «**ολοκλήρωση εγκατάστασης μονάδων αποθήκευσης – εγκατάσταση «αυτόνομων» έργων αποθήκευσης ενέργειας συνολικής ισχύος 175 MW**» μέχρι τα τέλη του 2025.

Τι προβλέπεται τώρα

Με την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2025 το ορόσημο 366 διαγράφηκε από το «Ελλάδα 2.0»

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται πολύ σημαντική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

194. Μέτρο 16994 - Επένδυση: Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση
--

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU «**στόχος αυτής της επένδυσης είναι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε πολλούς τομείς με τελική κατανάλωση ενέργειας... Η επένδυση αυτή περιλαμβάνει 5 επιμέρους επενδύσεις: 1. Ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων κατοικιών... Τα ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά θα λάβουν στήριξη με τη μορφή αυξημένου ποσοστού επιχορηγήσεων. 2. Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων του δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα (μη οικιστικά κτίρια)... 3. Φωτοβολταϊκά συστήματα για αυτοκατανάλωση σε κτίρια κατοικιών και στον γεωργικό**

τομέα... **4. Συστήματα θέρμανσης νερού από ανανεώσιμες πηγές για νοικοκυριά... 5. Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης».**

Σε ό,τι αφορά τους επιμέρους ποσοτικούς δείκτες προβλέπονταν (συνδυαστικά με την αναθεώρηση τον Ιούλιο του 2025) τα εξής:

α) Ορόσημο 368 (μέχρι Σεπτέμβριο 2024): «Φωτοβολταϊκά συστήματα για αυτοκατανάλωση σε κτίρια κατοικιών και στον γεωργικό τομέα: εγκατάσταση 11 580 φωτοβολταϊκών συστημάτων, εκ των οποίων τα 900 προορίζονται για ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά και τα 360 για γεωργούς».

β) Ορόσημο 369 (μέχρι τέλη 2025):

- i. «**Ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων κατοικιών:** ολοκλήρωση ανακαινίσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης 15.720 κατοικιών, εκ των οποίων τουλάχιστον 3.144 θα στεγάζουν ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά...»
- ii. «**Ενεργειακή ανακαίνιση των μη οικιστικών δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων:** ολοκλήρωση ανακαινίσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης για 280 κτίρια...»
- iii. «**Συστήματα θέρμανσης νερού από ανανεώσιμες πηγές:** εγκατάσταση 171.700 ηλιακών συστημάτων θέρμανσης νερού και αντλιών θερμότητας για νοικοκυριά, εκ των οποίων 34.000 θα προορίζονται για ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά...»
- iv. «**Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης:** Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης με αποτέλεσμα εξοικονόμηση ενέργειας για τουλάχιστον 15 δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης...»
- v. «**Εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης σε συσσωρευτές για επιχειρήσεις** συνολικής δυναμικότητας 133 MW».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2025, το ορόσημο 368 παρέμεινε ως είχε, αλλά στο ορόσημο 369:

- Στην «ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων κατοικιών» ο στόχος **ανέβηκε** στα 18.600 κτίρια, **όμως δεν υπάρχει ειδική αναφορά** για «ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά».
- Στην «ενεργειακή ανακαίνιση των μη οικιστικών δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων» ο στόχος **κατέβηκε** στα 140 κτίρια.
- Στα «συστήματα θέρμανσης νερού από ανανεώσιμες πηγές» ο στόχος **ανέβηκε** στα 161.455 ηλιακά συστήματα θέρμανσης νερού και 36.600 αντλιών θερμότητας για νοικοκυριά, εκ των οποίων 28.530 και 3.660, αντίστοιχα, για ευάλωτα νοικοκυριά.
- Στην «εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης σε συσσωρευτές για επιχειρήσεις» η συνολική δυναμικότητα **κατέβηκε** στα 104 MW.
- **Δεν υπάρχει πλέον αναφορά σε «ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης με αποτέλεσμα εξοικονόμηση ενέργειας για τουλάχιστον 15 δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης»**

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

195. Μέτρο 16995 - Επένδυση: Πιλοτικά έργα για το βιομεθάνιο και το ανανεώσιμο υδρογόνο (αργότερα ο τίτλος έγινε «Έργο παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου»)

Τι προβλεπόταν αρχικά (Δεκέμβριος 2023)

Σύμφωνα με το κείμενο του “Ελλάδα 2.0” μετά την αναθεώρηση του Δεκεμβρίου 2023 όταν και ξεκίνησε η συνιστώσα του REPowerEU **«στόχος της επένδυσης αυτής είναι η προώθηση του βιώσιμου βιομεθανίου και του ανανεώσιμου υδρογόνου στην Ελλάδα** μέσω της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης σε εταιρείες... Όσον αφορά το βιομεθάνιο, η επένδυση θα στηρίξει είτε την κατασκευή νέων μονάδων παραγωγής βιοαερίου και/ή τη μετατροπή υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου με σκοπό την παραγωγή βιώσιμου βιομεθανίου και την υδροποίηση, συμπίεση και αποθήκευση του παραγόμενου βιώσιμου βιομεθανίου. Όσον αφορά την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου, η επένδυση θα στηρίξει την εγκατάσταση του απαιτούμενου εξοπλισμού για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου...»

Το ορόσημο 370 προέβλεπε τα εξής έως τον Ιούνιο του 2024: «Υπογραφή της/των σύμβασης/-ων για την επιλογή των έργων που θα λάβουν στήριξη για νέα εγκατεστημένη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και/ή ανανεώσιμων αερίων τουλάχιστον 45 MW. Όσον αφορά το βιώσιμο βιομεθάνιο, η επένδυση θα στηρίξει είτε την κατασκευή νέων μονάδων παραγωγής βιοαερίου και/ή τη μετατροπή υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου... Όσον αφορά την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου, η επένδυση θα στηρίξει μία από τις εξής δράσεις: την εγκατάσταση του απαιτούμενου εξοπλισμού για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου, όπως την εγκατάσταση των ηλεκτρολυτικών κυψελών, την εγκατάσταση εξοπλισμού μέτρησης και παρακολούθησης, την προσωρινή αποθήκευση ή την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ σε συνδυασμό με τις εγκαταστάσεις παραγωγής υδρογόνου, που προορίζονται ειδικά και βρίσκονται στην ίδια περιοχή».

Ενώ το ορόσημο 371 προέβλεπε τα εξής μέχρι τα τέλη του 2025: «Εγκατεστημένη πρόσθετη δυναμικότητα (45 MW) παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και/ή ανανεώσιμων αερίων».

Τι προβλέπεται τώρα

Μετά τις τελευταίες αναθεωρήσεις η προώθηση του βιώσιμου βιομεθανίου έχει διαγραφεί και από τον τίτλο και από την περιγραφή και τα ορόσημα του μέτρου.

Συμπέρασμα: Διαφαίνεται ποιοτική μείωση του αρχικού στόχου του συγκεκριμένου μέτρου.

